

KOLENDAR

(Vestnik)

== XXVII. ==

šolske Družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani

za navadno leto

1913.

Izdalo in založilo vodstvo.

Cena 1 K 20 v.

V Ljubljani.

Tisk „Narodne tiskarne“.

1912.

030024083

T. © 33.564 C

Leto 1913.

je navadno in ima 365 dni (med temi 66 nedelj in praznikov);
začne se s sredo in konča s sredo.

Začetek leta 1913.

Občno in drž. leto se začne novega leta dan, 1. prosinca.
Cerkveno leto se začne 1. adventno nedeljo, 1. grudna.

Godovinsko število.

Zlato število 14	Rimsko število 11
Epakta ali lunino kazalo XXII	Nedeljska črka E
Solnčni krog 18	Letni vladar: Venus.

Letni časi.

Začetek pomladi 21. sušca. | Začetek jeseni 23. kimavca.
Začetek poletja 21. rožnika. | Začetek zime 22. grudna.

Znamenja za lunine premene.

Mlaj ☉ Prvi krajec ☽ Ščip ☿ Zadnji krajec ☾

Solnčni in lunini mraki leta 1913.

1. Luna se popolnoma zmrači dne 22. sušca. Mrak se prične dne 22. sušca ob 11. uri 12 min., dospe do viška ob 12. uri 57 min. in se konča ob 3. uri 42 min. Mrak bo viden v Severni Ameriki, na zapadni strani Južne Amerike, na Tihem morju, v Avstraliji in Vzhodni Aziji.

2. Solnce se deloma zmrači dne 6. mal. travna. Začetek ob 4. uri 54 min., višek ob 6 uri 32 min., konec ob 8. uri 11 min. zv. Ta mrak bo viden na severovzhodnem koncu Azije in severozapadnem koncu Amerike in v severnopolarnih krajih.

3. Deloma se solnce zmrači tudi dne 31. vel. srpana. Začetek ob 9. uri 2 min., višek ob 9. uri 52 min., konec ob 10. uri 42 min. zv. Ta mrak bo viden na severovzhodni obali Amerike in v Grönlandiji.

4. Luna se popolnoma zmrači dne 15. kimavca. Začetek ob 11. uri 52 min., višek ob 1 uri 48 min., konec ob 3. uri 44 min. pop. Mrak bo viden v Srednji Aziji, na Tihem morju, v Avstraliji in na Indijskem morju.

5. Solnce se deloma zmrači dne 30. kimavca. Začetek ob 3. uri 55 min., višek ob 5. uri 46 min., konec ob 7. uri 35 min. zj. Ta mrak bo viden v vzhodnem delu Južne Afrike, na Madagaskaru in južnem Indijskem morju.

Cerkveni prepovedani časi.

Ženitve so prepovedane od 1. adventne nedelje do razglašenja Gospodovega in od pepelnice do bele nedelje.

Državni prepovedani časi.

Igre v gledališčih, javni plesi in bali so prepovedani: na veliki četrtek, veliki petek, veliko soboto, na Telovo in božični dan. — Druge veselice, n. pr. koncerti, besede, godbe i. dr. so prepovedane: zadnje tri dni velikega tedna in dne 24. grudna.

PROSINEC ★ JANUARIJ

Hrv.-srbsko: Siečanj.

Češko: Leden. ← 31 dni. →

Luž.-srb.: Wulki różk.

Poljsko: Styczeń.

Rusko: Январь.

Bolgarsko: Януари.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške. <hr/>
1 Sred.	Novo leto. Obrez. Gosp.	
2 Čet.	Makarij, op.; Zlatan.	
3 Pet.	Genovefa, d.; Slavimir.	
4 Sob.	Tit, šk.; Dobromir.	
Ko je bil Herod umrl. Mat. 2.		
5 Ned.	V osmini N. L. Grozdana.	
6 Pon.	3 kralji ali razgl. G. Darin.	
7 Tor.	Valentin, šk.; Svetoslav. ☉	
8 Šred.	Severin, op.; Bogoljub.	
9 Čet.	Julijan, m.; Nikosava.	
10 Pet.	Pavel I., p.; Dobroslav.	
11 Sob.	Higin, p. m.; Božidar, op.	
12letni Jezus v templju. Luk. 2.		
12 Ned.	1. po razgl. G. Arkadij, m.	
13 Pon.	Veronika, d.; Bogomir.	
14 Tor.	Hilarij, šk.; Neda.	
15 Šred.	Pavel, pušč.; Radoslav. ☽	
16 Čet.	Marcel, p.; Tmislava.	
17 Pet.	Anton p.; Ratislav.	
18 Sob.	Sv. Petra stol v R.; Vera.	
O delavcih v vinogradu. Mat. 20.		
19 Ned.	7Onica Kanat; Hranimir.	
20 Pon.	Fab. in Seb.; Živojin.	
21 Tor.	Agna, d. m.; Janja.	
22 Šred.	Vinko, m.; Sviloj. ☽	
23 Čet.	Zaroka M. D.; Voljica.	
24 Pet.	Timotej, šk.; Milislava	
25 Sob.	Izpreobrn. Pavla; Kosava.	
Prilika o sejalcu in semenu. Luk. 8.		
26 Ned.	6Onica. Polikarp; Vsevlast.	
27 Pon.	Ivan Zlatoust; Dušana.	
28 Tor.	Ime Jezusovo. Dragomil.	
29 Šred.	Fran Sal., šk.; Gorislava. ☾	
30 Čet.	Martina d.; Desislav.	
31 Pet.	Peter Nol., sp.; Divna.	

Dan vzraste za 1 uro 1 min.

Dan je dolg 8 ur 21 min. do 9 ur 21 min.

SVEČAN ★ FEBRUARIJ

Hrv.-srbsko: Veljača.

Češko: Únor. 28 dni.

Luž.-srb.: Maly róžk.

Poljsko: Luty.

Rusko: Февраль.

Bolgarsko: Февруариј.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	
1	Sob. Ignacij, šk.; Budimil.	Beleške.
Jezus ozdravil slepca. Luk. 18.		
2	Ned. 50nica. Svečnica. Dar G.	
3	Pon. Blaž, šk.; Bojmir.	
4	Tor. Pust. Andrej K.; Daroslav.	
5	Šred. † Pepelnica. Agata; Jagoda.	
6	Čet. Doroteja, d. m.; Zalimir. ☉	
7	Pet. Romuald, op.; Malina.	
8	Sob. Ivan Mat., sp.; Zvezdodrag.	
Hudobni duh izkušal Jezusa. Mat. 4.		
9	Ned. 1. postna. Apol.; Blagoslava.	
10	Pon. Šolastika, d.; Vojmil.	
11	Tor. Adolf, šk.; Dobrana.	
12	Šred. † Kv. Evlalija, d.; Zvonimir.	
13	Čet. Jordan, sp.; Vrativoj.	
14	Pet. † Kv. Valentin; Cvetna. ☾	
15	Sob. † Kv. Favs. in Jov.; Ljubosl.	
Jezus se na gori izpremenil. Mat. 17.		
16	Ned. 2. post. (kv.) Jul.; Strahomir.	
17	Pon. Donat in tov., m.; Vesela.	
18	Tor. Simeon; Dobrana.	
19	Šred. Julijan, sp.; Bratomil.	
20	Čet. Eleverij; Dragovan.	
21	Pet. Maksimilijan; Miloslav. ☽	
22	Sob. Stol sv. Petra v A. Gojслав.	
Jezus izgnal hudiča iz mutca. Luk. 11.		
23	Ned. 3. postna. Peter D.; Čudomil.	
24	Pon. Matija; Vladoj.	
25	Tor. Valburga, op.; Krašimir.	
26	Šred. Marjeta Kort, sp.; Nikna.	
27	Čet. Leander, šk.; Inoslav. ☾	
28	Pet. Roman, op.; Sodka.	

Dan vzraste za 1 uro 28 min.

Dan je dolg 9 ur 26 min. do 10 ur 54 min.

SUŠEC * MARCIJ

Hrv.-srbsko: Ožujak.

Češko: Březen. ☾ 31 dni. ☽

Luž.-srb.: Nalětnik.

Poljsko: Marzec.

Rusko: Мартъ.

Bolgarsko: Мартъ.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Sob.	Albin, šk.; Belin.	
Jezus nasitil 5000 mož. Ivan 6.		
2 Ned.	4. postna (sredp.) . Simplcij.	
3 Pon.	Kunigunda, c.; Mislav.	
4 Tor.	Kazimir, sp.; Sladoje.	
5 Šred.	Agapeta, m.; Danica.	
6 Čet.	Fridolin, op.; Zvezda.	
7 Pet.	Tomo Ak., c. uč.; Kosana.	
8 Sob.	Ivan božji, sp.; Bodin. ☉	
Judje hoteli Jez. kamenjati. Iv. 8.		
9 Ned	5. postna (tiha) . Frančiška R.	
10 Pon.	40 muč.; Stana.	
11 Tor.	Heraklij, m.; Radoja.	
12 Šred.	Gregor I., p.; Božana.	
13 Čet.	Rozina, vd.; Svetovid.	
14 Pet.	D. M. 7 žal.; Desimir.	
15 Sob.	Longin, m.; Velislav. ☾	
Jezusov prihod v Jeruz. Mat. 21.		
16 Ned.	6. postna (cvetna) . Hilarij.	
17 Pon.	Jedert, d.; Budimir.	
18 Tor.	Ciril Jer., šk.; Slavoljub.	
19 Šred	Josip, ž. D. M. Zlata.	
20 Čet.	† Vel. čet. Feliks; Vlada.	
21 Pet.	† Vel. pet. Benedikt; Tuga.	
22 Sob.	† Vel. sob. Benvenut, šk. ☽	
Jezus vstal od smrti. Marko 16.		
23 Ned.	Velika noč. Vstaj. Gosp.	
24 Pon.	Vel. poned. Gabrijel, v. a.	
25 Tor.	Oznan. M. D. Predrag.	
26 Šred.	Emanuel, m.; Srdan.	
27 Čet.	Rupert, šk.; Stanimir.	
28 Pet.	Ivan Kap., sp.; Uma.	
29 Sob.	Ciril, šk.; Branivoj. ☾	
Jez. se prikazal pri zaprtih vratih. Iv. 20.		
30 Ned.	1. povelik (bela) . Angela F.	
31 Pon.	Modest, šk.; Mojmir.	

Dan vzraste za 1 uro 44 min.

Dan je dolg 10 ur 58 min. do 12 ur 42 min.

MALI TRAVEN ★ APRIL

Hrv.-srbsko: Travanj.

Poljsko: Kwiecień.

Češko: Duben. ☞ 30 dni. ☞

Rusko: Апрель.

Luž.-srb.: Jutrownik.

Bolgarsko: Априлъ.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	
1 Tor.	Hugon, šk.; Mutimir.	<h2>Beleške.</h2> <hr/>
2 Sred.	Fran. Pavl.; Gojmir.	
3 Čet.	Abundij, šk.; Žarko.	
4 Pet.	Izidor, šk.; Dušica.	
5 Sob.	Vinko F., sp.; Dabiživ.	
Jezus, dobri pastir. Iv. 10.		
6 Ned.	2. povelik. Sikst; Čudna. ☉	
7 Pon.	Herman, sp.; Radivoj.	
8 Tor.	Albert; Viljenica.	
9 Sred.	Marija Kleofa; Ljuban.	
10 Čet.	Ezekijel, pr.; Srčanica.	
11 Pet.	Lev I. p.; Rada.	
12 Sob.	Zenon, šk.; Ljubomir.	
Jez. napovedal svoj odhod. Ivan 16.		
13 Ned.	3. povelik. Varstvo sv. Jos.	
14 Pon.	Justin, m.; Jelača. ☾	
15 Tor.	Helena, kr.; Gestirad.	
16 Sred.	Turibij, šk.; Božislava.	
17 Čet.	Rudolf, m.; Radojca.	
18 Pet.	Apolonij, m.; Gradislava.	
19 Sob.	Lev IX. p.; Tihorad.	
Jezus obljubil sv. Duha. Ivan 16.		
20 Ned.	4. povelik. Marcellin, šk. ☽	
21 Pon.	Anzelm, šk.; Dragomira.	
22 Tor.	Soter in Kaj, p., m.; Ljutomer.	
23 Sred.	Vojteh, šk.; Dragislav.	
24 Čet.	Jurij, m.; Jurislav.	
25 Pet.	Marko, ev.; Tugomir.	
26 Sob.	Klet, p.; Sekana.	
Jezus učil o molitvi. Ivan 16.		
27 Ned.	5. povelik. Peregrin, duh.	} Kri- ževo.
28 Pon.	Pavel kriški; Slavica. ☾	
29 Tor.	Peter, m.; Tankoslava.	
30 Sred.	Katarina S.; Samorad.	

Dan vzraste za 1 uro 38 min.

Dan je dolg 12 ur 45 min. do 14 ur 23 min.

VELIKI TRAVEN ★ MAJ

Hrv.-srbsko: Svibanj.

Češko: Květen. ☞ 31 dni. ☜

Luž.-srb.: Róžovnik.

Poljsko: Maj.

Rusko: Ма́й.

Bolgarsko: Ма́й.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Čet.	Kristov vnebohod. Filip in J.	
2 Pet.	Atanazij, šk.; Živana.	
3 Sob.	N. sv. križa; Solnčarica.	
Jez. govoril o pričanju sv. Duha. Iv. 15.		
4 Ned.	6. povelik. Cvetko, m.	
5 Pon.	Pij V., p.; Desirad.	
6 Tor.	Ivan Ev. p. lat. vr.; Zdemir. ☺	
7 Sred.	Stanislav, šk. m.; Ognjana.	
8 Čet.	Prik. sv. Mihaela; Budislav.	
9 Pet.	Gregor Nac., šk.; Prvinica.	
10 Sob.	† Antonin, šk.; Dvorna.	
Jezus gov. o sv. Duhu in ljub. Iv. 14.		
11 Ned.	Binkošti. Duhovo. Ljerka.	
12 Pon.	Binkoštni pon. Pankracij, m.	
13 Tor.	Servacij, šk.; Jasna. ☽	
14 Sred.	† Kv. Bonifacij, m.; Svetolik.	
15 Čet.	Zofija, m.; Jaromira.	
16 Pet.	† Kv. Ivan Nep., m.; Mladena.	
17 Sob.	† Kv. Paskal, sp.; Dušoje.	
Meni je dana vsa oblast. Mat. 28.		
18 Ned.	1. pobink Presv. Trojica.	
19 Pon.	Celest.; Vitoslava.	
20 Tor.	Bazila, d. m.; Milodar. ☺	
21 Sred.	Feliks Kant., sp.; Jelina.	
22 Čet.	Telovo. Julija, d.; Boža.	
23 Pet.	Deziderij, šk.; Milorad.	
24 Sob.	Marija D., p. kr.; Cveta.	
Prilika o veliki večerji. Luk. 14.		
25 Ned.	2. pobink. Urban; Nosimir.	
26 Pon.	Filip Neri, sp.; Dragica.	
27 Tor.	Magdalena P., d.; Volkašin.	
28 Sred.	Avguštin, šk.; Jaromir. ☾	
29 Čet.	Maksim, šk.; Dana.	
30 Pet.	Srce Jezus. Ferdinand, kr.	
31 Sob.	Angela, d.; Bojslav.	

Dan vzraste za 1 uro 14 min.

Dan je dolg 14 ur 26 min. do 15 ur 41 min.

ROŽNIK * JUNIJ

Hrv.-srbsko: Lipanj.

Češko: Červen. ☞ 30 dni. ☜

Luž.-srb: Smažnik.

Poljsko: Czerwiec.

Rusko: Июнь.

Bolgarsko: Юниѝ.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
Prilika o izgubljeni ovci. Luk. 15.		
1 Ned.	3. pobink. Juvencij; Radov.	
2 Pon.	Marcelin, m.; Velimir.	
3 Tor.	Klotilda, kr.; Radosava.	
4 Sred.	Frančišek Kar., sp.; Dika. ☉	
5 Čet.	Bonifacij, šk.; Dobromil.	
6 Pet.	Norbert, šk.; Milutin.	
7 Sob.	Robert, op.; Bogomil, op.	
O velikem ribjem lovu. Luk. 5.		
8 Ned.	4. pobink. Medard; Višeslav.	
9 Pon.	Prim. in Fel., m.; Kalina.	
10 Tor.	Marjeta, kr.; Dostana.	
11 Sred.	Barnaba, ap.; Rusmir. ☾	
12 Čet.	Ivan Fak., sp.; Hrvoje.	
13 Pet.	Anton P., sp.; Zorica.	
14 Sob.	Bazilij, šk.; Zlatana.	
O farizejski pravičnosti. Mat. 5.		
15 Ned.	5. pobink. Vid, m.; Vidoslav.	
16 Pon.	Fran Reg., sp.; Dragimir.	
17 Tor.	Adolf, šk.; Tratomir.	
18 Sred.	Feliks in Fort.; Bodin. ☽	
19 Čet.	Julijana F., d; Volkosava.	
20 Pet.	Silverij, p.; Milava.	
21 Sob.	Alojzij, sp.; Vekoslav.	
Jezus nasitil 4000 mož. Mark. 8.		
22 Ned.	6. pobink. Ivan Krst.; Miloš.	
23 Pon.	Cenon, sp.; Gostimir.	
24 Tor.	Kres. Janislav.	
25 Sred.	Viljem, op.; Grlica.	
26 Čet.	Ivan in Pavel, m.; Hrana. ☾	
27 Pet.	Hema, vd.; Vladislav.	
28 Sob.	† Lev II., p.; Zorana.	
O lažnjivih prerokih. Mat. 7.		
29 Ned.	7. pobink. Peter in Pav., ap.	
30 Pon.	Spomin sv. Pavla; Pavlimir.	

Dan vzraste do dne 21. za 18 min. in se zopet skrči do konca meseca za 4 min.

Dan je dolg 15 ur 43 min. do 15 ur 57 m.

MALI SRPAN * JULIJ

Hrv.-srbsko: Srpanj.

Češko: Červenec. ☾ 31 dni. ☽

Luž.-srb.: Pražnik.

Poljsko: Lipiec.

Rusko: Юли́й.

Bolgarsko: Юли́й.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške	
1 Tor.	Teobald, pušč.; Bogoslav.		
2 Šred.	Obisk. M. D.; Dragonama.		
3 Čet.	Helijodor, šk.; Nada.		
4 Pet.	Urh, šk.; Belizar. ☉		
5 Sob.	Ciril in Metod , šk., slov. ap.		
O krivičnem hišniku. Luk. 16.			
6 Ned.	8. pobink. Izaija; Domogoj.		
7 Pon.	Vilibald, šk.; Negoda.		
8 Tor.	Elizabeta, kr.; Milolika.		
9 Šred.	Anatolija, d.; Hvalimir.		
10 Čet.	Amalija, d.; Ljubica. ☾		
11 Pet.	Pij I., p.; Medo.		
12 Sob.	Mohor in Fort.; Draguška.		
Jezus plakal nad Jeruzal. Luk. 18.			
13 Ned.	9. pobink. Marjeta; Dragan.		
14 Pon.	Bonaventura, šk.; Svobodin.		
15 Tor.	Henrik I, ces.; Vladimir, kr.		
16 Šred.	Dev. Marija Karm.; Bogdan.		
17 Čet.	Aleksij, sp.; Držislav.		
18 Pet.	Kamil Lel., sp.; Miroslav. ☽		
19 Sob.	Vinko Pavl., sp.; Radoš.		
O farizeju in cestnarju. Luk. 18.			
20 Ned.	10. pobink. Marjeta; Česlav.		
21 Pon.	Danijel, pr.; Olga.		
22 Tor.	Marija Magd., sp.; Pribina.		
23 Šred.	Apolinar, šk.; Brana.		
24 Čet.	Kristina, d. m.; Ratimir.		
25 Pet.	Jakob, ap.; Boljedrag.		
26 Sob.	Ana; Jana. ☾		
Jezus ozdravil gluhon. Mark. 7.			
27 Ned.	11. pobink. Pantaleon; Dušan		
28 Pon.	Inocencij, p.; Svetomir.		
29 Tor.	Marta, d.; Dobrila.		
30 Šred.	Abdon in Senen; Vitadrag.		
31 Čet.	Ignacij Loj., sp.; Jelenica.		

Dan se skrči za 54 min.

Dan je dolg 15 ur 56 min. do 15 ur 02 min.

VELIKI SRPAN ★ AVGUST

Hrv.-srbsko: Kolovoz.

Češko: Srpen 31 dni.

Luž.-srb.: Žnjeńc.

Poljsko: Sierpień.

Rusko: Августъ.

Bolgarsko: Августъ.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Pet.	Vezi Petra, ap.; Dedomir.	Beleške. <hr/>
2 Sob.	Porc.; Alf. Ligv.; Bojan. ☉	
O usmiljenem Samaritanu. Luk. 10.		
3 Ned.	12. pobink. Najdba sv. Štef.	
4 Pon.	Dominik, sp.; Ljubačica.	
5 Tor.	Marija D. Snež.; Dabrina.	
6 Sred.	Izpreobraž. Gosp.; Vlastica.	
7 Čet.	Kajetan, sp.; Vidojka.	
8 Pet.	Cirijak in tov. m.; Godeslav.	
9 Sob.	Roman, m.; Našemir. ☾	
Jezus ozdravil 10 gobavih. Luk. 17.		
10 Ned.	13. pobink. Lovrenc; Jurica	
11 Pon.	Tiburcij, m.; Bolemir.	
12 Tor.	Klara, d.; Dobrogost.	
13 Sred.	Hipolit in Kas.; Davola.	
14 Čet.	† Evzebij, sp.; Dobrina.	
15 Pet.	Vel. gosp Vnebovz. M. D.	
16 Sob.	Rok, sp.; Nemira. ☽	
O božji previdnosti. Mat. 6.		
17 Ned.	14. pobink. Liberat; Majda.	
18 Pon.	Joahim; Branislava.	
19 Tor.	Ludovik Tol.; Ljudevit.	
20 Sred.	Štefan, kr.; Žarka.	
21 Čet.	Ivana Frančiška, v.; Mirjana	
22 Pet.	Timotej, m.; Ostrivoj	
23 Sob.	Filip Ben., sp.; Bogovoljka.	
Jez. obuditi mladeniča v Najmu Luk. 7.		
24 Ned.	15. pobink. Srce M.; Jernej,	
25 Pon.	Ludovik, sp.; Dragorad. ☾	
26 Tor.	Cefirin I., p.; Perunika.	
27 Sred.	Josip K., sp.; Ljubidrag.	
28 Čet.	Avguštin, šk.; Milogaj.	
29 Pet.	Obgl. Ivana Kr.; Želided.	
30 Sob.	Roža Lim., dev.; Milka.	
Jez. ozdravil vodeničnega. Luk. 14.		
31 Ned.	16. pobink. Angel. Rajko. ☉	

Dan se skrči za 1 uro 33 min.

Dan je dolg 14 ur 59 min. do 13 ur 26 min.

KIMAVEC * SEPTEMBER

Hrv.-srbsko: Rujan.

Poljsko: Wrzesień.

Češko: Září ☾ 30 dni. ☽

Rusko: Сентябрь.

Luž.-srb.: Požnjeńc.

Bolgarsko: Септември.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške. <hr style="width: 20%; margin: auto;"/>
1 Pon.	Egid, op.; Mladin.	
2 Tor.	Štefan, kr.; Miljeva.	
3 Sred.	Evfemija in tov., m.; Lepa.	
4 Čet.	Rozalija, d.; Nedamisel.	
5 Pet.	Lovrenc Just., šk.; Nedeljka.	
6 Sob.	Hermogen, m.; Radonica.	
O največji zapovedi. Mat. 22.		
7 Ned.	17. pobink. Bronislava, n. ☽	
8 Pon.	Mala gospojnica. R. M. D.	
9 Tor.	Korbinijan, šk.; Vsemir.	
10 Sred.	Nikolaj Tol., sp.; Rakita.	
11 Čet.	Prot in Hijacint; Slaven.	
12 Pet.	Macedonij, šk.; Večedrag.	
13 Sob.	Virgilij, m.; Zremil.	
Jez. ozdravil mrtvoudnega. Mat. 9.		
14 Ned.	18. pobink. Ime M.; P. sv. kr.	
15 Pon.	Nikomed, m.; Petkana. ☽	
16 Tor.	Ljudmila, vd.; Sodimir.	
17 Sred.	† Kv. Lambert, šk., m.; Prvan	
18 Čet.	Tomo Vil.; Sokolica.	
19 Pet.	† Kv. Januvarij, m.; Vitodrag.	
20 Sob.	† Kv. Evstahij, m.; Morana	
Prilika o kralj. ženitnini. Mat. 22.		
21 Ned.	19. pobink. Matej; Blagoslav.	
22 Pon.	Mavricij in tov., m.; Celimir.	
23 Tor.	Tekla, d. m.; Slavna. ☾	
24 Sred.	Marija D. reš. uj.; Sadivoj.	
25 Čet.	Kleofa, sp.; Uroš.	
26 Pet.	Justina, m.; Stojslava.	
27 Sob.	Kozma in Dam.; Radomira.	
Jezus ozdravil kraljičevega sina. Iv. 4.		
28 Ned.	20. pobink. Venčesl.; Vidica.	
29 Pon.	Mihael, v. a.; Bogomir.	
30 Tor.	Jeronim, c. uč.; Jekica. ☽	

Dan se skrči za 1 uro 40 min.

Dan je dolg 13 ur 23 min. do 11 ur 43 min.

VINOTOK ★ OKTOBER

Hrv.-srbsko: Listopad.

Poljsko: Październik.

Češko: Říjen. ☞ 31 dni. ☜

Rusko: Октябрь.

Luž.-srb.: Winowc.

Bolgarsko: Октомври.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Sred.	Remigij, šk.; Dragana.	
2 Čet.	Leodegar, šk.; Miran.	
3 Pet.	Kandid, m.; Vitomir.	
4 Sob.	Fran Ser., sp.; Tegodrag.	
Prilika o kraljevem računu. Mat. 18.		
5 Ned.	21. pobink. Rož. v.; Dumnuka	
6 Pon.	Brunon, sp.; Brunoslav.	
7 Tor.	Justina, d.; Dragonika. ☾	
8 Sred.	Brigita, vd.; Dragosta.	
9 Čet.	Dionizij, šk. m.; Svetina.	
10 Pet.	Fran Borg, sp.; Stremil.	
11 Sob.	Nikazij, šk.; Negoslava.	
Dajte cesarju, kar je ces. Mat. 22.		
12 Ned.	22. pobink. Maksimilijan.	
13 Pon.	Edvard, kr.; Rosica.	
14 Tor.	Kalist, pap.; Sestrena.	
15 Sred.	Terezija, d.; Radislav. ☽	
16 Čet.	Gal, op.; Velena.	
17 Pet.	Jadviga, kr.; Mira.	
18 Sob.	Luka, ev.; Travica.	
Jezus obudil Jajrovo hčer Mat. 9.		
19 Ned.	23. pobink. Posveč. cerkva.	
20 Pon.	Ivan Kanc, sp.; Raša.	
21 Tor.	Ursula, d.; Stojslav.	
22 Sred.	Kordula, d. m.; Zorislav. ☾	
23 Čet.	Severin, šk.; Zivka.	
24 Pet.	Rafael, vel. ang.; Blagota.	
25 Sob.	Krisant in K.; Zlatija.	
Jezus ozdravil gobavega. Mat. 8.		
26 Ned.	24. pobink. Evarist; Vranica.	
27 Pon.	Frumencij, šk.; Srebra.	
28 Tor.	Simon in Juda, ap.; Mila.	
29 Sred.	Narcis, šk.; Gradimir. ☽	
30 Čet.	Klavdij, m.; Vladika.	
31 Pet.	Volbenk, šk.; Srečko.	

Dan se skrči za 1 uro 40 min.

Dan je dolg 11 ur 39 min. do 9 ur 59 min.

LISTOPAD * NOVEMBER

Hrv.-srbsko: Studeni.

Češko: Listopad. ☾ 30 dni. ☽

Luž.-srb.: Nazymnik.

Poljsko: Listopad.

Rusko: Ноябрь.

Bolgarsko: Ноември.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beležke.
1 Sob.	Vsi svetniki. Ljubomil.	
O Kristovem čolnu. Mat. 8.		
2 Ned.	25. pobink. Just, m.; Ljevin.	
3 Pon.	Verne duše. Bogomil.	
4 Tor.	Karol Bor., šk.; Dragotin.	
5 Sred.	Caharija; Savina. ☾	
6 Čet.	Lenart, op.; Ratislav.	
7 Pet.	Prosdocim, šk.; Zdenka.	
8 Sob.	Bogomir; Nežir.	
O dobrem semenu. Mat. 13.		
9 Ned.	26. pobink. Božid.; Sebislav.	
10 Pon.	Andrej Av., sp.; Golobica.	
11 Tor.	Martin, šk.; Višnjica.	
12 Sred.	Martin, p. m.; Davorin.	
13 Čet.	Stanislav K., sp.; Nevenka.	
14 Pet.	Jozafat K., šk.; Borislava. ☽	
15 Sob.	Leopold, vojv.; Volčica.	
O gorčičnem semenu. Mat. 13.		
16 Ned.	27. pobink. Zavet. D. M.	
17 Pon.	Gregor, šk.; Ljubava.	
18 Tor.	Odon, op.; Oliva.	
19 Sred.	Elizabeta, kr.; Jelisava.	
20 Čet.	Feliks Val., sp.; Vladiboj.	
21 Pet.	Darov. M. D.; Grmislav. ☾	
22 Sob.	Cecilija, d. m.; Jezdimir.	
O razdejanju Jeruz. in o sodbi Mat. 24		
23 Ned.	28. pobink. Klem.; Raviojla.	
24 Pon.	Ivan kriški, sp.; Jeca.	
25 Tor.	Katarina, d. m.; Kolomir.	
26 Sred.	Silvester, op.; Radejka.	
27 Čet.	Virgil, šk.; Vedrana.	
28 Pet.	Sosten, m.; Lelija. ☽	
29 Sob.	Saturnin, m.; Skoromir.	
O poslednji sodbi. Luk. 21.		
30 Ned.	1. adv. Andr., ap.; Hrabroslav.	

Dan se skrči za 1 uro 18 min.

Dan je dolg 9 ur 55 min. do 8 ur 37 min.

GRUDEN * DECEMBER

Hrv.-srbsko: Prosinac.

Poljsko: Grudzień.

Češko: Prosinec. ☾ 31 dni. ☽

Rusko: Декабрь.

Luž.-srb: Hodownik.

Bolgarsko: Декемвриј.

Dnevi	Godovi in nedeljski evangeliji	Beleške.
1 Pon.	Eligij, šk.; Rajka.	
2 Tor.	Bibijana, m.; Tihomir.	
3 Sred.	Fran Ks., sp.; Drago.	
4 Čet.	Barbara, d. m.; Velika.	
5 Pet.	Sava, op.; Stojana. ☽	
6 Sob.	† Nikolaj, šk.; Vladovita.	
Ivan Krstnik v ječi. Mat 11.		
7 Ned.	2. adv. Ambrož, šk.; Veselin.	
8 Pon.	Brzm. sp. M. D. Moislav.	
9 Tor.	Peter For., šk.; Savica.	
10 Sred.	Melhijad, p. m.; Tatomir.	
11 Čet.	Damaz, p.; Mira.	
12 Pet.	Sinezij, m.; Široslav.	
13 Sob.	Lucija, d. m.; Vitača. ☽	
Ivan Krst. pričuje o Kristu. Iv. 1.		
14 Ned.	3. adv. Spiridijon; Vojmir.	
15 Pon.	Kristina, d.; Cvetana.	
16 Tor.	Evzebij, šk.; Bogoslava.	
17 Sred.	† Kv. Lazar, šk.; Strojslav.	
18 Čet.	Gracijan, šk.; Kraja.	
19 Pet.	† Kv. Nemezij, m.; Uglješa.	
20 Sob.	† Kv. Liberat; Boživoj. ☽	
Ivan Krst poklican v prorok. Luk. 3.		
21 Ned.	4. adv. Tomo, ap.; Tomislav.	
22 Pon.	Cenon, m.; Zvezdana.	
23 Tor.	Viktorija, d.; Ozrislav.	
24 Sred.	† Adam in Eva; Dunja.	
25 Čet.	Božič. Rojstvo Gosp.	
26 Pet.	Štefan, m.; Zlatka.	
27 Sob.	Ivan ev.; Pelislav. ☽	
Simeon in Ana v templju. Luk. 2.		
28 Ned.	Ned. pred nov. letom. Ned. o.	
29 Pon.	Tomo, šk.; Vrhoslav.	
30 Tor.	David, kr.; Branimir.	
31 Sred.	Silvester, p.; Blažena.	

Dan se skrči do dne 21. za 20 minut in zopet vzraste do konca meseca za 4 min.

Dan je dolg 8 ur 36 min. do 8 ur 20 min.

Petindvajsetletnica Ciril Metodovih podružnic.

1913.

Kranjska: —

Štajerska: Sv. Lenart v Slov. Goricah.
Maribor m.

Koroška: Kotmara vas in okolica.
Pliberk in okolica.
Tolsti vrh in okolica.

Primorska: Briška na Goriškem.
Kanal „ „

Navedenim podružnicam je bilo ustanovno leto
1888.

Poštarne določbe.

I. Določbe za pisemsko pošto.

Navadno pismo v Avstro-Ogrsko, v Bosno in Hercegovino ter v Nemčijo ne sme prekoračiti 20 gr (gramov). Na v a d n o pismo v vse avstro-ogrške, bosenske in hercegovinske kraje (izvemši sandžak Novi Bazar) in vso Nemčijo z Helgolandom, mora imeti tuzemsko znamko za 10 v (vinarjev). — Za lastni kraj, kjer se odda pismo (za »mestna pisma«), je pisemsko-poštarne znamka tudi za 10 v.

Pismo n a d 20 gr do vračunši 250 gr v vse avstro-ogrške kraje, v Bosno in Hercegovino ter v Nemčijo mora imeti poštarne znamko za 20 v.

Pisem nad 250 gr težkih ne sprejema pisemsko pošta. Take odpošiljatve se odpravljajo po vozni pošti. — Le uradna, poštarne prosta dopisovanja sprejema pisemsko pošta tudi v domačem prometu do 2½ kg (kilograma); taka pisma, namenjena na Ogrsko, v Bosno in Hercegovino, pa le do 1 kg.

Pisma v inozemstvo. V Nemčijo stanejo pisma do 20 gr 10 v, nad 20 do 250 gr 20 v; v Črno goro in Srbijo za vsakih 20 gr 10 v; v druge države do 20 gr 25 v; za vsakih nadaljnjih 20 gr 15 v več.

Pri priporočenih (rekomandiranih) pismih se plača kot priporočilna pristojbina brez razločka teže tako za tu- kakor za inozemstvo poleg navadne pisemske pristojbine še 25 v. Priporočiti se morejo vse pisemsko-poštarne pošiljatve.

Povratni listi (retur-recepisi) se privedajo pismu le na izrečno zahtevanje. Za to plača oddajnik 25 v.

Dopisnice so dovoljene v vsem obsežu svetovno-poštarne društva in stanejo v vse kraje Avstro-Ogrske in vse Nemčije 5 v, v Črno goro in Srbijo 5 v, v druge k svetovno-poštarne društvu spadajoče dežele 10 v.

Dopisnice s plačanim odgovorom stanejo dvakrat toliko kakor navadne dopisnice; dovoljene niso samo v notranjem prometu Avstro-Ogrske, marveč v vse dežele svetovno-poštarne društva.

Tiskovine. Kakor tiskovine proti znižanim pristojbinam za take pošiljatve se dopuščajo: knjige, mehko in trdo vezane, slike, karte, objave i dr., tiskane, kamenopisane in fotografovane, Zavite morajo biti tako, da se lahko pregleda njihova vsebina, ter ne smejo obsegati nikakršnih pisanih prilog ali dostavkov. Dovoljeno pa je pri ceninikih lastnoročno vpisovanje cen in podpisovanje imen; pri korekturnih polah korekturni dostavki, celo na posebnih lističih; privedati se sme tudi rokopolis. V notranjem prometu, potem v onem z Nemčijo

ne smejo prekoračiti teže 1 kg, v ostalem svetovno-poštnem prometu pa ne teže 2 kg. Nefrankovane ali kot tiskovina pretežke pošiljatve pošta zavrača.

Pristojbina za tiskovine v notranjem prometu Avstro-Ogrske, z Bosno in Hercegovino ter z Nemčijo je 3 v do 50 gr; 5 v do 100 gr; 10 v do 250 gr; 20 v do 500 gr; 30 v do 1 kg. V vse ostale dežele svetovno-poštnega društva je za vsakih 50 gr 5 v.

Obrazci in poizkušnje blaga. Poizkušnje blaga se morajo v vrečice, zabojčke ali zavoje, ki se dajo odpreti, tako zaviti, da se lahko pregleda vsebina. Imeti ne smejo nobene kupne vrednosti in nobenih drugih pisanih opazk, nego le ime ali trdko odpošiljalčev, naslov prejemnikov, tovarniško ali trgovsko znamenje, številke, cene, teža in mero blaga, ter koliko ga je na razpolago. Dalje ne smejo poizkušnje blaga presegati 30 cm v dolgoti, 20 cm v širokosti in 10 cm v visokosti, kakor tudi ne teže 350 gr.

Pristojbina za obrazce in poizkušnje blaga v notranjem prometu Avstro-Ogrske in v onem z Bosno, Hercegovino in Nemčijo je 10 v do 250 gr, od 250 do 350 gr 20 v. V ostalem svetovno-poštnem prometu 5 v za vsakih 50 gr, najmanj pa 10 v.

Ekspresna pisma morajo imeti jako natančen naslov in opazko »pr. ekspres«. Ekspresna pristojbina znaša v kraju oddajnega poštnega urada vedno le 30 v. Ako pa naj se izroči pismo zunaj oddajnega kraja (mestne proge), zaračuni se vročina z 1 K za vsakega $7\frac{1}{2}$ km za prejemnika, odtegnivši že plačanih 30 v.

Poštno-denarne nakaznice (komad po 3 v) do zneska 1000 K mora sprejeti vsak poštni urad. Pri navadnih (ne brzojavnih) poštnih nakaznicah v Avstro-Ogrsko in Liechtenstein se plača za zneske do vračunši 20 K 10 v, do 100 K 20 v, do 300 K 40 v, do 600 K 60 v, do 1000 K 1 K.

V Bosno in Hercegovino je od denarnih nakaznic plačati: do 50 K 20 v, do 100 K 30 v, do 300 K 60 v, do 600 K 90 v, do 1000 K 1 K 50 v.

V Nemčijo in Luksemburg je plačati od poštnih nakaznic: do 40 K 20 v, za vsakih nadaljnjih 20 K 10 v; v Črnogoro, Srbijo in Turčijo (c. kr. poštne urade) je plačati do 50 K 20 v, do 100 K 40 v, do 300 K 80 v, do 600 K 1 K 20 v, do 1000 K 2 K.

Pristojbina za denarne pošiljatve po nakaznici v druge vnanje države znaša: za vsakih 50 K 25 v. — Na Angleško, Irsko, Mehiko, Peru, Rusijo: za vsakih 25 K 25 v.

Za denarne pošiljatve po nakaznici izven Avstro-Ogrske so porabiti »mednarodne poštne nakaznice« katerih kom. stane 3v.

Za brzojavne denarne nakaznice se morajo poleg teh pristojbin plačati tudi še posebne za brzojavno odpošiljatev.

Zalepke (po 11 v) se rabijo kakor pisma.

Kdor hoče navadna pisma nazaj vzeti iz poštnega urada pred odhodom ali po odhodu pošte, mora naznaniti to dotičnemu

poštne uradu pismeno ter se obvezati, da bo odgovoren za vsako škodo, ki bi mogla nastati iz tega, da se je pismo nazaj vzelo. Prav tako se tudi naslov že odposlanega pisma ali druge pošiljatve lahko izpremeni. Pokazati se mora dotičnemu poštne uradu lastnoročno pisan, popolnoma enako glaseč se naslov, in ako je pismo zapečaćeno, tudi pečat. Pri priporočenih pošiljtvah se mora na vsak način pokazati in oddajnemu uradu izročiti prejemni list. Pristojbina za že odposlana pisma je v notranjem prometu 35 v, v dežele svetovno-poštne društva 50 v. Zgodi se to lahko tudi brzojavnim potom.

II. Določbe za vozno pošto.

Vozna pošta odpošilja: Denarna pisma in zavojčke (pakete) z denarjem; listine z navedeno vrednostjo; zaveznice in dr.; pisma brez vrednosti, ki tehtajo nad 250 gr; vozno blago, naj je vrednost navedena ali ne, do 50 kg; pošiljatve proti poštne povzetju; vrednostna pisma in poštne zavojčke.

Naslov pri voznopoštne pošiljtvah mora biti popolnoma jasen; naveden mora biti kraj, dežela, kakor tudi mestni okraj, ulica in hišna številka.

Denarna pisma se morejo oddajati zaprta ali odprta; odprta le do teže 250 gr in v vrednosti od 1000 K naprej. Pri rabi poštne uradnih zavitkov za denarna pisma (komad po 2 v) zadostuje zapečaćenje z dvema pečatom; ako se rabijo pa drugi zavitki, spravljati se morajo denarna pisma v navzkrižne zavitke in zapreti s petimi pečati. — Zavita denarna vsota se mora na naslovu navesti po svojih delih. Pošta jamči pri zaprtih pismih le za izročitev nepokvarjenega pisma, ne za njegovo vsebino. — Na ovoj denarnega pisma se ne sme nalepiti narodni kolek na nobeno stran.

Vrednostni papirji, dolžna pisma, delnice i dr. se morajo oddati vedno zaprti: navesti se mora njihova vrednost, zapečaćijo naj se s petimi pečati, ako se porabi navzkrižni zavitek.

Vozno - poštne pošiljatve se morajo vsebini primerno zaviti in trdno zapreti, da se ne more priti do vsebine, ako se ne odpró ali poškozujajo zavojčki. Na zaklepe zavoja (šive, špranje, konce vrvice i dr.) se morajo pritisniti pečati v zadostnem številu.

Vsem voznim pošiljtvam, se mora pridejati poštne spremnica (komad stane 12 v). Kupon poštne spremnice se sme porabiti za pošiljalčeva priobčila ter ga sme prejemnik odrezati.

Brez navedene vrednosti se morejo voznopoštne pošiljatve tudi pošiljati v notranjem prometu. V slučaju, ako se izgubi pošiljatev ali pa poškozuje, povrne poštne zavod od dokazane škode za 3 kilograme 15 K, za 5 kilogramov 25 K in za vsak nadaljni kilogram 5 do 6 K.

S poštne povzetjem smejo voznopoštne pošiljatve do zneska 1000 K pošiljati vsi avstrijsko-ogrski ter bosensko-

hercegovinski poštni uradi in do istega zneska tudi v Egipt. Denarni znesek, katerega ima plačati prejemnik pošiljatve poštne uradu, mora navesti oddajnik na obeh naslovih (na zavojčku in na spremnici) pod zaznamkom v vrednosti z besedami: »povzetje K . . v«, natančno s številkami in črkami, in sicer pri pošiljtvah v inozemstvo tudi v veljavi dotične države.

Spremnic za poštno povzetje je različna od navadne poštne spremnice in stane komad 12 v.

Povračilo za poštno povzetje znaša za Avstrijo, Ogrsko, okupirane dežele, Črno goro in Srbijo po $\frac{1}{2}\%$, to je 1 v od vsakih 2 K, najmanj pa 12 v.

Ekspresne pošiljatve. Tudi vozno-poštne pošiljatve se dostavljajo na zahtevanje takoj po njihovem prihodu s posebnim slovom naslovniku v stanovanje. Na zavojček kakor tudi na poštno spremnico se mora razvidno zapisati beseda »ekspres« ali »s posebnim slovom«. Pristojbina za ekspresno vročitev pri pošiljtvah v mestne okraje znaša 50 v. Za pošiljatve v deželne okraje znaša ta pristojbina 1 K na daljavo $7\frac{1}{2}$ km za prejemnika, odračunši že plačane pristojbine.

Dostavnine je plačati za denarna pisma do 1000 K 10 v, nad 1000 K za vsakih 5000 K ali del tega 20 v; za zavoje do 5 kg teže in do 1000 K vrednosti 10 v, nad 5 kg teže in do 1000 K vrednosti 20 v; za poštne nakaznice do 1000 K 6 v.

Za samo obvestitev (aviso) denarnega pisma ali zavoja se plača 5 v.

Lestvice za pristojbino štemplev ali kolkov.

I. Kolek za menice.

čez	Do	150 K	— K 10 v
150	300	300	— " 20 "
"	300	600	— " 40 "
"	600	900	— " 60 "
"	900	1.200	— " 80 "
"	1.200	1.500	1 " — "
"	1.500	1.800	1 " 20 "
"	1.800	2.100	1 " 40 "
"	2.100	2.400	1 " 60 "
"	2.400	2.700	1 " 80 "
"	2.700	3.000	2 " — "
"	3.000	6.000	4 " — "
"	6.000	9.000	6 " — "
"	9.000	12.000	8 " — "
"	12.000	15.000	10 " — "
"	15.000	18.000	12 " — "

čez	18.000	do	21.000 K	14 K	—	v
„	21.000	„	24.000 „	16 „	—	„
„	24.000	„	27.000 „	18 „	—	„

II. Kolek za pisma.

	Do	4 K	—	K	—	v
čez	4	40	„	—	„	14	„
„	40	80	„	—	„	26	„
„	80	120	„	—	„	38	„
„	120	200	„	—	„	64	„
„	200	400	„	1	„	26	„
„	400	600	„	2	„	88	„
„	600	800	„	1	„	50	„
„	800	1.600	„	5	„	—	„
„	1.600	2.400	„	7	„	50	„
„	2.400	3.200	„	10	„	—	„
„	3.200	4.000	„	12	„	50	„
„	4.000	4.800	„	15	„	—	„
„	4.800	6.400	„	20	„	—	„
„	6.400	8.000	„	25	„	—	„
„	8.000	9.600	„	30	„	—	„
„	9.600	11.200	„	35	„	—	„
„	11.200	12.800	„	40	„	—	„
„	12.800	14.400	„	45	„	—	„

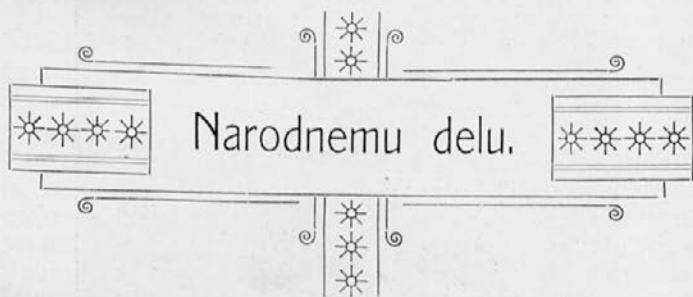
III. Kolek za pogodbe.

	Do	20 K	—	K	14	v
čez	20	40	„	—	„	26	„
„	40	60	„	—	„	38	„
„	60	100	„	—	„	64	„
„	100	200	„	1	„	26	„
„	200	300	„	1	„	88	„
„	300	400	„	2	„	50	„
„	400	800	„	5	„	—	„
„	800	1.200	„	7	„	50	„
„	1.200	1.600	„	10	„	—	„
„	1.600	2.000	„	12	„	50	„
„	2.000	2.400	„	15	„	—	„
„	2.400	3.200	„	20	„	—	„
„	3.200	4.000	„	25	„	—	„
„	4.000	4.800	„	30	„	—	„
„	4.800	5.600	„	35	„	—	„
„	5.600	6.400	„	40	„	—	„
„	6.400	7.200	„	45	„	—	„
„	7.200	8.000	„	50	„	—	„

Razkaznica za obresti.

Obresti po 4 od sto					Obresti po 5 od sto					Obresti po 6 od sto							
kapital		za 1 leto		za 1 mesec		kapital		za 1 leto		za 1 mesec		kapital		za 1 leto		za 1 mesec	
K	K	V	K	V	K	V	K	V	K	V	K	V	K	V	K	V	
1	—	4	—	$\frac{1}{3}$	1	5	—	$\frac{5}{12}$	1	6	—	$\frac{1}{2}$	1	—	—	—	
2	—	8	—	$\frac{2}{3}$	2	10	—	$\frac{5}{6}$	2	12	—	1	—	—	—	—	
3	—	12	—	$\frac{1}{2}$	3	15	—	$\frac{11}{4}$	3	18	—	1 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	
4	—	16	—	$\frac{1}{3}$	4	20	—	$\frac{17}{3}$	4	24	—	2	—	—	—	—	
5	—	20	—	$\frac{2}{3}$	5	25	—	$\frac{21}{12}$	5	30	—	2 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	
6	—	24	—	$\frac{1}{2}$	6	30	—	$\frac{21}{6}$	6	36	—	3	—	—	—	—	
7	—	28	—	$\frac{2}{3}$	7	35	—	$\frac{211}{12}$	7	42	—	3 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	
8	—	32	—	$\frac{1}{2}$	8	40	—	$\frac{31}{3}$	8	48	—	4	—	—	—	—	
9	—	36	—	$\frac{3}{4}$	9	45	—	$\frac{31}{4}$	9	54	—	4 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	
10	—	40	—	$\frac{3}{2}$	10	50	—	$\frac{41}{6}$	10	60	—	5	—	—	—	—	
20	—	80	—	$\frac{6}{3}$	20	—	—	$\frac{81}{6}$	20	—	—	—	—	—	—	—	
30	—	120	—	$\frac{31}{3}$	30	—	—	$\frac{121}{3}$	30	—	—	—	—	—	—	—	
40	—	160	—	$\frac{41}{3}$	40	—	—	$\frac{162}{3}$	40	—	—	—	—	—	—	—	
50	—	200	—	$\frac{16}{3}$	50	—	—	$\frac{205}{3}$	50	—	—	—	—	—	—	—	
60	—	240	—	$\frac{20}{3}$	60	—	—	$\frac{25}{3}$	60	—	—	—	—	—	—	—	
70	—	280	—	$\frac{231}{3}$	70	—	—	$\frac{291}{6}$	70	—	—	—	—	—	—	—	
80	—	320	—	$\frac{26}{3}$	80	—	—	$\frac{331}{3}$	80	—	—	—	—	—	—	—	
90	—	360	—	$\frac{30}{3}$	90	—	—	$\frac{371}{3}$	90	—	—	—	—	—	—	—	
100	—	400	—	$\frac{331}{3}$	100	—	—	$\frac{412}{3}$	100	—	—	—	—	—	—	—	
200	—	800	—	$\frac{66}{3}$	200	—	—	$\frac{831}{3}$	200	—	—	—	—	—	—	—	
300	—	1200	—	—	300	—	—	25	300	—	—	—	—	—	—	—	
400	—	1600	—	—	400	—	—	$\frac{66}{3}$	400	—	—	—	—	—	—	—	
500	—	2000	—	—	500	—	—	$\frac{81}{3}$	500	—	—	—	—	—	—	—	
1000	—	4000	—	—	1000	—	—	$\frac{161}{3}$	1000	—	—	—	—	—	—	—	
5000	—	20000	—	—	5000	—	—	$\frac{831}{3}$	5000	—	—	—	—	—	—	—	

Narodnemu delu.

Milka Mankočeva.

Milka Mankočeva.

Dne 11. in 12. velikega travna 1912. je obhajala ženska podružnica v Trstu svoj jubilej obenem s petindvajsetletnico neumornega delovanja gospodične Milke Mankočeve.

O tistem času t. j. pred 25 leti, ko se je ustanovila prva vseh ženskih podružnic v Trstu, je bil še jako žalosten pogled na tedanje slovensko ženstvo. Družba sv. Cirila in Metoda, ki se je v obrambo slovenske mladine ustanovila leto prej, ima glavno zaslugo, da se je naše ženstvo vzbudilo iz narodnega spanja. Družba sv. C. in M. je bila prvo slovensko društvo, ki je pozvalo na prosvetno javno delo tudi naše ženstvo in vsa čast onim rodoljubom, ki so prišli na to srečno misel! Z veseljem lahko gledajo sadove svoje srečne ideje, kajti ni važno samo to, da ženske podružnice pomagajo Družbi gmotno, večje važnosti je dejstvo, da se je po tej ideji vzbudilo in zavedlo slovensko ženstvo.

Ženska podružnica v Trstu je imela svoj osnovni zbor dne 30. prosinca 1887 v Slovanski čitalnici. V začasni odbor je bila za blagajničarko izvoljena gospodična *Milka Mankočeva*. Takoj drugi dan so se pravila predložila namestništvu, da jih potrdi in c. kr. namestništvo je vzelo na znanje ustanovitev ženske podružnice Družbe sv. C. in M., ki je bila, kakor rečeno, prva na vsem Slovenskem.

Dame, ki so bile voljene v začasni odbor, so sklicale redni občni zbor na dan 13. sušca 1887. Zbora se je udeležilo po tedanjih poročilih 45 gospá in gospodičen, a vpisanih je bilo tedaj 110 družabnic. Navzočno ženstvo se je vedlo nekam boječe; bilo je tiho, plaho, a med seboj je govorilo večinoma

— italijansko izvzemši par učiteljic in t. č. blagajničarko Milko Mankočevo, ki je z glasnim globokim altom govorila sedaj na desno, sedaj na levo, sedaj stopila k tej, sedaj k oni družabnici in vse s prijaznim nasmehom nagovarjala s svojo lepo notranjsko slovenščino.

Ves začasni odbor je bil z vzklikom izvoljen na novo. Blagajništvo je bilo izročeno gospodični Milki Mankočevi, ki je od onega časa pa do danes — dolgih 25 let prava duša ženske podružnice v Trstu. Naslednje leto je bila izvoljena za predsednico, a predsedniško čast je odložila že po enem letu in prevzela zopet blagajništvo. Ni je bilo vestnejše, natančnejše in tudi ne strožje blagajničarice, nego je bila ona, ki je opravljala blagajniški posel celih 15 let. Biti v Trstu društvena blagajničarica ni tako, kakor če je kdo društveni blagajnik na deželi. Tam dobiva blagajnik društvene člane z malimi izjemami skoro vedno v isti hiši, v istem kraju. Drugače je to v takem velikem mestu, kakoršen je Trst. Tu se ljudje selijo vsako leto in ker je bilo med družabnicami tudi več služkinj, ki so bile danes tukaj, jutri tam, ni bilo lahko najti jih. Ali gospodična Mankočeva je bila vztrajna. Iskala in izpraševala je tako dolgo, da je dotične dobila; bala se je, da bi ne izgubila niti ene slovenske duše.

V prvih mesecih vsakega leta je bil redni občni zbor; od tedaj pa tja do malega srpana je gledala, da je pobrala letnino, potem je za god sv. apostolov bilo treba nabirati C. M. dar, a od kimavca naprej pa misliti na božičnico. Svarila je vedno ostali odbor, da se ne sme nabirati vse zajedno, ker bi tako občinstvo preveč občutilo.

V svoji novčarki ima oddelek za pobotnice C. M. podružnice in vedno še nekaj neizpolnjenih pobotnic za slučaj, da dobi kako novo družabnico. Tako pomaga in olajšuje posel blagajničarici tudi sedaj, ko je samo pregledovalka računov, ker je morala svojim svečano obečati, da ne sprejme več od-

borništva. Dejala nam je tedaj, ko vse naše prošnje, da bi sprejela zopet predsedništvo, niso nič izdale: »Ne smem! Vi dobro veste, da bi bilo, kakor je že bilo, ko sem bila predsednica. Saj že tako hodijo najrazličnejši ljudje k meni in celo taki, ki nimajo s C. M. družbo nič opraviti, prosit služb, kakor da bi jaz oddajala službe. Pustite me, po imenu bom samo pregledovala računov, a za Družbo naj moje delo nič ne neha. Delala bom, kjer in kolikor bom mogla.« — In res; podružnica C. M. je njena glavna skrb in dasi ni niti predsednica niti blagajničarica, se vse obrača le do nje; vse se zateka k njej.

Pred božičem postaja njeno stanovanje izdelovalnica otroških oblek; tu se striže, meri, šiva, izbira, nabira, da se o božiču oblečejo ubogi slovenski otroci.

In ko roma pred božičnimi prazniki od hiše do hiše vedno radostnega lica, jo sprejemajo z veseljem vsi in vsi jej radi plačajo svoj narodni davek.

Seveda je ona in njena rodbina vedno med prvimi in najdarežljivejšimi darovatelji ob vsaki priliki. Mnogo so Mankočevi darovali za Družbo bodisi v denarju bodi si v drugih dragocenih darovih za razne dobitke.

Oče Mankočevih je bil rodom iz Kala pri Št. Petru na Notranjskem, mati iz Divače. Prišla sta v Trst pred kakimi 60. leti in tu začela trgovino z lesom, v tistih srečnih časih, ko je šla trgovina vse drugače od rok, nego sedaj, ker ni bilo konkurence, kakoršna je dandanašnji. Ker sta bila oba toliko gospodar kolikor gospodinja skrbna in varčna, sta si pripravila lepega imetja. Bilo jima je desetero otrok, od katerih je gospodična Milka najmlajša. Živijo le še štirje: gospodar Ivan, načelnik tvrdke Mankočeve, c. kr. uradnik v pokoju Meto, gospa vdova Margraiterjeva in gospodična Milka.

Glavar družine Mankočeve se ni po vzgledu mnogih Kranjcev, Kraševcev in drugih slovenskih priseljencev v Trst navzel italijanskega tujega duha,

ne, ostal je do smrti mož stare slovenske korenine in v njegovi rodbini se je govorilo vedno le slovensko. In kako lahko se je bilo tedaj poitalijančiti, izgubiti se v tujem morju, kakor se je na stotine in stotine drugih! Ali Mankočevi otroci, dasi niso pohajali slovenskih šol, ker jih sploh ni bilo, so ostali po duhu, po srcu in po jeziku Slovenci. In zato lahko rečemo: Slava očetu Mankoču, ki nam je znal v onih toli nevarnih časih ohraniti tako vzorno rodbino!

»To me tolaži,« je dejal večkrat stari Mankoč, »da se mi ni bati, da bi vi ne podpirali C. M. družbe.« Varčen do skrajnosti, je svoje otroke vendar vedno nagovarjal k radodarnosti za Družbo sv. C. in M. in bil vedno vesel Milkinega sodelovanja pri podružnici.

Gospodična Milka je pohajala najprej italijansko šolo v Trstu, a potem šolo sester uršulink v Ljubljani. Zasebno se je učila še ruskega, francoskega in angleškega jezika tako, da govori in piše slovensko, italijansko, nemško, francosko, rusko in angleško.

Marsikdo se je že čudil, da se gospodična Milka ni omožila; a imela je na svojih prerano umrlih sestrah prebridkih izkušenj (umrle so kmalu po prvem otroku) in — odkrito povedano — predobro se jej godi tako.

Ko sem jej enkrat dobrohotno očitala, da je odbila nekega rodoljuba, češ: glej kako vzorno slovensko družino bi lahko imeli, mi je odgovorila: **»Saj imam svojo družino, številna je in uboga ta moja družina!«** Mislila je na svoj narod, na ubogo slovensko deco. Objela sem jo in jej citirala:

„Ne hčere, ne sina
po Tebi ne bo.
Dovolj bo spomina,
Te dela pojó.“

Máríca Bartolova.

V boju.

Ze pred tisoč leti v miru tod
očetje so naši živeli,
a zdaj so nas od vsepovsod
sovražniki ljuti objeli.

Iztrgati hočejo našo zemljó
in našo deco nam vzeti,
in z njo nam vzeti bodočnost vso
in rod naš za vedno zatreti. .

Kaj čudo, če boj se krut je vnel,
kaj čudo, če rod naš se brani,
kaj čudo, če v srdu je ljutem vzplamtel,
da zemljo si rodno ohrani . . .

Vsepovsod gori, vsepovsod plamti!
A mi? — Naj mirno gledimo?
Ko boj besni, ko pogin grozi,
naj roke križem držimo?

O bratje, zdaj velik, odločilen je čas!
In mi naj ob strani stojimo?
Le v skupnih žrtvah še naš je spas,
kar more kdo, z ognjem storimo!

Res ubog je naš rod, mnogi glad trpé,
a to malo, kar imamo,
in naše srce in voljne roke —
domovini jih radostno damo!

Če reši vsak le ped zemlje,
če reši le eno dete,
pa bodi mu mirno in srečno srce:
to je delo najsvetejše prosvete!

Prostovoljci, naprej!

V uvaževanje predlaga F. S. Šegula.

Štajerska se deli v dva jasno razločena dela: v severni dvetretjinski (nemška škofija sekovska) in južni (slovenska škofija lavantinska). Meja je precej ravna tolsta črta z gôr nad Slovenjim Gradcem do Radgone. Ob ureditvi mej leta 1859. je ostalo pri nemški škofiji na vsem južnem robu še najmanj 30.000 slovenskih duš — plašča spodnji pisani rob! Niso prê marali trgati pretežno nemških dekanij (Švanberk, Lučanê, Lipnica, Štraden, Radgona). Še pred 20 leti sem govoril I. katoliškemu slov. shodu v Ljubljani, da ga od tam pozdravljajo umirajoči Slovenci, — »Ave Caesar, morituri Te salutant!« sem rekel, — **sedaj jih ni več, . . . mrtvi so! . . . mortui!**

In kako je prišlo, da so tako hitro onemeli za nas? **Šole so ponemčile mladi zarod**, zlasti še na deželi tiste dekliške samostanske šole (v Gomilici, Šent Vidu, Apačah, Lučanah), . . . ker mlade matere in gospodinje ne znajo več slovensko moliti. Odslej še le pošilja cerkvena oblast v tiste kraje izključno nemške duhovnike, da dokončajo od šole pričeto delo in ga utrdijo.

Mogočni sosed pa je tudi že prekoračil mejo in vedno bolj nemi za nas postajajo ljudje na severnem robu lepe slovenske vladikovine, . . . u m i r a j o č i n a s p o z d r a v l j a j o in le s težavo se še po koncu držé. — Kaj jih še narodno po koncu drži? Cerkev že, in pa **slovenske šole**. Pa so že tudi v lavantinski škofiji nekatere obmejne župnije take: če bi duhovniki tam danes začeli nemško pridigati,

bili bi brez znatnega odpora burno pozdravljeni in bogate nagrade bi jim ne manjkalo. Ne daj mi Bog tega doživeti, ko se bo reklo tudi v lavantinski vladikovini: »Mortui! — onemeli so!«

Dajte nam torej na mejo šol, slovenskih šol, na najbolj ogroženih krajih še **slovenskih** dekliških samostanskih šol, da bodo tudi zanaprej še mlade matere znale slovensko moliti s svojimi! O ne verjamete, kako važno je to za nas!

Pa kdo naj nam da na mejo slovenskih šol? Naravni odgovor: **Družba sv. Cirila in Metoda!** Ki je iztrgala rakvi in grobu onemelo tržaško slovenstvo, tako da z začudenjem gledajo na nje od vseh strani, . . . tista Družba ne bo zapustila jezikovne meje štajerske. Da bo pa mogla izpolniti to tudi lastno svojo željo, zato kvišku glave in srce! Po širni naši ljubi domovini prihitimo jej na pomoč, ponudimo se jej kot **prosto voljci!**

1. Lepe dohodke (1.) prinašajo **veselice Družbe sv. Cirila in Metoda**. Saj na veselice gredó dobrosrčni, veseli, darežljivi ljudje! Še večja bi mogla biti (2.) korist Družbenih veselic v duševnem oziru, ker bi raznesle navdušenje za sveto narodno reč v najširše kroge ljudstva. Podcenjevat pa bi ne bilo (3.) še to, da bi Družbene veselice mogle izpodriniti in nadomestiti tiste ponočne in zakotne »veselice«, ki se kakor rakrana na vseh concih in krajih zajedajo v blagobit, zdravje in poštenje priprostega ljudstva, in ki so tem strašnejše v svojih nasledkih, če jim potuho dajejo še brezvestni župani. Pri Družbenih veselicah se tega ni treba bati, saj stojé pod nadzorništvom vse slovenske javnosti, da še več . . . gledajo s paznim očesom na nje nasprotniki, ki ne prizanašajo; slednjič je še Družbeni osrednji odbor, ki odpravi, kar bi biti ne smelo.

Pa kdo naj prireja take veselice? Mar li Družba? — Ne! Ampak kdor hoče, — kdor more, — kdor ima, — kdor zna (seveda!) — ki je dober devec, — priljubljen humorist, — človek prikuplji-

vega obnašanja — s kratka: Zadeva je važna, in **prostovoljci naprej!**

II. Nadalje potrebuje Družba **govornikov**: zagovornikov nasproti zlobi, učiteljev proti mlačnosti in nevednosti. »Orator fit!« t. j. govornik se izvežba. Ki pa to želijo, naj zbirajo gradivo! (Govori star praktikus.) Predalček v vsaki miznici, pa vsaj v vsaki knjižnici bodi posvečen taki zbirki, ki bi obsegala: lastne lepe misli na papir postavljene, letake Družbe polne narodnega vznešenja, lepe govore drugih objavljene v časnikih in revijah (dragoceno blago!), potem pa tudi agitacijske spise in letake Súdmarke in Schulvereina. — Iz tega zaklada je potem mogoče vsekdar zajemati in govoriti, ne prazne slame mlatiti.

Pa kje, kje? O, priložnosti dovolj! Na ustanovnih, občnih, izvenrednih zborih podružnic, na veseljah Družbenih in drugih, na žegnanjih in proščanjih, — na godovanju, na svatbah in primicijah, — na vseh shodih javnih in zasebnih, kjer se snidejo pošteni slovenski ljudje, — ne pozabite sej občinskih odborov, krajnih šolskih svetov in posojilnic!

Spomladi 1912 je zrušila Družba eno mesto plačanega potovalnega učitelja, tem bolj naj velja: **Zdaj pa prostovoljci naprej!**

III. Kdor ni organizator in ni govornik, naj postane narodni brambovec — **zdravnik** v službi Družbe C. M. — Strašno izgleda navadno po tistih krajih, kjer je vzela sovražna vojska svojo pot, ali pa celo po trdnjavah, katere je obstreljeval sovražnik. Kar je mrtvo, je mrtvo, naj pokrije črna zemlja; ali kar še živi, sami marodêrji, — sami marodêrji! So še Slovenci, so, pa naval močnejših sosednjih socialnih razmer jih omamlja, . . . Súdmarka jim izpodkopava zemljo, zastruplja vodo in zrak, . . . bolniki so, vsaka malenkost jih vpogne, vsaka sapica podere. Zato je pa tudi vsako najmanjše njih narodno delo že junaški čin. Zato tudi je treba z obmejnimi našimi brati ravnati prizanesljivo; naj bi

se zlasti nikakor in nikjer ne napadali po slovenskih časnikih.

Ne zavrzimo vseh onih, ki so sužnji Sjudmarke; morebiti so se le v preveliki bedi zatekli tja; in ena sama prijazna beseda, — ena veselica jih nam lahko za vselej nazaj pripelja.

Največjo zdravniško skrb pa je treba posvetiti slovenskim otrokom iz schulvereinskih šol, ker ti so zastrupljeni — zastrupljeni vsi s sovraštvom in zaničevanjem do besede materine — »bindiš« — in često tudi do katoliške vere. To bodo kdaj škorpioni med našimi nasledniki. Pa ne zavrzimo jih še, saj oni niso sami krivi svoje nesreče; temveč iztrgajmo jih njihovi janičarski usodi. Kdor enega teh sprejme, ali ga v naše vrste privede (k slovenskemu obrtniku, . . . v dijaško semenišče mariborsko! . . .), naj bo slavljen med nami!

Tako torej k tretjemu: **Prostovoljci, naprej** za slovensko obrambno šolsko društvo! E n i g a i m e n u j e j o p u n č i c o s v o j e g a o č e s a , p a s e n e h u d u j e j o c e l o n i č , č e t u d i d r u g i t a k o g o v o r i j o ! T a k o n a j s e z o p e t v s e s l o v e n s t v o o b r n e k D r u ž b i s v . C i r i l a i n M e t o d a , . . . n a j s e z o p e t o g r e j e j o m r z l a s r c a , . . . n a j s e z j a s n i k a l n o o k o n a s p r o t i b r a t o m , . . . i n n a š l i s e b o m o v b r a t o l j u b j u , k a k o r g a j e u č i l a p o s t o l n a r o d o v s v . P a v e l v p i s m u R i m l j a n o m n a 9 . p o g l a v j u 1 . — 4 . v r s t e : » R e s n i c o g o v o r i m v K r i s t u s u i n n e l a ž e m , . . . k e r ž e l e l s e m s a m p r o k l e t (a n a t h e m a) b i t i n a m e s t o s v o j i h b r a t o v , k i s o m i s o r o d n i p o k r v i , k i s o I s r a e l c i ! « T o s e p r a v i p o n a š e m : V s a k č l o v e k j e n a š b l i ž n j i ; z a b r a t e p o k r v i p a j e t r e b a ž r t v o v a t i v e č , t v e g a t i v s e i n p r e n e s t i t u d i p r o k l e t s t v o !

Rojakom!

Bratje, glejte mesta bela,
lepe trge, kmetska sela;
glejte krasne te planine,
hribe, loge in doline,
polja klas in vrtov cvet —
to je naš slovenski svet!
Hej rojaki, bratje mili,
mar li bomo pripustili,
da tujčin se nam zarije
v srce naše domačije?
Nikdar! Tu smo mi vladarji,
svoje zemlje gospodarji!
Ta zavest naj vedno drami
nas, da z umom in rokami
delamo in se borimo,
da naš dom osvobodimo!
Naša je — ne last tujčina
širna lepa domovina,
naš je ves nje sad in cvet!
Naš je ves slovenski svet!

Manica Komanova.

Zgodovina Družbe sv. Cirila in Metoda na Koroškem.

Znašo šolsko družbo je posebno tesno spojena zgodovina razvoja in propadanja koroških Slovencev. Lahko trdimo, da se je Družba C. M. ustanovila poglavitno zaradi koroških in tržaških Slovencev. Tega so se tudi zavedali takratni voditelji koroških Slovencev brez razlike stanu in političnega mišljenja, o čemer priča vsestransko navdušenje ob rojstvu Družbe in v prvem desetletju njenega razvoja.

Kako so koroški Slovenci pozdravili ustanovitev Družbe sv. Cirila in Metoda.

»Mir«, glasiio koroških Slovencev, je prinesel v 1. številki leta 1885. dopis »Izza Save«, kjer se opisuje najprej nevarnost schulvereinskih šol za narodnost in vero. Potem pravi:

»Na Štajerskem menda snujejo slovensko šolsko družbo ali bratovščino. To je prav! Ako bo stala družba na verski podlagi, podpirali jo bodo radi vsi slovenski duhovniki. Bratovščina naj se imenuje po slovanskih apostolih sv. Cirilu in Metodu.« K temu je pripomnilo uredništvo: »Te misli so lepe in hvale vredne, samo to smo hoteli omeniti, da že imamo bratovščino sv. Cirila in Metoda, in da bi za volj tega morda kazalo, izbrati si drugega patrona, morda s v. M a k s a (za Štajersko) ali pa s v. M i k l a v ž a, znanega prijatelja malih otrok.« — Potem je bilo vse tiho. Šele 25. kimavca istega leta je prinesel »Mir« zopet dopis: »Iz Celovca (Šolska družba sv. Cirila in Metoda), ki

pravi: »Leta in leta že prosimo za slovenske šole, pa vlada nam jih noče dati. Kaj je tedaj storiti drugega, kakor s a m i si moramo pomagati. Tako so si mislili slovenski rodoljubi in res so nam ustanovili šolsko družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Predragi Slovenci, to društvo nam je bilo najbolj potrebno, zato ga pa moramo tudi podpirati z vsemi močmi.« Nadalje navaja dopis, da bi se dalo na Koroškem ustanoviti vsaj 12 podružnic, in sicer v Celovcu, v kanalski, ziljski, beljaški, rožeški, tinjski, velikovski, dobrlovaški, pliberški in v spodnjedravogradski dekaniji, po ena pa še za celovško okolico in za Spodnji Rož.

Ta poziv ni imel zaželenega uspeha, zakaj do I. glavne skupščine leta 1886. se je ustanovila na Koroškem edina podružnica v Celovcu.

»Mirovo« navdušenje za Družbo.

S hvalevredno vnemo je »Mir« nadaljeval navduševalno delo za Družbo. V št. 20. leta 1885. je prinesel zopet dopis iz Celovca: »Z a k a j m o r a m o podpirati šolsko družbo sv. Cirila in Metoda?« Članek opozarja na nevarni Schulverein in zaključuje: »Slovenci, le pridno delajte podružnice in nabirajte denar za šolsko družbo, to je v resnici dobro delo in Bog ga bo blagoslovil.«

Dne 25. vinotoka 1885. se je ustanovila za Celovec in okolico prva podružnica. Predsednik je bil pok. Andrej Einspieler, blagajnik pa pok. Vekoslav Legat.

V zadnji številki leta 1885. je prinesel »Mir« članek »Koroški Slovenci v letu 1885.«, v katerem navaja za najvažnejši dogodek — ustanovitev Družbe sv. Cirila in Metoda in poudarja: Vidi se, da počiva božji blagoslov nad to družbo, kajti vsi veseli pristopajo Slovenci pod njeno bandero, povsodi se delajo podružnice . . . Zato pa kličemo Slovencem: Le pridno pristopajte k šolski družbi sv. Cirila in Metoda!«

Dne 16. svečana 1886. si je volila celovška podružnica stalni odbor. Za blagajnika ni bil izvoljen več Vekoslav Legat, temveč Rossbacher. »Mir« je utemeljeval to spremembo tako-le: »Blagajnik je bil dozdej g. Legat, pa zdaj ga nismo več volili, da ne damo zopet povoda tukajšnjim liberalcem do netaktnega napadanja, ker ima ta smrtni greh na sebi, da je na Kranjskem rojen.« (Kakor vidimo, so se že takrat koroški voditelji bali, da bi ne imeli kaj skupnega s Kranjci, posebno še, ako so ti naprednega mišljenja.)

Potem je bilo zopet vse tiho do prve glavne skupščine. O tej je prinesel »Mir« v števil. 14. kratko poročilo s pristavkom, da se hoče Družba posebno ozirati na koroške Slovence. Tistim občinam, ki hočejo pri najvišjem državnem sodišču za slovenske šole tožbo začeti, bo Družba plačala spretnega odvetnika, ki bo pripomagal slovenskemu jeziku do pravice v šoli. (Tozadevni predlog je stavil na prvi glavni skupščini Gregor Einspieler). Poročilo zaključuje: »Da bo pa družba svoj namen lože dosegla, pristopajte obilno k tej vsem Slovincem tako važni družbi. Naj bi ne bilo nobene doline, kjer bi ne imeli podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.«

Po glavni skupščini beremo v »Miru«: »Ker je glavna družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sklenila, da hoče vse storiti, da pomaga nam koroškim Slovincem do slovenskih šol, zato se bo odbor celovške podružnice te dni posvetoval, kako to reč najboljše uravnati. Žalostno je to, da se rodoljubi na deželi nič ne ganejo. Pričakovali smo, da bomo vendar tudi na Koroškem v kratkem ustanovili kakih pet ali šest podružnic, pa do zdaj je celovška še samica. Tako reč, ki ima v prvi vrsti koristiti nam Koroščem, morali bi vendar bolj vneto podpirati.« — Ta in še slični pozivi v »Miru« so vendar zalegli. Posebno je učinkoval govor nepozabnega voditelja koroških Slovencev Andreja Einspielerja, ki je naglašal na občnem zboru celovške podružnice,

da bodo C. M. podružnice zasejale seme, ki bo iz njega dozorela bratovska ljubezen, prava slovenska vzajemnost.

Zlata doba C. M. podružnic.

Že leta 1886. se je po prizadevanju vzornega rodoljuba Matija Wutija na Ločilu ustanovila z velikim navdušenjem podružnica za Beljak in okolico. Prihodnje leto so prirasle še sledeče podružnice: Bistrica na Zilji, Kotmara vas, Pliberk, Apače in Kancijan. Vse te podružnice so se ustanovljale z veličastnimi shodi, ki so bili pravi ljudski tabori. Povsod se je zbralo na stotine ljudstva, ki so ga navduševali spretni govorniki, večinoma iz Štajerske in Kranjske. Podružnice pa so tudi smatrale prevzeto nalogo za resno. Prirejale so zborovanja z veselicami tudi med letom na raznih krajih. Koncem leta 1887. je imelo 7 koroških podružnic že 1093 članov in so poslale glavni Družbi nad 600 K. Največ zaslug so imeli za snovanje podružnic in za navduševanje ljudstva pokojniki: prof. Josip L e n d o v - š e k, dr. Josip V o š n j a k, župnik dr. L u t m a n, Vek. L e g a t in še živeči: župnik A. G a b r o n, Iv. H r i b a r, Dragotin H r i b a r in dr. Na vsakem zborovanju je gotovo nastopil eden teh gospodov kot govornik. Prihajali so tudi pevci iz Kranjske in Štajerske, posebno kamniška »Lira«, ljubljanski »Slavec«, mariborski in ptujski čitalniški pevci i. dr. Po vsej slovenski Koroški je zavelo veliko narodno navdušenje. Podružnična zborovanja so zbirala Slovence iz vseh pokrajin, da so se navduševali za narodne svetinje, se spoznavali med seboj in tudi z brati iz sosednjih dežel in si prisegali zvestobo. Podružnični shodi so imeli posebno privlačno silo za kmetsko prebivalstvo tudi zato, ker se je na njih čestokrat predavalo o narodnem gospodarstvu. Tako so na pr. predavali: dr. A l. K r a u t o testamentih, D u l a r o živinozdravništvu, R o h r m a n

o narodnem gospodarstvu, Vojteh Ribnikar o sadjarstvu itd.

Nekatere podružnice so se držale še vedno načela, da je podružnicam na Koroškem glavni namen: narod z bujati in poučevati (zapisal »Mir« leta 1889.); zato so prirejale po več shodov na leto in sicer na raznih krajih svojega področja. S pomočjo posameznih rodoljubov in Družbenega vodstva so si ustanovile koroške podružnice tudi knjižnice.

Leta 1889. je prinesel »Mir« zopet poziv za snovanje podružnic in grajal, da še nima nobene podružnice vsa velikovška okolica, dasi bi lahko uspevale v Tinjah, Št. Petru, Grebinju, na Rudi, Djekšah, v Št. Lipšu, Železni Kapli, Prevaljih, Možici in Kasazah. Pa tudi drugi kraji so malomarni. Podružnice ne najdemo ne v Št. Jakobu v Rožu, ki slovi vendar kot naroden kraj, ne v Lipi pri Vrbi, ne v vsej kanalski dolini.

Leta 1889. in 1890. so zborovale vse podružnice, nekatere tudi po večkrat; istotako tudi leta 1891. in 1892. Na zborovanje v Prevaljih leta 1891. je poslalo uredništvo »Slovenca« naslednjo brzojavko: »Živeli neustrašeni boritelji za vero in narod! Živeli koroški Slovenci! Bog blagoslovi Vaš trud za pravično stvar!«

Uspeh Družbe sv. C. in M. na Koroškem — zdramitev ljudstva, da se zaveda svoje narodnosti in odločno zahteva slovenskih šol — naglašja Koledar Družbe sv. Mohorja za leto 1890.

Leta 1891. se je ustanovila podružnica v Libeličah, leta 1893. v Rožaku in Velikovcu, torej je bilo vseh že 16. Pri tem številu je ostalo do leta 1897., ko je prirasla podružnica za Pokrče.

Leta 1892. je prinesel »Mir« uvodnik, v katerem nasvetuje, naj bi se začel nabirati za Družbo sv. Cirila in Metoda narodni davek po 20 vinarjev na osebo, kar bi dalo Družbi letnih 20.000 K.

Prvi napad na Družbo sv. C. in M.

Usodni I. slov. katoliški shod v Ljubljani leta 1892. je našel sicer odpor pri nekaterih koroških rodoljubih, posebno ker so ravno takrat pričakovali ustanovitev slovenske šole v Velikovcu, vendar je zasejal tudi precej malodušnosti. »Mir« se je zaradi svoje odkrite kritike opravičeval: »V Ljubljani je strast na dnevnem redu, zato se ne smemo čuditi, da se tudi v katoliški stranki nahajajo prenapeti duhovi. »Slovenec« se izgovarja, da tudi on zagovarja pravice koroških Slovencev. Toda mi vprašamo: zakaj pa se na katoliškem shodu ni smelo protestirati zoper krivice, ki jih mi trpimo?« — Vkljub temu pa »Mir« ni prinašal protestov, temveč so jih morale podružnice pošiljati »Slov. Narodu«. Takih protestov je prišlo več; poslali so jih tudi koroški slovenski duhovniki. Navedemo le nekaj prav značilnih. Iz Črne je poslala podružnica naslednjo brzojavko: »S krvavečim srcem obsojamo nespametni, na I. katoliškem shodu v Ljubljani storjeni napad na velezaslužno in prekorsno Družbo sv. C. in M., edino našo zaslobo in rešiteljico. Proč s hinavci in klevetniki!« — Pliberška podružnica je pisala: »Slovesno izrekamo naše popolno zaupanje in našo udanost vodstvu Družbe sv. C. in M. Obžalujoč vprašamo: kje so bili takrat zastopniki iz Koroške, da se ni nikdo oglasil, ko se je ta naša prepotrebna šolska družba napadala, ki je za nas Gorotance posebne veljave. Odločnost velja!« — Naš velezasluženi starina Matija Prosekar je brzojavil za kotmarsko podružnico: »Podružnica odločno obsoja ruvanje nekaterih tesnoglavcev proti Družbi sv. C. in M.« — Iz Beljaka so pisali med drugim: »Odločno protestiramo proti neopravičenim napadom nekaternikov na I. katoliškem shodu, ki za ubogi naš slovenski narod še ničesar storili niso in le podirajo tisto, kar so drugi

z velikimi težavami zgradili. Takim možem pa se naš narod ne bode klanjal. Ne udajmo se!»

Na občnem zboru apaške podružnice se je sklenila na predlog komendatorja Mateja Šerviclja z Rebrce izjava, da obžaluje vsako rušenje proti prepotrebni Družbi sv. C. in M. in obsoja nepremišljeno postopanje proti vzornemu narodnjaku L. Svetcu. Tudi beljaška podružnica je na svojem zborovanju v Brnci izrekla vodstvu Družbe sv. C. in M. popolno zaupanje.

Najlepše zadoščenje pa je izrazil Družbi njen veliki dobrotnik prof. Josip L e n d o v š e k, ki je priobčil v »Miru« pesmico:

»Družbi sv. Cirila in Metoda«.

Slavimo njo, ki nam sinove vzgaja,
Kateri narod naj budé iz spanja!
Čeprav na njo se hud vihar zaganja,
Pri delu vendar le juhaško vztraja.
Drevesca mlada čvrsta nam zasaja
Na polje narodnega delovanja,
Na nje se narod nekdanj naj naslanja!
Ta mlada četa z upom nas napaja.
Pravično njeno je orožje vedno,
Ko se bori za zemljo našo dedno,
Ko se poganja za pravice svete.
Povrnimo dobrote ji neštete,
Podpirajmo jo kot sinovi vrli!
In kmalu bomo krasno vigred zri.

Kmalu po katoliškem shodu je prinesel »Mir« poziv iz Gorenjske, kjer dopisnik nasvetuje, naj se Družba sv. C. in M. nalik Mohorjevi družbi postavi popolnoma na cerkvena tla in se v vsaki župniji osnuje podružnica. Pravila bi se morala potem tako spremeniti, da predsednika podružnici ni treba voliti, ampak župnik je že kot tak načelnik podružnici.

Pojemanje do popolne odrevenelosti.

Naslednja tri leta so se redna zborovanja podružnic še vršila, toda čutila se je nekaka splešnost. Ko pa je umrl prof. Lendovšek († dne 20. kimmavca 1895) in je vodstvo Mohorjeve tiskarne prepovedalo pokojnemu Legatu javno delovanje, je bilo hiranje očitvidno. Še so podružnice izkazovale lepo število članov, ustanavljale so se celo še nove, toda letni prispevki niso več prekoračili vsote 600 K. Da je bilo delovanje podružnic na Koroškem nezadostno, dokazuje dejstvo, da je dalo n. pr. 1895. leta 16 podružnic z 2200 člani le 596 K, po preosnovi leta 1909. in 1910. je bilo le 10 živih podružnic z okroglo 500 člani, a dale so nad 600 K.

Izza leta 1893. do 1908. so se ustanovile le tri nove podružnice, in sicer Pokrče (1897), Libuče (1902) in Borovlje (1908). Zadnja podružnica se je ustanovila že v novih razmerah, nekako v protest proti prikritemu bojkotu.

Izza leta 1895. so bile le redke podružnice, ki so prirejale občne zборе in shode. Večinoma so proslavljale le praznik obeh zavetnikov s kresovi.

Leta 1905. in 1906. ravno poloviča vseh koroških podružnic sploh ni poslala niti vinarja prispevka, a leta 1907. je celo le 7 izmed 18 koroških podružnic poslalo članarino v skupnem znesku 308 kron 39 vin. Torej je prazen izgovor, da so koroške podružnice le zaradi spora v Bohinjski Bistrici nehale delovati. Nasprotno so tisto leto po krizi, t. j. leta 1908. poslale koroške podružnice več, namreč 369 K 85 vin.

Poskus oživljenja.

Z novim letom 1909. je novoimenovani potovalni učitelj Družbe sv. C. in M. prevzel tudi Koroško; poskusil je oživiti podružnice in preosnovati delovanje. Našel je na papirju 19 koroških podružnic,

a le tri so imele odbore; pri nekaterih podružnicah sploh nihče ni vedel za odbornike, ker so nekateri pomrli, nekateri pa se tako izneverili, da so zašli celo v odbore Schulvereina in Südmarke. Črtati se je morala ravno polovica koroških podružnic. Ob enem so se ustanovile tri nove podružnice (Glinje, Šmarjeta v Rožu in Blače - Loče). Vkljub opustitvi polovice podružnic so se takoj prvo leto dohodki skoraj podvojili (od 369 na 609 K). Leta 1910. je prirasla nova podružnica za Prevalje in okolico, a dohodkov je bilo 671 K 31 v.

Prizadevanje za uspešno delovanje je naletelo na vsestranski odpor. Pohode potovalnega učitelja so z nevoljo in zavistjo zasledovali Nemci in nemškutarji, pa tudi slovenski pristaši takozvane katoliške stranke. Ljudje, ki že poprej niso dosti storili za Družbo, so se začeli izgovarjati, da imajo koroški Slovenci itak svoje Slovensko šolsko društvo. Toda delati in žrtvovati ne marajo niti pri tem društvu, sicer bi ne imelo le par hirajočih podružnic.

»Mir« nekdanj in danes.

Nekdanj za Družbo sv. C. in M. tako navdušeni »Mir« je omrznil za njo. Njegova gorečnost se je ohladila še za prejšnjega Družbenega vodstva. Prvomestnik msgr. Tomo Zupan je na 169. vodstveni seji dne 7. sušca 1906 poročal, da je prosil vodstvenega člana in lastnika »Mira« Gregorja Einspielerja, naj skrbi za to, da bo »Mir« za Družbo kaj storil, ker je popolnoma prenehal z oklici za Družbo sv. C. in M. in le še za narodno šolo v Št. Jakobu v Rožu — ki niti ne obstaja še — deluje. Imenovani prvomestnik se je v naslednji seji pritožil, da njegova prošnja ni imela uspeha in da »Mir« tudi, odkar je bil pisal njegovemu lastniku, niti enkrat ni priporočal Družbe sv. C. in M. kot take. Meseca malega srpana 1906. je Družbeno vodstvo koroškim podružnicam poslalo okrožnico osrčujočo jih na živalnejše delovanje.

Dobil jo je tudi »Mir«, a je ni natisnil, ker so bile nekatere njene besede precej ostre, a resnične. Sedaj nima »Mir« več prijazne besede za Družbo sv. C. in M. Njenega imena se menda sploh boji kot živega greha tako, da imenuje Družbeno šolo v Velikovcu dosledno le »narodno šolo«. Za Družbene užigalice je prinašal lani nekaj časa plačani inserat; končno je tudi to ustavil. Za hude boje, ki jih bije Družba sv. C. in M. za ustanovitev slovenske šole v Vodičji vasi imajo pri »Miru« menda le škodoželjen posmeh, ker še ni zapisal besedice o tem, da si bi morala biti odločitev velike načelne važnosti za ravnopravnost koroških Slovencev sploh. Za ponatisk tozadevnega članka so bili prošeni vsi slovenski časopisi, a »Mir« trdovratno molči. Naslednik tistega Andreja Einspielerja v »Mirovem« uredništvu, ki je neumorno delal za Družbo z besedo in pismom, je predlanskim predlagal, da se je Einspielerjeva podružnica v Celovcu razpustila. In vendar je Družba takrat delala in dela danes vztrajneje in z mnogo večjimi žrtvami za koroške Slovence, nego v dobi splošnega navduševanja za njo. Družba svojega programa ni spremenila, temveč je ostal slej kot prej: **verska in narodna vzgoja**. Pri ustanovitvi Družbe pa je vendar »Mir« zapisal: »Ako bo stala Družba na verski podlagi, podpirali jo bodo radi vsi slovenski duhovniki.«

Zakaj se Družba sv. C. in M. ni mogla ukoreniniti na Koroškem?

Na Koroško so presadili Družbo sv. C. in M. večinoma duhovniki, zato je veljala za versko naravno. Sodelovalo je sicer redko posvetno razumništvo prav uspešno, toda se je samo podrejalo duhovniškemu vodstvu, zato vidimo v tistih časih na čelu podružnic skoraj edino le duhovščino.

Vsled versko političnih sporov in zanašanja takozvanega »fortschritt« med slovensko ljudstvo,

je slovenska duhovščina čimdalje bolj izgubljala nekdanjo veljavo in odločilni vpliv med ljudstvom.

Edino razumništvo na deželi, namreč učiteljstvo, je bilo že od začetka neprijazno Družbi, ki je naglašala le verski moment. Največjo napako pa so napravili voditelji podružnic in govorniki na podružničnih shodih, ker so govorili za popolno odpravo nemščine iz šol in za skrajšanje šolskega obiska. Šestletno šolo so vabili na zborovanjih celo možje, ki že danes bridko obžalujejo, da so se pustili izrabljati za tako nazadnjaško geslo. Nasprotniki so dobili hvaležno polje za napade na Družbo sv. C. in M. Učiteljstvo, če tudi slovensko, itak ni smelo soglašati z ljudmi, ki so za utesnitev šolskega pouka, sicer bi jih zasramovali in bojkotirali stanovski tovariši kot nazadnjake, mračnjake. Torej je učiteljstvo takorekoč moralo biti nasprotno Družbi, a ker drugje pri slovenskem političnem delu ni našlo prostora, se je začelo sploh odtegovati, odtujevati in končno je prešlo v nasprotni tabor. Pri slovenskem kmetu pa je bila agitacija tudi lahka, ker naš koroški kmet je še vedno uverjen, da brez nemščine ni mogoče nikamor priti in da je glavni namen šoli, naučiti otroke nemški. Vse drugo so opravili spretni agitatorji s pomočjo deželnih in državnih oblastev in dosegli, da se nemščina ne le ni odpravila iz šol, temveč zavzela je glavno mesto, slovenščino pa so v takozvanih utrakvističnih šolah potisnili na konec popoldanskega pouka, da jo obiskujejo le tisti otroci, katerih starši to izrecno žele. Ker pa kmet potrebuje otroke po leti za pastirje, po zimi pa morajo oddaljeni otroci itak zgodaj domov, so le redki starši, ki puščajo prostovoljno otroke pri slovenskem pouku.

Ali se smemo nadejati preobrata?

Vse kaže, da. Pravi slovenski rodoljubi na Koroškem se z veseljem spominjajo živahnega narod-

nega delovanja, ki je kipelo pod okriljem Družbe sv. C. in M. na Koroškem, in ga pogrešajo. Trezni rodoljubi pa tudi vidijo, da Družba vkljub zaprekam z dveh strani izvršuje mirno in vztrajno svoj reševalni načrt za koroške Slovence. Obenem je naše ljudi tudi razočaralo pričakovanje glede »Slovenskega šolskega društva in »Slovenske straže«. Zato pa so se začeli zadnje čase celo slovenski duhovniki na Koroškem, katere še ni popolnoma zaslepila strankarska strast, prijazno bližati Družbi. Dal Bog, da bi prodrli taki zdravi nazori povsod, da pridemo zopet do složnega dela v blagor lepe koroške domovine.

A. Beg.

Iz „Savinskega venca“.

Rimske toplice.

Tu bil naš rod je prost seljan,
zaslužnjil ga je krut Rimljan,
vsadivši svoje zmage znak,
kjer vstavil trd je svoj korak.

Razpal je v ruševine Rim,
ostal je le imena dim,
vršél je čez grobove čas,
zdrobiti pa ni mogel nas.

Ne boj se mi, Savinčan ti,
iz zemlje tvoje vir kipi, —
tu krepí si in jači moč,
očetov grudo čuvajoč!

Mimo Celja.

V obraz mi bije rudečica,
naprej, med brate mi, odtod,
kjer v gnezdu tujem kukavica
zli svoj je izvalila rod!

Nekoč grmada bo vzplamtela, —
ne! — veličasten kres bo vžgan,
in slave phoenix iz pepela
prerujen dvignil se na dan!

„Ave Marija“ v Solčavi.

Nad slémeni dih božji plove,
razlega zvon se po vasi,
zdrobila duša je okove,
pred božji préstol mi kipi! . . .

Zadivljen v rajski kras planinski,
obstal mi je utrip srcá:
čul slavospev sem kerubinski,
ko zlat žarél je rob nebá!

Ž. L. Mozirski.

O Rezijanih.

Narodopisni in jezikoznanski očrt.

Ni mi glavni namen v tem spisu priobčiti popis Rezije same, saj se je o njej že mnogo pisalo. Pač pa hočem spregovoriti nekoliko o njenih prebivalcih in o posebnostih njihovega narečja; — o prebivalcih, ki so na skrajnem zapadu slovenskega ozemlja in so si dobro ohranili svoje narečje in deloma tudi šege in navade, kakor skoro nobeno drugo slovensko prebivalstvo.

Za prebivalce doline, ki tiči ob zapadnem vznožju Kanina (2592 m), mogočnega velikana Julijskih alp, so se zanimali prej drugi slovanski narodoslovci in jezikoslovci ter inorodni, kakor slovenski.

Že pred 70 leti je potoval ruski učenjak Sreznevskij po Reziji in priobčeval razprave o njihovem jeziku (narečju). Pred njim se je zanimal za to deželico češki vojaški kurat A. Pišely, ki je priobčil spis v nemškem jeziku: „Ueber die Slaven im Thale Resia.“

Tudi nemški in italijanski narodopisci so jeli objavljati zanimivosti iz Rezije, n. pr. Bergmann „Das Thal Resia und die Resianer in Friaul“. Valentini: „Sul linguaggio slavo della valle di Resia,“ i. dr.

Leta 1872. in v nadaljnih letih je bival ruski učenjak, prof. peterburške univerze Baudouin de Courtenay v Reziji, študiral ondotno narečje in obelodanil svoje razprave v zborniku: *Материалы для южнославянской диалектологии и этнографии. Ст. Пѣт. 1895*“. On je najbolj temeljito proučil njihovo narečje; zato je bival več časa med njimi.

Revija „Slov. Přehled“ je priobčevala spise: V údolí Resie.

Od naše strani je pisal prvi o Rezijanih J. Koptar in sicer po francoskih zapiskih poljskega potovalca Potockega.

Prof. S. Rutar v svoji knjigi „Beneška Slovenija“ piše dokaj zanimivega o Rezijanih. Mimogrede omenjam krajše članke, ki so izšli v raznih političnih listih in v „Planinskem Vestniku“. Opozarjam zlasti na zadnji tozadevni spis prof. I. Trinka v „Dom in Svetu“ 1907. leta pod zaglavjem „Hajdimo v Rezijo“.

* * *

Rezijane sem si prvotno predstavljal videč jih po naših krajih, ko so popravljali razne kuhinjske predmete in posodje, vse drugače, kot sem dobil vtiske o njih bivajoč v njihovi domovini. Da so tako gostoljubni, prijazni, zgovorni in da jim je red in snaga v hiši prvo, tega bi si nikdar ne bil mislil.

Pot k njim me je privedla iz avstrijskega Breginja skozi Učejo čez goro Kilino (1421 m). Ustavil sem se s svojim vodnikom, pristnim Rezijanom in s prijaznimi tovariši, ki so bili namenjeni drugega dne na Kanin, o katerih pa mi ni še znano, so li bili na vrhu — na rezijanski planini Hlivac (Hlevec), kjer je več hiš in koč, v katerih stanujejo čez poletje lastniki obširnih pašnikov in gozdov. Tu imajo živino, ki se pase po širnih obronkih planin. Živina je dobre pasme in tudi dobro rejena; prija jej pač dobra sočna gorska trava in tudi nadležni mrčes je ne nadleguje tolikanj.

Te poletne naselbine, ako jih moremo tako imenovati, obstoje iz pritličnih hiš, pokritih z mecesnovimi deščicami in iz hlevov in skednjev. Ves poletni čas biva tukaj vsa družina. — Moški kosijo travo in jo spravljajo v skednje, deca in stare ženske pasejo govedo, ovce ali koze. Poslednjih je vedno manj, jih ne smejo preveč imeti radi zaradi škode, storjene na mladih nasadih.

Ženice niso nikdar brezposelne, celo na paši uporabljajo čas, da predejo iz ovčje volne niti, iz katerih pletejo trpežne in debele nogavice. To delajo vse na roke stoje. V oprtnjaku jim je predivo, v rokah pa drže motovilce, okoli katerega ovijajo nit.

Doma pripravljajo obed. V koči je ognjišče kar prosto na tleh. Ker ni dimnikov, se vali dim skozi

vrata. Kadi se pač v hiši, toda navadno le v višjih plasteh. Če prideš notri, se moraš skloniti, da te ne objame gost dim. Dasi je ves prostor okajen od dima, ali kuhinjska posoda in drugi predmeti so snažni in v redu postavljeni po policah in drugod. Tudi spalnice imajo jako snažne.

Da so zgovorni sem že omenil. Tujce vidijo kaj radi in so jim privajeni, pozdravljajo jih z laškim „buon giorno“, tako se tudi med seboj pozdravljajo. Postrežejo jim, s čimer morejo, in branijo se sprejeti ponujani denar. Mladenci niso sramežljivi in boječi, lepo odgovarjajo na vprašanje. Postave so krepke, stasne in imajo črne oči. Iz obraza jim gleda resnost. Delavni so jako, lenuhi in postopači se redkokdaj dobe med njimi. Po nepotrebnem ne zametavajo denarja. Prizadevajo si kaj prištediti od onega pičlega zaslužka, ki ga dobe s tem, da hodijo k nam „lonce vezat, marele flikat, škarje in nože brusit“, da si v domačiji opomorejo, ker po večini manj rodovitna zemlja ne more prehraniti po številu vedno naraščajočega prebivalstva.

Tožarijo se Rezijani jako neradi, živijo rajši s sosedi v miru, ako se tudi malo skregajo in dajo izraze svoji jezi s par „maledünami“, pa so si kmalu zopet dobri. Med njimi se opaža nekak demokratičen duh. V gostilnah in pri razgovorih po cestah in trgih se družijo neozirno: posestnik, trgovec, krošnjar ali navaden brusač. To napravi na človeka, ki živi v drugačni okolici, jako prijeten vtisk. Ko se vrnejo domov s svojih pohodov „s trebuhom . . .“ iz raznih delov Evrope, si imajo pač mnogo povedati.

Oni Rezijani, ki prihajajo k nam popravljat kuhinjsko posodje, ne ostajajo stalno pri nas; od časa do časa obišejo svoj dom, ker marsikdo ima kaj zemljišča in tu mora opraviti delo, ki mora biti v onem času opravljeno; n. pr. o košnji še jih mnogo vrača domov. Kdor pa nima sveta, ima sorodnike in prijatelje, katere tudi rad vidi. Največ se jih zbere v svoji domačiji o praznikih, posebno na njihov največji praznik „Šmarna miša“ dne 15. vel. srpana. Takrat se shajajo

Rezijani iz vse doline na Ravnici (Ravenci), kjer je glavna cerkev in sploh središče vse Rezije. Tudi mnogo tujcev prihaja tega dne na Ravnico.

Rezijani se pozdravljajo med seboj prav iskreno, tudi poljubljajo se s sorodniki. To kaže, da so dobrega srca in da so tudi iskreni, nikakor pa, da bi bili hudobni in poniglavi. Da so si pridobili dosti lepih lastnosti, so pripomogle pač njihove obilne skušnje po svetu in zato tudi vedo, kako je ravnati, da se bolje izhaja.

V družbi so jako veseli in živahni in ob takih prilikah zapojejo tudi kako rezijansko. Pojo navadno dvo ali troglasno pa tako, da držijo basi v gotovih pesmih vedno isti glas in sicer kvinto in ob koncu vsake kitice pridevajo refren le-li-le-la-la, ali kaj podobnega. Kadar nehajo peti, pa vsakokrat zavriskajo. Tudi otroci tako, ako pojejo na planini na paši.

Motiv, po katerem se pojo razna besedila, bi bil ta:

Allegro con fuoco.

Da li - pa mo - ja ro - ži - ca! Da li - pa
Da nu - ta usta - ni ta hõ - ræ! Da nu - ta
mo - ja ro - ži - ca le - li - le - le - la - la.
usta - ni ta hõ - ræ le - li - le - le - la - la.

Na ta motiv so peli neki mladeniči to besedilo:

Da hõra ta Čaninoua! Da hõra ta Čaninoua!

Na dúha ano široká, na duha ano široká.

Drugače so si motivi jako slični, skoro nekake varijacije glavnega motiva in nimajo v melodičnem in harmoničnem oziru nobenih posebnosti.

Ruska dama Ella Schroultz-Adaiewska, ki je bila svoječasno s prof. de Courtenayem v Reziji, je nabrala te napeve in jih postavila enoglasno. Priobčeni so v imenovanem zborniku. Vseh napevov je 19.

Kakor omenjeno, pojo tudi otroci. Ko sem šel, prenočivši na planini Hlivac, drugega dne nizdol v

Osojane, sem slišal visoko gori otročji glas pevajoč o „Hōri ti Čaninovi . . .“, in odmevajoč ob skalnatih obronkih strmih pobočij. Mladeniči pojo navadno, ako so na planini, posebno zvečer, predno gredo k počitku. Odrasli pa pojo ob nedeljah in praznikih, ko pridejo k maši na Ravnico. Tu je več gostilen — skoro vsaka hiša — in po opravljenem cerkvenem opravilu zasedejo gostilniške prostore, rujno italijansko vino jih nekoliko razvname in kmalu dajo duška svojemu dobremu nastroju, da zapojejo kako rezijansko. Dva ali eden primeta naprej, drugi pa „golčijo od zadaj“, kakor se prostonarodno izraža. Ob koncu pesmi dodani refren pojo unisono in kadar sploh jenjajo peti, pa zaukajo.

Napevi njihovih narodnih pesmi so povečini živahni in krepki in se morajo peti s poudarkom. Pesmi so ljubavne vsebine razen dveh, kojih vsebina se nanaša na domovino. Da bi imele kake posebnosti njihove pesmi, o tem ni govora. Stari so peli tako in mladina jih posnema. To je nekaj tradicionalnega. Rezijani pojo radi svoje pesmi, v tem se vidi, da imajo domoljubni čut dobro razvit. Naše pesmi se v Reziji ne pojo.

Rezijani imajo tudi svoj poseben narodni ples „rezijanko“. Pleše se o velikih praznikih rezijanskih n. pr. 1. dne vel. travna. Na plesu se tudi pojo posebne pesmi radi takta. Drugod se navadno taki lepi stari običaji izgubljujejo, čim se novo upeljuje ali, da rečemo drugače, čim se civilizacija širi, toda pri Rezijanih so vse te navade dobro ohranjene. Ker ne more biti pri njih govora o kakem potujčevanju, uspevajo njihovi lepi običaji še vedno. Pleše se narodni ples z isto vnemo kot nekdanj in narodne rezijanske pesmi se še pojo, dasi znajo tudi laške, ki jim dajo časih mesto poleg svojih. Laških pesmi se nauče navadno pri vojaki.

Rezijani so vobče živahnega temperamenta in so zelo domoljubni, dasi jim narava v njihovi domovini ne nudi mnogo rodovitne zemlje, da bi se povzpeli

do blagostanja in si zagotovili prijetno bodočnost. Vajeni so potrpeti in mirno prenašajo tudi neprilichnosti; v veseli družbi in v prijaznem občevanju z rojaki pozabijo na vse težave, ako jim je nekaj trenutkov naklonjenih za veselje in razvedrilo. Srečne se štejejo, da imajo domovino, dasi ubogo, ki jih ne more radi pičle rodovitnosti prerediti.

O njihovi prošlosti se ne more nič določenega povedati. Prof. de Courtenay meni, da se ne morejo prištevati Rezijani Srbohrvatom, kakor drugi beneški Slovenci, ampak da so postali iz raznih slovanskih panog na podlagi nekega tujega etniškega življa, čegar jezikovne infiltracije, posebno takozvana vokalična harmonija, se opazujejo še sedaj.

Verjetno je tudi, da so se Rezijani naselili v Rezijo istodobno z drugimi beneškimi Slovenci, ki so prodrli najdalje proti zapadu. V rezijanščini opazamo nekaj podobnosti z narečjem terskih Slovencev, posebno končnice na *ác*; več o tem na drugem mestu. Toda, ker so Rezijani zemljepisno ločeni od ostalih Slovencev, ustvarilo se je med njimi tekom stoletij popolnoma svoje posebno narečje, ki je ohranilo svoje prvotnosti do danes. Da je temu narečju primešanih toliko laških besed, je vzrok v tem, ker so bili Rezijani v skoro vednem stiku s prebivalci rekljanske doline, z onimi „železnega kanala“ (Venzone, Resiutta, Chiusaforte i. dr.) in gotovo celo s furlanskimi Karnjeli.

S Slovenci iz soške doline so malo ali nič občevali, kakor tudi ne s terskimi Slovenci. Visoko gorovje jih loči od obojih. Par hiš v Učeji je smatrati le kot nekako rezijansko naselbino.

Nekateri italijanski pisatelji so mnenja, da so prišli Rezijanci iz Rêtije. Neki nemški poznavatelj ljudstev trdi, da so možniški (Možnica, Moggio v žel. kanalu) menihi naselili Rezijo. Da so prišli Rezijani iz Rusije, kakor nekateri sami pravijo in da so se z Rusi za časa Napoleonovih koalicijskih vojen dobro razumeli s svojim narečjem, je pač le navadna bajka.

Rezijani, katerih je dandanašnji nad 4500 duš, govore vsi, brez razlike stanu rezijansko v družini in v medsebojnem občevanju. Z Italijani in z drugimi tujci govore italijansko, kateri jezik znajo tudi dobro. Imajo le laške šole in tudi v cerkvi je vse laško, ker ni dobiti dušebrižnikov, ki bi znali rezijansko narečje. Rezijani, ki hodijo po naših krajih, govore prav dobro naš jezik in naša narečja. Z otroci govore Rezijani tudi izključno v svojem narečju.

Ker bode cenjene bralce gotovo zanimalo, kakšno je rezijansko narečje, hočem v nastopnem navesti nekaj primer v rezijanščini in dodatno hočem priobčiti tudi nekaj primer v terskem narečju, da se spoznajo posebnosti obeh narečij, kakor tudi medsebojne podobnosti in različenja.

Rezijanščina se v marsičem razlikuje od slovenščine, ima pa tudi nekaj analognega s hrvaščino (s kajkavščino, kakor tersko in šempetersko narečje).*) — Kot nekaj posebnega in drugim jezikom tujega, kaže harmonično izpremembo samoglasnikov. Ti se delijo na čiste: e, i, o, u; zamolke: œ, y, ö, ü; ozke: í, u, y, ü, e in široke: e, o, œ, ö, a. V Reziji sami se govori več domačih narečij, skoro v vsaki vasi drugače. Najboljše narečje je ono iz Njive (Gniva). — Vas leži nekako v sredi doline na levem bregu rezijanske Bele.

Oglejmo si sedaj поблиže rezijansko narečje! Navedem v prvo primer sklanje moškega in ženskega spola. Dvojino imajo kakor mi in rabijo jo tudi kot mi v narečju; torej malo ali nič.

Sklanjajo Rezijani z malimi izjemami kakor mi. Samostalnik m^úš (mož), se sklanja takole:

Ednina: Te dôbr^o m^úš. 2. Ôd jitohá dôbraha muža. 3. Jitomò dôbrëmo m^úžu. 5. Ja si (oni ne rečejo nikdar: sem) bil ta per tómo dôbremo mužu. 6. Si šal z itim dôbrin m^úžon.

*) Kajkavske končnice **ac** imamo kot v drugih beneškoslovenskih narečjih, tudi v rezijanščini n. pr. Múzac, Tinac, zelánac, rúhac, krivac, Križac i. dr.

Dvojina: 1. Te dwa döbra müža. 2 O teh dwöeh döbröb müžou. 3. Te dwöema döbrama müžama. 5. Ta per töh dwöeh döbröb müžou. 6. S te dwöema döbrama müža.

Množina: 1. Ti döbri müžje. 2. Ö töh döbröb müžou. 3. Ti döbrin müžen. 4. Za si výdel te döbre müže. 5. Ta per töh döbröb müžöh. 6. S timi döbrömi müžmi.

Nekaj opombe. Znak *o* (ruski jerj) se izgovarja v navedenih slučajih nekako med *e* in *i*, znak *h* se izgovarja v začetku in v sredi besede kot češki *h*, ob koncu besede pa kot navadno.

Vobče je sklanjatev podobna oni naših narečij, večjo izjemo dela 6. sklon dvojine.

Naj sledi še primer ženske sklanje.

Ednina: 1. Ta döbra žanà. 2. Ö te döbre žanè. 3. Za si dal ti döbre žöncö. 4. To döbro žanò. 5. Ta per ti döbrö žöncö. 6. S to döbro žanò.

Dvojina: 1. Ti dvi döbre ženö. 2. Ö te dvi döbri ženi. 3. Te dwöema döbrima ženàn. 5. Ta per töema dwöema döbrima ženàma. 6. S töema dwöema döbrima ženàma.

Množina: 1. Te döbre žanè. 2. Ö tih döbrih ženi (ženih). 3. Ti döbrin ženàn. 4. Te döbre žanè. 5. Ta per töh döbri (döbrih) žanàh. 6. S timi döbremi ženàmi.

Primere, kako se sklanjata pridevnik in zaimek, ne navajam posebe, saj je bilo o tem govora pri samostalniku.

O števniku pa tole: eden, ena, eno = *den* (*dan*, *da*), *na*, *no* n. pr. prnesÿ my no flejšö ùla (prinesi mi steklenico piva [ol]). Važno je pri števniku to, da štejejo od 60 do 99 kakor Francozi od 80 do 99, n. pr. 61 se šteje: trikrat dwist nu dan, 85 = štirikrat dwist an soeden. 40 = štröd. 1834 bi se čitalo: dän mijar ösan čentamärju anu trist an štiri itd.

Torej 100, 200 itd. štejejo: dan čentanar, dwa čentanarja itd. Tisoč je mijar. Drugače miljar, ker pa opuščajo *l*, ki se mehča z *j*, kakor tudi v drugih podobnih besedah, se čita za mijar.

Glagol ima to posebnost, da se prva oseba sedanjika ne končuje na *m*, ampak vedno na *n*. Istotako nima pomožni glagol *biti* v sedanjiku (1. oseba) *sem*, ampak kar naravnost *si*, kot v 2. osebi. Torej: Já si, ti si . . . Druge primere: Ja dín (jaz rečem), ti diš, un di; midwa diwa, vidwa dita, onadwa dita; mý dimo, vý díte, oni dijo.

Kakor vidimo, je dvojina tudi pri glagolu ohranjena.

Prislove: tja, tam v, tam pri, tja v i. dr. izgovarjajo kot drugi beneški Slovenci n. pr. ta per wödœ = ob vodi oz. tam pri vodi, tù (tùu) pötöcœ = v potoku, ta na Lunčiče, ta per Karlinö = (tam) na Lunčiču, (tam) pri Karlinu.

Pri terskih Slovencih imamo te primere: Tana Javore (ime vasi Javor), Tanatabielem (laško Tanata-viele, Bela) to pomeni: tam na tem belim itd.

Nekaj izrazov dobimo v rezijanskem narečju, ki so slični po pomenu onim v nekaterih drugih slovanskih jezikih n. pr. zdœ = tukaj, moć = mnogo, šija = vrat, vot = glej i. dr.

V nastopnem hočem navesti nekaj primerov iz terskega narečja, da se cenjeni bralci po teh zgledih uverijo o podobnosti med tema narečjema. Sicer pa je med samimi terskimi narečji tudi precej različja n. pr. med onimi, ki so bolj proti šempeterskim Slovencem ali proti kobariškemu kotu i. dr.

Vzamem primero iz Brezij (Montemaggiore, najbližja avstrijska vas jim je Breginj): „Brježanj su mjel^o an še ne maju kaužu z Borginci, to je bot^o trikat dwa redi ljet“. (Brežani [preb. Brezij] so imeli in še imajo pravdo z Breginjci; to bode 60 let.)

Druga primera (Tajpana): „Te bi dan bot tje u Rjepe, su mjel Žanetje na muša sō gnal past tje u Rip“. ([Bilo je] nekda j v Rjepi [kraj], so imeli osla in ga gnali na pašo v Rjep.)

Drastična je primera, ki jo navajam niže, ker nam kaže očitno razliko celo med posameznimi terskimi narečji.

T_w Čarne_j numajo jez_{ok} alpaj l_{nga}č tej mi, nome numajo dost_o besjet lašk_h, v_{tj} kuj mi; t_w Karnicah on jim_{ta} bwoj naš jez_{ok}, kuj čarnejsk_o; t_w Subidu numajo naš jez_{ok}, ma nu mekin bw_{oj} konanjsk; t_w Čanjebol_o nu-maj_o jez_{ok} kranjolin nu-m_{ar} mešk_{le}čan; t_w Brzejjah nu-maj_o bw_{oj} debov jez_{ok}, koj mi nu wljek_o besjedo; t_w Viškorš_o nu-majo škwazi tej mi-mangari tako ne, ki so hard_o kujutr_o nan, Tijpanjanen, tej te zelen_o hudič.

Predno prevedem to na slovensko, si dovolim nekaj opazk in pripomb. Znak *o* (ruski jer) je polglasnik in se izgovarja kot v slovenskih besedah: mrtev (med m in r se sliši neki polglasnik, tudi v besedah trd, prst med t-r in p-r). Znak *tj* se čita za mehki *č*, *o* pa, kakor sem že omenil pri rezijanskem narečju, nekako med *i* in *e*.

T_w = tam v oziroma tam, v drugih narečjih t_{uu}. L_{nga}č kot v rezijanskem narečju = die Sprache, jez_{ok} = die Zunge. Sedaj podam prevod: V Čarneji (občina Neme [Nimis], ki je laška) imajo jezik (govorijo) kakor mi, samo da imajo dokaj furlanskih besed; v Karnicah govorijo bolj podobno našemu kot v Čarneji; v Subitu (vas ležeča nekako v sredi terskih Slovencev) govorijo kakor mi, oziroma imajo naš jezik, samo nekoliko bolj konanjski (t. j. kanalski, torej kakor v goriškem Kanalu); v Čaneboli govorijo bolj s kranjskim (slovenskim) mešan jezik; v Brezjah imajo bolj debel jezik in vlečejo besedo; v Viškorši (Monteaperta; vas leži bolj proti zahodni strani) govorijo „škwazi“, — (laško quasi, furl. squasi = skoro) kakor mi, „magari“ tako ne, ker so nam zoprni, (namreč prebivalcem Tajpane, kjer se pripoveduje ta primer) kot zeleni hudič.

Po navedenih primerah se vidi, da je pač nekaj majhne podobnosti med tema narečjema. Rezijansko se razlikuje od terskega v glavnem v izgovarjanju zamolklih glasov. Da so si ohranili Rezijani svoje narečje v obče različno od drugih narečij, je pač umevno, ker so nekako ločeni, zaprti v svoji dolini in izhod

imajo edino na furlansko stran, ako se ne štejejo gorske steze in pota, po katerih prihajajo na Avstrijsko na Žago ali v Bovec.

Da ima rezijanščina toliko laške primesi, se razume samo po sebi. Za višje pojme namreč niso imeli izprva svojih izrazov; rabili so jim tuji, furlanski ali italijanski. Pomniti treba, da so že več stoletij pod laško vlado; oblastva so jim dopisovala vedno le v laškem jeziku in tako so se oprijemali laških izrazov in tuje primesi je bilo vedno več. Saj se še celo pri nas na Goriškem dobi v narečjih kaka laška beseda, upliv takratnega uradovanja in soseščine italijanske. V novejšem času so pripomogle k odpravi takih tujih navlak šole. Pri Rezijanih to ni mogoče, ker imajo le laške šole in tudi v cerkvi se ne propoveduje v rezijanščini. Drugače pa se njihovo narečje vsekakor drži na gotovi višini in ni mogoče, da bi upadlo število onih, ki govorijo rezijansko, zakaj, kakor sem omenil iz početka, se goji pridno rezijanščina že pri deci, najsi bodo starši ubožni ali imoviti. Oni ne dajo prednosti pred svojim narečjem kakemu tujemu jeziku, kakor se pri nas nekod uveljavlja nemščina, ker je bolj „nobel“. Na Goriškem pa se italijanščina od Slovencev ne upošteva domačemu jeziku. Kajti če so priprosti in boljši Rezijani samozavestni na svoje narečje, smemo biti tudi mi na svojo lepo književno slovenščino.

* * *

Kaj naj rečem o Rezijanih v narodnem oziru. So li zavedni? Se li zavedajo, da so majhna vejica mogočnega slovanskega debla?

Ta vprašanja moram v glavnem žal zanikati. Rezijani, kakor sem že omenil, zelo uvažujejo svoje narečje in ljubijo svojo domovino, toda da bi se zavedali, da so Slovenci, Slovani tega ne. Izjeme so nekateri Rezijani, ki prihajajo v naše kraje in če bivajo dalje časa med nami, in da so količkaj dovtetni, spoznajo, da so tudi oni Slovenci; premnogo pa ni takih slučajev.

Ali vpliva šola raznarodovalno na Rezijane? V Reziji je pet večjih vasi: Bilo (San Džorč), Ravnica, kjer je tudi fara in uradi, in Stolbica na desnem bregu rezijanske Bele in Njiva, pa ne daleč od nje največja vas Osojani na levem bregu reke. V vsaki teh vasi je šola. Poleti je obisk bolj nereden, ker gredo otroci s starši na planine. V manjši vasi v Koritih pod Kaninom imajo pouk le pozimi. Za šolo je torej razmeroma dovolj preskrbljeno in ustanovitev šol ne datira v zadnje desetletje; toda da bi šole poitalijančile Rezijane, o tem se ne more misliti. Rezijani pač rabijo italijanščino in jo govore, toda edino takrat, kadar hočejo kaj važnega povedati, bodisi da navajajo kako postavo, kak nauk ali red.

Kar se je poitalijančilo vasi pri terskih Slovencih, ni pripisovati šoli, pač pa vednemu stiku, občevanju s Furlani, ki so v premoči in, kar je popolnoma naravno, poitalijančile so se najhitreje vasi ležeče v ravnini v bližini furlanskih sel. V hribovskih vaseh so terski Slovenci svoje narečje prav dobro ohranili.

Tudi Rezijanov ne poitalijanči šola, ker to, kar jim nudi šola, vedo o svojem času vporabiti, vedo pa tudi uveljaviti svoje narečje tako, da jim ostane kot stalna dediščina njihovih očetov.

Morda se bode po več desetletjih, ako se razmere ne izpremene, čulo o uspešnem poitalijančevanju beneških Slovencev, v prvi vrsti terskih, toda Rezijani ostanejo zvesti svojim tradicijam in njihovo narečje ostane kot spomenik in svedok ljubezni ljudstva do svojega jezika.

Rihard Orel.

Branibor.

Po veliki skupščini na Jesenicah*) dne 8. velikega srpana 1909 se je započel Družbi sv. Cirila in Metcda brat Branibor, naslednik preminule Naše straže. Tedaj izvoljeni osnovalni odbor, ki mu je načeloval prvomestnik Družbe sv. C. M. vladni svetnik Andrej Senekovič, je izdal dne 1. velikega travna 1910 poziv Slovincem k pristopu in med drugim naglašal vzroke, ki so priklicali Branibor na dan: Sedaj je krvni sovražnik Slovencev začel vporabljati nova orožja: kupuje našo zemljo, naseljuje med nas nemške kmete, trgovce in uradnike. Vsa boljša mesta zaseda tujec, ki izrablja potem svojo moč, da izneveri svoje podložne narodu. Novemu nevarnemu orožju moramo zoperstaviti nov ščit in meč. Treba nam gospodarske obrambne organizacije, ki bo čuvala slovensko grudo v obmejnih krajih, podpirala obrt in trgovino in jej skrbela za zaveden naraščaj. Taka organizacija bodi Branibor.

Pravila, posneta po Südmarkinih — saj je zoper njo najbolj naperjeno novo obrambno društvo — je ministrstvo po daljšem obotavljanju potrdilo in dne 2. malega srpana 1910 je imel Branibor svoj ustanovni občni zbor. Poleg 7 ljubljanskih odbornikov je dobila vsaka slovenska pokrajina v društvenem odboru svojega zastopnika. Iz odbora je bil nato izbran dne 1. velikega srpana i. l. za predsednika blagajnik Družbe sv. C. in M. notar Aleksander Hudovernik.*

*) Gl. Koledar Družbe sv. C. in M. za 1910 str. 143.

* Na moj predlog.

Braniboru so jela počasi rasti krila, ko so se mu začele snovati p o d r u ž n i c e. Prvo je ustanovil Fran Podkrajšek v Ljubljani. Druga je priklila na dan v naši prvostolnici ob trudoljubivosti gospe Hudovernikove. Ljubljanskima sta se pridružili podružnici v Celju in Mariboru. Branibor bi moral dobiti podružnice povsod, kjer se nahaja krdelce za narodno brambo vnetih Slovencev.

Preveč društev! Kdo bi vse podpiral? Zaradi Branibora bo oškodovana Družba sv. C. in M. — taki ugovori proti novemu društvu se čujejo celo tam, kjer bi jih ne pričakovali. Ali je Branibor potreben? Namen mu je v gospodarskem oziru podpirati Slovence, stanujoče v jezikovno obmejnih ali jezikovno mešanih krajih ali pa hoteče se ondukaj naseliti. Ako nočemo, da bi se nam naša narodna meja še bolj skrčila, kakor se je, ako hočemo zaječiti tujo povodenj, treba poskrbeti za mladino in starino v obmejnih krajih. Skrb za mladino je prevzela Družba sv. C. in M. Na odrasle ob mejah pa mora biti pozorno obrambno gospodarsko društvo Branibor.

V narodno ogroženem kraju je pričel delovati zaveden slovenski obrtnik. Trdo mu gre izprva. Omagati mora pod tujim pritiskom, ako ne dobi podpore. Kdo mu jo bo dal? Branibor je njegov pomočnik. Večkrat se z majhnim prispevkom da rešiti važno obrtno ali trgovsko podjetje. Braniboru bo treba v razvidnosti imeti slovenske mojstre in trgovce po mestih in trgih, kjer je naš živelj v manjšini. Dovajal jim bo v pouk s kmetov slovenske fante, ki bi sicer zašli v tuje, raznarodujoče kroge.

Kdor zagovarja svojo za narodne potrebe zavrjeno denarnico s trditvijo, da je Branibor odveč, naj se ozre na Koroško in na Štajersko! Kako se je tankaj v kratkem izpremenila slovenska meja! Grozne so številke, ki jih je spravilo v tem oziru na dan zadnje ljudsko štetje in so z divjo radostjo navdale naše nasprotnike. Kjer so stoletja v potu svo-

jega obraza orali naši dedi slovensko zemljo, kjer se je ob žetvi in košnji glasila vesela slovenska pesem, šari in gospodari sedaj zaslepljeni ponemčenec ali iz daljne tujine naseljeni osorni Nемеc. Posestvo za posestvom prehaja v nemške roke. Kdaj je človeku najhuje? Tedaj, kadar ne čuti več tal pod nogami. Tako je nam. Zemlja izginja izpod nog, draga, s krvjo in z znojem našim napojena zemlja — in Branibor, ustanovljen kot protivnik Súdmarki, pokupovalki slovenske zemlje, naj bi bil nepotreben! Grabežljive roke stezajoče se preko naše meje res da ne bo mogel udariti tako, da bi se onemogla umaknila hipoma, a okrcati jo hoče po poželjivih prstih in jej vsaj deloma onemogočiti plenitev.

Na obrambno važni točki je v škripcih slovensko posestvo — toliko da visi. Súdmark se prisladka k zadolžencu s ponudbo cenega posojila. Pogodba še ni podpisana. Še je čas, da se siromak reši in z njim kosec slovenske zemlje. Ako bo imel dovolj sredstev na razpolago, mu gotovo prihiti na pomoč Branibor v zadnjem trenutku. Društveni zaupniki — imenujmo jih Braniborce — razsejani po vsej slovenski domovini, bodo opozarjali glavno vodstvo na najbolj ogrožene točke in skupno z njim poskrbe, da bodo prehajala posestva zlasti ob meji v slovensko last.

Tujstvo mami naše obmejnike s štivom. Krivi prerok v ovčji — slovenski — obleki je potuhnjeni »Štajerc«, ki se v množici izvodov razširja po naših štajerskih in koroških vaseh in pripravlja pot nemštvu. Branibor se proti tej nakazi bori s tem, da pošilja vsak teden na mejo slovenske narodne časnike.

Kakor je vojaku v vojni potreben meč, da se brani pred sovražnikom, prav tako je nam potreben Branibor. Zemlje lačni sosede nam hočejo vzeti predrago dediščino. Braniti jo moramo z vsemi zakonitimi sredstvi, da jo ohranimo sebi, potomcem in slovanstvu. Najbolje ukrenemo, ako podpiramo Branibor — društvo, ki si je postavilo vzvišeni namen:

ohranitev slovenske domovine. S tem ne bo na škodi Družba sv. C. in M. Komur je pri srcu slovenstvo in se zaveda grozne nevarnosti, ki mu preti zlasti od severa, bo rad in izdatno podpiral obe društvi.

Branibor ima tri vrste članov: 1. ustanovnike s plačilom 100 K enkrat za vselej, 2. letnike po 2 K na leto in 3. podpornike, ki žrtvujejo najmanj po 20 vinarjev vsako leto.

Vsaki vojni — torej tudi narodno obrambni — je zagotovljen uspeh, ako je borilcem dovolj denarnih sredstev na razpolago. Kakor se Družba sv. C. in M. ni mogla v prvih letih svojega življenja ponášati z velikimi uspehi, prav tako se godi mlademu Braniboru. Srčno rad bi reševal slovenska obmejna posestva iz tujih objemov in prinašal pomoč našim obrtnikom in trgovcem v obmejnih krajih, ali njegova blagajna je z denarnimi prispevki pičlo založena. Ako hočemo, da Branibor krepko razprostre svoja rešilna krila nad slovensko domovino, pobričimo se resno, da ožive in se osnujejo vsaj v vseh večjih slovenskih krajih njegove podružnice. Brez njih Branibor ne more delovati. Poleg Ciril Metodovih naj Braniborove podružnice zaneso zanimanje za narodno brambo v vsako slovensko družino. Krepke podružnice, ki se naj jim priklopi kot član (ustanovnik, letnik ali vsaj podpornik) slehrni zavedni Slovenec, naj omogočijo Braniboru izvajanje njegove imenitne naloge v najširši meri.

Kakor rjoveč lev hodi sovrag krog naše domovine in išče, kako bi se je polastil. Vbranili mu bomo zlobne nakane složno združeni v požrtvovalnem delu za Družbo sv. C. in M. in Branibor.

L. Š.

Naš napredek v Trstu.

Ozrimo se širom naše slovenske zemlje! Kolika razlika! Zazdi se nam nehote, da je nesreča našega naroda v tem, da se nekateri deli njegovi še niso povzpeli, ali pa se zopet pogrezni v ono dobo razvoja, kjer se živi v samem navdušenju — ne na zemlji, ampak v meglenih višavah, kjer je velika razdalja med izgovorjeno besedo in njenim vresničenjem. To je prokletstvo naroda, ako napreduje le v besedah. Mnogo je krajev zlasti ob mejah našega ozemlja, ki morejo pokazati edino le ta napredek, ponekod pa še tega ne vidimo. Polna radosti pa nam je duša, ako opazimo kje napredek, trdne korake do smotrov, ki si jih stavi narod v svojem razvoju. Lahko trdim, da je tak razvoj na meji našega ozemlja najjasneje začrtan v Trstu.

Narod, ki se razvija pravilno, ne dela velikih skokov, ker bi se potem ne razvijal naravno. Smelo trdim, da se Slovenci nikjer tako naravno, sigurno in stopnjema ne razvijajo politično in prosvetno, kakor v Trstu. Od malenkostnih uspehov so se dvigali do majhnih — a od teh vedno više do večjih. Ta razvoj se ne opaža samo v eni smeri, ampak na vse strani. Od onih malenkostnih početkov, ko se je le del naroda udeleževal političnega življenja, je pohitela narodna misel vedno globlje, zavalovila, naenkrat zadobila moč, dvignila maso in jo pognala v boj za pravico in prosveto. Ko se je čutila dovolj močno, je zahtevala masa sama vsega, kar imajo narodi že drugod, kjer se čut enakopravnosti bolje pozna in zadovoljuje, kakor pri nas. Česar ni mogla

Nova šola Družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu v Trstu.

dobiti od strani, kateri je bila dolžnost dajati, to si je skušala pridobiti tam, kjer je bila uspeha gotova, ali pa vstvariti si sama. Kar pa je bilo pridobljeno, to se je moralo obdržati in posvetiti nadaljnjemu razvoju. V tem razvoju so tudi bili včasih trenutki, ko je oko marsikoga postalo solzno in potrto zrlo v daljo iskaje zvezde, ki zasveti srečnejši dobi tržaških Slovencev. Lahko rečem, da te srečnejše dneve že imamo, drugi še pridejo.

Le pomislimo, koliko naših ljudi je nekdam bilo popolnoma odvisnih od kapitala tistega naroda, ki nas najbolj sovraži, ki nas je poznal in nas še danes pozna le, ako pričakuje od nas dobička — to je od kapitala italijanskega naroda. Uspešno se je jela kršiti ta odvisnost leta 1892. z ustanovitvijo lastnega denarnega zavoda. Tedaj se je porodila »Tržaška hranilnica in posojilnica«. Z njenim denarjem se je povzpел kvišku tržaški »Narodni dom«. Tako je prišla »Hranilnica in posojilnica« v svoje prostore, ustvarila zavetišče in zbirališče tržaškim Slovincem in omogočila slednjič to, da jim ob narodnih prireditvah ni treba iskati drugod prostora. V tem posloppju je imela dolga leta svoje prostore tiskarna dnevnika »Edinost«, in ko so ti postali pretesni, je zopet »Hranilnica in posojilnica« pomagala tiskarni do nakupa lastnega posloppja. V »Narodnem domu« ima svoj sedež »Dramatično društvo«, h kateremu se še pozneje povrnemo. »Tržaška hranilnica in posojilnica« podpira razna narodna podjetja in društva in jim zlasti ob razdelitvi čistega dobička daruje lepe vsote.

Drugi tržaški denarni zavod je »Trgovska obrtna zadruga«. Ustanovljena leta 1906. je imela še tistega leta blizu 1,275.000 K prometa, ki pa je letošnje leto dosegel vsoto 9,121.122 K. Kakor preje omenjeni denarni zavod, tako tudi »Trgovska obrtna zadruga« razdeljuje znatne vsote od čistega dobička našim narodnim društvom. Poleg tega je odbor te zadruga kupil dve hiši v sredini mesta. Eno

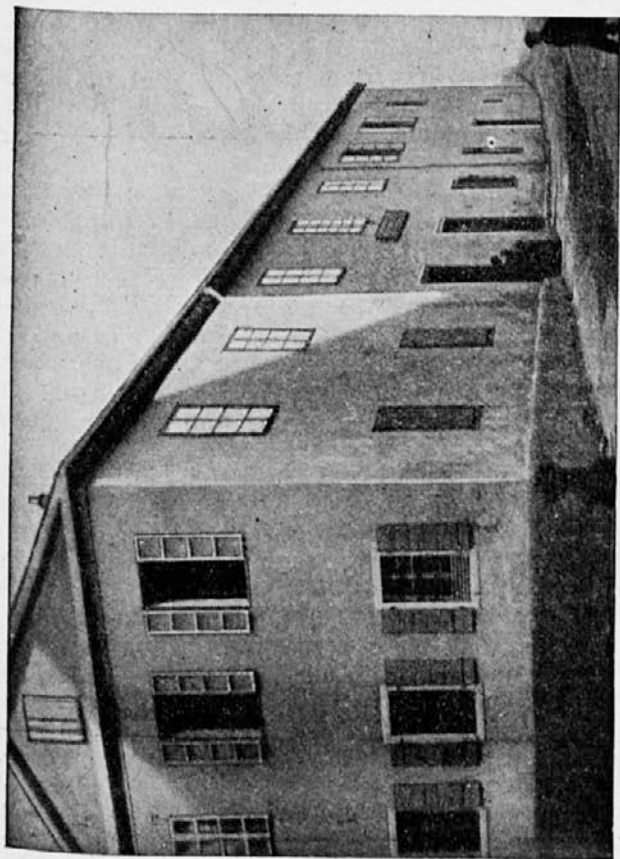
v ulici Acquedotto, drugo v ulici Stadion in omogočil s tem otvoritev ljudske šole Družbe sv. C. in M. sredi tržaškega mesta. Deška šola s 4 razredi in tudi 4 dekliški razredi so v ulici Acquedotto, 2 dekliška razreda sta v ulici Stadion.

Tretji slovenski denarni zavod, ki deluje v istem smislu, kakor že omenjena dva, je »Jadranska banka«, ki izvrstno uspeva. Poleg nje ima tu svojo podružnico tu »Ljubljanska kreditna banka«.

Ozrmo se še na druga polja našega razvoja. V Trstu imamo »Dramatično društvo«. Ustanovljeno l. 1902., je imelo, kadar se je dobil prostor v italijanskih glediščih, prvo leto komaj 5 predstav. Igrali so izprva sami diletantje, a leta 1907. sta bila angažirana dva stalna igralca. V letošnji sezoni bo imelo Dramatično društvo nič manj kot 90 predstav, pri katerih bo sodelovalo 6 stalnih igralcev. S slovenskim glediščem vred se lepo razvija v Trstu »Glasbena Matica« osnovana leta 1909.

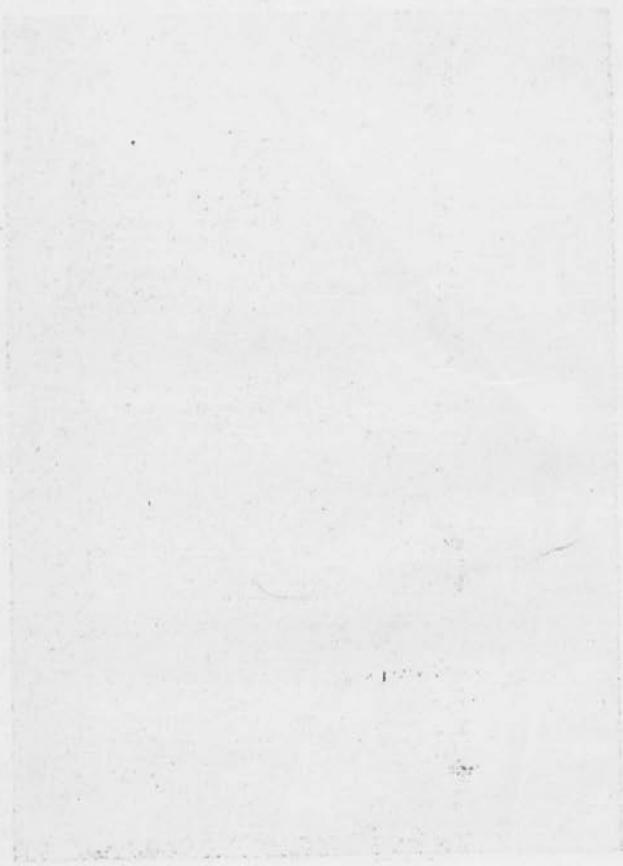
Gotovo velikanskega pomena je trgovska šola. Razmere so prisilile ustanovitev tega zavoda. Ustanovili so ga prvi trije preje omenjeni tržaški denarni zavodi z zasebniki vred, ki prispevajo znatne letne doneske. Trgovsko šolo upravlja kuratorij obstoječ iz zastopnikov onih denarnih zavodov in zasebnih vzdrževalcev. Trgovska šola je bila ustanovljena z dovoljenjem ministrstva meseca velikega srpana leta 1910. in je deška; obiskujejo jo pa letos tudi hospitantinje, ker se je oglasilo premalo gojenk, da bi se ustanovil poseben oddelek zanje. Šola se nahaja v hiši Trgovske obrtne zadruge v ulici Acquedotto.

Poglejmo sedaj drugam! Malemu številu nekdanjih tržaških C. M. podružnic se je pridružilo v poslednjih letih toliko sester, da šteje Trst danes 17 podružnic in da pišejo nemški listi, da je Trst trdnjava, katere stolpi so slovenske C. M. podružnice.

Stara šola Družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu v Trstu.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

Velik napredek imajo zaznamovati tržaški Slovenci izza zadnjega ljudskega štetja. Od števila 24.000 smo dospeli, — ker je vlada, prisiljena vsled neznosnih sleparij na škodo nam Slovencem, morala uvesti revizijo — na približno število 60.000. Jasno je, da v 10. letih ni mogoč tolik napredek; to število nas je le uverilo, da so tržaški Slovenci napredovali tudi prejšnja desetletja, pa se je ta napredek pokazal še le na zadnjem ljudskem štetju vsled vladne revizije. Ogorčenost se nas mora lotiti vidče, koliko našega ljudstva — polovico, torej 30.000 gotovo — pušča naša vlada brez slovenskih šol, dočim ustanavlja za nemške priseljence iz rajha šole na Turškem, za katere plačujejo davke tudi Slovenci.

Letošnje leto smo dospeli zopet do dveh novih pridobitev, ki sta: otroški vrtec pri Mariji Magdaleni zgornji in nova šola Družbe sv. C. in M. pri Sv. Jakobu.

Leta 1910. ustanovljena C. M. podružnica pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji se je vrgla z vso silo na delo za našo Družbo. Pridno si je nabirala denar in skusila izrabiti vsako priliko, da je kaj pridobila. Taka prilika se jej je ponudila takoj prvo leto njenega obstoja. Neki domačin je prodal precej obsežen stavbeni prostor. Kupila ga je podružnica za 14.000 kron. Podružnični odbor je prostor parceliral in ga razprodal za približno vsoto 20.000 K; poleg tega pa je še ostalo prostora dovolj za stavbišče. V začetku leta 1911. je sklenil podružnični odbor porabiti ta prostor za otroški vrtec. Vse stavbišče je bilo treba planirati. To pa so naredili vrli Magdalenci sami in sicer gg. Mihačič, Trošt in Gustinčič. Ko je bilo delo končano, je podružnica oddala zidavo otroškega vrtca mojstru Milošu Pahorju za 18.400 K, ki je pričel z delom meseca velikega travna leta 1911. Podružnica je imela v svojem denarnem prometu nabranega denarja 3000 K, kot dobiček prodanega stavbenega prostora pa 6000 K.

Kar je nedostajalo, to je rade volje na prošnjo podružničnega odbora dodalo glavno vodstvo Družbe sv. C. in M. v Ljubljani. Stavba je bila končana letos meseca velikega srpana in slovesno izročena Družbenemu vodstvu dne 22. istega meseca. Vrtec je lepa pritlična stavba zidana na prostoru, ki je nad ulico vzvišen približno en meter. Iz veže na desno je lična šolska soba, seveda precej velika, na levo služabnikovo stanovanje, zadaj pa zborovalna soba podružnice. Da je bil vrtec potreben, dokazuje dejstvo, da se je že do sedaj, ko se pouk še ni pričel, vpisalo 72 učencev, a pričakuje se jih blizu 200. Že sedaj se kaže, da učna soba, dasi jako prostorna, ne bo zadostovala za toliko število otrok. Dal Bog, da bi se uresničila najiskrenejša želja Magdalenčanov, da se poslopje dvigne v več nadstropij in se v njem otvori tako potrebna slovenska ljudska šola. Še večja pridobitev na šolskem polju pa je n o v o š o l s k o p o s l o p j e, ki ga je sezidala Družba sv. C. in M. pri Sv. Jakobu.

Ko zaviješ po tržaško umazani ulici S. Giuliano in zapaziš na koncu te ulice veličastno stavbo naše šole, ostrmi ti oko, zlasti ako primerja človek nekdanjo borno šolo C. M. družbe, ki je imela jako tesne prostore, premajhne in prenapolnjene z otroki tako, da je večkrat pokvarjen zrak dušil učitelja in otroke — s to novo stavbo tako belo, da ti belota jemlje vid v jasnem solncu.

Šola je zidana v tri nadstropja z visokim pritličjem in je pač največja Družbena šola. Poslopje tvori podobo četverokotnika, ki je na znotraj odprt in oklepa v sredini 17·9 m dolgo in 8·8 m široko telovadnico, katere sem bil izmed vseh prostorišč najbolj vesel. V njej je majhen oder, kjer bode mogla vprizarjati mladina šolske igre. Dohod v telovadnico je neposredno iz koridora glavnega poslopja v podzemlju. Nad telovadnico je velika veranda, kjer se bodo otroci v prostem času lahko razvedrovali in oddihali.

Novo šolsko poslopje ima dve pročelji: glavno 39,5 m dolgo v ulici San Giuliano, kjer je vhod za dečke, drugo v ulici Montecchi; tam se nahaja vhod za deklice.

Nova zgradba stoji na istem prostoru, kjer je stala stara šola. Načrte za novo poslopje je izdelal stavbenik Josip Costaperaria v Trstu, ki je vodil tudi vso stavbo. Zidarska, kamenoseška, tesarska, ključarska, kleparska, mizarska, slikarska, pleskarska, železobetonska dela, dobava umetnega kamna, železnine, instalacija plina in vodovoda so se izročila slovenski stavbeni tvrdki Iv. Martelanca in dr. v Barkovljah. Naprava osrednje kurjave s parom na nizek pritisk je bila izročena praškemu instalacijskemu zavodu C. Pribana in inženirja Žilke. Notranjo opravo: mize, omare za knjige in učila, katedre, obešala za obleke i. dr. je prevzela zadruga združenih mizarjev v Ljubljani, dobavo šolskih klopi pa je dobil mizarski mojster S. Praprotnik v Ljubljani. S podiranjem starega poslopja se je pričelo meseca malega srpana 1911., z novo stavbo pa meseca kimavca i. l. Kolikor je dopuščalo vreme, so se zidarska dela nadaljevala tudi v zimskem času.

Oglejmo si notranjost! V podzemlju so prostori za kurivo (drva in premog), dva parna kotla za osrednjo kurjavo, dalje prostori za šolarsko kuhinjo in za pršne kopeli, ki se utegnejo kdaj pozneje napraviti. V pritličju sta dve pisarni (ena za deško, druga za dekliško šolo) in 6 učnih sob. V prvem nadstropju sta dve sobi za učila in 6 učnih sob, v drugem nadstropju 2 posvetovalnici in 6 učnih sob; v tretjem nadstropju imamo zopet 2 sobi za učila in knjižnici in 6 šolskih sob; v podstrešju sta dve stanovanji obstoječi iz dveh sob, kuhinje in drugih pritliklin za dve slugi.

Pripominjamo, da so šolske sobe 6,37 do 8,50 m dolge in po 6 m široke; v manjših je prostora za 50, v večjih za 56 do 58 učencev. Vsa oprava v sobah in drugod je popolnoma moderna.

To je pač neprecenljiva pridobitev, kakoršne tržaški Slovenci dosedaj še niso imeli, a so jo težko pogrešali. Kakšen bo uspeh v soli sedaj, ko jej je poslopje novo, to si lahko predstavlja vsak, kdor je količkaj poučen, kako lepe uspehe je imelo učiteljstvo celo v starem, za šolo popolnoma nepripravnem poslopju. Ako je obiskovalo staro šolo izza njene ustanovitve t. j. izza leta 1888. do leta 1912. približno 13.500 otrok, potem navdaja pač vsakega Slovenca, kdor vidi novo šolsko poslopje, ponos — in vsak je lahko uverjen, da bo v prihodnje to število še znatneje naraščalo.

Tržaški Slovenci so pač iz srca hvaležni za to res nedosegljivo važno pridobitev in bodo po začrtani poti, ki jih je dovedla do sedanjih uspehov, stopali dalje vedno naprej in vedno navzgor.

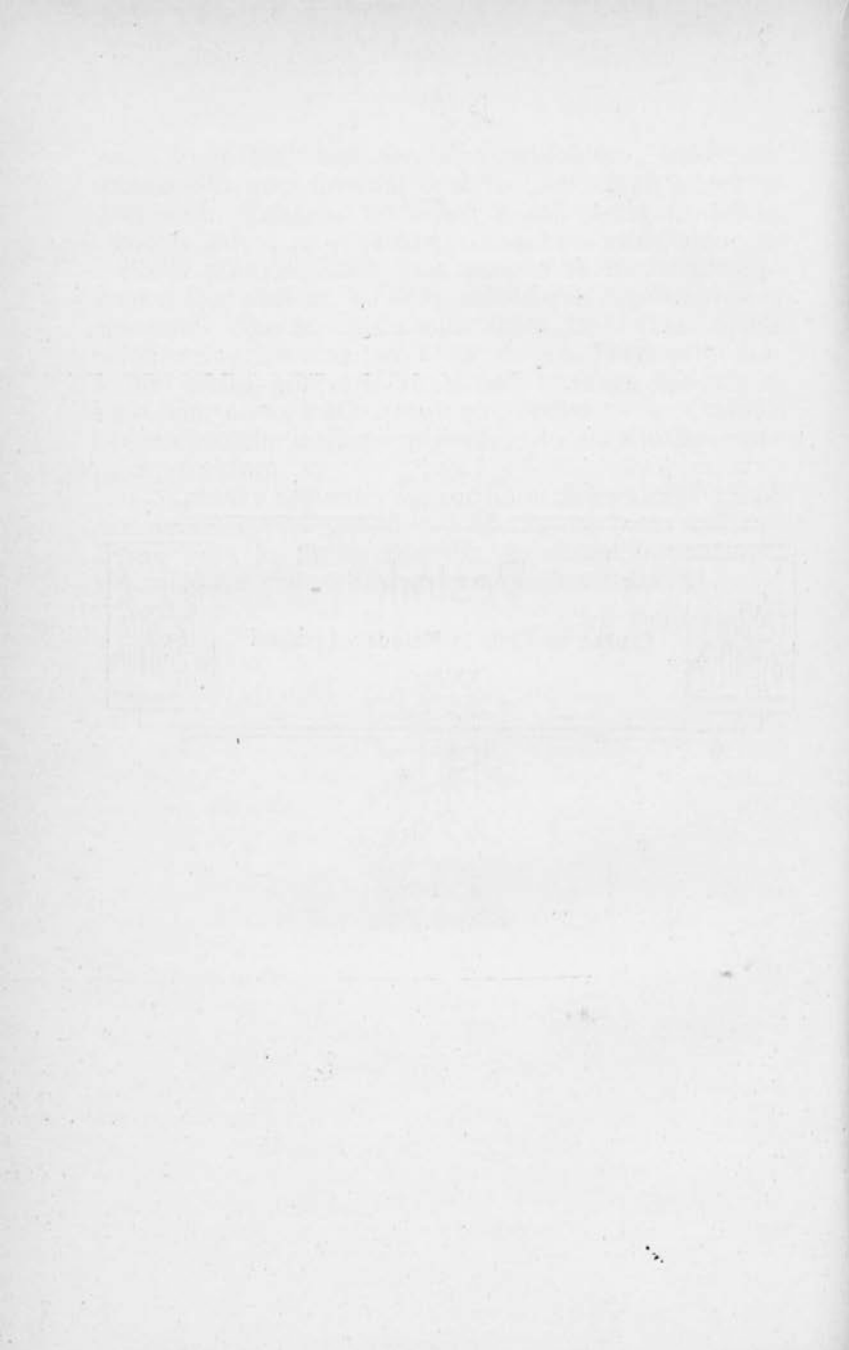
Ciril Petrovec.

Vestnik

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
XXVII.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna XXVII. velika skupščina

dne 22. kimavca 1912 v Trstu.

Ustrezaje želji izraženi lani v Trziču, da naj se družbena velika skupščina deli na dva dela: na zaupno posvetovanje in na slavnostno zborovanje — je povabilo vodstvo Družbe sv. C. in M. po § 2. društ. z. podružnične zastopnike in pokrovitelje na večer dne 21. kimavca v veliko dvorano Narodnega doma v Trstu na zaupni sestanek. Predmet živahni razpravi, trajajoči nad tri ure, so bile notranje družbene stvari.

Slavnostne velike skupščine, ki se je vršila drugi dan dopoldne v isti dvorani, se je udeležilo nad 500 zborovalcev. Otvorilo jo je prvomestnik vladni svetnik g. Andrej Senekovič ob 11. uri 25 m. z nastopnim nagovorom:

Velecenjeni zborovalci! Otvarjam 27. veliko skupščino Družbe sv. C. in M. ter konstatiram, da je nad 20 volilnih upravičencev navzočnih; zato je naša skupščina legalna in sme sklepati. Pozdravljam Vas, ki ste prišli iz vseh krajev naše domovine, ne boje se za izgubo časa in denarne žrtve. Posebna čast mi je pozdraviti v naši sredi zastopnika posestrime Družbe sv. C. in M za Istro, g. dr. Brnčiča, ki se udeležuje naše skupščine namesto po poslilih zadržanega predsednika, nadalje zastopnika tukajšnje istrske podružnice g. dr. Čipkoviča. Pozdravljam gg. državne poslance: dr. Gregorina, dr. Ravniharja in dr. Rybača, gg. deželne poslance: Ferlugo, dr. Kukovca, Miklavca, dr. Pertota, Sancina, dr. Slavika, dr. Tavčarja in dr. Vilfana. Še prav posebno prisrčno pa pozdravljam starosto Slovencev, našega podpredsednika in ustanovitelja C. M. družbe, notarja g. Luko Svetca. (Dolgotranjo ploskanje.) Slavna gospoda! Drugič smo se zbrali v Trstu na veliko skupščino. Prvikrat je bila skupščina tu l. 1887., druga skupščina C. M. družbe sploh. Danes imamo med seboj 3 člane C. M. družbe, ki so se udeležili l. skupščine v Trstu, ti so: župan g. dr. Tavčar in njegova ga. soproga ter ravnatelj g. Ivan Hribar. Prišli smo, ne da bi si dali kaditi, temveč da določimo uspehe, ki jih je Družba dosegla; prišli smo, da se medsebojno bodrimo in vzpodbujamo k novemu delu, in da si rečemo: Prijatelj, tukaj delaj, tukaj žrtvuj! Nobenega

kadila ni treba, treba je le, da si pogledamo v obraz in potem nadaljujemo naše delo za ljubo deco. L. 1887. je bila naša Družba majhna, neznaten je bil njen delokrog in majhna so bila njena sredstva. Od 1. dne kimavca 1885 do 31. dne grudna 1886 je imela Družba K 13.027·22 dohodkov in K 1785·82 izdatkov. Do meseca malega srpana 1887 t. j. do II. velike skupščine, pa je bilo dohodkov K 14.713·10 in stroškov K 6861·—, torej čiste imovine K 7822·10. Po 25 letih je družbeno premoženje naraslo; kakor razvidite iz predložene bilance, na en milijon. Družba je postala, kakor se časi rado povdarja, milijonarka. Toda njeno milijonarstvo je bolj ali manj le na papirju, kajti to premoženje je po večini nepremično, ki Družbi ne donša nobenih obresti. Kar je pa premičnine, izdaja Družba skoro sproti. Njene premičnine obstoje večinoma iz šolskih poslopij, ki jej ne neso ničesar, nasprotno, napravljajo jej le vedno nove stroške. Naše premoženje je v prvi vrsti to, kar dobivamo od Vas, Slovenci, in pa to, kar prejmemo po volilih naših blagih mecenov.

Dne 20. grudna 1886 je bil otvorjen I. otroški vrtec, dne 3. prosinca 1887 pa drugi. Prvi se je ustanovil v Celju, drugi pri Sv. Jakobu v Trstu. Pri Sv. Jakobu se je priglasilo takoj 50 otrok, toda mestni magistrat jih ni dovolil sprejeti več nego 40; 10 jih je bilo treba odkloniti. Vedno pa se je povdarjala potreba slovenske ljudske šole v Trstu in tako je po dolgem trudu prišlo do tega, da je bila 1888. I. otvorjena prva slovenska šola v Trstu pri Sv. Jakobu. Iz malega raste veliko. Danes imamo v Trstu eno šestrazredno deško šolo s 14 razredi, eno šestrazredno dekliško šolo z 11 razredi in eno šestrazredno dekliško šolo s 6 razredi, tako da Družba vzdržuje v Trstu 31 razredov ljudskih šol. Posebnega pomena pa je, da se je ustanovila slovenska šola tudi v sredini mesta, na Acquedottu in ko bi Družba imela sredstva, bi lahko otvorila tudi 36-razredno ljudsko šolo. Poleg tega pa vzdržuje Družba v Trstu še 5 otroških vrtcev. Zadnje čase se je pokazalo, da je bilo šolsko poslopje pri Sv. Jakobu nedostatno v vsakem oziru, tako v higijeničnem kakor tudi v pedagoškem. Morali so se najemati za šolske namene celo privatni prostori. Tržaški rodoljubi so se ponovno obračali s prošnjami na vodstvo, naj zgradi novo moderno šolsko poslopje. Vodstvo je tej želji ustreglo in se odločilo zidati veliko moderno šolsko stavbo, ki ima prostora za 24 učilnic in razen tega še druge prostore, posvetovalnico, konferenčno sobo, pisarni itd. To poslopje bodi znamenje slovenske požrtvovalnosti in govori cele knjige, kako moramo Slovenci delati, ako hočemo svoje otroke vzgajati v materinem jeziku. Kadar hočejo od nas gotovi faktorji denarnih žrtev, takrat nas ne pozabijo; kadar pa je treba gojiti naše šolstvo, smo mi zadnji. Izmed 31 učiteljev v Trstu plačuje vlada po neumornem posredovanju poslanca g. dr. Rybača 15 moči, 16 pa jih mora slej ko prej plačevati Družba. Toda ko smo postali deležni tega darila, smo začutili takoj precej grenkobe. Obenem s tem, da je prevzela vlada plačevanje prvilih pet slovenskih učitelj-

skih moči, je dala tudi Nemcem brez potrebe 5 učiteljskih mest in s tem pokazala, da daje Nemcem vedno rada hleb kruha, dočim za nas odpadajo le drobtine.

Zakaj se je Družba vrgla s tako vneto ravno na Trst? Ne bom Vam razlagal tu velikanskega pomena, ki ga ima Trst za slovenstvo, omenjam pa, da je Družba našla ravno v Trstu najbolj ugodna tla za svoje delovanje, kajti vlada in krajevni faktorji nam gredo tu vedno zelo na roko.

Največ zaprek mora Družba premagovati tam, kjer se bori proti Nemcem, zlasti na Koroškem in Štajerskem. V Studencih pri Mariboru se Družba bori več nego 2 leti, da bi dobila stavbeno dovoljenje, pa doslej zastonj. Na Koroškem še dosedaj nismo mogli doseči z vsemi pritožbami pri upravnem sodišču in ministrstvu, da bi župan razpisal komisijonalni ogled za dotično šolo. (Škandal!) In od tega dovoljenja pa do zidanja je še dolga pot in še težavnejša je potem pot do otvoritve šole. Zakaj to nasprotstvo? Gospoda moja, bodite uverjeni, to njihovo nasprotovanje izvira le iz strahu pred nami; bati so se nas začeli. Lahko rečem, da se Nemci ničesar, niti Sokola, niti drugih društev in organizacij tako ne boje, kot le ene šole C. M. družbe. Nemci so si v svesti, da ljudska šola polaga temelj vsemu poznejšemu razvoju v vsakem oziru, v narodnostnem, političnem in verskem. Tu se spravijo v zemljo vse prve kali in iz tega zrna se razvijejo pozneje lepe cvetke. Čudno je, da se tudi nekateri Slovenci boje C. M. družbe in njenega delovanja; tem ljudem menda ni za narodnost, ker hočejo imeti le versko vzgojo. Družba bode hodila vedno naprej po začrtani poti in upam, da se nam bo posrečilo priti do cilja. Zato pa potrebujemo složnosti in vsestranske podpore. Platonični izrazi slovenskemu šolstvu ne pomagajo nič, treba je le denarja, denarja in zopet denarja. Od lanskega leta je Družba v dohodkih nazadovala. Vzroke temu nazadovanju vidim v draginji in zmanjšanem navdušenju, češ, saj Družba ima, saj je milijonarka. Da Družba in zanimanje za njo ne pojema, sodim iz Vaših navdušenih obrazov in iz obilnega števila udeležencev na današnji skupščini; kajti če ne bi imeli zanimanja, bi se ne zbrali v tako mnogobrojnem številu.

Gospoda moja! prijetna dolžnost mi je pohvalno omeniti nekatere časopise, korporacije, društva in osebe, ki so s svojo požrtvovalnostjo in nesebičnim delom pripomogle Družbi v veliki meri do njenih uspehov. Predvsem omenjam slovenske časnike, ki so vedno blagohotno objavljali družbene notice in naznanila, med temi zlasti Slov. Narod, Dan, Edinost, Slov. Branik, Slov. dom, Soča, Narodni list, Sloga, Učiteljski tovariš, Laibacher Zeitung, ki je pogosto objavila o družbenem delovanju objektivna in simpatična poročila. O tej priliki naj se spominjam tudi naših bratov v Ameriki, ki se ob vsaki priliki zavedajo svoje narodnosti in žrtvujejo Družbi velike vsote. V njihovih dopisih žari navdušenje in odseva vroča ljubezen do domovine. Družbi gredo na roko tudi mnogi juristi, ki brezplačno urejujejo njene pravne zadeve.

Omenjam par mož, ki so se prav posebno odlikovali s svojo ne-sebičnostjo pri delu za Družbo. Tako je g. dr. Malerič iz Črnomlja poldrugo leto nadzoroval in vodil stavbo družbene šole v Rožnem dolu, notar Ploj je delal Družbi zastoj kupne in odstopne pogodbe, gg. dr. Vilfan, dr. Rybač in dr. Abram v Trstu imajo vedno mnogo posla z družbenimi zadevami, dalje naj omenim g. dr. Rosino v Mariboru, ki rešuje družbene akte za Maribor brezplačno, g. notar Hudovernik, ki je imel zlasti mnogo opravka z zapuščinskimi obravnavamami po Kotniku, Polaku in Vilharjevi, v Gorici stavbeni odbor, ki mu je načeloval upokojeni sodni svetnik g. Kovač, v Trstu podružnica pri Sv. Mar. Magdalen in stavbeni odbor za novo šolo z načelnikom g. dr. Abramom. (Živio klici!)

Žalostnim srcem Vam moram poročati, da nam je nemila smrt tekom zadnjega leta ugrabila mnogo podpornikov, med njimi mnogo takih, ki so se pred svojim odhodom v večnost z manjšimi ali večjimi darovi spominjali Družbe. Od zadnje velike skupščine do danes je družba dobila izplačana tale volila: 1. Josip Trhan, delavec v Shebygonu v Ameriki K 10.—, 2. ga. Katarina Roblekova v Kranju K 176.35, 3. Jožef Ogris, župnik v Borovljah K 92.26, 4. Josip Žičkar, dekan v Vidmu, umrl 1. 1906 K 197.—, 5. France Budkovič, trgovec v Semiču K 15.—, 6. Karol Fiegl, sodni svetnik v Gorici K 200.—, 7. Fran Bavčar iz Sel na Goriskem. volil podružnici K 25.—, 8. Karol Kocjančič, posestnik v Kanalu, za podružnico v Gorici K 100.—. Naslednjih volil še Družba ni dobila izplačanih: 1. Ivan Zagorjan, posestnik v Goljeku K 20.—, 2. Marija Veršič iz Ptuja K 200.—, 3. Ivan Korošec iz Gorice K 200.—, 4. Ivan Fabjančič iz Ljubljane, čegar volilo utegne znašati 30 do 35.000 kron, 5. ga. Reinöhl-Suhadolnikova iz Gorice.

Umrli so nadalje še drugi dobrotniki in prijatelji Družbe. Naj navedem le nekatere: 1. dr. Josip Vošnjak, ustanovnik, častni član in večletni blagajnik Družbe. V njegov spomin je plačal njegov brat g. Mihael Vošnjak za 10 obrambnih kamnov K 2000.—, kojih obresti so namenjene za družbeno šolo v Gorici. 2. Dr. Janec Mencinger, odvetnik in slov. pisatelj v Krškem. 3. Veliki slovenski mecen Josip Gorup vitez Slavinjski v Reki. Njegovi sinovi so podarili o tej priliki Družbi za 15 obrambnih kamenov K 5000.—. 4. Fran Bevec v Gorici. Njegova gospa soproga je vsled njegovega naročila izročila za obrambni kamen K 200.—. 5. Dr. Edvard Volčič, deželnosodni svetnik v Novem mestu, 6. Viktor Zabret, železniški uradnik v Ljubljani, vzoren rodoljub, velik dobrotnik in prijatelj Družbe, 7. Šolska sestra m. Rafaela Kovačičeva, ki si je kot dolgoletna voditeljica dekliske šole v Trstu za razvoj te šole stekla trajnih zaslug. 8. Anton Aškerc, mestni arhivar v Ljubljani, slovenski pesnik in pisatelj. 9. Josip Zalokar, duhovnik v Ameriki. 10. Martin Petelin, gim. profesor v p. v Ljubljani in večletni družbeni blagajnik, 11. Janko Vavken, hranilnični ravnatelj v Celju. 12. Davorin Karlin, gim. profesor v p. v Ljubljani, jako marljiv sotrudnik in nekoliko časa tudi blagajnik pri I. ljubljanski podruž-

nici. Bodi tem, kakor tudi vsem drugim podpornikom in zvestim članom Družbe, ki so se tekom leta preselili v večnost, ohranjen časten in trajen spomin. (Na poziv prvomestnika so se zborovalci v znak žalosti dvignili s sedežev in zaklicali umrlim v spomin trikrat: Slava!)

Prvomestnik je prečital nadalje pismeni pozdravi Ustredni matice školske, ki slove tako: Velevázení pánové! Litujeme, že není nám možno osobně súčastniti se Vaši významné XXVII. valné hromady, na niž opětně přehlížeti budete nové úspěchy národně obranné a kulturní své práce. Radujeme se s Vámi, že obětavou prací a za součinnosti všech vrstev slovinského národa, podařilo se Vám školami mateřského jazyka uchrániti tisíce slovinských dětí. V Praze, dne 12. září 1912. Nadalje je prečital brzjavna pozdrava notarja g. Carlija iz Žužemberka in deželnega odbornika g. dr. Trillerja želečega: In necessariis unitas. Prvomestnik je predstavil nato vladnega komisarja g. dr. Ivana Senekoviča.

Med tem sta se približala prvomestniški mizici dva gojenca rocolskega vrtca, deček in deklica; izročivši prvomestniku sliko rocolskega vrtca in šopek cvetk ga je nagovoril deček Angelček Škilanov:

Oj srečno dobro došli
gospod Vi prvomestnik nam
in z Vami tudi Družba cela,
ki Vas spremlja iz Ljubljane tam!
Pozdrave vroče Vam prinašam
iz vrtca rocolskega
in šopek tale Vam podarim
v znak hvaležnega srca.
Veseli bodite med nami,
saj srčno ljubimo Vas vsi!
Bog živi Vas in Družbo celo,
ta naša Družba naj živi! — (Živio klici!)

G. Dr. Abram, predsednik tržaške m. podružnice C. M. je pozdravil zborovalce: Veledenjeni skupščinarji! Vest, da se bo skupšina C. M. družbe vršila letos v Trstu, je nas tržaške Slovence zelo razveselila. Zavedali smo se sicer, da mi ne moremo svojih gostov tako sprejemati, kakor se sprejemajo drugod. Tržaška občina ni v naših rokah, zato Vas nismo mogli sprejeti z županom in občinskim zastopom na čelu. Pozdravlja Vas pa velika masa Slovencev, ki vedo, da so Slovenci in se ne dajo zatreti od svojih nasprotnikov. (Pritrjevanje.) In ta masa je sad delovanja naše Družbe. Brali ste o našem napredku, čuli ste o krasnih izidih naših volitev in našega ljudskega štetja; znate, gospoda moja, da imamo tukaj mnogo cvetočih društev, mnogo podružnic, imamo krasno prospavajuče denarne zavode in to vse ni „umetnost“, kakor trdijo naši nasprotniki, ni delo nekaterih agitatorjev, to je delo mase, ki je trdna v svojem narodnem prepričanju in se zaveda svojih dolžnosti. K temu velikemu uspehu je v veliki meri pripomogla Družba sv. C. in M. Ako vidimo danes po 10 letih lepe uspehe,

velikanski napredek v vsakem oziru, je vse to v veliki meri za sluga naše Družbe. Pozdravljam Vas torej, cenjeni skupščinarji, ki ste v tako obilnem številu prihiteli v Trst manifestirat za slovensko idejo; v imenu zveze tržaških podružnic Vam kličem iskreno: Pristrčno dobro došli! (Navdušeni živio klici!)

Prvomesniku se je dostavilo med tem naslednje pismo, ki ga je prečital:

Kakor danes solnčni lepi dan
sije naj ljubezni sreče žar
za domovino in deco milo.
vsi za družbo sv. Metoda in Cirila.
Kdor tej družbi nasprotuje
naj se Slovenca-kristjana ne imenuje.
Le v slogi in ljubavi
Pokažejo se verni Slovenci pravi.

Bog blagoslovi Družbo sv. C. in M. in vse njene podpiratelje. Prilagam 5 K — mali dar, domu na altar. — Služkinja v Trstu. — Dar in dopis sta vzbudila splošno odobravanje.

Nato se je oglasil deželni poslanec g. Frluga: Ob zrcalu Jadranskega morja, tam pri Sv. Jakobu se je letos dvignila orjaška stavba, odmenjena odgoji in pouku naše mladine. Ta stavba bode priča naše ljubavi do teptanega naroda in naše požrtvovalnosti za našo milo deco. Ta stavba bode mogočen spomenik, ki je nastal iz krvavih žuljev našega delavstva. Pri Sv. Jakobu kipi proti nebu velikan, ki ga je podarila Družba sv. C. in M. naši mladini.

Oj Družba dična, Družba mila,
nebroj dobrot si že storila,
in še deliš in še skrbiš,
da v narodu zavest krepiš,
da vztraja v hudem, težkem boju,
da v delu trdem, vročem znoju
prihranja si, da majhen dar
polaga domu na altar.
Zato ob sinji tej obali
mi trdno bomo zate stali,
ker vemo, da poduk, odgoja
sreča naša, sreča tvoja,
je v blagor nežni nam mladini,
v procvit slovenski domovini.
Tako še pozni rod bo znal,
kaj zanj praded je žrtvoval.
In ko srce nam bo trohnelo,
bo blagoslavljal naše delo,
to delo rok, srca, ljubavi,
ki nam porok je, ki nam pravi:

Le če smo v delu tem edini,
zasije sreča kdaj mladini,
po njej slovenski domovini.
Zato nam duša vneto vzklika:
Ti naš ponos, ti naša dika,
razcvitaj se in množi se,
Bog krepí Te, Bog živi Te!
A Vam, predsednik Družbe naše,
Bog plati delovanje Vaše,
in plačaj vsem, ki dajo dar
mladini, domu na altar;
saj z delom tem pepelni dan
nam zgine in vstajenja dan
napoči zoren in krasan. — (Dolgotrajno ploskanje.)

K II. točki dnevnega reda je podal družbeni tajnik g. profesor dr. Janko Šlebingler naslednje poročilo.

Tajnikovo poročilo.

Slavna skupščina! Poročati mi je o delovanju naših podružnic in o stanju družbenega šolstva od lanske glavne skupščine. Omejiti se hočem le na glavne podatke: Od lanske glavne skupščine se je ustanovilo na **Kranjskem devet novih podružnic**. Posebno živahnost je pokazala Gorenjska, kjer so se osnovale v Boh. Bistrici, v Šenčurju nad Kranjem in v Medvodah nove delavne postojanke. Na skrajni deželni meji v Bregani pri Samoboru je nastala podružnica za občino Veliko dolino, nadalje so se ustanovile Podkumška v Št. Juriju, na Premu, v Semiču in v Vremu, tako da jih štejem danes 107. Ker še niso vse podružnice za letos naznanile števila članov moramo pri takih vzeti za podlago lansko število. In ker je upati, da ni v tem oziru nobena podružnica nazadovala, dobimo število krog 7800. Na **Štajerskem** se je ustanovilo devet novih podružnic: Dobova, Leoben na Gornjem Štajerskem, Št. Juri ob Taboru-Gomilsko, Kapéle pri Brežicah, Ksaverij-Ljubno, Meža-Št. Janž, Podčetrtek, Ptujška gora-Št. Lovrenc in ženska podružnica v Slovenjem gradu. Od teh pa sta konstituirani in delujoči le dve, tudi izmed lani ustanovljenih še tri nimajo odbora. Skupno bi imeli na Štajerskem 79 odobrenih podružnic z okroglo 4400 člani, torej za približno 200 manj kot lani. Na **Koroškem** je še vedno le osem nekoliko delavnih podružnic. Eno: Pliberk z okolico, je bilo treba črtati, tako da nam jih ostane 10. Pač značilno je, da nezdravno spi celo velikovška podružnica, kjer bi moralo ljudstvo vendar pred seboj videti velike družbene žrtve za tamošnjo narodno šolo. Prav pridne so bile podružnice: Blače, Borovlje, Celovec in Kotmara vas. Vseh članov je krog 250. Na **Goriškem** je delovanje za našo narodno obrambo zelo živahno. Ustanovilo se je letos pet novih podružnic. Na skrajni zapadni meji Slovenstva

je vzrastla nova podružnica v Krminu, potem so prirastle nove podružnice v Biljah, Opatjem selu, Podgori in Sovodnjem - Rubijah, tako da imamo delavnih podružnic 47 z okroglo 220 člani. V Trstu se je ustanovila nova podružnica št. IV. za Belveder. Vseh tržaških podružnic je 17 s približno 1900 člani, torej za kakih 100 članov več kot lani. V Istri so tri podružnice, vse marljive; prednjači pa ona za Breg pri Trstu. Vseh članov je okroglo 200. Lani se ni omenilo, da sta se na Dunaju ustanovili dve podružnici, ki sta pričeli letos z zasebnim poukom slovenščine in štejeta 130 članov. — Vseh podružnic imamo torej skupno 265 s približno 17.000 člani. Niso pa všteti ameriški Slovenci, ki vztrajno delujejo pod zastavo sv. C. in M. in sijajen dokaz narodne ljubezni so njih bogati darovi. Podružnice so delovale z malimi izjemami prav pridno, nekatere tudi vzorno po danih navodilih. Občni zbori podružnic so bili večinoma premalo obiskani, pač pa so njih veselice vedno privabile mnogo občinstva. V tem oziru so se najbolj odlikovale kranjske in primorske podružnice. Posebno bogate so bile jubilejne proslave, na čelu vseh ženska podružnica v Trstu, ki je obenem sijajno proslavila 25letno plodonosno in požrtvovalno narodno delovanje gđ. Milke Mankočeve. Lepe gmotne uspehe so dosegle z jubilejno proslavo tudi moške podružnice v Krškem, v Logatcu in Ormožu.

Priraslo je 10 novih pokroviteljnih (vse na Kranjskem), 134 obrambnih pokroviteljnih, od teh 64 na Kranjskem, 35 v Trstu, 21 na Goriškem, 10 na Štajerskem in 3 v Istri.

Organizacija podružnic v pokrajinske zveze se še letos ni mogla izvesti, ostane torej na programu za bodoče leto. V tem vprašanju je vodstvo naziranja, da bodo take pokrajinske zveze uspešno delovale le tedaj, če njih delokrog ni obsežen in kjer spajajo podružnice lokalni skupni interesi. Od pokrajinskih zvez po kronovinah ni pričakovati uspehov, pač pa utegnejo zveze po manjših okrožjih življenje v podružnicah osvežiti.

Uspehi družbenega delovanja na polju šolstva so bili v razmerju gmotnih sredstev ugodni; vendar čaka Družbo v tem oziru še težka naloga. Ogromna denarna sredstva Schulvercina in Lege nazionale v brezobzirnem boju proti Slovenstvu, mnogokrat pod zaščito vlade, morajo pomnožiti peščico slovenskih boriteljev proti neštevilni sovražni armadi. Resni časi kličejo za značajnimi, vztrajnimi narodnimi junaki! Opozoriti hočem na Kočevje, kjer nima slovenska manjšina v mestu nikalih pravic. Večina v deželnem odboru in deželnem šolskem svetu se ne gane in pusti, da se 150 slovenskih otrok — dovolj za tri razrede, ponemči! Slovensko šolstvo ob kočevski meji nazaduje, napreduje pa nemoteno Schulvercin, ki ponemčuje brez zapreke slovenske otroke v Lazih, v Brčicah in Rodinah. Te šole so blizu nove železnice in železniški uslužbenci bodo pošiljali svoje otroke v te ponemčevalnice. In naši šolski družbi, ki je z zgradbo šol v Čepljah, Rodinah in Rožnem dolu odvzela občinam in deželnemu odboru občutno breme, je zavrnil deželni odbor prošnjo za podporo. Vse drugače umevata

svojo narodno dolžnost štajerski in koroški deželni odbor! Take so razmere na Kranjskem z ogromno slovensko večino, kake so šele na slovenski meji, za katere obrambo je v prvi vrsti ustanovljena naša šolska družba!

Družba sv. C in M. vzdržuje in podpira **21 otroških vrtcev**: 6 na Štajerskem, 4 na Kranjskem, 6 na Primorskem, 5 v Trstu in okolici. Leta 1911./12. je obiskovalo družbene vrtce 660 dečkov in 748 deklic, skupno **1408 otrok**, torej letos 79 otrok več kakor lani. Vrtci so zlasti v industrialnih krajih prenapolnjeni. Otroški vrtci so priredili v tekočem šolskem letu 36 veselic. Dohodki teh veselic so se porabili deloma za gmotni prospeh vrtcev, deloma za obdaranje mladine. — Na polju šolstva izkazuje Družba najlepše uspehe v Trstu, kjer je rešila že na tisoče slovenskih otrok. Najlepše vidno znamenje njene požrtvovalnosti in lokalnih faktorjev je veličastna stavba novega šolskega poslopja, ki se bliža svojemu zaključku. Dne 24. kimavca l. l. se je otvorila nova družbena šola na **Blanči** pri Gorici, ki se razširi letos v dvorazredno. — Narodna šola Družbe sv. C in M. v **Št. Rupertu** pri Velikovcu je v začetku minulega šolskega leta izgubila na nemško velikovško mestno šolo 33 otrok, na novo jih je vstopilo 54 otrok, vseh je letos 194, torej 4 manj kakor lani. Da ta šola ne more napredovati, je krivo, ker nima pravice javnosti, mnogo pa jo ovira strastna agitacija nasprotnega nemško-nacionalnega učiteljstva. Lepo napreduje družbena šola na **Muti**. Dveletni križev pot C. M. družbe za stavbeno dovoljenje šolskega poslopja v Vodičji vasi na Koroškem in v Studencih pri Mariboru še ni končan, toda upajmo, da zmaga pravica tudi tu! — Družba je vzdrževala v lanskem šolskem letu **8 šol s 37 razredi**, katere je obiskovalo koncem šolskega leta 849 dečkov in 1048 deklic, skupno **1897 otrok**, kar znači prirastka za 181 otrok. Vse mladine, ki pohaja v družbene zavode, je torej **3124**. In ako je Družba to mlado četo ohranila svojemu narodu, je storila veliko delo, vsejala je v domačo grudo zdravo seme, ki naj rodi zdrav sad za boljšo bodočnost! — Poučevalo je v ljudskih šolah 15 moških in 17 ženskih učnih moči, ki so se zavedale vedno svoje važne naloge. Družbeno učiteljstvo je delovalo marljivo in vestno, da so uspehi ugodni; pa tudi zunaj šole je pridno vršilo narodno delo.

Na lanski skupščini v Trziču je vodstvo vzelo na znanje resolucijo, da se naj deli glavna skupščina v dva dela: v zaupno zborovanje delegatov in manifestacijsko zborovanje. Tej resoluciji se je ugodilo. Vodstvo ni nikak zbor nezmojljivih, zato so mu **stvarna kritika** delegatov o njegovem delovanju in praktični nasveti za njegove načrte, posebno kako bi se Družbi odprli **novi viri dohodkov**, vedno dobrodošli.

Osebnne **izpremembe**, ki so se izvršile tekom leta, so sledeče: Na lanski skupščini je bil izvoljen v odbor namesto gosp. prošta Greg. Einspielerja družbeni nadzornik g. Mat. Prosekar, nadzorništvo se je izpopolnilo z g. dr. Al. Lavšem in g. M. Rodetom, v razsodništvo je bil voljen namesto g. Karola Šavnika, ki se je odpovedal

radi starosti, g. dr. Fran Rosina iz Maribora. — Konstantno nazadovanje dohodkov in vedno večje zahteve do Družbe so dale povod, da je vodstvo bilo primorano začeti varčevati na vseh koncih in krajih. In ta neugodni gmotni položaj je tudi povzročil, da je bilo vodstvo primorano opustiti službo posebnega potovalnega učitelja za Štajersko in odkazati njegov delokrog potovalnemu učitelju g. A. Begu, ki ima sedaj v svoji oskrbi vse slovenske pokrajine. Ker je podružniško delo po Kranjskem in Primorskem po večini končano, mu bo mogoče posvetiti tudi svoje moči za Štajersko. — Pisarniško osebje je ostalo neizpremenjeno.

Vsem neštetim delavcem za prospeh naše šolske družbe velja naša iskrena zahvala z željo, da bi v tem težkem narodnem boju tudi v bodoče ne omagali, ampak podvojili svojo požrtvovalnost!

Blagajnikovo poročilo.

O III. točki dnevnega reda poroča nato blagajnik g. notar Aleksander Hudovernik naslednje:

Slavna velika skupščina! K tiskanemu poročilu, katero Vam je, častiti skupščinarji, itak na razpolago, dovoljujem si samo sledeče pripomniti: Redni dohodki minulega leta zaostajajo za onimi leta 1910., nasproti pa so se povišali redni izdatki. Rednih dohodkov je imela Družba v minulem letu K 150.945·48, rednih stroškov pa K 234.972·70, torej stroškov za K 84.027·22 več nego dohodkov. Ti stroški so se morali pokriti iz družbene inovine. Če primerjamo redne dohodke iz leta 1911. v znesku K 150.945·48 z onimi iz leta 1910. v znesku K 164.622 90, so se isti zmanjšali za K 13.677·42. Če pa vpoštevamo vse dohodke lanskega leta v znesku K 179·973·85 z onimi iz leta 1910. v znesku K 225.865·59, znašali so isti za K 45.891·74 manj nego leta 1910. Volila seveda niso tu upoštevana. Nasprotno pa so znašali redni stroški leta 1911 K 234.972·70, tedaj v primeri z onimi iz leta 1910. v znesku K 196.615·91, za K 38.356·79 več nego leta 1910.

Mimo prispevkov podružnic bi morali biti glavni vir našim dohodkom nabiralniki in razpečavanje družbenega blaga. Priznati moramo, da so podružnice vrlo podpirale vodstvo v dohodkih, nazadovali pa smo pri dohodkih iz nabiralnikov v minulem letu za K 6325·88 (K 20.125·50 manj K 13 799 62). Narodni kolek nam je dal leta 1910. dohodkov K 7138 06, leta 1911. pa K 4641·46, torej so padli dohodki za K 2496·60. Tudi za družbene razglednice ni več toliko zanimanja. Leta 1910. so vrgle razglednice K 3330·44, leta 1911. pa samo K 1348 88, tedaj manj za K 1981·56. Ti dohodki so padli za več nego polovico. Tudi prejemki po slovenskih časnikih so se skrčili. Dočim so leta 1910. slovenski časniki nabrali K 7117·29, so nam dali leta 1911. le K 3112·82, torej za K 4004·47 manj. Pa še od teh dohodkov je izkazal „Slovenski Narod“ največ, namreč K 2999·41, vsi drugi časniki pa K 113·41.

Seveda je končni efekt družbenih financ ugoden, kajti čista imovina leta 1911. znaša K 1.139.700.—, proti letu 1910. v znesku K 963.995·47, tedaj več za K 175.704·53. Ta uspeh pa je pripisati edinole velikim volilom, katera so v zadnjih letih naklonili razni plemeniti dobrotniki.

Leta 1910. se je vplačalo za obrambni sklad K 56.767·16, leta 1911. pa samo K 27.229·83.

Dediščino naše velike dobrotnice pokojne gospe Marije Viharjeve, ki znaša K 112.400.—, je Družba že prevzela v svoje varstvo, razpolagati pa ž njo, kakor je znano, ne more še sedaj, ker pristojna ves užitek njenemu soprogu g. Evgenu Vilharju. Kakor vidite, častiti skupščinarji, smo v naših dohodkih minulo leto zadovoljivi, dočim pa se potroški jako množe. Za to mora Družba skrajno varčevati z družbenim imetkom in skrčiti svoje izdatke kolikor mogoče. Ta okolnost in dejstvo, da se je vodstvo prepričalo, da zadostuje Družbi en sam potovalni učitelj, je bilo povod, da je Družba opustila službo potovalnega učitelja na Štajerskem.

To je kratka slika našega denarnega gibanja. Dohodki se manjšajo, potrebe čim dalje rastejo in bodo čim dalje večje. Naši narodni nasprotniki so nas obkolili od vseh strani ter si postavljajo trdnjave in osrčju naše zemlje. Iz Roseggerjevega sklada je dovolil in deloma izplačal nemški Schulverein leta 1910. za Kranjsko K 74.000.—, za Koroško K 100.800.—, za Primorsko K 84.000.— in za Štajersko K 216.412.—.

Leta 1910. je ustanovil nove šole na Polzeli in v Ciršaku, leta 1911. pa Roseggerjevo šolo v Peklu in na Vuzenici. L. 1910. je poročal nemški Schulverein na svojem občnem zboru, da more smatrati svoje delo na Spodnjem Štajerskem, v kolikor zadeva obmejne kraje, končano, ker ima že vsaka nemška naselbina svojo šolo. Razširil je nadalje šolo v Hrastniku, v Studencih pa otročji vrtec in zgradil novo šolo. Celc na Kranjsko je raztegnil svoje roke ter leta 1910. ustanovil tri nove šole: v Rodinah, Brčicah in Vedrenju.

Za „Lego Nazionale“ je prispeval samo Trst leta 1910. K 184.983·48, torej več kakor znašajo dohodki naše Družbe v minulemu letu. Toliko je namreč nabrala samo podružnica v Trstu. V Trstu je namreč „Lega“ osnovala „Riceatorio di San Giacomo“ za delavske otroke, v katerega je sprejela 900, večinoma slovenskih delavskih otrok, katere med dnevom popolnoma obskrbuje s hrano in jih tudi obdaruje.

Nasproti pa nam delajo težkoče, kadar hočemo graditi v obmejnih ogroženih krajih svoje šole. V Studencih na Štajerskem in v Vodičji vasi na Koroškem se bijemo že tri leta za šolsko stavbo in kljub vsem pritožbam še do danes nismo dobili stavbenega dovoljenja. Naši nasprotniki nam namreč pri šolskih stavbah, katere nameravamo graditi v teh krajih, delajo vse mogoče ovire, z jasnim namenom, da bi naše stavbe onemogočili ali vsaj zdatno zavlekli. Med tem pa, ko si za šolsko stavbo v Vodičji vasi še do

danes nismo priborili stavbenega dovoljenja, zgradil je nemški Schulverein brez vsake ovire že leta 1910. šola v Vodičji vasi, v katero zahajajo večinoma slovenski otroci. Ta šola je namreč prva, katero je zgradil nemški Schulverein izključno iz svojih sredstev.

Iz teh podatkov posnemate, častiti skupščinarji, koliko dela še čaka našo Družbo. Za tako delo je treba žrtev, denarnih žrtev, ker brez njih je vsako obrambno delo nemogoče. S samim navdušenjem za družbeno delo nam je bore malo pomagano. Mi potrebujemo navdušenja s cvenkom in ne v besedah. Če smo v dohodkih minulo leto nazadovali, moramo to v bodoče popraviti s tem, da bomo več žrtvovali za Družbo. Rad priznam, da plačujemo ogromni narodni davek, a domovina zahteva od nas še nadaljne žrtve, ako si hočemo ohraniti svojo narodnost. Apelujem zato danes na slovenske pokrajine, katere se do danes še niso zavedale v polni meri, kaj zahteva družbeno delovanje. Apelujem na posameznike, osobito na imovite Slovence, apelujem končno pa tudi na vse tiste, ki so obrambne kamene podpisali, a jih še niso vplačali, da to skoraj store.

Od Vas, drage Slovenke in Slovenci, je zavisno nadaljno delovanje Družbe. Ne zapustite je, podpirajte jo vsi, ki Vam je pri srcu obstanek našega naroda!

Nehvaležno bi bilo, da se ne spominjam tu blagega dobrotnika, kranjskega rojaka, g. Ivana Fabjančiča, kateri je 16. grudnia l. l. umrl v deželni bolnici v Ljubljani. Ta plemeniti rodoljub, vreden vrstnik Polaku, Kotniku in Mariji Vilharjevi, je imenoval v svoji oporoki Družbo sv. C. in M. za glavno dedinjo ter jej zapustil okoli 30.000 K. Notranjska sme biti ponosna, saj jej gre prvenstvo med vsemi slovenskimi pokrajinami; ona nam je dala: Karola Kotnika, Marijo Vilharjevo in Ivana Fabjančiča. Sicer teče za njegovo zapuščino še pravda, ki pa se bode gotovo končala na našo korist.

Častiti skupščinarji! Danes zborujemo na obalih sinjega Jadranskega morja pod vtiskom največje slovenske trdnjave — naše krasne šole, ki stoji tam pri Sv. Jakobu. Ta šola nosi ponosni napis: „Šola Družbe sv. Cirila in Metoda“ ter je največje delo, katero je kdaj Družba započela in končala. S to šolo smo odpomogli veliki narodni potrebi, zgradili smo si veliko narodno trdnjavo, v kateri bo našlo svoje zavetišče tisoč in tisoč slovenskih otrok, kateri bi bili drugače izgubljeni za nas. Iz te šole bo izhajal nov krepak narod, narod slovenskih mož in žena. Ta stavba bo poznim rodovom živa priča slovenske požrtvovalnosti in slovenskega rodoljuba, znak slovenske zavednosti, pričala pa bo tudi našim potomcem, da smo se v pravem času zavedali svoje dolžnosti napram domovini.

Ker se na poziv nikdo ne oglasi, konstatira prvomestnik, da je skupščina to poročilo vzela odobruje na znanje.

Poročilo nadzorništva.

IV. V imenu nadzorništva je govoril državni poslanec gosp. dr. Vladimir Ravnihar.

Tekom leta sem imel večkrat priliko prisostvovati vodstvenim sejam in ob takih prilikah sem se prepričal, s koliko vnemo in pridnostjo je deloval odbor. Bilanco, kakor tudi knjige sem našel v vzornem redu. Zato predlagam, da se izreče odboru absolutorij. Prihajam pa razen tega s predlogom, da se vodstvu za njegovo brezprimerno požrtvovalno delo izreče še prav posebna zahvala. (Pritrjevanje).

Prvomestnik: Dovolite mi, slavna gospoda, da spregovorim par besed o svoji osebi. Ne vem, odkod se je začela širiti novica, da dobivam jaz kot prvomestnik stalno letno plačo. Vsota, ki se pri tem navaja, variira med 2000 do 4000 K. Poleg mene dobiva glasom te govorice tudi družbeni blagajnik plačo, ki znaša baje 200 K na mesec. — Prosim gg. nadzornike, ki so imeli vsak čas vpogled v knjige, da izjavijo, če so našli kaj takega vknjiženega. Če sem potoval nadzorovat družbene šole ali v drugih, večinoma v stavbnih zadevah, n. pr. v Trstu, Gorico, Krmin, Maribor, Velikovec itd., sem si zaračunal pač potne stroške, pa ne vselej toliko, kolikor so v resnici znašali, marveč sem navadno dodajal še iz svojega. Bil sem v družbenih zadevah tudi v Trstu, Mariboru in na Koroškem, ne da bi za to od Družbe kaj zahteval. Da si za potovanje v družbenih zadevah zaračunavam vsaj del lastnih stroškov, te pravice mi ne more nikdo odrekati. Da čuvam svojo čast, pa moram odločno protestirati proti govoricam, da bi prejemal jaz ali blagajnik od Družbe kako plačo. Navzočne nadzornike gg. dr. Ilesiča, dr. Ravniharja in Miloša Stiblerja pa pozivljem, da to javno konstatirajo. (Živio klici in ploskanje). Sicer pa izjavljam, če slavna skupščina misli, da moram tudi potne stroške, kolikor sem jih imel doslej, trpeti iz svojega, sem pripravljen jih Družbi povrniti.

G. dr. Ravnihar: Mislim, da so ti očitki tako abotni, da se sami pobijajo in zategadel upam, da si lahko prihranim to konstatacijo. (Pritrjevanje).

G. blagajnik notar Hudovernik je prečital proračun za prihodnje leto.

Urednik g. Ekar je prosil nato pojasnila radi šole v Velikovcu.

Prvomestnik: Družbena šola pri Velikovcu ne prospeva tako, kakor bi bilo pričakovati; poglobitvi vzrok temu neveselemu pojavu vidi vodstvo v tem, da ta šola nima pravice javnosti. Ta se pa po obstoječih predpisih ne more dobiti, ker poučujejo v vseh razredih dečke in deklice le ženske učne moči. Da bo šola mogla dobiti pravico javnosti, je vodstvo pred štirimi leti sporazumno s šolskim vodstvom sklenilo razdeliti 4. razred v deški in dekliški oddelek in za deški oddelek nastavitvi moško učiteljsko moč. Ta nastavljeni učitelj pa je poučeval le nekoliko čez eno leto in je

potem iz učiteljske službe sploh izstopil ter posluje sedaj kot urednik „Slov. Ilustrovanega Tednika“. Nato je vodstvo g. župniku Fr. Treiberju kot šolskemu vodji stavilo predlog, da naj se delita 3. in 4. razred na deški in dekliški oddelek in naj poučujeta v teh razredih dečke dva učitelja, deklice pa dve učiteljici. G. šolski vodja župnik Treiber pa je temu predlogu odločno nasprotoval, češ, da hoče Družba na ta način šolskim sestram izpodkopati tla, vničiti njih vpliv na vzgojo otrok in v šolo vpeljati liberalizem. Obisk šole pa je bil tak, da v preteklem šolskem letu v 4. razredu nismo imeli nobenega dečka. Nato je družbeno vodstvo „Slovenskemu šolskemu društvu v Celovcu“ stavilo predlog, naj bi prevzelo to šolo v svojo oskrbo, da bi hišo s telovadnico in z vsem inventarjem vred ali kupilo ali pa vzelo v najem za dobo 10 let za priznalno najemščino letnih 5 K, v njej vzdrževalo slovensko šolo in plačevalo vse učiteljsko osebje. Te ponudbe „Slovensko šolsko društvo“ ni sprejelo, temveč je hotelo, da mu Družba prepusti šolo popolnoma v last in poleg tega še vse svoje dohodke iz Koroške. Ti dohodki sicer niso veliki, toda Družbi je šlo za princip in zato ni ugodila tej zahtevi. Pozneje je Družba ponudila „Slovenskemu šolskemu društvu“ še enkrat šolo za dobo petih let pod istimi pogoji, toda društvo tudi sedaj ni sprejelo ponudbe. Sklenilo se je, da se šolskim sestram odpove in ako „Slovensko šolsko društvo“ šole ne sprejme v oskrbo, bo morala Družba šolo koncem šolskega leta 1912/13 zapreti.

G. Novak iz Idrije: Kakor izkazuje blagajniško poročilo, so dale posojilnice 1060 K podpore C. M. družbi. Proračun izkazuje za te podpore 4000 K. Ta znesek je z ozirom na število posojilnic po Slovenskem zelo majhen in zato bi priporočal slav. vodstvu, da naj bi dotične hranilnice, ki imajo naložen Družbeni denar, izplačevale ali ugodnejše obresti ali pa votirale Družbi večje vsakoletne podpore. Ker imajo od Družbe korist, zato tudi lahko zanjo več žrtvujejo.

Notar g. Hudovernik: Kmetška posojilnica, kjer ima C. M. družba naložen svoj denar, postopa napram Družbi zelo kulantno. Natančneje se ne morem izraziti, kar bo razumel vsakdo, ki ima nekoliko vpogleda v razmere pri hranilnicah.

Volitve.

Prvomestnik: Prihodnje točke V. VI. in VII. dnevnega reda so volitve. Iz vodstva stopijo letos g. notar Hudovernik, g. dr. Janko Šlebinger in g. župnik Vrhovnik, ker je 3 letna doba njihovega odborništva potekla. Dalje se je odpovedal odborniškemu mestu g. dr. Žerjav. G. Pahernik želi, da bi se namesto njega izvolil drug odbornik za Štajersko, ker on zaradi prevelike oddaljenosti ne more prisostovati odborniškim sejam. Treba je torej na novo izvoliti 3 odbornike za dobo 3 let in 2 odbornika za dobo enega leta.

G. dr. Tavčar: Redkokdaj se pripeti, da bi se na družbenih skupščinah volilo z volilnimi listki. Tist je, gospoda moja, po mojem prepričanju najmanj tisto mesto, kjer bi smeli mi z volitvami po volilnih listkih kazati svojo notranjo needinost, zato predlagam, da pokažemo lepo edinost na ta način, da se vse volitve izvrše soglasno per acclamationem. Moj predlog se torej glasi: Člani vodstva, ki letos izstopijo po triletni dobi, se zopet izvolijo v vodstvo; namesto g. dr. Žerjava, ki se je med letom odpovedal, se izvoli višji revident južne železnice g. Ivan Kejžar, in namesto g. Pahernika, ki se je pravkar odpovedal, pa g. dr. Karol Koderman. V nadzorništvu in razsodništvu naj ostanejo vsi dosedanji člani.

Ravnatelj g. Hribar: G. dr. Fr. Rosina iz Maribora je javil, da ne reflektuje več na izvolitev v razsodništvo. Zato predlagam, da se na njegovo mesto v razsodništvo voli g. Fr. Pahernik.

Prvomestnik: Dam torej na glasovanje naslednji predlog:

1. v **vodstvo** se volijo: gg. Aleksander Hudovernik, dr. Janko Šlebinger in Ivan Vrhovnik za dobo treh let, gospoda Ivan Kejžar in dr. Karol Koderman za dobo enega leta;

2. v **nadzorništvu** se volijo: gg. dr. Fran Ilešič, dr. Alojzij Lavš, dr. Vladimir Ravnihar, Matija Rode in Miloš Stibler;

3. v **razsodništvu** se volijo; gg. dr. Vinko Hudelist, Jakob Kogej, Fran Pahernik, dr. Fran Tekavčič in dr. Karol Triller. Predlog se sprejme soglasno in z odobravanjem.

Radostno konstatiram edinstvo, ki nam bode porok za složno in plodonosno delovanje v bodočnosti. (Pritrjevanje).

Pozdrav ameriških Slovencev.

G. Ivan Lah, ameriški Slovenec je prečital pismo in pozdrav ameriških Slovencev, ki slove: Častiti skupščinarji! Iz daljne tuje domovine, katero smo si zbrali za svojo drugo mater, prihajajo k Vam glasovi nekdanjih slovenskih otrok nepozabne nam očetnjave slovenske. Nad tritisoč milj dolga pot nas loči od Vas bratov rojstni nam domovini, toda mi vsaj upamo, da so naša srca blizu po mišljenju in navdušenosti za delo, kot ga nam nalaga Družba slovanskih apostolov Cirila in Metoda. Daleč smo od Vas, pa se Vas vedno spominjamo z besedo in dejanjem. Seveda ima naš Slovenec v novi domovini obilo skrbi, še več dela in malo počitka, in je skorej nemogoče pri materialnem boju za življenje veliko polagati kot žrtev na altar naše siromašne, toda tolikanj ljubljene domovine. Prepričani pa smo, da Slovenci v Ameriki imajo isto navdušenje, iste želje in isto ljubav do naše očetnjave, kot Vi, ki živite v njej, le prilike in dobrega apostola jim manjka, ki bi jim razložil dragoceni in miljeni pomen naše C. M. družbe. Zato smo pa drugi, ki smo se tudi v novi domovini oklenili naših slovanskih apostolov toliko bolj goreči pri delu in delujemo vedno in vedno, da si pritrgramo svoj delež in ga pošljemo, če le moremo, milim zatiranim bratom v domovino, ki je danes žal žrtev tujih napadov,

da Slovenec komaj ve, da živi na svoji lastni zemlji, katero mu skuša tujec kos za kosom odlomiti in priklopiti sebi. Mi dobro vemo, da je treba dela, ogromnega dela, namreč onemu, ki si je postavil za svojo nalogo, da se uspešno bojuje. In v tem delu vas hočemo podpirati do zadnjega diha, in dasi nam mogoče usoda ne bo nikdar pripustila, da bi še enkrat zrli krasne slovenske planinske kraje, vendar srce — slovensko srce pa bo utripalo za njo, dasi tužno v tujih krajih, vendar s ponosom in zavestjo, da smo tudi mi slovenski sinovi skupne očetnjave, ki si ne damo iztrgati iz srca, kar nam je najdražje — materinski, prekrasni slovenski jezik. Častiti skupščinarji, mogoče so velike naše besede, pa mala darila, a verujte nam, da damo, kar imamo. Zavest bo rastla, ko bodo videli drugi naše vzglede in s časoma upamo, da bo Amerika v prvi vrsti, ki bo polagala svoje obole na materinski altar. Sprejmite naše prisrčne pozdrave po našem zastopniku g. Ivanu Lahu, ki je bil naš tajnik. On je mož navdušen za narodno delo, katerega še danes tukaj spoštuje vsa clevelandska največja slovenska ameriška naselbina. Bratje, preko morja podajamo Vam v duhu svojo desnico, čujemo z Vami in Vas nikdar ne pozabimo. Prisrčen slovenski pozdrav od udanih rojakov — za C. M. podružnico št. 24. Louis J. Pirc, predsednik in urednik.

Prvomestnik: Zahvaljujem se Vam, kot zastopniku naših rojakov onkraj morja za prekrasne bodrilne besede. Veseli nas, da se tudi oni krepko zavedajo, da teče slovenska kri po njihovih žilah in da tvorijo z nami veliko celoto. Želimo bratom onkraj morja vse uspehe in vso srečo, posebno pa nam je pri srcu, da ostanejo zavedni in požrtvovalni sinovi svoje slovenske domovine.

Predlogi.

Ravnatelj g. Ivan Hribar je stavil nastopne 3 predloge. 1. Skupščina, prepričana o koristi posebnega potovalnega učitelja za Štajersko, priporoča slavnemu vodstvu, da takega učitelja zopet nastavi, kakor hitro bodo to dopuščale razmere in društvena sredstva. 2. Pred vsako skupščino naj se vrši zaupen sestanek tako, da se razdeli v bodoče vsaka skupščina v zaupno in manifestacijsko zborovanje. 3. Tajniško in blagajniško poročilo naj se po možnosti objavi 14 dni pred vsako skupščino in naj se članom pošlje. (Vsi trije predlogi soglasno sprejeti.)

Sklep.

Ko je bil jurist g. Pekle pozdravil skupščino v imenu „Prosvete“ in povabil zborovalce, naj si pogledajo Obrambno razstavo, ki naj bode podlaga Obrambnemu muzeju in kaže našo bilanco v narodnoobrambnem delu, je spregovoril naposled prvomestnik; Slavna gospoda! S tem bi bil izčrpan dnevni red za

današnje zborovanje. Zahvaljujem se Vam vsem najiskreneeje na mnogobrojni udeležbi, zahvaljujem se Vam na zanimanju, s katerim ste sledili posameznim poročilom in prosim Vas, da tudi nadalje ne pozabite Družbe, temveč z živim zanimanjem zasledujete njeno delo in jej pomagate z denarnimi podporami in nasveti. Bodite uverjeni, da vodstvo ne zametuje nobenega nasveta, temveč bode po svojih močeh uvaževalo vse želje, zahteve in bodrila. Ko se danes razhajate, gospoda moja, nesite občutek s seboj, da je C. M. družba ravno v Trstu dosegla svoje največje uspehe. Se nekaj mi je pri srcu, kar bi Vam rad omenil za slovo: Ljudska šola ni zadnja etapa v razvoju posameznika, treba je, da se to, kar je vsadila ljudska šola, goji nadalje in deca po izstopu iz šole ne prepušča sami sebi. Po dovršitvi ljudskih šol naj otroci vstopajo v organizacije, kjer se krepi njihova telesna in npravna sila in ohranja njihova narodna zavest. Če deca vstopa n. pr. v Sokola in druge podobne organizacije, bode tam dobila sile, da se ustavlja našemu skupnemu nasprotniku. Zaključujem zborovanje in Vam kličem: Na svidenje čez leto dni!

Veselice.

Skupščinarji so si popoldne ogledali novo šolsko poslopje pri Sv. Jakobu. Potem so krenili nekateri v Rojan, kjer se je v vrtnih in notranjih prostorih konsumnega društva razvila prijetna veselica, prirejena kot zaključek cvetličnemu dnevnu od barkovljanske, rojanske in belyederskoškorkljanske podružnice. Drugi so posetili Sv. Ivan ali Škedenj, kjer sta bili živahni veselici vprizorjeni s sodelovanjem narodnih društev od ondotnih C. M. podružnic. Tudi na teh dveh krajih je bil lep cvetlični promet. Vse tri veselice so dale Družbi čistega dobička K 1203:78 (Rojan K 530, Sv. Ivan K 511:04, Škedenj K 162:74).

Darovi o veliki skupščini.

O 27. veliki skupščini so se z večjimi in manjšimi darovi spomnili Družbe sv. C. in M. naslednji: 1. Služkinja v Trstu 5 K s pozdravom navedenim v poročilu; 2. g. Benedikt Poniž iz Gorice dva obrambna kamena, enega z 200 K takoj plačal; 3. g. Fr. Medica v Mori na Tirolskem 30 K; 4. in 5. gg. prof. R. Perušek in župnik Iv. Vrhovnik po 20 K; 6. g. župnik Fr. Treiber v Št. Rupertu pri Velikovcu 10 K; 7. vesela družba pri Mavcu v Borovnici K 8:20; 8. podružnica C. M. v Volčji dragi 5 K; 9. podružnica C. M. v Št. Vidu pri Vipavi K 1:65.

Zahvala.

Vodstvo Družbe sv. C. in M. izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakoršenkoli način pripomogli, da se je XXVII. glavna skupščina v Trstu dne 22. kimavca t. l. izvršila tako sijajno.

Imenoma se zahvaljuje slavnemu Dramatičnemu društvu za prepustitev dvorane za zaupno in glavno zborovanje, moški podružnici Družbe sv. C. in M. v Trstu, ki je po svojih odbornikih in članih preskrbela vse, da se je mogla glavna skupščina tako svečano vršiti, nadalje g. c. kr. učitelju Engelmanu, ker je preskrbel skupščinarjem stanovanja, vrtnarici gdč. Malvini Plaperjevi in malim gojencem otroškega vrtca v Rocolu za tako pristrčni pozdrav, enako g. dežel-nemu poslancu Ferlugi za prekrasni pozdrav v vezani besedi, po-družnicam pri Sv. Ivanu, v Rojanu in Škednju za priredbo odličnih veselic na korist Družbi sv. C. in M., posebno iskreno zalvalo podružnici št. 24 v Clevelandu, ki je poslala zastopnika za svoje pokroviteljstvo g. Ivana Laha s prelepim pismom, iz ka-terega žari ljubezen do domovine, ljubezen do naše Družbe. Hvala vsemu rodoljubnemu slovenstvu v Trstu in okolici, ki je posetilo in tako povzdignilo slavje XXVII. glavne skupščine, hvala tudi vsem cenjenim delegatom naših podružnic in zastopnikom pokro-viteljstev in sploh vsem, ki so vsak po svojih močeh pripomogli k prelepo uspelemu zborovanju letošnje velike skupščine.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani, dne 27. kimavca 1912.

Andr. Senekovič l. r.,
prvomestnik.

Anton Berce l. r.,
tajnik.

Komur bije srce

za

= ohranitev Slovenstva, =

naj po svoji moči deluje na korist

Družbi sv. Cirila in Metoda!

Pojasnuje naj znancem njen namen in njene doseganje uspehe! Pridobiva naj jej denarne doneske in razširja njeno blago! Mirno in dostojno naj zavrača Družbene obrekovalce!

Bilanca

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
za leto 1911.

Prejemki.

Blagajniški ostanek dne 31. grudna 1910. l. . . . 4.572 K 85 v

Dohodki leta 1911.

1.) Račun prispevkov podružnic in sicer udnine,
pokroviteljnine, darila, veselice i. t. d.

a) Kranjsko 19.792 K 69 v

b) Štajersko 13.004 „ 96 „

c) Koroško 235 „ — „

d) Primorsko i. s.

Goriško 7.400 K 49 v

Trst 31.087 „ 84 „

Istra 154 „ 20 „ 38.642 „ 53 „

e) Nižje Avstrijsko 614 „ — „

Skupaj 72.289 K 18 v

2.) Račun dohodkov izvenpodruž-
ničnih veselic 274 „ 28 „

3.) Račun daril in

podpor i. s.

občin 1.990 K — v

posojilnic 1.060 „ — „

društev 316 „ 12 „

Skupaj 3.366 „ 12 „

4.) Račun darov Mohorjanov 9 „ 20 „

5.) „ Slovencev v Ameriki 3.404 „ 66 „

Odnos 79.343 K 44 v

Odnos 4.572 K 85 v

	Prenos . . .	4.572 K 85 v
	Prenos . . .	79.343 K 44 v
6.)	Račun raznih darov	9.338 „ 16 „
7.)	„ dohodkov iz družbenih nabiralnikov	13.799 „ 62 „
8.)	Račun zbirk časnikov i. s.	
	„Slov. Narod“ 2.999 K 41 v	
	„Jutro“ 86 „ 67 „	
	„Nar. List“ 16 „ 74 „	
	„Nar. Listy“ 10 „ — „	
	Skupaj	3.112 „ 82 „
9.)	Račun dohodkov iz prodaje družbenih vžigalic	7.440 „ — „
10.)	Račun dohodkov družb. kave	1.800 „ — „
11.)	Račun dohodkov družbenega cigaretnega papirja	102 „ 27 „
12.)	Račun dohodkov družbenega čistila (kreme) za čevlje . .	150 „ — „
13.)	Račun dohodkov družbenega platna	200 „ — „
14.)	Račun dohodkov družbenih cilindrov za svetilke	500 „ — „
15.)	Račun dohodkov družbenih drož	60 „ — „
16.)	Račun dohodkov družbenega čaja in ruma	115 „ — „
17.)	Račun dohodkov družbenega mazila za kovine in tla, ter vazelina za čevlje	150 „ — „
18.)	Račun dohodkov družbenega črnila in kleja	30 „ — „
19.)	Račun dohodkov družbenih narodnih znakov	100 „ — „
20.)	Račun dohodkov družbenega toaletnega mila	300 „ — „
	Odnos	116.541 K 31 v
	Odnos	4.572 K 85 v

	Prenos . . .	4.572 K 85 v
	Prenos . . .	116.541 K 31 v
21.) Račun dohodkov družbenih šolskih knjig	1.928 „ 26 „	
22.) Račun dohodkov družbenih knjig	60 „ 13 „	
23.) Račun dohodkov iz prodaje družbenega koledarja i. s. za leto 1911.	1.260 K 80 v	
„ 1912.	1.637 „ 27 „	
	<u>Skupaj . . .</u>	2.898 „ 07 „
24.) Račun dohodkov iz prodaje narodnega kolka	4.641 „ 46 „	
25.) Račun dohodkov iz prodaje družbenih razglednic	1.348 „ 88 „	
26.) Račun dohodkov iz prodaje računskih listkov	7.059 „ 64 „	
27.) Račun obresti od naloženega denarja	3.274 „ 46 „	
28.) Račun dohodkov Veselove knjižnice	518 „ 30 „	
29.) Račun dohodkov iz družbenih poslopij in posestev	856 „ 38 „	
30.) Račun dohodkov narodnega davka	316 „ — „	
31.) Račun dohodkov iz prodaje starih znamk	156 „ — „	
32.) Račun dohodkov vrnjenih predujemov	685 „ — „	
33.) Račun raznih prejemkov	9.909 „ 71 „	
34.) Račun dohodkov podružnice Rojan, kot povrnjeno najem- nino	2.550 „ 42 „	
35.) Račun prehodnih prejemkov	3.029 „ 71 „	
36.) Račun dohodkov za (Ciril- Met.) obr. sklad	27.229 „ 83 „	
	<u>Odnos . . .</u>	183.003 K 56 v
	Odnos . . .	4.572 K 85 v

	Prenos . . .	4.572 K 85 v
	Prenos . . .	183.003 K 56 v
37.) Račun dohodkov iz volil i. s.		
M. Vilhar . . .	112.400 K	— v
Razna volila . . .	1.769 „	62 „
	<u>Skupaj . . .</u>	<u>114.169 „ 62 „</u>
Dohodki znašajo torej leta 1911	297.173 „	18 „
L. 1911. dvigneni zneski i. s.		
iz K. Kotnikovega sklada	342.281 K	96 v
„ pokojninskega sklada	1.112 „	50 „
„ glavnice	400 „	— „
	<u>Skupaj</u>	<u>343.794 K 46 „</u>
	Skupaj . . .	645.540 K 49 v

Izdatki.

1. Račun stroškov deške ljudske šole v Trstu.

a) Plače in remuneracije učiteljem in katehetom	11.940 K	58 v
b) Plača strežnici in slugi	690 „	— „
c) Najemnina za vzporednice	13.370 „	— „
d) Učila	235 „	30 „
e) Razna dela	1.394 „	05 „
f) Kurjava	91 „	04 „
g) Razno	1.213 „	61 „
	<u>Skupaj . . .</u>	<u>28.934 „ 58 „</u>

2. Račun stroškov deklishe ljudske šole v Trstu.

a) Plače in remun. učiteljicam	7.813 K	31 v
b) Plača slugi	401 „	70 „
c) Najemnina za šolske prostore	8.363 „	99 „
d) Učila in šolska oprava	1.515 „	07 „
e) Razna dela	975 „	10 „
f) Kurjava	51 „	34 „
g) Razno	160 „	36 „
	<u>Skupaj</u>	<u>19.280 „ 87 „</u>
	Odnos . . .	48.215 K 45 v

Prenos . . . 48.215 K 45 v

3. Račun stroškov dekliške ljudske šole šolskih sester v Trstu.

a) Plače, remun. i. t. d. šolskim sestram, učiteljicam in katehetom	10.997 K 87 v	
b) Najemnina za vsoprednice	3.833 „ 33 „	
c) Plača strežnici	360 „ — „	
d) Učila	542 „ 38 „	
e) Razna dela	128 „ 54 „	
f) Kurjava	53 „ — „	
g) Razno	1.092 „ 41 „	
	<hr/>	
Skupaj	17.007 „ 53 „	

4. Račun stroškov za novo stavbo šolskega poslopja v Trstu.

Honorar arhitektu 3.240 „ — „

5. Račun stroškov otroškega vrtca v Rojanu.

a) Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b) Najemnina	3.700 „ — „	
c) Razno	157 „ 58 „	
	<hr/>	
Skupaj	5.057 „ 58 „	

6. Račun stroškov otroškega vrtca pri Sv. Ivanu poleg Trsta.

a) Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b) Najemnina	300 „ — „	
c) Plača strežnici	100 „ — „	
d) Učila in drugo	96 „ 16 „	
	<hr/>	
Skupaj	1.696 „ 16 „	

7. Račun stroškov otroškega vrtca v Rocolu.

a) Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b) Najemnina za vrtec	320 „ — „	
c) Plača strežnici	72 „ — „	
d) Razno	90 „ 25 „	
	<hr/>	
Skupaj	1.682 „ 25 „	
Odnos	76.898 K 97 v	

Prenos . . . 76.898 K 97 v

8. Račun stroškov otroškega vrtca v Škednju.

a) Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b) Najemnina	82 „ — „	
c) Šolarska kuhinja	350 „ — „	
d) Učila in drugo	397 „ 42 „	
e) Za nakup posestva	22.000 „ — „	
	<u>Skupaj . . .</u>	24.029 „ 42 „

9. Račun stroškov otroškega vrtca v Verdeli.

a) Plača vrtnarici	1.200 K — v	
b) Učila in drugo	28 „ 51 „	
	<u>Skupaj . . .</u>	1.228 „ 51 „

10. Račun stroškov otroškega vrtca v Pevmi.

a) Plača vrtnarici	800 K — v	
b) Plača strežnici	80 „ — „	
c) Najemnina	320 „ — „	
d) Božičnica	123 „ 60 „	
e) Učila in drugo	101 „ 66 „	
	<u>Skupaj . . .</u>	1.425 „ 26 „

11. Račun stroškov otroškega vrtca pri M. Magd. Zg. in Sp. v Trstu.

Za stavbo otroškega vrtca 1.000 „ — „

12. Račun stroškov šolstva v Krminu.

a) Dvorazredna ljudska šola i. s.		
Plača učitelj-		
stvu	3.014 K 96 v	
Plača strežnici,		
oz. slugi	131 „ — „	
Božičnica	100 „ — „	
Učila in drugo	48 „ 92 „	
	<u>Skupaj . . .</u>	3.294 K 88 v
	Odnos . . .	3.294 K 88 v
		<u>Odnos . . . : 104.582 K 16 v</u>

Prenos . . . 104.582 K 16 v

Prenos . . . 3.294 K 88 v

b) Otroški vrtec i. s.

Plača vrtnarici 849 K 98 v

Učila 51 „ 70 „

Skupaj 901 „ 68 „

c) Davki, zavarovalnina i. dr. 183 „ 07 „

Skupaj 4.379 „ 63 „

13. Račun stroškov otroškega vrtca v Tržiču.

a) Plača vrtnarici 1.000 K — v

b) Najemnina 480 „ — „

c) Kurjava, učila in drugo 78 „ 13 „

Skupaj 1.558 „ 13 „

14. Račun stroškov otroškega vrtca na Savi.

a) Plača vrtnaricama 1.756 K 93 v

b) Plača strežnici 196 „ — „

c) Učila 96 „ 36 „

d) Vzdrževanje poslopja, kurjave

i. t. d. 307 „ 45 „

e) Božičnica in drugo 642 „ 73 „

Skupaj 2.999 „ 47 „

15. Račun stroškov otroškega vrtca na Jesenicah.

a) Plača vrtnarici 800 K — v

b) Učila in drugo 133 „ 38 „

Skupaj 933 „ 38 „

16. Račun stroškov šolstva v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Plačani zneski i. s.

a) Za leto 1910:

Šolskim sestram za učila in
vzdrževanje poslopja in kurjavo 756 K 72 v

 Odnos 756 K 72 v

Odnos 114.452 K 77 v

	Prenos . . .	114.452 K 77 v
	Prenos . . .	756 K 72 v
b) Za leto 1911:		
Plače šolskim		
	sestram . . .	3.600 K v
	za kurjavo. . .	680 „ — „
	<u>Skupaj . . .</u>	4.280 „ — „
	Učila	46 „ 76 „
	Zavarovalnina in drugo . . .	167 „ 56 „
	Za stavbo poslopja posvetnega	
	učitelja	3.601 „ 39 „
	Za kolavdacijo	120 „ — „
	<u>Skupaj . . .</u>	8.972 „ 43 „

17. Račun stroškov šolstva v Mariboru.

a) Stroški za otroški vrtec.

Plače šolskim sestram za šolsko	
leto 1910/11 . . .	1.000 K — v
Razno	100 „ — „
<u>Skupaj . . .</u>	1.100 K — v

b) Stroški za 2. razred

Ijudske šole.	
Plače šolskim sestram za šolsko	
leto 1910/11 . . .	800 K v
Nagrada katehetu 200 „ — „	
Božičnica in izlet 68 „ — „	
<u>Skupaj . . .</u>	1.068 „ — „
<u>Skupaj . . .</u>	2.168 „ — „

18. Račun stroškov Ijudske šole na Muti.

a) Plače učiteljstvu	3.200 K — v
b) Plača strežnici	100 „ — „
c) Učila, božičnica	116 „ 10 „
d) Davki, vzdrževanja poslopja	252 „ 59 „
<u>Skupaj . . .</u>	3.668 „ 69 „
Odnos	129.261 K 89 v

Prenos . . . 129.261 K 89 v

19. Račun stroškov otroškega vrtca v Celju.

a) Plača šolskim sestram	720 K — v	
b) Najemnina	360 „ — „	
c) Učila in drugo	<u>173 „ 07 „</u>	
Skupaj		1.253 „ 07 „

20. Račun stroškov otroškega vrtca v Gabrju pri Celju.

a) Plača vrtnarici	1.066 K — v	
b) Učila in drugo	<u>164 „ 21 „</u>	
Skupaj		1.230 „ 21 „

21. Račun stroškov otroških vrtcev v Hrastniku.

a) Plače vrtnaricama	1.613 K 22 v	
b) Božičnica	247 „ 73 „	
c) Razno	<u>110 „ — „</u>	
Skupaj		1.970 „ 95 „

22. Račun stroškov otroškega vrtca v Ormožu.

a) Plača vrtnarici	1.056 K 25 v	
b) Plača suplentki	266 „ 64 „	
c) Učila	<u>10 „ 74 „</u>	
Skupaj		1.333 „ 63 „

23. Račun stroškov za posestvo v Studencih.

a) Nakup novega posestva	13.491 K 13 v	
b) Davki, razne adaptacije pri prvem posloju	<u>371 „ 20 „</u>	
Skupaj		13.862 „ 33 „

24. Račun stroškov za posestvo v Slov. Bistrici.

a) Davki in drugo	88 K 43 v	
b) Razne adaptacije	<u>380 „ 97 „</u>	
Skupaj		<u>469 „ 40 „</u>
Odnos		149.381 K 48 v

Prenos . . . 149.381 K 48 v

25. Račun stroškov šolstva v Gorici.

a) Ljudska šola i. s.		
Plača učitelju	839 K	97 v
b) Otroški vrtec i. s.		
Plača vrtnarici	374 „	99 „
c) Šolsko poslopje	24.630 „	10 „
d) Šolska oprava	919 „	71 „
e) Učila in drugo	258 „	67 „
f) Božičnica	907 „	85 „
	<hr/>	
Skupaj	27.931 „	29 „

26. Račun stroškov za šolsko stavbo v Vodičji vasi.

a) Raznim podjetnikom izplačani zneski	9.048 K	— v
b) Davki	7 „	48 „
	<hr/>	
Skupaj	9.055 „	48 „

27. Račun raznih podpor 5.645 „ 03 „

28. Račun od družbe najetih in povrnjenih posojil 353 „ 29 „

29. Račun plačanih obresti od najetih posojil in dolgov 2.105 „ 99 „

30. Račun stroškov za družbeni koledar 1912 2.278 „ 44 „

31. Račun stroškov za narodni kolek 356 „ 40 „

32. Račun stroškov za računske listke 581 „ 74 „

33. Račun stroškov za družbene nabiralnike 610 „ — „

34. Račun stroškov za šolske knjige in učila 3.684 „ 11 „

35. Račun stroškov za mladinsko knjižnico 25 „ 20 „

36. Račun stroškov družbene pisarne.

a) Plače štirim uradnikom 3.960 K — v

b) Plača dvema pot. učiteljema 4.800 „ — „

c) Plača slugi 168 „ — „

d) Potni stroški 3.952 „ 91 „

e) Najemnina, razsvetljava, kurjava za pisarniške prostore 1.066 „ 89 „

Odnos 13.947 K 80 v

Odnos 202.008 K 45 v

	Prenos	202.008 K 45 v
	Prenos	13.947 K 80 v
f)	Poštnina, ekspedicija družbe- nega blaga, knjig i. t. d.	1.321 „ 25 „
g)	Tiskovine, papir in druge pisarniške potrebščine	494 „ 41 „
	Skupaj	15.763 „ 46 „
37.	Račun izplačanih predujemov	920 „ — „
38.	Račun stroškov za pokojninski sklad.	
a)	Prispevki družbe	8.246 K 46 v
b)	Izplačana pokojnina	1.112 „ 50 „
	Skupaj	9.358 „ 96 „
39.	Račun raznih stroškov	3.892 „ 12 „
40.	Račun prehodnih stroškov	3.029 „ 71 „
41.	Izredni stroški i. s.	
a)	Po pok. K. Kotniku: volila	194.270 K — v
	c. kr. davč. ur. na Vrh- niki, prist. in davki	64.576 „ 67 „
		258.846 K 67 v
b)	C. kr. depozitnemu uradu v Ljubljani, neko pristojbino po M. Vilharjevi	400 „ — „
	Skupaj	259.246 „ 67 „
	Izdatki znašajo torej leta 1911 skupaj	494.219 K 37 v
	Leta 1911 plodonosno naloženi zneski i. s.	
a)	na glavnico (pokroviteljnine in razna volila)	6.597 K 87 v
b)	na obrambni sklad	27.229 „ 83 „
c)	na sklad M. Vilharjeve	112.400 „ — „
	Skupaj	146.227 „ 70 „
	Blagajniški ostanek dne 31. grudnia 1911. l.	5.093 „ 42 „
	Skupaj	645.540 K 49 v

Družba je imela leta 1911. i. s.

1.) Dohodkov (brez prebitka iz l. 1910.)		
a) rednih	150.945 K 48 v	
b) izrednih t. j. volila, pokro- viteljnine in za obrambni sklad	<u>146.227 „ 70 „</u>	
	Skupaj . . .	297.173 K 18 v
2.) Stroškov :		
a) rednih	234.972 K 70 v	
b) izrednih	<u>259.246 „ 67 „</u>	
	Skupaj . . .	<u>494.219 „ 37 „</u>
torej skupaj primanjkljaja		197.046 K 19 v
Ako pa primerjamo redne dohodke	150.945 „ 48 „	
z rednimi stroški	<u>234.972 „ 70 „</u>	
vidimo, da je bilo pri rednih dohodkih primanj- kljaja		84.027 K 22 v
Primanjkljaj se je pokrila iz K. Kotnikovega sklada in glavnice.		
Rednih dohodkov je bilo		
leta 1910.	164.622 „ 90 „	
„ 1911.	<u>150.945 „ 48 „</u>	
redni dohodki zmanjšali so se leta 1911. torej za	<u>13.677 K 42 v</u>	
Družba je imela dohodkov brez volil in prehodnih prejemkov i. s.		
leta 1910.	225.865 K 59 v	
„ 1911.	<u>179.973 „ 85 „</u>	
prejela je torej leta 1911. brez volil manj . .	<u>45.891 K 74 v</u>	

Račun družbene glavnice.

Stanje dne 31. grudna 1910. l.		39.104 „ 03 „
Prirastek leta 1911.		
1.) Dne 31. grudna 1910. l. pre- jeta še-le l. 1911. plodonsna naložena gotovina	<u>201 K 33 v</u>	
Odnos	201 K 33 v	
	Odnos	<u>39.104 K 03 v</u>

	Prenos	39.104 K 03 v
	Prenos	201 K 33 v
2.)	Naložene pokroviteljnine in volila	6.557 „ 87 „
3.)	Povrnjeni zneski iz V. Polakove zapuščine	6.958 „ 58 „
	Skupaj	<u>13.757 „ 78 „</u>
	Skupaj	52.861 K 81 v

Odpadek leta 1911.

1.)	Dne 31. grudna 1910. l. prejeta še-le 1. 1911. plodonosno naložena gotovina	201 K 33 v
2.)	Dvignena vloga radi plačanja zneska po M. Vilharjevi	400 „ — „
	Skupaj	<u>601 „ 33 „</u>
	Stanje dne 31. grudna 1911. l.	52.260 K 48 v

Račun pokojninskega sklada za učitelje i. t. d.

Stanje dne 31. grudna 1910. l. 15.976 K 24 v

Prirastek leta 1911.

1.)	Prispevki učiteljstva	1.532 K 83 v
2.)	Prispevki družbe	8.246 „ 46 „
3.)	Kapitalizirane obresti	262 „ 31 „
4.)	Premijske rezerve od pokoj. zavoda za nameščence v Trstu	135 „ 10 „
	Skupaj	<u>10.176 „ 70 „</u>
	Skupaj	26.152 K 94 v

Odpadek leta 1911.

	Dvignene vloge radi izplačil odpravnine in miloščine	1.112 „ 50 „
	Stanje dne 31. grudna 1911. l.	25.040 K 44 v

Račun za obrambni sklad.

Stanje dne 31. grudna 1910. l. 86.958 K 66 v

Prirastek leta 1911.

1.) Leta 1911. prejeti, ter plodono nosno naloženi zneski	27.229 K 83 v
2.) Kapitalizirane obresti	1.834 „ 71 „
Skupaj	<u>29.064 „ 54 „</u>

Stanje dne 31. grudna 1911. l. 116.023 K 20 v

Račun V. Polakove zapuščine.

Stanje dne 31. grudna 1910. l. 177.896 K 06 „

Prejemki, oziroma prirastki leta 1911.

1.) Prejete obresti od obveze proste imovine	6.958 K 58 v
2.) Na vložno knjižico št. 60.758 pr. 56.000 K preložena glav- nica	50.000 „ — „
3.) Prejeti znesek za poravnano terjatev S. R.	28.650 „ — „
4.) Prejeti znesek za prodane delnice štedionice jagodinske	<u>420 „ — „</u>
Skupaj	<u>86.028 „ 58 „</u>
Skupaj	263.924 K 64 v

Izdatki, oziroma odpadki leta 1911.

1.) Družbeni glavnici povrnjeni zneski za poravnane zapu- ščinske pristojbine	6.958 K 58 v
2.) Vložna knjižica št. 60.757 pr.	50.000 „ — „
3.) Poravnava terjatev S. R.	28.650 „ — „
4.) Prodane delnice štedionice jagodinske	<u>401 „ 10 „</u>
Skupaj	<u>86.009 „ 68 „</u>

Stanje dne 31. grudna 1911. l. 177.914 K 96 v

Račun K. Kotnikove zapuščine.

Stanje dne 31. grudna 1910. l. 646.660 K 33 v

Prirastek leta 1911.

1.) Dne 31. grudna 1910. l. pre- jeta, še-le leta 1911. plodo- nosno naložena gotovina	1.006 K 66 v
2.) Prejete in naložene obresti	22.464 „ 41 „
3.) Prejeti zneski od odpovedanih vlog in terjatev	<u>413.167 „ 70 „</u>
Skupaj	<u>436.638 „ 77 „</u>
Skupaj	1.083.299 K 10 v

Odpadek leta 1911.

1.) Dne 31. grudna 1910. l. pre- jeta, še-le leta 1911. plodo- nosno naložena gotovina	1.006 K 66 v
2.) Odpovedane vloge in terjatve	413.167 „ 70 „
3.) Dvignene vloge radi izplačil pristojbin, volil in delno pokritje stavb. stroškov	<u>342.281 „ 96 „</u>
Skupaj	<u>756.456 „ 32 „</u>

Stanje dne 31. grudna 1911. l. 326.842 K 78 v.

Račun M. Vilharjeve zapuščine.

Leta 1911. prejeta zapuščina 112.400 K — v

Prirastek leta 1911. — „ — „

Stanje dne 31. grudna 1911. l. 112.400 K — v

Družbena imovina

dne 31. grudna 1911. l.

A. Aktivna imovina.

I. Posestva.

<i>a)</i> Posestvo vložna št. 2204 katastralne občine mesto Trst, vredno	44.000 K — v
<i>b)</i> Graščina Kienhofen (Muta), vložna št. 1114 deželne deske za Šta- jersko, vredno	18.000 „ — „
<i>c)</i> Posestvo vložna št. 211 katastralne občine Veli- kovec, vredno	100.000 „ — „
<i>d)</i> Posestvo vložna št. 30, katastr. občine Velikovec, vredno	20.000 „ „
<i>e)</i> Posestvo na Savi, vložna št. 463 katastralne občine Jesenice, vredno	24.000 „ — „
<i>f)</i> Posestvo vložna št. 1768 kat. obč. Krmin, vredno	15.600 „ — „
<i>g)</i> Posestvo vlož. št. 56 kat. obč. Studenci, vredno .	10.800 „ — „
<i>h)</i> Posestvo vlož. št. 204 kat. obč. Studenci, vredno .	17.800 „ — „
<i>i)</i> Posestvo vložna št. 1755 in 1756 katastralne obči- ne Gorica, vredno . . .	45.000 „ — „
Odnos . . .	295.200 K — v.

Prenos . . .	295.200 K — v	
j) Posestvo in stavb. ma- terijal pri vlož. št. 112, kat. občine Vodičja vas	10.000 „ — „	
k) Posestvo vložna št. 84, kat. občine Slov. Bistrica	14.100 „ — „	
l) Posestvo pri sv. Mariji Magd. Zg. in Spodnji, vl. št. 624 in 629 k. obč. Trst	1.000 „ — „	
m) Posestvo vl. št. 332 v Šked- nju, k. o. Škedenj pri Trstu	29.000 „ — „	
	<u>Skupaj . . .</u>	349.300 K — v
II. Šolski inventar in učila	5.780 „ 24 „	
III. Inventar družbene pisarne	1.439 „ 67 „	
IV. Zaloga družbenih knjig	70 „ 20 „	
V. Zaloga družbenih razglednic	292 „ 20 „	
VI. Terjatve (gotove) i. s.:		
a) za koledar	1 559 K 07 v	
b) „ narodni kolek	1.125 „ 35 „	
c) „ razglednice	169 „ 91 „	
d) „ računске listke	745 „ — „	
e) razne terjatve	989 „ 20 „	
	<u>Skupaj . . .</u>	4.588 „ 53 „
VII. Brezobrestna posojila	21.204 „ 54 „	
VIII. Družbena glavnica.		
a) Vložna knjižica Kmetске posojilnice v Ljubljani št. 3560 pr.	28 078 K 98 v	
b) Vložna knjižica posojilnice v Mariboru, št. 2386 pr.	200 „ — „	
c) Vložna knjižica posojilnice v Mariboru, št. 10.492 pr.	100 „ — „	
d) Vložna knjižica zadruga „Lastni Dom“ v Celju, št. 490 pr.	1.000 „ — „	
. Odnos	<u>29.378 K 98 v</u>	
Odnos	<u>382.675 K 38 v</u>	

	Prenos . . .	382.675 K 38 v
	Prenos . . .	29.378 K 98 v
e)	Vložna knjižica posojilnice v Sodražici, št. 1429 pr. .	200 „ — „
f)	Vložna knjižica posojilnice v Matenji vasi, št. 42 pr.	511 „ 50 „
g)	Brunšviška srečka serija 7690 št. 16.	70 „ — „
h)	vink. 4% kronska renta z dne 1. marcija 1910, št. 82.789 pr.	21.700 „ — „
i)	Del. ljub. kreditne banke v Ljubljani, št. 1422 pr. .	400 „ — „
	Skupaj . . .	52.260 „ 48 „
IX. Pokojninski sklad za učitelje, učiteljice in vrtnarice.		
	Vložna knjižica Kmetске posojilnice v Ljubljani, št. 14.399 pr.	25.040 „ 44 „
X. Ciril-Methodov obrambni sklad.		
a)	Vložna knjižica Kmetске posojilnice v Ljubljani, št. 120 pr.	113.023 K 20 v
b)	Vložna knjižica Mestne hranilnice v Ljubljani, št. 72.982 pr.	1.000 „ — „
c)	Vložna knjižica ljudske posojilnice v Gorici, št. 4105 pr.	2.000 „ — „
	Skupaj . . .	116.023 „ 20 „
XI. Zapuščinski sklad V. Polaka.		
a) obveze prosta imovina:		
1.) Vložna knjižica Mestne hranil-		
	nice v Ljubljani, št. 60.758 pr.	106.000 K — v
	Odnos . . .	106.000 K — v
	Odnos . . .	575.999 K 50 v

Prenos . . . 575.999 K 50

Prenos . . . K 106.000—

- 2.) Vložna knjižica posojilnice
v Radovljici, št. 6221 pr. " 8.500—
- 3.) Vložna knjižica kmetske po-
sojilnice v Ljubljani št.15.653 " 29.070—
- 4.) 2 zadolžnici avstr. priv. za-
voda za zemljiški kredit i. s.
serija 97 št. 4 in serija 3055,
št. 16 à 200 K nom. vred-
nost. " 400—
s kuponi od 1. jun. 1912
- 5.) 2 zadolžnici posojila za re-
gulovanje Tise, serija 851,
št. 61 in serija 1624, št. 99
à 200 K nom. vrednost " 400—
s kuponi od 1. apr. 1912
- 6.) turška srečka št. 385.276 pr.
400 frankov v kronski vred-
nosti " 382—
- 7.) 30 delnic delniške družbe
kranjskih parnih opekarn
št. 392—421 à 500 K —
15.000 K 30% " 4.500—
- 8.) $\frac{1}{8}$ vrednosti od dveh kred-
itnih srečk dto. Dunaj
31. marca 1888, serija 2527
št. 43 in serija 3273 št. 70
à 200 K — skupaj 400 K;
— družbi pripade $\frac{1}{3}$ vred-
nosti t. j. " 133·33
- Skupaj . . . K 149.385·33

b) obveze ne prosta imovina:

- 1.) vložna knjižica Kmetske posojilnice
v Ljubljani, št.9146 pr. K 6.279·63
Odnos . . . K 6.279·63

Odnos . . . 575.999 K 50

Prenos . . . 575.999 K 50

Prenos . . . K 149.385:33

Odnos . . . K 6.279:63

- 2.) 10 kom. $4\frac{1}{2}\%$ obveznic bosensko-hercog. železniškega posojila i. s. ser. B št. 3060—3069 à 1000 K, skupaj . . K 10.000.— ser. C št. 4863 —4867 à 2000 K skupaj . . „ 10.000.—

Skupaj . . „ 20.000.—

- 3.) terjatev do J. K. . . „ 1.050.—

- 4.) „ „ G. P. . . „ 1.200.—

Skupaj . . . „ 28.529:63

Skupaj . . . 177 914 „ 96

XII. Zapuščinski sklad K. Kotnika.

- 1.) Vložna knjižica Kmetske posojilnice na Vrhniki št. 7672 pr. K 50.000.—

- 2.) Vložna knjižnica Kmetske posojilnice v Ljubljani, št. 14.160 pr. . . „ 122.473:28

- 3.) 9 komadov srečk ljublj. mesta št. 3006, 3059, 3165, 3166, 3216, 3218, 3287, 3321, 68889 à 40 K nom. vrednost skupaj „ 360.—

- 4.) 1 bilet II. ruskega notr. posojila iz leta 1866, serija 14.075 št. 7 pr. 100 rubljev, v kronski veljavi „ 254:50

Odnos . . . „ 173.087:78

Odnos . . . 753.914 K 46

Prenos 753.914 K 46

Prenos K 173.087-78

5.) delnica narodnega doma v Rudolfovem, št. 166/118, nom. vred.	100—	
6.) Vložna knjižica (kontokorent) ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, št. 323 pr.	23.655—	
7.) Intabulirana terjatev	130.000—	
	<u>Skupaj</u>	326.842 „ 78

XIII. Zapuščinski sklad M. Vilharjeve.

1.) Vložna knjižica ljub. Mestne hranilnice št. 42.104 pr.	K 48.400—	
2.) Vložna knjižica ljub. Mestne hranilnice št. 44.502 pr.	„ 31.000—	
3.) Vložna knjižica Kmetске posojilnice v Ljubljani št. 3889 pr.	„ 33.000—	
	<u>Skupaj</u>	112.400 „ —

XIV. Blagajniški ostanek dne 31. grudna 1911. l. i. s. naložen

a) pri c. kr. poštno-hranilnem uradu na Dunaju ček. konto 810.153	K 1.952-53	
b) pri Kmetški posojilnici v Ljubljani, št. 55 (tekoči račun).	„ 3.140-89	
	<u>Skupaj</u>	5.093 „ 42
	<u>Skupaj</u>	<u>1.198.250 K 66</u>

B. Pasivna imovina.

I. Posojila pri hranilnicah in posojilnicah	28.156 K 54 v
II. Dolgovi pri stavbah in neporavnani računi skupaj	30.394 „ 12 „
	<u>Skupaj</u>
	<u>58.550 K 66 v</u>

C. Čista imovina.

Ako od aktivne imovine	1,198.250 K 66 v
odštejemo pasivno imovino	<u>58.550 „ 66 „</u>
dobimo čisto imovino dne 31. grudna 1911. l.	<u>1,139.700 K — v</u>

Družbene imovine dne 31. grudna 1910. je bilo i. s.

Aktivna imovina	1,256.669 K 79 v
Pasivna imovina	<u>292.674 „ 32 „</u>
Čista imovina	<u>963.995 K 47 v</u>

Ako primerjamo čisto imovino z dne 31.

grudna 1910. l.	963 995 K 47 v
s čisto imovino z dne 31. grudna 1911. l.	<u>1,139.700 „ — „</u>

vidimo, da se je čista imovina pomno-

žila za **175.704 K 53 v**

Vodstvo:

Andrej Senekovič l. r.,
prvomestnik.

Aleksander Hudovernik l. r.,
blagajnik.

Za nadzorništvo:

Dr. Vladimir Ravnihar l. r.

Proračun

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
za leto 1913.

Stroški.

1. Deška ljudska šola pri Sv. Jakobu v Trstu	24 000 K	— v
2. Dekliška ljudska šola pri Sv. Jakobu v Trstu	24.000 „	— „
3. Dekliška ljudska šola v Trstu (Acquedotto)	12.500 „	— „
4. Otroški vrtec v Rojanu	5.100 „	— „
5. „ „ Sv. Ivanu	1 800 „	— „
6. „ „ Rocolu	1.700 „	— „
7. „ „ Vrdeli	1.600 „	— „
8. „ „ Škednju	2.800 „	— „
9. „ „ Mar. Magd., Trst	3.000 „	— „
10. „ „ Pevmi	1.400 „	— „
11. Razne podpore vrtcem	1.500 „	— „
12. Šolstvo v Krminu	6.200 „	— „
13. „ „ Gorici	9.200 „	— „
14. Otroški vrtec v Tržiču (Gorenjsko)	1.700 „	— „
15. „ „ na Savi	3.400 „	— „
16. „ „ na Jesenicah	1.000 „	— „
17. Šolstvo v Mariboru	2.300 „	— „
18. Šolstvo na Muti	5.600 „	— „
19. Otroški vrtec v Celju	1.300 „	— „
20. „ „ „ Ormožu	1.200 „	— „
21. „ „ „ Gaberju pri Celju	1.200 „	— „
Odnos	112.500 K	— v

	Prenos . . .	112.500 K	— v
22.	Otroški vrtec v Hrastniku	2.200	„ — „
23.	Vrnjena posojila in obresti	24.500	„ — „
24.	Družbeni koledar	2.400	„ — „
25.	Narodni kolek	400	„ — „
26.	Računski listki	600	„ — „
27.	Nabiralniki	600	„ — „
28.	Šolske knjige in učila	3.000	„ — „
29.	Mladinska knjižnica	500	„ — „
30.	Družbena pisarna	14.000	„ — „
31.	Pokojninski sklad	8.150	„ — „
32.	Razni stroški	6.000	„ — „
33.	Nove šolske stavbe	150.000	„ — „
34.	Nove učne moči	10.000	„ — „
	Skupaj . . .	<u>334.850</u>	K — v

Dohodki.

1. Podružnice	60.000 K — v
2. Izvenpodružnične veselice	500 „ — „
3. Podpore občin, posojilnic i. t. d.	4.000 „ — „
4. Razni darovi	13.000 „ — „
5. Nabiralniki	14.000 „ — „
6. Časniki	5.000 „ — „
7. Vžigalice	7.000 „ — „
8. Razno družbeno blago	3.600 „ — „
9. Šolske knjige	1.600 „ — „
10. Družbeni koledar	3.000 „ — „
11. Družbena poslopja in posestva	1.000 „ — „
12. Narodni kolek	5.000 „ — „
13. Računski listki	7.000 „ — „
14. Obresti od naloženega denarja	9.000 „ — „
15. Narodni davek	300 „ — „
16. Razni dohodki	6.000 „ — „
Skupaj	<u>140.000 K — v</u>

Stroški za leto 1913	334.850 K — v
Dohodki za leto 1913	<u>140.000 „ — „</u>
Primanjkljaja torej	194.850 K — v

Primanjkljaj se bode pokrili deloma iz glavnice, oziroma zapuščinskih skladov, deloma pa iz najetih posojil.

Podružnice.

A.

Doneski podružnic leta 1911.

I. Kranjska.

1. Ljubljana, šentjakobsko-trnovska, m.	K	1.240—
2. Ljubljana, šentpeterska, ž.	"	1.129·85
3. Postojna, m.	"	1.104·84
4. Sava, Javornik, Koroška Bela	"	899·01
5. Novo mesto, ž.	"	693·94
6. Vič	"	608·05
7. Dobrunje in okolica	"	547·07
8. Metlika	"	522—
9. Trebnje in okolica	"	492·02
10. Ribnica, ž.	"	451—
11. Ljubljana, šentpeterska, m.	"	443·30
12. Idrija, ž.	"	440·12
13. Novo mesto, m.	"	426·50
14. Grosuplje	"	386·80
15. Ljubljana, mestna ženska	"	370·60
16. Škofljica in okolica	"	356—
17. Tržič in okolica	"	347—
18. Stari trg pri Ložu	"	345·78
19. Mokronog	"	335·39
20. Šiška, m.	"	318·35
21. Vipava	"	313·84
22. Ljubljana, I. ljubljanska	"	305—
23. Moste	"	304—
24. Ilirska Bistrica-Trnovo	"	301·80
25. Ljubljana, šentjakobsko-trnovska, ž.	"	297·60
26. Logatec, m.	"	293—
27. Pivka	"	278·30
28. Bled	"	256·04
29. Velike Lašče	"	250·50

Odnos K 14.057·70

Prenos K 14.057-70

30. Gorenjska dolina	235-81
31. Postojna, ž.	205-31
32. Logatec, ž.	200—
33. Kranj, m.	188-11
34. Mengeš in okolica	184-91
35. Št. Rupert	181-23
36. Idrija, m.	180-46
37. Cerknica in okolica	176-40
38. Št. Vid-Podraga, Vrabče	166—
39. Jeseniška občina	164-70
40. Litija	158—
41. Kranj, ž.	156-91
42. Sodražica in okolica	156-82
43. Knežak in okolica, ž.	153-81
44. Kamnik, ž.	140—
45. Zagorje ob Savi	135—
46. Ledine in okolica	124-20
47. Škofja Loka in okolica	120-86
48. Borovnica in okolica	115-20
49. Ribnica, m.	112-77
50. Šiška, ž.	111-52
51. Črnomelj, ž.	110—
52. Radovljica, m.	107-70
53. Cerklje in Čatež	107-10
54. Krško, ž.	105-60
55. Vrhnika	104—
56. Begunje-Breznica	103-47
57. Planina in okolica na Notranjskem	100—
58. Senožeče in okolica	100—
59. Krško, m.	97-95
60. Čol, Budanje in Podkraj	89-86
61. Črnomelj, m.	89-50
62. Brdo	88—
63. Jesenice, ž.	87—
64. Košana dolina	85-28
65. Radovljica in okolica, ž.	78—
66. Ilirska Bistrica, Trnovo, m.	75-17
67. Vinica in okolica	74-70
68. Škocijan in okolica	71—
69. Kamnik in okolica, m.	68-87
70. Zatična, Višnja gora, Št. Vid	66-20
71. Turjak	66—
72. Št. Jernej	59-60
73. Žuženberk in okolica	53—
74. Dob, občina in okolica	51-65

Odnos K 19.365-33

	Prenos	K 19 365·33
75.	Železniki na Gorenjskem	51·—
76.	Bučka	50·10
77.	Toplice	48·66
78.	Unec	40·—
79.	Domžale in okolica	38·58
80.	Cerklje na Gorenjskem	25·78
81.	Kropa, Kamna gorica, Dobrava in okolica	21·—
82.	„Nanos“ za Bukovje, Gorenje, Landol, Studeno in okolica	20·—
83.	Radeče in okolica	20·—
84.	Trojane in okolica	12·20
	Skupaj	K 19.792 65

II. Štajerska.

1.	Maribor, m.	K 1.903·38
2.	Maribor in okolica, ž.	1.011·—
3.	Celje, m.	969·40
4.	Trbovlje in okolica, ž.	722·20
5.	Celje, ž.	712·37
6.	Gradec izvenakad.	626·76
7.	Gradec, ž.	407·10
8.	Trbovlje in okolica, m.	400·—
9.	Št. Jurij ob j. ž., m.	395·74
10.	Središče in okolica	372·18
11.	Gornjigrad, m.	255·90
12.	Ljutomer in okolica, m.	238·36
13.	Vuhred, marenberški okraj	223·52
14.	Konjice	222·04
15.	Št. Pavel pri Preboldu, m.	215 20
16.	Gradec, akadem.	203·21
17.	Hrastnik-Dol	199·50
18.	Ormoški okraj, ž.	185·96
19.	Ptuj, ž.	180·55
20.	Limbuš in okolica	180·20
21.	Ljutomer, ž.	178·—
22.	Ribnica na Pohorju	167·13
23.	Žalec, m.	159·43
24.	Polenšak	157·74
25.	Vransko	149·—
26.	Velenje	147·40
27.	Št. Jurij ob j. ž., ž.	140·—
28.	Fram in okolica	120·—
	Odnos	K 10.843·27

	Prenos	K 10.843·27
29.	Sv. Lovrenc nad Mariboron, ž.	111.—
30.	Ruše in okolica	110.—
31.	Vuzenica, Muta in okolica	108.—
32.	Bočna pri Gornjem gradu	108.—
33.	Gabrje poleg Celja	107.—
34.	Žalec, ž.	106.—
35.	Ptuj, m.	99·30
36.	Brežice, ž.	94.—
37.	Šmarje pri Jelšah, ž.	88
38.	Šmartin in Rečica na Paki	83·24
39.	Sv. Lenart v Slov. Goricah	82·50
40.	Dravinjska podružnica za Poljčane, Studenice in Makole	82·48
41.	Gornji grad, ž.	81·20
42.	Gornja Radgona	80·12
43.	Sevnica	80.—
44.	Rogaški okraj	75.—
45.	Št. Peter pod Sv. gorami	73·54
46.	Planina in okolica	54.—
47.	Poljskava-Pragersko	54.—
48.	Sv. Križ-Vržej	52·98
49.	Fala, Puščava, Selnica	51.—
50.	Šmarje pri Jelšah, m.	50.—
51.	Rajhenburg-Videm in okolica	45·69
52.	Škofja vas pri Celju	45·30
53.	Laški trg in okolica	42.—
54.	Slovenska Bistrica	42.—
55.	Ormoški okraj, m.	42.—
56.	Ponikva	37·44
57.	Polzela	35·90
58.	Dramlje	30.—
59.	Šaleška dolina v Šoštanju	10.—
	Skupaj	K 13.004·96

III. Koroška.

1.	Celovec in okolica	K 94.—
2.	Beljak in okolica	54.—
3.	Blače-Loče in okolica	50.—
4.	Prevalje in okolica	37.—
	Skupaj	K 235.—

IV. Primorska.

a) Goriška.

1. Gorica, m.	K	1.420.—
2. Gorica, ž.	"	1.185 85
3. Solkan	"	1.062 84
4. Nabrežina	"	294 02
5. Sežana in okolica, ž.	"	283 98
6. Sežana in okolica, m.	"	210.—
7. Rihenberg	"	205.—
8. Pevma, ž.	"	203 64
9. Sv. Lucija in Baška dolina	"	200.—
10. Podgora in okolica	"	200.—
11. Kanal	"	165 23
12. Tolmin, ž.	"	140.—
13. Čepovan	"	137 02
14. Divača	"	136 54
15. Št. Andrež	"	136.—
16. Ajdovščina in okolica, m.	"	125 80
17. Ajdovščina in okolica, ž.	"	103.—
18. Briška	"	90.—
19. Štanjel na Krasu	"	89 60
20. Bovec	"	89.—
21. Tomaj-Dutovlje in okolica	"	83 60
22. Šmarje pri Ajdovščini	"	80 40
23. Lokev in okolica	"	74 22
24. Miren in okolica	"	72.—
25. Komen	"	71 20
26. Selo	"	70 80
27. Kobarid	"	65 50
28. Tolmin, m.	"	62.—
29. Lokavec	"	56 77
30. Volčja draga in Vogersko	"	52 60
31. Dornberg	"	50.—
32. Prvačina, ž.	"	50.—
33. Kred, občina	"	45 76
34. Sv. Križ in Dobravlje	"	32.—
35. Prvačina, m.	"	20.—
36. Brje	"	16 04
37. Devin in Mavhinje	"	12 08
38. Krmin	"	8.—
Skupaj	K	7.400 49

b) Trst.

1.	Trst, m.	K	20 986 12
2.	„ ž.	„	4.582·47
3.	„ Sv. Jakob	„	1.391—
4.	„ Sv. M. Magd. Zg.	„	1.000—
5.	„ Rocol in Kjadin	„	784—
6.	„ Sv. Ivan v Verdeli	„	651·30
7.	„ Greta-Rojan	„	500—
8.	„ Škedenj	„	468·62
9.	„ Verdelca	„	200—
10.	„ Općine in okolica	„	153·84
11.	„ Trebče in okolica	„	134·89
12.	„ Lonjer	„	119·60
13.	„ Bazovica in okolica	„	116—
	Skupaj	K	31.087·84

c) Istra.

1.	Kozina in okolica	K	100·20
2.	Klanec-Ocizla-Materija	„	54—
	Skupaj	K	154·20

V. Nižja Avstrijska.

1.	Dunaj, izvenakadem.	K	414—
2.	„ akadem.	„	200—
	Skupaj	K	614—

Posnetek.

1.	Kranjska — 84 podružnic	K	19.792·69
2.	Štajerska — 59 „	„	13.004·96
3.	Koroška — 4 „	„	235—
4.	Primorska:		
	a) Goriška — 38 „	K	7.400·49
	b) Trst — 13 „	„	31.087·84
	c) Istra — 2 „	„	154·20
			38.642·53
5.	Nižje Avstr. — 2 „	„	614—
	Skupaj . . . 202 podružnici	K	72.289·18

C.

Imenik podružnic leta 1912.

I. Kranjska.

1. **Begunje-Breznica:** Ust. z odl. dež. vlade dne 28./VI. 1910. št. 2031. — 1. Anton *Stroj*, tovarnar (Zapuže); 2. Fr. *Žnidar* (Begunje); 3. Erna *Omanova*, učit. (Begunje). Namestniki in odborniki: Viktor *Baloh*, trg. (Moste), Fr. *Kunaver* (Žirovnica), Milka *Jegličeva* (Žirovnica). Let 42.
2. **Bistriški okraj na Notranjskem:** Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani z dne 10./XI. 1910, št. 3705. — 1. Roza *Tomšičeva*, trg. in pos.; 2. Pavla *Ličanova*, soproga trg.; 3. Bibijana *Bisailova*, učiteljica. Namestnice: Julija *Valenčičeva*, sopr. tovar. (Trnovo), Ema *Žnideršičeva*, sopr. tovar., Lujza *Hodnikova*, sopr. pos. Ust. 10, let. 52, skupaj 62.
3. **Bled:** Ustan. z odl. min. za notr. stvari 30./III. 1886, št. 4775. — 1. Dr. Gabrijel *Hočevar*, zdravnik; 2. Avgust *Jensko*, učitelj; 3. Avgust *Erat*, tes. mojster. Nam.: Rezika *Ropretova*, Julija *Vovkova*. Odb.: Kat. *Drollova*, učiteljica, Ivan *Rus*, trgovec, Jakob *Peternel*, hotelir, Josip *Žirovnik*, nadučitelj. — Pokr. 7 + 2, ust. 6, let. 76, skupaj 91.
4. **Bohinjska Bistrica:** Ustan. z odl. dež. predsedst. 25./X. 1911, št. 3493/Pol. — 1. Mijo *Grobotek*; 2. Iv. *Rihteršič*; 3. Iv. *Mencinger*. Namestniki: Pavla *Mijanijeva*, Iv. *Hodnik*, Franja *Mencingerjeva*. Odborniki: Iv. *Soklič*, Ludevik *Črnigoj*, Lovro *Vojvoda*, Iv. *Arh*. Pregl. rač.: Jak. *Gindel*, Jos. *Burja*. — Let. 63, podp. 21, skupaj 84.
5. **Borovnica in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 26./II. 1910, št. 635/P. — 1. Anton *Drašler*, posestnik; 2. Leon *Macoratti*, žel. mojster; 3. Anton *Leben*, trgovec. Nam.: Ivanka *Majaronova*, posestnica; Pavla *Čopova*, učiteljica; Ida *Paplarjeva*, učiteljica; Ivan *Švigelj*, trgovec; Dragica *Košmerlova*. Odb.: Josip *Drašler*, Fran *Petrovič*, Jakob *Suhadolnik*, Antonija *Švigeljeva*. Pregl. rač.: Ivan *Lebez*, krojaški mojster; Fran *Suhadolnik*, posestnik. — Let. 57, podp. 6, skupaj 63.
6. **Brdo:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 24./X. 1907, št. 5848. — 1. Anton *Osolin*, pos. v Št. Vidu; 2. Anton *Grmek*, naduč. v Krašnji; 3. Franjo *Jelenc*, notar. uradnik na Brdu. Nam.:

- lv. *Smrkolj*, trg. in pos. v Lukovici; lv. *Štrukelj*, posestnik v Krašnji; Janez *Novak*, trg. in pos. v Št. Vidu. Odb.: Jos. *Rus*, gostiln. in pos. v Št. Vidu. — Pokr. 3 + 1, ust. 5, let. 60, skupaj 69.
7. **Bučka**: Ustan. z odl. c. kr. okr. glav. v Krškem dne 16./XII. 1909, št. 32.661. — 1. Mat. *Lekše*, pos.; 2. Fran *Jan*; 3. Iv. *Marjetič*, pos. Nam.: Anica *Greglova*, soproga trg.; Minka *Žitkova*, poštarica; Josipina *Weisova*. Odb.: Vinko *Mrgole*, Al. *Kranjc*, Jos. *Mrakar*. Let. 20, podp. 24, skupaj 44.
8. **Cerklje pri Kranju**: Ustan. 1. 1889. — 1. Jos. *Jenko*, posestnik; 2. Fr. *Ahlin*, pos.; 3. Janko *Ahlin*, pos. Odb.: Tom. *Zupin*, pos. — Pokr. 1, ust. 18, let. 19, skupaj 38.
9. **Cerklje in Čatež**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 28./X. 1909, št. 3035. — 1. Alojzij *Marinček*; 2. Ed. *Bohinec*, nadučitelj; 3. Albina *Kocijančičeva*, učit. Nam.: Marija *Žagarjeva*, Pavla *Gostičeva*, Fran *Zevnik*. Odb.: lv. *Vahčič*, I. *Stanič*, Fr. *Bukovec*. Pokr. + 2, let. 24, podp. 38, skupaj 64.
10. **Cerknica in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 18./VII. 1907, št. 4288. — 1. Ed. *Pogačnik*, 2. Jurij *Gregorc*, 3. Mar. *Werlijeva*. Nam.: H. *Završnik*, Frid. *Negovetič*, Rajko *Levstek*. Pokr. 3 + 8, let. 86, skupaj 97.
11. **Col, Budanje in Podkraj**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 16./IX. 1910, št. 3193. — 1. Andrej *Rovan* (Col); 2. Milan *Rovan*, Vinko *Roblek* (Podkraj). Nam. in odb.: Anica *Rovanova* (Trševje), Ivanka *Trkmanova* (Podkraj), Mar. *Žgurjeva* (Col), Gregor *Trkman* (Podkraj), Janko *Zevnik* (Budanje), Ivan *Trošt* (Col), Franja *Bajčeva* (Col-Cesta). Pregl. rač.: Janko *Zevnik*, Ivan *Pregelj* (Malo polje). Let. 71.
12. **Črnomelj**: Moška. Ustan. 1. 1886, potrjena z odl. okr. glavarstva v Črnomlju 21./I. 1887. — 1. dr. Josip *Malerič*, okrožni zdravnik; 2. Fr. *Prezelj*, c. kr. davčni oficijal; 3. Ant. *Prudič*, c. kr. davčni asistent. Odb.: dr. Rupert *Celestina*, c. kr. sodnik; Joško *Otoničar*, c. kr. poštar; Ivan *Ušlakar*, not. kandidat. Nam.; Jos. *Gorišek*, učitelj in Vek. *Štepec*, c. kr. sodnijski oficijal. — Pokr. 1 + 8, ust. 1, let. 50, podp. 6, skupaj 66.
13. **Črnomelj: Ženska**. Ustan. 8./X. 1892. — 1. Rafaela dr. *Maleričeva*, 2. Olga *Haringova*, 3. Josipina *Urhova*. Nam.: Mar. *Kunčeva*, Mar. *Ušlakarjeva*, Antonija *Spreizerjeva*. Odb.: Ljudmila *Bukovičeva*, Gust. *Urbančičeva*. — Pokr. + 2 ust. 7, let. 53, podp. 4, skupaj 66.
14. **Dob, občina in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 13./VII. 1909, št. 1947. — 1. Iv. *Kuhar*, učitelj v p. in pos.; 2. Matija *Hiti*, naduč.; 3. Franja *Pirševa*, posestnikova hči. Predsedn. nam.: Fr. *Majdič*, pos. in trg. Odb.: Fr. *Prenar*, pos.; Mart. *Orehek*, pos.; Primož *Grošelj*, pos. — Ust. 6, let. 40, podp. 5, skupaj 51.
15. **Dobrunje in okolica**: Sedež v Štepanji vasi. Ustan. z odl. okr. glav. v Ljubljani dne 30./IX. 1909, št. 26.610. — 1. Iv. *Bricelj*, gostilničar in pos.; 2. Ivan *Lokar*, naduč.; 3. Fran *Anžič*,

- mesar. Nam.: Franja *Anžičeva*, Franja *Babnikova*, Ter. *Komatarjeva*. Odb.: Jos. *Anžič*, Ant. *Novak*, Jern. *Hlebš*, Leop. *Čerin*, Ant. *Rebernik*, Alojzij *Zore*. — Pokr. 1 + 1, ust. 11, let. 60, podp. 1, skupaj 74.
16. **Domžale in okolica**: Ustan. z odl. deželne vlade dne 8./VII. 1908, št. 3793. — 1. Ant. *Skok*; 2. Jos. *Adamič*; 3. Zinka *Boletova*. Podpred.: Emilija *Stokarjeva*. Odb.: Minka *Ravnikarjeva*, Josipina *Adamičeva*, Fr. *Ravnihar*, And. *Slokar*, Iv. *Flerin*. Ust. 1, let. 28, skupaj 29.
17. **Dovje-Mojstrana**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani 27./IX. 1908, št. 4444. — 1. Jos. *Zupan*; 2. Cenka *Jereletova*; 3. Jos. *Jerele*. Nam.: Cecilija *Ambrožičeva*, Minka *Hlebajnova*, Min. *Peternelova*. Odb.: Gregor *Klančnik*, Iv. *Orehovnik*, Martin *Hlebajna*. Pregl. rač.: Mar. *Šmercova*, Iv. *Pavlovčič*. — Ust. 4, let. 14, podp. 5, skupaj 23.
18. **Gorenjska Dolina**: Sedež v Kranjski gori. Ustan. z min. odl. dne 8./IV. 1886, št. 6134. — 1. Dr. Josip *Tičar*, zdravnik; 2. Josip *Lavtižar*, pos.; 3. Ivan *Hribar*, poštar. Nam.: Ivan *Jalen*, župan; Karol *Bezeg*, davč. ofic.; Marija *Černilčeva*. Odb.: Jos. *Rus*, Janko *Zupančič*, Jak. *Černe*, Jerica *Kavalarjeva*. — Pokr. 2 + 1, ust. 6, let. 37, skupaj 46.
19. **Grosuplje**: Ustan. z odl. okr. glav. v Ljubljani 20./III. 1909, št. 7062. — 1. Iv. *Rus*, pos. in trg.; 2. Leop. *Hude*, pos. in trg.; 3. Berta *Rusova*. Nam.: Alojzij *Koprivc*, pos. in trgovec, N. *Sušnik*, žel. uradn., Mar. *Hudetova*. Odb.: Viktor *Wagner*, poštar, Ivan *Žitnik*. Pregl. rač.: Ign. *Valentiničič*, pos., Alojzij *Koprivc*. — Pokr. 3 + 2, ust. 18, let. 33, skupaj 56.
20. **Idrija**: Ustan. z odl. dež. vlade 1./IX. 1886, št. 8837. — 1. Fr. *Tavzes*, not. kand.; 2. Fr. *Prah*, gozdni pristav; 3. Jos. *Šebenik*, rud. paznik. Nam.: Engelbert *Gangl*, dež. poslanec, Jos. *Seljak*, rud. paznik, Val. *Vidmar*. Pregl. rač.: Fr. *Ciniburk*, J. *Tekal*. — Pokr. 1 + 5, ust. 1, let. 89, podp. 5, skupaj 101.
21. **Idrija**: Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 29./X. 1892, št. 13.037. — 1. Sonja *Peganova*, 2. Z. *Krapševa*; 3. Davorinka *Bajželjeva*. Nam.: R. *Tavzesova*, P. *Kosova*. Pregl. rač.: P. *Vidičeva*, Fr. *Sedejeva*. — Pokr. 3 + 2, let. 81, podp. 12, skupaj 98.
22. **Ilirska Bistrica-Trnovo**: Ustan. dne 13./VIII. 1886. — 1. Martin *Zarnik*, naduč. v p.; 2. Toussaint *Oljšak*; 3. Iv. *Tomšič*, trg. in pos. Nam.: Jos. *Brinšek*, Kristjan *Hodnik*, Alojzij *Milostnik*. — Pokr. 2 + 2, ust. 2, let. 45, podp. 2, skupaj 53.
23. **Št. Janž in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani dne 20./XII. 1910, št. 4141/Pol. — 1. Iv. *Majcen*; 2. Lojzika *Trštova*; 3. Vinko *Berce*. Nam.: Marija *Prijateljjeva*, Fr. *Štirn*, Jos. *Repovž*. Odb.: Hinko *Filip*, Anastazija *Bajukova*, Minka *Prijateljjeva*, Jos. *Kos*, Ida *Papulova*, Jos. *Kos*, Jos. *Repovž*. — Let. 42, podp. 1, skupaj 43.
24. **Št. Jernej**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1909, št. 589. — 1. Iv. *Recelj*; 2. Iv. *Gantar*; 3. Fr. *Schmidt*. Nam.:

- Ana *Filipovičeva*, Lija *Tavčarjeva*, Al. *Tomažič*. Odb.: Maks *Vale*, Karol *Verbič*, Jos. *Kos*, Jos. *Brulc* ml. — Pokr. 1, ust. 1, let. 30, podp. 2, skupaj 34.
25. **Jeseniška občina**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 11./VII. 1905, št. 2534. — 1. Dr. Fr. *Kogoj*, okrož. zdravni.; 2. Jak. *Špicar*, posojiln. uradn.; 3. Lovro *Humer*, hotelir. Nam.: Ivanka *Čopova*, sopr. žel. uslužb., Jos. *Peternej*, žel. uradnik, Rud. *Oswald*, plač. natakar. Odb.: Mirko *Watzak*, žel. uradnik, Fran *Lipar*, tov. delavec, Amalija *Pičmanova*, žel. uradn. — Pokr. 2 + 2, let. 43, skupaj 47.
26. **Jesenice**: Ženska. Ustan. z odl. okr. glav. v Radovljici dne 15./I. 1908, št. 852. — 1. Mar. *Jeraševa*, sopr. žel. podurad.; 2. Mara *Poglajenova*, otr. vrtnarica; 3. Adela *Balohova*, trg. Nam.: Matilda *Hamova*, sopr. žel. podurad., Mar. *Mesarjeva*, pos. Odb.: Terezija *Bizjakova*, Ana *Bokalova*, Apolonija *Voukova*. — Let 30.
27. **Kamnik in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 31./III. 1889, št. 3502. 1. Anton *Križman*, davčni upravitelj; 2. Makso *Koželj*, akad. slikar; 3. Fr. *Kratner*, davčni oficijal. Nam.: Martin *Novak*, višji poštar v p., Ivan *Rojko*, davčni oficijal, Dominik *Lušin*, uradnik mestne hranilnice. Odb.: Jak. *Draksler*, okr. tajnik v p., Ant. *Fabjan*, davčni upravitelj. — Pokr. 6 + 2, ust. 7, let. 40 podp. 21, skupaj 76.
28. **Kamnik**: Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 6./IX. 1891, št. 11.014. — 1. Anica dr. *Krautova*; 2. Štefanija *Sadnikarjeva*; 3. Rezika *Karolnikova*. Nam.: Anica dr. *Karbova*, Ana *Novakova*, Minka *Močnikova*. Odb.: Mar. *Ahčinova*, Draga *Orožnova*, Minka *Močnikova*. — Pokr. 8, let. 80, skupaj 86.
29. **Knežak in okolica**: Ženska. Ustan. z odl. dež. preds. v Ljubljani dne 6./II. 1911, št. 379 Pol. — 1. Mar. *Urbančičeva*, sopr. tovarnarja; 2. Anica *Milavčeva*, poštarica; 3. Justina *Suševa* in Antonija *Stamcerjeva*, učiteljici. Nam.: Mar. *Česnikova*, sopr. nadučiteljja, Mar. *Ketejeva*, sopr. kovaškega mojstra, Josipina *Ambrožičeva* in Franja *Ludvikova*, sopr. pos. Odb.: Jos. *Čuček*, pos. in trg., Drag. *Česnik*, nadučitelj, Al. *Urbančič*, tovarnar. — Let. 22, podp. 19, skupaj 41.
30. **Kočevje in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 27./VI. 1910, št. 2036.
31. **Kostanjevica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1909, št. 649. — 1. Anton *Stravs*, pos. in gostiln.; 2. Amalija *Kobauova*, učit.; 3. Ivan *Grlovič*, obč. tajnik. Nam.: Ivan *Malnerič*, naduč., Sonja *Kalanova*, učit., Antonija *Prevčeva*, odv. vdova. Odb.: Iv. *Toporiš*, okr. sodnika sopr., Mar. *Rohrmanova*, not. sopr., Ant. *Pavlič*, naduč., Jos. *Miklavžič*, kancelist. Pregl. rač.: Ivan *Gorjup*, davčni ofic., Jak. *Žargi*, sod. ofic. — Pokr. + 2, let. 43, skupaj 45.
32. **Košanska dolina**: Sedež na Kalu. Ustan. z odl. dež. preds. v Ljubljani dne 16./V. 1910, št. 576. — 1. Kar. *Ambrožič*, mlinar; 2. Mih. *Čepirto*, pos. in trg. na Kalu; 3. Jernej *Jankovič*, pos.

- in paznik nasadov. Nam.: A. *Kenič*, nadučitelj, Karolina *Čepirlova*, hči pos. in trg., Jos. *Mankoč*, pos. Odb.: Mih. *Kapel*, Iv. *Rater*, Mih. *Šabec*, Jos. *Kapel*, Ant. *Ratar*, Jos. *Čepirlo*, P. *Kaluža*, Fr. *Morel*. — Ust. 4, let. 64, podp. 7, skupaj 75.
33. **Kranj**: Ustan. dne 28./XI. 1885, št. 4426. — 1. Ant. *Šinkovec* ml., prokurist; 2. Jos. *Tajnik*, kontrolor; 3. B. *Pučnik*, pos. Nam.: Fr. *Zupančič*, Jos. *Cvar*, zas. uradnik, dr. J. *Leskovec*, konc. Pregl. rač.: Jos. *Ahlin*, Jos. *Meden*. — Pokr. 8 + 12, ust. 7, let. 86, skupaj 113.
34. **Kranj**: *Ženska*. Ustan. dne 13./VIII. 1892, št. 10.889. — 1. Leopoldina *Šavnikova*, sopr. lekarn; 2. Janja *Miklavčičeva*, učiteljica; 3. Mar. *Pirčeva*, sopr. dež. posl. Nam.: Matilda *Majdičeva*, sopr. veletržca, Radojka *Ullrichova*, pos., Nuška *Sajovičeva*, hči trgovca. — Pokr. 6 + 1, ust. 21, let. 77, skupaj 103.
35. **Kropa-Kamna gorica-Dobrava in okolica**: Ustan. z min. odl. dne 30./III. 1886, št. 4775. — 1. Ant. *Pogačnik*, župan in pos. v Podnartu; 2. Iv. *Markelj*, pos. in gostiln. v Otočah; 3. Ivan *Žagar*, naduč. v Kamni gorici. Nam.: Ant. *Pezdnič*, pos. na Posavcu, Ant. *Bajželj*, v Kamni gorici. Odb.: Filip *Pogačnik*, pos. in trg. na Dobravi, Jos. *Korošec*, naduč. v Mošnjah, Viljem *Zirkelbach*, učit. v Podbrezju, Karol *Blažič*, učit. na Ovisišu, Fr. *Štular* v Podbrezju, Lovro *Šolar* v Lipnici, Peter *Šitar* v Mišačah, Ivan *Čebavs* v Ljubnem. — Pokr. 5 + 1, ust. 4, let. 26, skupaj 36.
36. **Krško**: Moška. Ustan. dne 6./III. 1887, z odl. dež. vlade dne 24./III. št. 3013. — 1. Avg. *Sedlar*, davč. referent; 2. Fr. *Antolič*, notar. uradnik; 3. Florjan *Rosman*, učit. v pok. Nam.: Fr. *Kandare*, odvet. kand., Fr. *Rendla*, K. *Humek*, učitelj. Odb.: Iv. *Jerman* star. — Pokr. + 2, ust. 9, let. 55, podp. 5, skupaj 71.
37. **Krško in okolica**: *Ženska*. Ustan. z odl. deželne vlade dne 27./VII. 1894, št. 13.985. — 1. Marija *Pfeiferjeva*; 2. Pavla *Zirerjeva*; 3. Marija *Sedlarjeva*. Nam.: Ana dr. *Romihova*, Ana *Rendlova*, Tina *Jermanova*. Odb.: Marica *Humekova*, Marija dr. *Janova*, Anda *Rezačeva*. — Pokr. + 1, ust. 4, let. 43, podp. 29, skupaj 77.
38. **Ledine in okolica**: Ustan. z odl. dež. preds. v Ljubljani dne 10./IV. 1910, št. 1145/Pol. — 1. Matej *Novak*, pos.; 2. Ivan *Eržen*, rudar; 3. Marjanica *Žakljeva*, pos. hči. Nam.: Ign. *Mohorič*, Marjanica *Bogatajeva*. Odb.: Fr. *Čatež*, Franja *Novakova*, Terezija *Erženova*. Nam.: Iv. *Bogataj*, Fr. *Jereb*, Mar. *Seljakova*. — Let. 30, podp. 67, skupaj 97.
39. **Litija**: Ustan. z odl. dež. vlade 1./XI. 1886, št. 10.929. — 1. Jak. *Roglič*, sodni nadofic. in pos.; 2. Luka *Sveteč*, notar; 3. Vinko *Watzak*, poštar. Nam.: Fr. *Slanc*, pos., Iv. *Demšar*, živinozdravnik, Iv. *Hočevlar*, davčni oficijal. Pregl. rač.: Iv. *Demšar*, davčni kontrolor. — Pokr. 38 + 7., ust. 10, let. 21, podp. 79, skupaj 155.

40. **Ljubljana:** I. ljubljanska. Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 14./X. 1885, št. 10.133. 1. Rajko *Perusek*, gimn. prof. v p.; 2. Fr. *Novak*, gimn. prof.; 3. Iv. *Podgornik*, poštni nadoficijal. Nam.: Ant. *Bartel*, prof. v p. in šolski svetnik, Jos. *Wester*, prof., Alojzij *Tavčar*, prof. Odb.: Emanuel *Josin*, dež. kontrolor, † Martin *Karlin*, prof. v p., dr. Jak. *Žmavec*, prof. — Pokr. 92 + 116, ust. 37, let. 127, podp. 1, skupaj 370.
41. **Ljubljana:** Mestna ženska. Ustan. dne 25./VII. 1892. — 1. Franja dr. *Tavčarjeva*; 2. Mar. *Klobučarjeva*; 3. Mar. dr. *Kokaljeva*. Nam.: Minka *Kochova*, Mar. *Mehletova*, Ana dr. *Toplakova*. Odb.: Mar. dr. *Zupančeva*, Mar. *Sičeva*, Jelka dr. *Bretlova*, Mar. *Pintarjeva*, Pavla *Kosinova*. — Pokr. 27 + 2, ust. 22, let. 151, skupaj 202.
42. **Ljubljana:** Šentjacobsko-trnovska. Ustan. z min. odl. dne 29./III. 1886, št. 3164. — 1. Val. *Vončina*, sod. ofic. v p.; 2. Oton *Jeruc*, asist. Mestne hranilnice; 3. Fr. *Trtnik*, uradnik Mestne hranilnice. Nam.: Jak. *Smole*, pos. in obč. svetnik, Vladislav *Slanc*, strojnik „Učit. tisk.“, Matija *Rode*, asistent Mestne hranilnice. Odb.: Ant. *Bučar*, poštni ofic., Avg. *Jeršek*, pošt. podur., dr. Pav. *Kozina*, prof., Fr. *Kovač*, trg. poslovođa, † Št. *Lapajne*, okr. glavar, Ant. *Pogačnik*, pos., Ant. *Seme*, pošt. podur. Pregl. rač.: Ant. *Leben*, nožar, Matko *Röthl*, pošt. ofic. Pokr. 12 + 11, ust. 20, let 195, skupaj 288.
43. **Ljubljana:** Šentjacobsko-trnovska ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 4./VIII. 1892, št. 9208. — 1. Mar. *Sičeva*; 2. Ana *Ulrichova*; 3. Mar. *Grošeljeva*. Nam.: Mar. *Herrenova*, Ivana *Begova*, Josipina *Vidmajerjeva*. Odb.: Leopolda *Bergantova*, Mar. *Puchova*, Julija *Smoletova*, Mar. *Turkova*, Antonija *Kadičeva*, Marija *Maroltova*. Pokr. 21 + 1, ust. 32, let. 156, podp. 50, skupaj 260.
44. **Ljubljana:** Šentpeterska moška. Ustan. z min. odl. dne 14./IV. 1886, št. 5771. — 1. Fran *Mally*, tovarnar; 2. Drago *Vučnik*, pristav juž. žel.; 3. Fr. *Maselj*, c. kr. rač. stotnik v p. Nam.: Viktor *Rohrmann*, veletržec, Fran *Potočnik*, revid. juž. žel., ing. Ignacij *Šega*, strojni nadkomisar, Ivan *Bonač*, trgovec. Odb.: Alojzij *Lenček*, klepar in pos., Ivan *Maselj*, c. kr. profesor, Tomo *Mencinger*, trgovec. — Pokr. 22 + 21, ust. 30, let. 228, skupaj 301.
45. **Ljubljana:** Šentpeterska I. ženska. Ustan. dne 12./IV. 1891. 1. Mihaelova *Šegova*, sopr. načelnika kurilnice j. žel.; 2. Hel. *Bavdekova*, posestnica; 3. Nilka *Potočnikova*, sopr. rev. juž. žel. Nam.: Josipina *Vučnikova*, Milka *Kendova*, Ana *Vičičeva*. Odb.: Iva *Kneistova*, Veronika *Kendova*, Danica *Rohrmanova*. Pokr.: 6 + 3, ust. 32, let 133, skupaj 174.
46. **Logatec:** Moška. Ustan. dne 6./I. 1887. — 1. Franjo *Hodnik*, posestnik; 2. Avgust *Kraigher*, trgovec; 3. Anton de *Gleria*, ml., trgovec. Nam.: Josip *Tollazzi*, trg. in posestnik. Pregl. rač.: Anton *Bajc*, žel. mojster, Fran *Korenčan*, trg. in posestn. Pokr. 2 + 2, let. 53, skupaj 57.

47. **Logatec:** Ženska. Ustan. dne 21./VIII. 1892, št. 9854. — 1. Josipina *Mazijeva*; 2. Zinka *Smoletova*; 3. Leopoldina *Mulleyeva*. Nam.: Josipina *Sicherlova*, Lina *Pinova*. Pregl. rač.: Josipina *Korenčanova*, Karolina *Bajčeva*. — Pokr. 7 + 2, let. 46, skupaj 55.
48. **Loški potok, Draga in Trava:** Ustan. z min. odl. 28./IV. 1886, št. 6133. — 1. Ferdo *Wigele*; 2. Emil *Švigelj*; 3. Mar. *Zagorjanova*. Nam.: Matilda *Koyova*, Mar. *Einspielerjeva*, Josip *Mohorčič*. Odb.: Al. *Detoni*, Iv. *Bambič*, Fr. *Rus*. — Pokr. + 2, ust. 17, let. 34, skupaj 53.
49. **Matenja vas in okolica:** Ustan. z odl. okr. glav. v Postojni dne 13./III. 1910, št. 5669. — 1. Milan *Žnidaršič*, pos. in trgovec; 2. Kristijan *Kanalc*, gostilničar; 3. Alojzij *Durjava*, trg. in gost. Nam.: Albina *Deklevova*, Josip *Križaj*, Miljutina *Žnidaršičeva*. Odb.: Dragotin *Črnač*, Ivan *Vadnjal*, Josip *Šabec*, Jakob *Kristan*, Anton *Klemenc*. Pregl. rač.: Anton *Križaj*, Vinko *Brus*. — Let. 36.
50. **** Medvode in okolica:** Ustan. z odl. c. kr. dež. preds. v Ljubljani 25./IV. 1912, št. 1369/Pol. — 1. Jak. *Kolenc*; 2. Al. *Ponikvar*; 3. Zorka *Kolenčeva*. Nam.: Mar. *Jesihova*, Zvezd. *Šorl*, Fr. *Šušteršič*. Odb.: Jos. *Jesih*, Iv. *Lustrek*, Fr. *Svoljšak*, Iv. *Bohinc*, Fr. *Šušteršič*, Jos. *Babnik*, Mar. *Ursičeva*, Ant. *Kuralt*. Pregl. rač.: R. *Podpac*, Frid. *Tome*. — Ust. 1, let. 51, skup. 52.
51. **Mengeš in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 9./IX. 1909, št. 18.240. — 1. Lovro *Letnar*; 2. Rajko *Božič*; 3. Ana *Petrovčeva*. Nam.: Mar. *Sicherlova*, Micika *Jenčičeva*, Rozika *Bogatajeva*. Odb.: Karol *Vidali*, Fr. *Mencinger* in Iv. *Vrhovnik*. Nam.: Mar. *Vidalijeva*, in Franja *Trojansko*. — Ust. 8, let. 45, skupaj 53.
52. **Metlika:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 16./IV. 1886, št. 4886. — 1. Katina *Guštinova*; 2. Amalija *Podgornikova*. Nam.: Jak. *Franz*, Iv. *Trampuš*. Odb.: Julija *Kopinčeva*, Matilda *Trampuševa*, Ema *Salokerjeva*, Karla *Rajmerjeva*. — Pokr. + 4, let. 86, skupaj 90.
53. **Mokronog:** Ustan. leta 1886. — 1. Jos. *Tekavčič*, sod. predstojnik; 2. Fridolin *Lenard*; 3. Jos. *Tratar*. Nam.: Matilda dr. *Češarkova*, Jos. *Tratar*. Odb.: Josipina *Romoldova*, Franja *Keržanova*, Mihajlo *Pintar* I. *Kenda*, Fr. *Arh*. — Pokr. 3, ust. 2, let. 64, podp. 2, skupaj 71.
54. **Moravce:** Ustan. z odl. okr. glav. v Kamniku dne 13./IX. 1909, št. 17.861. — 1. Janko *Toman*, nadučitelj; 2. Fr. *Orehek*, pos. uradnik; 3. Jos. *Šlibar*, pos. in krojač. Nam.: Adela *Orehkova*, Heda *Ledererjeva*, Ivan *Lavrič*. Let. 20, podp. 16, skupaj 36.
55. **Moste:** Ust. z odl. okr. glav. v Ljubljani dne 27./VIII. 1909, št. 22.997. — 1. Fr. *Suppan*; 2. Ivan *Remžgar*, trg.; 3. Anton *Svetek*; Nam.: Ivan *Jarec*, Fr. *Pogačar*. Odb.: Fr. *Remžgar*, Ernest *Remžgar*, Karol *Jevnikar*. — Ženski odbor: Tereza *Slapničarjeva*, Marija *Jarčeva*, Angela *Remžgarjeva*, Iv. *Slap-*

- ničarjeva*. Pregl. rač.: Matej *Šeme*, Fran *Jezeršek*, — Ust. 6, let. 100, skupaj 106.
56. **Novo mesto**: Moška. Ustan. z odl. dež. vlade dne 3./III. 1886, št. 3318. — 1. Ivan *Škerlj*, viš. dež. sod. svet. v p.; 2. Fran *Perdan*, mestni blagajničar; 3. Dr. Milan *Šerko*, gimn. prof. Nam.: Ivan *Krajec*, ravnatelj mestne hranilnice in pos., Davorin *Majcen*, gimn. prof., Karol *Kunc*, gimn. prof. — Pokr. 7 + 14, ust. 19, let. 74, podp. 12, skupaj 126.
57. **Novo mesto**: Ženska. Ustan. z odl. okr. glavarstva v Novem mestu 15./XII. 1901. — Jak. dr. *Žitekova*, sopr. odv.; 2. Olga *Skalicka*, sopr. vin. nadzornika; 3. Ana *Škrljeva*. Nam.: Josipina dr. *Hrašovčeva*, sopr. okr. sodnika, Angela *Vojskova*, Regina *Preatonijeva*. Odb.: Franja *Zwitterjeva*, Tončka *Mogoličeva*. — Pokr. 1 + 1, ust. 15, let. 95, podp. 10, skupaj 122.
58. **Pivka s sedežem v Št. Petru**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 3./X. 1886, št. 9917. — 1. Ferdo *Špilar*, trg. in pos.; 2. Mar. *Dovganova*, učit.; 3. Kar. *Mehora*, pošt. urad. Odb.: Alojzij *Domicelj*, pos. in trg., Julij *Čenčič*, nadučitelj. — Pokr. 6 + 2, ust. 22, let. 44 podp. 6, skupaj 80.
59. **Planina in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 30./X. 1910, št. 3638. — 1. Fr. *Kiauta*, trg.; 2. Jos. *Milavec*, pos.; 3. Alojzij *Gartner*, trg. Nam.: Jelica *Gartnerjeva*, Josipina *Martinčičeva*. Odb.: Ivanka *Podbojeva*, Lea *Kovščeva*, Julij *Tršar*, Leopold *Kotar*, Iv. *Bole*. — Pokr. 1 + 2, ust. 3, let. 122, podp. 4, skupaj 132
60. † **Podkumska s sedežem v Št. Jurju**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 18./VI. 1912, št. 2183.
61. **Poljanska dolina**: Ustan. dne 17./IX. 1886. — 2. Lovro *Perko*, nadučitelj; 3. Vinko *Jamer*, trg. Odb.: Vaclav *Paleček*, trg., Iv. *Debeljak*, pos. — Pokr. 1 + 1, ust. 4, let. 20, skupaj 27.
62. **Posavska pri Ljubljani**: Ustan. z odl. okr. glav. dne 17./XI. 1908, št. 28 456. — 1. Lud *Cunder*, gostil. „Ruski car“; 2. Rud. *Žibert*; 3. Franjica *Pečnikova*, c. kr. poštarica. Nam.: Ivana *Pečnik-Urbančkova* (Stožice), Iv. *Cerar* (Črnuče), J. *Rozman*. Odb.: Anton *Žibert*, nadučit. v p. in pos. (Ježica), Iv. *Žirovnik*, višji strojnik (Kleče), Bl. *Semraje*, pos. (Tomačevo), Iv. *Bizjak*, pos. (Stožice), Jos. *Kregar*, pos. (Kleče), Kanc. *Satler* (Kleče) in Jernej *Novelli* (Mala vas). Let. 50.
63. **Postojna**: Moška. Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 13./IX. 1886 št. 8053. — 1. Gregor *Pikl*, župan, pos. in trg.; 2. Andr. *Baraga*, pos. uradnik; 3. Jak. *Droll*, davčni upavit. Nam.: Jos. *Rusjan*, Fr. *Kutin*, Makso *Šeber*, — Pokr. 5 + 6, ust. 5, let. 60, podp. 1, skupaj 77.
64. **Postojna**: Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 17./IV. 1893, št. 2161. — 1. Mar. *Piklova*; 2. Alb. *Kraigherjeva*; 3. Ema *Burgerjeva*. Nam.: Mina *Milavčeva*, Pavla *Drollova*, Marija *Lavrenčičeva*. — Pokr. 2 + 2, ust. 8, let. 65, skupaj 77.

65. ** **Prem in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani 12./II.1912, št. 453/Pol. — 1. Val. *Repinc*, trg.; 2. Jos. *Grahor* ml.; 3. Anton *Fatur*, trg. in gost. Nam.: Mar. *Faturjeva*, Mih. *Gustinčič*, Lina *Kutinova*. Odb.: Al. *Kirn*, Fr. *Kovačič*, Greg. *Fatur*, Viktorija *Debevčeva*. Nam.: Cilka *Repinčeva*, Rud. *Mihačič*, Jos. *Repinc*, Ant. *Čelhar*. Pregl. rač.: Avg. *Komar*, Fr. *Tomažič*. — Let. 35, podp. 15, skupaj 50.
66. **Radeče in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 31./III. 1909, št. 648. — 1. Fr. *Hmelj*, trg.; 2. K. *Sovre*, učitelj; 3. Avgusta *Kolnikova*, učiteljica. Nam.: Jos. *Mohorko*, žel. uradnik, (Zidan most), Al. *Bučar*, učitelj, (Zidan most), J. *Mastnak*, koncip. (Radeče). Odb. in nam.: Severa *Rajlova*, učiteljica (Boštanj), Zinka *Podlesnikova*, Al. *Kljutar*, davč. kontrolor, J. *Zorn*, učitelj (Loka pri Zidanem mostu). — Ust. 2, let. 45, podp. 1, skupaj 48.
67. **Radovljica:** Ustan. dne 27./IX. 1892. — 1. Iv. *Šega*, učitelj; 2. Vekoslav *Chladek*; 3. Pavel *Kavčič*. Odb.: Leon *Patik*, Štefan *Kamenšek*, Ludvik *Hrovat*. — Pokr. 4 + 4, ust. 9, let. 56, podpor. 16, skupaj 82.
68. **Radovljica in okolica:** Ženska. Ustan. 8./VIII. 1900, št. 3502. — 1. Jela dr. *Vilfanova*; 2. Kristina *Andresova*; 3. Olga *Chladekova*. Nam.: Leopoldina *Čebuljeva*, Minka *Pretnarjeva*, Katinka *Žarkova*. — Pokr. 3, ust. 2, let. 36, podp. 5, skupaj 46.
69. **Raka in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani dne 25./I. 1910, št. 275. — 1. Alojzij *Humek*, pos.; 2. Miroslav *Trošt*, učitelj; 3. Tončka *Hrastnikova*. Nam.: Vinko *Bon*, pos. in trg., Milka *Voukova*, Alojzija *Hrastnikova*. Odb.: Anton *Radi*, pos., Alojzij *Hribšek*, čevljar, Fr. *Bajc*, pos., Mar. *Pavlovičeva*, Mar. *Kotnikova*. — Pokr. + 1, ust. 2, let. 22, podp. 1, skupaj 26.
70. **Ribnica:** Ustan. z minist. odl. dne 5./II. 1886, št. 1571. — 1. Dr. Št. *Rajh*, odvetnik; 2. Alfr. *Kovačič*, solicit.; 3. Ern. *Kobler*, davčni ofic. Nam.: dr. Ant. *Schiffner*, zdravnik, Kar. *Puhar*, učitelj, Fr. *Burger*, not. kand. Odb.: Iv. *Arko*, posoj. tajnik in pos., Ant. *Adamič*, davč. oficijal. — Pokr. 7 + 1, ust. 18, let. 50, skupaj 78.
71. **Ribnica in okolica:** Ženska. Ustan. dne 1./IX. 1898, št. 18.964. — 1. Mar. *Gruntarjeva*; 2. Pavla *Pirkerjeva*; 3. Vida *Picekova*. Nam.: Franja *Picekova*, Matilda *Arkova*, Mar. *Adamičeva*. Odb.: Albertina dr. *Vukova*, Ana *Lovšinova*, Ana *Podbojeva*, Cecilija *Klinarjeva*, Erna *Burgarjeva*, Franja *Razingerjeva*. — Pokr. 10 + 3, ust. 13, let. 52, skupaj 78.
72. **Št. Rupert:** Ustan. z odl. dež. predsedn. v Ljubljani 11./I. 1910, št. 73. — 1. Aleks. *Lunaček*, ravnat.; 2. Matija *Brezovar*, učit.; 3. Tit *Grčar*, učit. Nam.: Fr. *Lukek*, pos. in čevlj. mojster, German *Frelj*, pos. sin, Mar. *Podkrajškova*, poštarica. Odb.: Al. *Gregorčič*, Leop. *Vidmar*, Viktor *Sotensšek*, And. *Prah*. Nam.: Ign. *Pekolj*, Fr. *Avsec*, Jern. *Škarja*, Svitbert *Brčar*. Pokr. 1 + 2, ust. 2, let. 46, podp. 16, skupaj 67.

73. **Sava, Javornik, Koroška Bela:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Radovljici dne 4./X. 1907, št. 5554. — 1. Ant. *Ravnik*; 2. Ign. *Koritnik*; 3. Peter *Hafner*. Nam.: Jos. *Ravnik*. Odb.: Urban *Rauhekar*, Anton *Markl*, Vinko *Volčič*, Tomo *Dežman*, Ant. *Medja*. — Pokr. 2, let. 128, skupaj 130.
74. † **Semič in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 8./X. 1910, št. 3401. —
75. **Senožeče in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 23./IV. 1886, št. 3033. — 1. Mil. *Senčar*, kontorist; 2. Anica *Kuraltova*; 3. Josipina *Zadnekova*. Nam.: Angela *Novakova*, sopr. sodn. ofic., Hinko *Suša*, pos. — Pokr. + 1, ust. 6, let. 73, podp. 6, skupaj 86.
76. **Sodražica in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 29./VIII. 1909, št. 2425. — 1. Jos. *Obrstar*; 2. Iv. *Pirc*; 3. Iv. *Pogorelec*. Nam.: Amalija *Fajdigova*, Mimica *Grudnova*, Mar. *Mikoličeva*. Odb.: Matej *Gruden*, Jakob *Gregorič*, Cecilija *Perdanova*, Pavla *Vrbičeva*, Fr. *Mikulič*, M. *Gruden* st., Franja *Ivančeva*. Pregl. rač.: Fr. *Fajdiga*, Angela *Kokaljeva*. — Pokr. 1, ust. 2, let. 50, skupaj 53.
77. **Stari trg in Lož:** Moška. Ustan. z odl. dež. vlade dne 19./I. 1893, št. 15 820. — 1. Milan *Lah*; 2. Iv. *Grčar*; 3. Jernej *Fabjan*. Nam.: Mara *Lahova*, Franja *Valencičeva*, Mart. *Bohte*. Odb.: Gregor *Demšar*, Josipina *Vončinova*, Franjo *Žagar*. — Pokr. 4 + 4, let. 40, skupaj 48.
78. **Stari trg, Predgrad in okolica:** Ustan. z odl. okr. glav. v Črnomlju dne 24./VI. 1911, št. 10.812. — 1. Peter *Majerle*; 2. Josip *Osterman*; 3. Anuška *Rakovčeva*. Nam.: Mar. *Znančeva*, K. *Hude*. Odb.: Pet. *Panjar*, Marko *Majerle*, Ant. *Pribilič*, Ivan *Šmalcel*, Pet. *Pribilič*, K. *Majerle*. — Ust. 2, let. 30, podp. 10, skupaj 42.
79. ** **Šenčur in okolica:** Ustan. z odl. deželnega predsedništva v Ljubljani 1. 1910. — 1. Mih. *Ropret*, zasebnik; 2. Fr. *Kuralt*, posestnik; 3. Ciril *Gašperlin*, trgovec. Namestniki: Doroteja *Ferjanova*, Iv. *Čebašek*, Mar. *Gašperlinova*. Odb.: Iv. *Gašperlin*, Josip *Golob*, Mih. *Globočnik*, Primož *Žerovnik*, Fran *Juvan*, Jos. *Kveder*, Jak. *Šter*. Pregl. rač.: J. *Križnar*, Fr. *Korn*. — Pokr. + 1, ust. 1, let. 25, podp. 7, skupaj 34.
80. **Šiška:** Ustan. z min. odl. 17./II. 1886, št. 1269. — 1. Drag. *Mohar*, pos. in gostiln.; 2. Ant. *Mitteregger*, plesk. mojster; 3. Fr. *Ogrizek*, trg. potnik. Nam.: Iv. *Petrič*, Fr. *Kamnikar*, Ant. *Novak*. Odb.: Fr. *Kralj*, Jos. *Sedej*, Iv. *Škarjavec*, Ant. *Šimenc*, Ant. *Richter*, Fr. *Rozman*. — Pokr. 7 + 75, ust. 13, let. 82, podp. 10, skupaj 128.
81. **Šiška: Ženska.** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani 13./II. 1909, št. 34. — 1. Mar. *Seidlova*; 2. Terezija *Rozmanova*; 3. Antonija *Tavčarjeva*. Nam.: Ivana *Pirkovičeva*, Ana *Burgerjeva*, Helena *Breceljnikova*. Odb.: Mar. *Ciglerjeva*, Mar. *Pušarjeva*, Josipina *Nočeva*, Leopoldina *Moharjeva*. — Pokr. 2 + 1, let. 60, podp. 12, skupaj 75.

82. ** **Šiška Gornja**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 16./V. 1910, št. 1575. — 1. Fr. *Šušteršič*, pos. in gost. (Zapuže); 2. Ant. *Suwa*, obč. tajnik; 3. Ivanka *Pavšičeva*. Nam.: Albina *Zakotnikova*, Manjca *Komanova*, Mar. *Rozmanova*. Odb.: Mih. *Kavčič*, Jos. *Šušteršič*, Andr. *Lombar*, Jos. *Sever*. Nam.: Vinko *Rozman*, Iv. *Jeras*, Rotija *Kregarjeva*. Pregl. rač.: Edv. *Černic*, Vojteh *Suwa*. Let. 30.
83. **Škocijan in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani 27./I. 1910, št. 301. — 1. Peter *Durjava*, pos. in trg.; 2. Iv. *Benedičič*, nadučitelj; 3. Fr. *Čerova*, učitelj. Nam.: Mar. *Žagmajstrova*, Ludovik *Urbančič*, Pavel *Zupet*. Odb.: Ant. *Činkule*, župan, Mar. *Zalokarjeva*, Alojzija *Zupetova*, Rezika *Čudovanova*. Nam.: Franja *Durjanova*, Pepica *Udovčeva*, Fr. *Jerič*, Fran *Resnik*. Pregl. rač.: Rezika *Udovčeva*, Fr. *Zevnik*. — Let. 89, podp. 4, skupaj 93.
84. in 85. **Škofja Loka in okolica**: Moška. Ustan. z min. odl. dne 23./III. 1886, št. 4772. Ženska. Ustan. z odl. dež. vlade dne 16./II. 1891, št. 3084. — 1. Slavko *Flis*; 2. Iv. *Flisova*; 3. Avg. *Nadilo*. Nam.: dr. K. *Zakrajšek*, Otilija *Logarjeva*, Lev *Lavrič*. — Pokr. 3 + 2, ust. 18, let. 26, skupaj 49.
86. **Škofljica in okolica**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 17./IV. 1909, št. 820 — 1. Vinko *Ogorelec*, star.; 2. Vladimir *Ogorelec*; 3. Vida *Ogorelčeva*. Nam.: Jak. *Jesih*, Fr. *Goli*, Vinko *Ogorelec* ml. Odb.: Angelo *Aita*, Fr. *Martinec*, Jernej *Dolenec*, Fr. *Skubic*. Pregl. rač.: Al. *Ankon*. — Pokr. 1 + 1, ust. 17, let. 50, podp. 2, skupaj 71.
87. **Toplice**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani dne 4./VII. 1909, št. 1716/Pol. — 1. Drag. *Gregorc*, učitelj; 2. Iv. *Žen*, učitelj; 3. Karolina *Klemenčičeva*, učit. Nam.: Gizela *Ženova*, Odb.: Ant. *Klinc*, Iv. *Vrisk*, M. *Zupanc*. — Let. 21, podp. 3, skup. 23.
88. **Trebnje in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 4./VIII. 1908, št. 3714/Pol. — 1. Alojzij *Marok*, nadučitelj; 2. Ferdo *Kogej*, oficijant; 3. Janko *Ruprecht*, lekarnar. Nam.: Matko *Miklič*, tehnik, Pavel *Kunstek*, trg. sotrudnik, Ign. *Grandovc*, pravnik, Stanko *Ruprecht*, medicinec, Mijo *Plevnik*, trgovec. — Pokr. 5 + 6, let. 83, skupaj 94.
89. **Trojane in okolica**: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Kamniku dne 17./VIII. 1909, št. 15 605. — 1. Jak. *Slapar*, nadučitelj (Šentgotard); 2. Jos. *Cukjati*, gostil. (Šentgotard); 3. Malčika *Ogrizkova* (Trojane). Nam.: Minka *Cukjatijeva*, Cilka *Konškova*, Val. *Kolenc* (Čemšenik). Odb.: Ernest *Cerar* (Blagovica), Fort. *Pančur*, Jos. *Novak*. — Ust. 6, let. 74, podp. 35, skupaj 115.
90. **Tržič in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade dne 29./VIII. 1899, št. 4547. — 1. Matija *Marinček*, notar; 2. Fr. *Deu*; 3. Rihard *Mally*. Nam.: † Rajko *Pollak*, Ivan *Engelsberger*, Ludovik *Grasmayer*. — Pokr. 3 + 1, ust. 7, let. 90, skupaj 101.
91. **Turjak**: Ustan. dne 26./III. 1886. — 1. Jos. *Kožar*; 2. Joško *Bergant*; 3. Katica *Bergantova*. Nam.: Heleha *Kožarjeva*,

- Minka *Podlogarjeva*, Adelka *Kožarjeva* ml. Pregl. rač.: Jos. *Blatnik*, Mar. *Prijatelj*. — Pokr. 3, ust. 6, let. 18, skupaj 27.
92. **Unec**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 13./V. 1904, št. 8581. — 1. Avg. *Belle*, tovarnar; 2. Pet. *Repič*, nadučitelj; 3. Matilda *Sebenikarjeva*, pos. Nam.: Ivan *Gornik*, železniški uradnik, Viljelma *Repičeva*, Ant. *Gnezdova*. Odb.: Makso *Domicelj*, trg. in pos., Božidar Schuller, naduč. — Pokr. + 4, let. 17, podp. 20, skupaj 41.
93. ** **Velika dolina z okolico**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 3./XI. 1911, št. 3592. — 1. Fr. *Jelinek*; 2. Val. *Ivanuš*; 3. Jak. *Humek*. Nam.: Fr. *Dolar*, Adela *Pogorelčeva*, Tarina *Juvančeva*. Odb.: Jos. *Kalin*, Jure *Novoselič*, Martin *Šetinc*, Elvira *Dolarjeva*, Mar. *Jelinekova*, Amalija *Hribarjeva*. — Ust. 3, let. 50, skupaj 53.
94. **Velike Lašče**: Ženska. Ustan. z odl. okr. glav. v Kočevju dne 2./I. 1896, št. 12.271. — 1. Ana *Hočvarjeva*, gostiln. in pos.; 2. Ana *Somrakova*, učiteljica; 3. Kristina *Hartmanova*, hčerka trg. Nam.: Josipina *Smodejeva*, sopr. notarja, Ana *Finkova*, učiteljica, Leopoldina *Garbajsova*, učiteljica. Odb.: Leop. *Štefančičeva*, sopr. nadučit. Roza *Hudovernikova*, sopr. sod. ofic., Ema *Puceljeva*, sopr. gost. in pos., Marija *Srpanova*, sopr. gost. in pos., Režika *Kolšekova*, sopr. not. kand., Pavla *Starotova*, sopr. davč. kont., Režika *Koširjeva*, učiteljica ž. roč. del, Adela *Tiegelova*. — Pokr. 10, ust. 5, let. 57, podp. 14, skupaj 85.
95. **Vič**: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Ljubljani dne 6./X. 1908, št. 24.861. — 1. Fran *Oblak*, župan; 2. Fran *Golob*, ofic. trg. zbornice; 3. Gašpar *Peklé*, pravnik. Nam.: Andrej *Knez*, pos., Valentin *Kopitar*, uprav. „Slov. Naroda“, Anton *Vrtačnik*, uradnik „Jadranske banke“. Odb.: Ivan *Končan*, gostiln., Ant. *Prebil*, ključavničar, Ante *Beg*, pot. učitelj C. M. D., Fran *Klemenčič*, slikar, Josipina *Golobova*, Marija *Pekletova*. — Pokr. 4, ust. 2, let. 100 skupaj 105.
96. **Št. Vid, Podraga, Vrabče**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 16./IX. 1910, št. 3192/Pol. — 1. Jos. *Furlan*; 2. Mara *Boletova*; 3. Fr. *Premr*. Nam.: Fr. *Kavčič*, Iv. *Mislej*, Edv. *Žvanut*. Odb.: Ciril *Pelicon*, Jos. *Božič*, Fil. *Semič*, Alojzij *Bizjak*, Marica *Rudolfova*. Let. 44.
97. **Vinica in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani 28./VIII. 1909, št. 15.254. — 1. Fr. *Lovšin*, nadučitelj; 2. Al. *Kordiševa*; 3. Leopoldina *Bavdekova*. Nam.: Iv. *Flajnik*, Barica *Šutejeva*, Pero *Malič*. Odb.: Mate *Mušič*, Miko *Prokšelj*, Fran *Blinc*. — Let. 13, podp. 36, skupaj 49.
98. **Vipava**: Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 16./VIII. 1908, št. 3920/pr. — 1. Fr. *Mrcina*, učitelj; 2. Rado *Grum*, učitelj; 3. Mirko *Pavlin*, davč. ofic. Nam.: Marica *Kozinova*, Juraj *Hus*. Odb.: Karla dr. *Kančeva*, dr. Pavel *Kanc*, Hermina *Mrcina*, Jurij *Kozina*. — Pokr. 2 + 2, ust. 16, let. 57, skupaj 77.

99. ****Vreme in okolica:** Ustan. z odl. dež. predsed. v Ljubljani 24./III. 1912, št. 971/Pol. — 1. Iv. *Cerkvenik*; 2. Fr. *Skof*; 3. Albina *Deklevova*. Nam.: Julijana *Kalinova*, Anton *Cerkvenik*, Jos. *Prihavec*. Odb.: Fr. *Magajna*, Fr. *Dekleva*, Fr. *Dujc*. — Let. 25.
100. in 101. **Vrhnika:** Moška. Ustan. z odl. dež. vlade dne 19./III. 1887, št. 4123. — *Ženska*. Ustan. z odl. dež. vlade dne 10./X. 1892, št. 12.368. — 1. Ivan *Tomšič*; 2. Fran *Jurca*; 3. Pavla *Götzlova*. Nam.: Marija *Grudnova*, Milka *Korenčanova*, Lovro *Rogelj*. Odb.: Karol *Matajc*, Mihael *Tomšič*, Amalija *Komotarjeva*, Angela *Petričeva*. — Pokr. 12 + 4, ust. 26, let. 58, skupaj 100.
102. **Zagorje ob Savi:** Ustan. z odl. okr. glav. v Litiji 27./XI. 1892, št. 3152. — 1. Janko *Stepišnik*, učitelj; 2. Alb. *Gerčar*, pos.; 3. Miloš *Lazar*, računovodja. Nam.: Berta *Müllerjeva*, hčerka trg., Iv. *Taufar*, uradnik, Alojzij *Kolenc*, učitelj. Odb.: Fran *Keršnik*, Vera *Weinbergerjeva*. — Pokr. 9, ust. 3, let. 67, skupaj 79.
103. **Zatičina-Višnja gora-Št. Vid:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 3./IX. 1886, št. 8967. — 1. Fr. *Kovač*, nadučitelj; 2. Iv. *Skerbinec*, nadučitelj; 3. Mar. *Pezdirjeva*, učiteljica. Nam.: Ana dr. *Repičeva*, soproga okr. zdravnik, Ivana *Dolinarjeva*, učiteljica, Mirko *Sadar*, učitelj. Odb.: Iv. *Fortuna*, trg., Karol *Gorišek*, učitelj, Ferdo *Vesel*, graščak, Ana *Vehovarjeva*, soproga okr. sodnika, Mar. *Wilfanova*, sopr. davčnega upravitelja. Pregl. rač.: Karol *Wilfan*, davčni upravitelj, Fr. *Sbrizaj*, sodni kancelist. — Pokr. 3 + 3, ust. 20, let. 60, skupaj 86.
104. **Železniki na Gorenjskem:** Ustan. dne 17./VI. 1886, št. 5. — 1. Ant. *Hafner*; 2. Melhijor *Dolenc*; 3. Gabrijel *Thaler*. — Pokr. 1 + 1, let. 17, podp. 15, skupaj 35.
105. **Žiri in okolica:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Logatcu dne 29./XII. 1909, št. 22.986. — 1. Luka *Jesenko*; 3. Franja *Kopačeva*. Nam.: Ivana *Dolenceva*, Veronika *Demšarjeva*, M. *Žakelj*. Odb.: Ivan *Kržišnik*, Iv. *Žakelj*, Julka *Gantarjeva*, Val. *Poljanšek*, Fr. *Kristan*, Micika *Demšarjeva*. — Let. 30.
106. **Žuženberk in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Ljubljani dne 2./VII. 1887, št. 6490. — 1. Ant. *Carti*, notar; 2. Fr. *Küssel*, sodnik; 3. Stanjo *Ribnikar*, davčni asistent. — Pokr. + 1, ust. 10, let. 26, podp. 1, skupaj 38.

II. Štajerska.

1. **Bočna pri Gornjem gradu:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 1./VIII. 1910, št. 8-2221/1. — 1. Ant. *Sevar*, pos.; 2. Jos. *Bizjak*, nadučitelj; 3. Fina *Bizjakova*, učiteljica. Nam.: Ant. *Marovt*, pos., Jos. *Štiglic*, Antonija *Dedičeva*, naduč. vdova. Odb.: Anton *Žmavc*, pos., Iv. *Žmavc*, pos., Fr. *Štiglic*, trg., Anton *Tevž*, pos., Karol *Božič*, gost., Ivan *Pavlin*, pos. — Let. 44, podp. 1, skupno 45.

2. **Braslovče:** Ustan. z odl. minist. dne 3./III. 1886, št. 6521. — 1. Ivan *Kreft*; 2. Ivo *Petrak*; 3. Marica *Ježovnikova*. Odb.: Janko *Vovšek*, Vinko *Baš*. Pregl. rač.: Jos. *Pauer*, Viktor *Rössner*. — Pokr. + 1, ust. 13, let. 30, podp. 40, skupaj 84.
3. † **Breg pri Celju:** Ustan. z odl. nam. dne 1./VIII. 1910, št. 8-2220/1.
4. **Brežiški okraj. Sedež v Brežicah:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./VII. 1890, št. 15.332. — 1. Dr. Vinko *Hudelist*; 2. Jos. *Bočcio*, trgovec; 3. Karol *Pečnik*, Nam.: dr. Ljudevit *Stiker*, dr. Lenart *Bočcio*. — Pokr. 1 + 1, ust. 13, let. 31, skupaj 46.
5. **Brežice:** Ženska. Ustan. dne 26./IV. 1908. — 1. Anka *Čepinova*, sopr. davč. ofic.; 2. Kat. *Boeciova*; 3. Pavla *Schweigerjeva*. Nam.: Franja *Ferenčakova*, Just. *Pečnikova*, Lina *Stumbergerjeva*. — Ust. 2, let. 76, podp. 5, skupaj 83.
6. **Celje:** Moška. Ustan. z min. odl. dne 14./XII. 1885, št. 3563. — 1. Dr. Ant. *Božič*; 2. Miloš *Stibler*; 3. Simon *Wutt*. Podpredsednik Ivan *Rebek*. Odb.: Franjo *Voglar* in Benjamin *Kunej*. — Pokr. 14 + 16, ust. 9, let. 194, skupaj 233.
7. **Celje:** Ženska. Ustan. z odl. nam. dne 19./XI. 1893, št. 29.547. — 1. Ela dr. *Kalanova*; 2. Hana *Hraševčeva*, 3. Mar. *Kopačeva*. Podpredsednica: Josipina *Rebekova*. Odb.: *Kunejeva*, Hana *Diehlova*, *Založnikova* in Melanija *Sernečeva*. — Pokr. 8 + 1, ust. 5, let. 154, skupaj 168.
8. ** **Dobova in okolica:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu 30./IV. 1912, št. 8-1123/1 1912. — 1. Fr. *Cetin*; 2. Herma *Bračičeva*; 3. Iv. *Toporišič* ml. Nam.: Iv. *Toporišič* st., Lud. *Kokot*, Jos. *Kovačič*. Odb.: Iv. *Ogorelc*, Pet. *Poljanšek*, Neža *Cetinova*, Pepica *Kovačičeva*, Fr. *Peterkovič*. — Let. 60.
9. **Dramlje:** Ustan. z odl. nam. dne 6./II. 1909, št. 8-462/1. — 1. Miloš *Jarnovič*, trg.; 2. Neža *Jarnovičeva*, trg. soproga, 3. Julij *Sevnik*, učitelj. Nam.: Ant. *Mastnak*, župan in Marica *Rajhova*. Odb.: Tomaž *Mastnak*, pos., Fr. *Židanšek*, pos. Knjižničarka: Terezija *Cvarova*, učit. — Ust. 3.
10. **Dravinjska za Poljčane, Studenice in Makole:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Mariboru z dne 31./III. 1911, št. 12.530/11. — 1. Sebast. *Krotky*, učitelj; 2. Ign. *Čokl*, učitelj; 3. Ana *Hinterlechnerjeva*, učiteljica. Odb.: Jos. *Kokl*, Jos. *Svetlin*, Edvard *Čokl*, Amalija *Lešnikova*. — Let. 22, podp. 14, skupaj 36.
11. **Fala, Puščava, Selnica:** Ustan. 6.XI. 1910. — 1. † Fr. *Sagaj*, pos.; 2. Iv. *Mesarič*; 3. Ferdo *Kovacič*, učitelj. Nam.: And. *Hauptman*, Jos. *Ilgo*. Odb.: Jak. *Kraner*, Jos. *Seifried*, Hinko *Vollmaier*, Fr. *Mesarič*, Jos. *Strnad*. — Let. 12, podp. 1, skupaj 13.
12. **Fram in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 2./I. 1910, št. 8-3521/1-1909. — 1. Karol *Černej*; 2. Marija *Pirkmaierjeva*; 3. Marija *Lauterjeva*. Nam.: Fr. *Štern*, Nace *Skrbinšek*, Anton *Bezjak*. Odb.: Štefan *Lešnik*, Valentin *Predan*, Anton *Lešnik*. Pregl. rač.: dr. Pavel *Turner* in dr. Fran *Rosina*. — Let. 55, podp. 11, skupaj 66.

13. **Gabrje poleg Celja:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 4./VII. 1909, št. 8-2259/1 1909. — 1. Ad. *Rode*; 2. Cirila *Kržanova*; 3. Pavla *Omladičeva*. Odb.: Minka *Vltavska*, Egidij *Vihar*, Jernej *Šarlah*, Fr. *Špeglič*. — Ust. 1, let. 21, skupaj 22.
14. **Gornji grad:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./II. 1886. št. 2593 — 1. Jos. *Krajnc*, velep.; 2. Fr. *Presečnik*, notarski kand.; 3. Avg. *Drukar*, notar. Nam.: Fr. *Krajnc*, davč. upravitelj, dr. Maks *Konečnik*, zdravnik, Jos. *Korban*, učitelj, Fr. *Tiller*, sodnik. — Pokr. 2 + 2, ust. 23, let. 31, skupaj 58.
15. **Gornji grad:** *Ženska*. Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 5./I. 1909, št. 8-3525/I. — 1. Mar. *Drukarjeva*, sopr. not.; 2. Vera *Presečnikova*, sopr. not. kand.; 3. Ivanka *Kranjčeva*, pos., Mica *Kolenčeva*, pos., Kristina *Volčeva*, učit. — Pokr. 1, let. 46, skupaj 47.
16. **Gornja Radgona:** Ustan. 1. 1901. — Pokr. + 1, ust. 4, skupaj 5.
17. **Gradec:** *Akademiška*. Ustan. z minist. odl. dne 26./I. 1886. št. 1112. — 1. Fr. *Legat*, tehnik; 2. Miro *Škorjanec*, pravn.; Milan *Schlander*, medic. Nam.: Makso *Kovačič*, modrosl., Fr. *Stamol*, medic., Vladimir *Mikuž*, tehn. — Pokr. 2 + 1, ust. 5, skupaj 8.
18. **Gradec:** *Izvenakademiška*. Ustan. z min. odl. dne 15./V. 1886, št. 7231. — 1. Jos. *Modic*, vlad. svet. v p.; 2. Mirko *Bernard*, poštni asistent; 3. Henrik *Mohorčič*, asistent na splošnem preizkuševališču za živila. Nam.: Štef. *Rojnik*, rač. revident, Pavel *Šega*, višji zavarovalni uradnik, Miško *Cizelj*, učitelj. — Pokr. 8 + 9, ust. 29, let. 105, podp. 29, skupaj 180.
19. **Gradec:** *Ženska*. Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 12./VI. 1907, št. 8-1844/1. — 1. Jela dr. *Murkova*, sopr. vseuč. prof.; 2. Julija *Archova*, oficijantinja; 3. Mila *Miheličeva*, priv. uradnica. Nam.: Ana *Košanova*, Franja *Smrtnikova*, Aleksandra *Zabredova*. — Ustan. 2, let. 68, skupaj 70.
20. **Hrastnik-Dol:** Ustan. z odl. okr. glavarstva v Celju 26./II. 1908, št. 8-867/1 1908. — 1. Rado *Rainer*, učitelj; 2. Minka *Richterjeva*, otr. vrtnarica; 3. Mar. *Sorčanova*, učiteljica. Nam.: Alojzija *Roševa*, Fr. *Peklar*, Jernej *Gorenjc*. Odb.: M. *Babič*, Iv. *Bevc*, Rezika *Dolinšekova*, Antonija *Erženova*, Ign. *Jan*, Ant. *Kerše*, Iv. *Krejči*, Dominik *Majcen*, Fr. *Plaznik*, Mar. *Prekova*, dr. Fr. *Roš*, Iv. *Sovre*, Pavla *Stihova*, Iv. *Urbajs*. — Pokr. 2 + 1, let. 110, podp. 47, skupaj 160.
21. † **Št. Janž na Dravskem polju in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 4./II. 1911, št. 8-337/1.
22. **Št. Juri ob juž. žel.:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./V. 1886, št. 395. 1. Jos. *Podgoršek*; 2. Ivan *Oset*; 3. Alojzij *Reclj*. Nam.: Jos. *Čretnik*, Iv. *Šošter*. Odb.: Iv. *Belle*, Blaž *Urleb*. — Pokr. + 1, ust. 5, let. 18, podp. 19, skupaj 43.
23. **Št. Jurij ob juž. žel.:** *Ženska*. Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 9./XI. 1891, št. 19.609. — 1. Ljudmila *Schreinerjeva*; 2. Rožica *Gatejeva*; 3. Marica *Osetova*. Nam.: Marta *Kvedrova*, Milica *Kavčičeva*, Malčika *Nendlova*, Odb.: Josip.

- Sivkova, Tilka Lekerjeva, Jerica Čretnikova.* Nam.: Neža *Urlebova, Micica Kinčeva, Malčika Šketova.* — Pokr. 2, ust. 5, let. 18, podp. 32, skupaj 57.
24. † **Št. Jurij ob Tab., Gomilsko in Kapla:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 21./V. 1912, št. 8-1481/I.
25. ** **Kapele pri Brežicah:** Ustan. z odl. c. kr. namestništva v Gradcu 28./III. 1912 št. 8-891/1 1912. — 1. Ivan *Bradač*; 2. Fr. *Krulc*; 3. Ivan *Veble.* Nam.: Franc *Veble, Ivan Urek, Franc Urek.* Odb.: Miha *Janežič, Jožef Kovačič, Marko Kežman, Josip Jerše.* — Let. 30.
26. **Konjice:** Ustan. z odl. minst. dne 26./III. 1886, št. 4252. — 1. Vaclav *Prorazil*, mag. pharm.; 2. Milogoj *Mastnak*; 3. Rudolf *Ahtik.* Nam.: Ljudevit *Petrič, Saba Šarajnkova, J. Drogenikova.* Odb.: Miško *Zorčič* in ga. Mela. — Pokr. 2 + 3, ust. 15, let. 70, skupaj 90.
27. **Kozje in kozjanski okraj:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 18./II. 1904, št. 6044. — 1. Otmar *Golob*, notar. kand.; 2. Ljudevit *Ulčar*, učitelj; 3. blagajnik Iv. *Krajnik*, nadučitelj. Odb.: Rup. *Brovč*, c. kr. davč. upravitelj, Rudolf *Kramar*, not. kand. — Pokr. + 2, let. 29, skupaj 31.
28. **Sv. Križ-Veržej:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 29./III. 1910, št. 8/987-1. — 1. dr. Josip *Lebar*; 2. Fran *Cilenšek*, učitelj; 3. Karol *Maurič*, učitelj. Nam.: Lovro *Hanželič*, trg., Vekosl. *Vrabl*, sin pos., Matija *Cmerekar*, strojni kurjač. Odb.: Fran *Križanič*, pravnik. — Let. 27, podp. 3, skupaj 30.
29. ** **Ksaverij-Ljubno v Savinjski dolini:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu z dne 27./V. 1912, št. 8-1466/I. — 1. Fran *Kolenc*, velepos. (Juvanje); 2. Nežika *Pirčeva* (Ksaverij); 3. Žefka *Kolencova* (Juvanje) in Franja *Sottarjeva* (Ljubno). Podpredsednica Vera *Terčeva* (Ksaverij). Odb.: Jos. *Kolenc, Anton Robnik* (Radmirje), Jera *Kolencova.* Let. 37.
30. **Laški trg in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 18./IX. 1891, št. 21 236. — 1. Ivan *Četina*; 2. Riko *Pestevšek.* Nam.: Kon. *Elsbacher.* Odb.: Milan *Pleskovič, Aneta Elsbacherjeva.* Nam.: Milka *Pleskovičeva, Amalija Visjakova.* Pregl. rač.: *Rebolj.* — Pokr. + 1, ust. 9, skupaj 10.
31. **Lehen pri Ribnici:** Ust. z odl. namest. v Gradcu dne 27./III. 1887. — Ust. 3.
32. **Lembah in okolica:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu 2./X. 1907, št. 8-2731/1. — 1. Ant. *Godec*, učitelj; 2. Rud. *Kranjc*, org. in obč. tajnik; 3. Jurij *Kaloh*, pos. Nam.: Marica *Godčeva*, učit. in pos. Odb.: Andr. *Bračič*, župnik, Sim. *Vodenik*, nadučitelj, Ant. *Černko*, pos., Jos. *Ajd*, žel. uslužbenec. — Let. 22, podp. 14, skupaj 36.
33. **Sv. Lenart v Slov. Gor.** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 13./X. 1888, št. 21.440. — 1. Fr. *Breznik*, velepos.; 2. dr. Milan *Gorišek*, odvetnik; 3. Davorin *Polič*, sollicitator. Pokr. + 4.
34. ** **Leoben in okolica:** Ustan. z odl. namestništva v Gradcu z dne 20./XI. 1911, št. 8, 2817/1. — 1. Boris *Černe*, stud. mont.;

2. Ludovik *Bonča*, stud. mont.; 3. Peter *Bajič*, čevljar. Nam.: Fr. *Domorad*, brivski pomočnik, Ant. *Knoblehar* trg. sotrudn., Lepold *Sattler*, kancelist. — Let. 23, podp. 9, skupaj 32.
35. **Ljutomer in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 10./X. 1892, št. 13.714. — 1. Fr. *Stajnko* ml.; 2. Janko *Baukart*; 3. Srečko *Uršič*. Nam.: Matija *Kocuvan*, Mirko *Muršec*, Fr. *Zacherl*. — Pokr. + 1, let. 40, podp. 39, skupaj 80.
36. **Ljutomer:** Ženska. Ustan. z odl. namestn. v Gradcu z dne 7./VIII. 1909, št. 8-2483-1. — 1. Mar. *Seršenova*; 2. Elza *Repičeva*; 3. Mara *Kocuvanova*. Nam.: Matilda dr. *Grossmanova*, Jelica *Skrlečeva*, Angela *Karbova*. Odb.: Matilda *Mihaličeva*, Anica *Seršenova*.
37. **Št. Lorenc nad Mariborom:** Ženska. Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 1./VII. 1901, št. 22.669. — 1. Mar. *Brezočnikova*; 2. Katica *Brezočnikova*; 3. Milica *Lamprehtova*. Nam.: Julka *Skerbinjekova*, Julčka *Šlavsova*, Lizika *Pušjakova*. Odb.: Gita *Schikerjeva*, Tinica *Lamprehtova*. — Pokr. 1 + 1, ust. 4, skupaj 6.
38. **Maribor:** Ust. z min. odl. 10./I. 1888, št. 353 — 1. Dr. Anton *Dolar*, prof.; 2. Fr. *Majer*, trg. sotrudnik; 3. Janko *Voglar*, poštni ofic. Nam.: dr. Fr. *Rosina*, odvetnik, Ant. *Hohnjec*, c. kr. učitelj. Odb.: Fr. *Pišek*, posoj. uradnik, Iv. *Šoštarič*, trg., Feliks *Vokač*, hišni pos., Ant. *Rebolj*, podur. juž. ž. — Pokr. 16 + 15, ust. 12, let. 255, podp. 35, skupaj 333.
39. **Maribor in okolica:** Ženska. Ustan. dne 14./V. 1898, št. 12.381. — 1. Marija dr. *Rosinova*, odv. sopr.; 2. Marija dr. *Poljančeva*, sopr. gimn. prof.; 3. Lida dr. *Pivkova*, sopr. profesorja. Nam.: Pavla dr. *Voušekova*, sopr. dež. sodn. nadsvetnika, M. *Planinškova*, sopr. sollicitat. — Pokr. + 1, let. 115, skupaj 116.
40. † **Meža, Št. Janž in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 30./X. 1911, št. 8-2693/I.
41. † **Mislinja in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./IV. 1911, št. 8-1050/I.
42. **Mozirje:** Gornjesavinska ženska. Ustan. 23./XII. 1907, št. 3362. — 1. Ljuba *Pevčeva*; 2. Tončika *Ježovnikova*; 3. Mar. *Laykaufova*. Nam.: blagajn. Ana *Blaževa*. Odb.: Angela *Goričarjeva*, Franja *Goričarjeva*, Lea *Novakova*, Pavla *Tribučeva*, Franja *Goričarjeva* za Ljubijo, Lizika *Turnšekova* za Nazarje, Mar. *Rožnikova* za Rečico-Kokarje. Pregl. rač.: Angela *Goričarjeva*, Helena *Goričarjeva*. — Pokr. + 4, ust. 16, let. 51, podp. 8, skupaj 79.
43. **Ormoški okraj:** Ustan. z odl. deželne vlade dne 17./X. 1887, št. 21.104. — 1. Dr. Fran *Strelec*, c. kr. notar; 2. Janko *Grivec*, tajnik okr. posojilnice; 3. Ivan *Zemljič*, c. kr. sodnik. Nam.: Anton *Porekar*, učitelj, Jakob *Prajndl*, učitelj, Lovro *Petovar*, trg., Fran *Karbaš*, učitelj. — Pokr. 2 + 2, ust. 14, let. 26, podp. 8, skupaj 52.
44. **Ormoški okraj:** Ženska. Ustan. z odl. namestn. v Gradcu z dne 27./I. 1892, št. 721. — 1. Pavla *Omulecova*, odv. vdova;

2. Helena *Zemljičeva*, sopr. sodnikova; 3. Franja *Pernatova*, sopr. konc. Nam.: Ana *Rozinova*, sopr. učiteljjeva, Iva *Gomzijeva*, Marjeta *Podkrajškova*, otr. vrtnarica. Odb.: Antonija *Sijančeva*, sopr. učiteljjeva, Lucija *Gabrščekova*, učiteljica, V. *Nedeljeva*, Ana *Trstenjakova*, učiteljica. — Ust. 10, let. 51, podp. 6, skupaj 67.
45. **Št. Pavel pri Preboldu**: Ustan. z odl. dež. vlade v Gradcu dne 5./VII. 1909, št. 8, 2184-1. — 1. Jos. *Vidic*, nadučitelj v p.; 2. Ernest *Marinc*, obč. tajnik; 3. Fran *Pikl*, trg. Odb.: Ivan *Vasle*, pos., Vojteh *Sulcer*, knjigovodja. Pregl. rač.: Anton *Cvenkelj*, trg., Dan. *Omerzu*. — Pokr. + 1, ust. 7, skupaj 8.
46. ***** Št. Pavel pri Preboldu: Ženska**: Ustan. z odl. c. kr. namešt. v Gradcu z dne 25./II. 1912, št. 8 483/2. — 1. Olga *Zanierjeva*; 2. Hedvika *Fohnova*; 3. Valerija *Cvenklova*. Nam.: Dragotina *Vaslova*, Ivanka *Čolnikova*, Micika *Debelakova*. Odb.: Lenica *Artnikova*, Micika *Strojanškova*, Julija *Vedenikova*, Micika *Privšekova*, Anica *Turkova*, Micika *Potočnikova*, Micika *Orešnikova*. Pregl. rač.: Tinka *Fischerjeva*, Pavla *Brazova*. — Ust. 3, let. 27, podp. 32, skupaj 62.
47. **Sv. Peter pod Sv. goro**: Ustan. z odl. namešt. v Gradcu dne 7./VI. 1910, št. 8, 1658-1. — 1. Fr. *Levstik*, učitelj; 2. Fran *Tanšek*, poštar; 3. Milka dr. *Kunejeva*. Nam. in odb.: Ivan *Kramar*, Fr. *Krauer*, Martin *Ulčnik*. Pregl. rač.: Vinko *Balon*, Jos. *Ceruelč*.
48. **Petrovče**: Ustan. z odl. namešt. v Gradcu dne 1./VII. 1909, št. 8-2116-1. — 1. Fran *Lešer*; 2. Ciril *Pregelj*; 3. Marica *Ježovnikova*, Franja *Ocvirkova*, Roza *Razboršekova*, Terezija *Holobarjeva*. Nam.: Vinko *Kopriva*. Odb.: Martin *Ocvirk*, Ivan *Pešec*, Franc *Košec*, Janez *Potočnik*, Ivan *Holobar*, Jernej *Razboršek*. — Pokr. + 1.
49. **Planina in okolica**: Ustan. z odl. namešt. v Gradcu dne 4./XI. 1909, št. 8/2387-1. — 1. Dr. Bogomir *Skaza*, zdravnik; 2. Milka *Bračičeva*, učiteljica; 3. Niko *Treffner*, gostilničar. Nam.: Valentin *Pulko*, nadučitelj, Miloš *Žazbinšek*, trg. in pos.; Karol *Špan*, gostilničar. Odb.: Anica *Niefergallova*, c. kr. poštarica, Makso *Križman*, učitelj, Andrej *Gostiša*, učitelj. — Let. 27.
50. **† Podčetrtek in okolica**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 28./VII. 1912, št. 8-2010/I.
51. **Podsreda in okolica**: Ustan. z odl. namešt. v Gradcu dne 7./VI. 1910, št. 8/1659-1. — 1. Avguštin *Preskar*; 2. Matej *Kunej*; 3. Linka *Preskarjeva*. Nam.: Ivan *Žazbec*, Anton *Potočnik*, Jože *Preskar*. Odb.: Jak. *Dobravec*, Jože *Kos*, Leop. *Preskar*, Rezika *Loučaričeva*. Pregl. rač.: Drag. *Majer*, Jos. *Preskar*, *jeva*. —
52. **Polenšak**: Ustan. z odl. namešt. v Gradcu dne 12./VIII. 1910, št. 8-2320-1 1910. — 1. Jos. *Gorup*, učitelj; 2. Ant. *Kukovič*, nadučitelj; 3. Fr. *Poplatnik*, učitelj. Nam.: Martin *Golob*, pos., Jos. *Repič*, pos., Leop. *Schalda*, učitelj. Odb.: Jos. *Golobova*, pos., Alojzija *Hrgova*, učiteljica, Jos. *Malenšek*, učitelj, Franja

- Brataničeva*, učiteljica. Pregl. rač.: Fr. *Koser*, Iv. *Škrlec*. — Let. 34, podp. 79, skupaj 113.
53. **Polskava-Pragersko**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 22.IX. 1909, št. 8/2661-1, 1909. — 1. Jos. *Hojnik*, velepos.; 2. Jos. *Rainer*, učitelj; 3. Julijan *Korbun*, krojač. Nam.: Jos. *Sabati*, nadučitelj, Ana *Westrova*, učiteljica, Ivan *Orthaber*, poštni uradnik, Ljudevit *Bučar*, železn. uradnik. Odb.: Mar. *Goričanova*, učiteljica, Mar. *Schweiglerjeva* učiteljica.
54. **Polzela**: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 26.IV. 1903, št. 5339. — 1. Julij *Žigan*, trgovec; 2. Radivoj *Tušak*, učitelj; 3. Josip *Cizel*, trgovec. Nam.: Anton *Farčnik*, nadučitelj, Tilda *Tuškova*, Anton *Farčnik*, iur. Odb.: Anica *Lipovčeva*, pošt. eksp., Josip *Repič*, mizar. — Pokr. 1 + 1, ust. 1, skupaj 3.
55. **Ponikva**: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 13.IV. 1910, št. 1129/1. — 1. Ant. *Podgoršek*, velepos.; 2. Franja *Vošnjakova*, učit.; 3. Jernej *Zdolšek*. Nam.: Mar. *Zdolšekova*, Anica *Mlakerjeva*, Mar. *Podgoršekova*. Odb.: Mar. *Kregarjeva*, Fr. *Horval*, Jos. *Dobnik*, Fr. *Tillih*, Fran *Vouk*, Jos. *Zdolšek*. — Ust. 5.
56. **Ptuj**: Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 27./XII. 1885, št. 25.288. — 1. Dr. Fr. *Jurtela*, odv.; 2. Ferdo *Skuhala*, posoj. uradnik; 3. dr. Jos. *Komljanec*, profesor. Podpredsednik: dr. Iv. *Fermevc*, odvetnik. — Pokr. 4 + 8, ust. 17, let. 24, skupaj 53.
57. **Ptuj**: *Ženska*. Ust. z odl. nam. v Gradcu dne 10/VIII. 1908, št. 1-6795/08. — 1. Mirka dr. *Fermevčeva*; 2. Emica *Mohoričeva*; 3. Ida *Sagadinova*. Nam.: Vida dr. *Horvatova*, Olga *Poločnikova*, Micika *Senčarjeva*. — Pokr. + 1, ust. 6, let. 57, podp. 3, skupaj 67.
58. ** **Ptujska gora, Št. Lovrenc in okolica**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu 2./III. 1912, št. 8 558/1. 1. Anton *Kupčič*, ekonom; 2. Oskar *Zolnir*, naduč.; 3. Juri *Topolovec*, župan in Ludovik *Turin*, trg. Podpredsednik: Fr. *Šorn*, naduč., Odb.: Marica *Kotzmuhtova*, učit., Gizela *Šornova*, pošt., Ign. *Kabič*, župan, Ant. *Kožuh*, učit. Ant. *Gojkovič*, pos.
59. **Rajhenburg-Videm in okolica**: Ustan. z odl. namest. v Gradcu dne 11./XI. 1907, št. 1302. — 1. Dr. M. *Schirmmaul*; 2. Melhijor *Rismal*; 3. Lina *Podjedova* (za Videm) in Josipina *Kosarjeva*. — Let. 42
60. **Rečica v Savinjski dolini**: Ustan. z odl. min. dne 15./IV. 1886, št. 5233. — Pokr. 3, ust. 2, skupaj 5.
61. **Ribnica na Pohorju**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu z dne 6/V. 1909, št. 8-1676/1. — 1. Ulrik *Hauptman*, učitelj; 2. Jos. *Zabovnik*, gozdarski uradnik; 3. Ulrik *Hauptman*, učitelj. Nam.: Roza *Podlesnikova*, pos., Lizika *Pivčeva*, pos. hči, Roza *Podlesnikova*, trg. pomočnica. Odb.: Terezija *Pivčeva*, Vera *Derganova*, dr. Miroslav *Škof*, Edvard *Pivč*, Ant. *Podlesnik*, Janko *Zabovnik*, Fran *Čirič*. Pregl. rač.: Rudolf *Dergan*, trg., Josip *Petrun*, gost. — Pokr. + 1.

62. **Rogaški okraj:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 22./V. 1910, št. 8/1544-1. — 1. Fr. S. *Šegula*, župnik pri Sv. Roku; 2. Al. *Žiher*, učit. pri Sv. Križu; 3. Ivan *Glinšek*, učitelj v Gabrju. Nam.: Josip *Senčar*, not. kand. v Rogatcu, Fr. *Kollerer*, stud. med. v Rogatcu. Odb.: ga. Justa *Mandeljc* pri Sv. Križu, Mart. *Sotošek*, naduč. v Žetalah, Maks *Berlišg*, trg. v Žetalah, — Ust. 1., let. 50, podp. 60, skupaj 111.
63. **Ruše in okolica:** *Ženska*. Ustan. dne 26./XII. 1898. — Ema dr. *Gorišekova*; 2. Gizela *Lasbacherjeva*; 3. Elza *Gorišekova*. Nam.: Julčka *Sernečeva*. Odb.: Marija *Sernečeva*, Alojzija *Glaserjeva*, Ela *Lichtenwatnerjeva*, Stanka *Pogačnikova*. — Pokr. + 1, let. 40, skupaj 41.
64. **Sevnica:** Ustan. z odl. min. dne 27./V. 1886, št. 8017. — 1. Jos. *Mešiček*, nadučitelj; 2. Pavla *Starklova*, učiteljica; 3. Pavla *Tobias*. Odb.: Mih. *Korbar*, notar, Mijo *Starkl*, župan, Anka *Starklova*, Berta *Smoletova*. — Pokr. + 1, ust. 4, let. 40, skupaj 45.
65. **Slovenska Bistrica:** Ustan. z odl. nauestn. v Gradcu dne 13./IX. 1892, št. 20.790. — 1. Dr. Urb. *Lemež*, odv.; 2. Otilija *Feiglova*, učiteljica; 3. Danica *Starovašnikova*. Nam.: Milan *Vršič*, učitelj, Gusta *Janežičeva*, učiteljica, Miroslav *Pirkmajer*, davč. asist. — Pokr. 1 + 1, ust. 10, let. 18, podp. 30, skupaj 60.
66. **Slovenji gradec in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Gradcu dne 8./III. 1887, št. 3926. 1. Dr. Fr. *Železnikar*, zdravnik; 2. Jak. *Vrečko*, poslovodja; 3. Janko *Korže*, učitelj. Nam.: Sim. *Salamon*, nadučitelj (Šmartin), Vlad. *Ferjan*, urad., Fr. *Pirnat*, živinozdravnik. Odborniki in nam.: Iv. *Kac*, velepos., K. *Barle*, učit. in pos. (Šmartin), Konrad *Irsič*, pos. in gost. (Mislinja), Mih. *Zorman*, pos. (Turška vas), Mat. *Šmid*, nadučit. (Podgorje), Ferdo *Kac*, velep. (Šmartin) in Fr. *Golob*, (Slov. Gr.) — Pokr. 1, ust. 19, skupaj 20.
67. **** Slov. Gradec in okolica:** *Ženska*. Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 24./VI. 1912, št. 16.655. — 1. Ljudm. *Pirnatova*, sopr. okr. živinozdravnika; 2. Matilda *Šmidova*, učit. (Podgorje); 3. Marjana *Vrečkova*, učit. (Šmartin). Nam.: Franja *Barletova*, sopr. učit. in pos. (Šmartin), Marica *Vranjekova*, učit. (Šmartin), Minka *Mithansova*, učit. (Št. Ilj), Ana *Zormanova*, (Turška vas), Justina *Pernavškova* in Neža *Runovčeva* (Slov. Gradec). — Ust. 4, let. 25, skupaj 29.
68. **Središče in okolica:** Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 6./IX. 1909, št. 8-2609/1. — 1. Jak. *Zadravec*, pos. paromlina; 2. Iv. *Najšer*, učitelj; 3. Franja *Robičeva*, trg. sopr. Nam.: Mar. *Kosijeva*, sopr. nadučiteljjeva. Odb.: Julijana *Plepelečeva*, Ema *Cajnkova*, Stanislav *Dogša*, Matej *Ivanuša*, Martin *Rakuša*. Pregl. rač.: Makso *Robič*, Iv. *Ravšl*. — Pokr. 1, ust. 2, let. 79, podp. 21, skupaj 103.
69. **Škofja vas pri Celju:** Ustan. z odl. c. kr. nam. v Gradcu dne 3./X. 1890, št. 35.890. — 1. Iv. *Prekoršek*; 2. Anton *Gmeiner*;

3. Matko *Lešnik*. Nam.: R. *Zupanek*, Anton *Prekoršek*, Ivan *Štrukelj*, Fran *Hrastnik*, — Pokr. + 1.
70. **Šmarje pri Jelšah**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 10./XII. 1886, št. 24.839. — 1. Dr. Jos. *Rakež*, zdravnik; 2. Fr. *Čuš*, davčni asistent; 3. Fr. *Ferlinc*, župan. Podpredsednik: Janko *Sernec*, sodnik. — Pokr. + 2, let 34, skupaj 36.
71. **Šmarje in okolica**: *Ženska*. Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 27./VI. 1910, št. 8-1894/1 1910. — 1. Ana dr. *Rakuževa*, sopr. zdravnika; 2. Dorica *Debelakova*, učiteljica; 3. Ivanka *Zupančičeva*, učit. Podpredsednica: Mar. *Ferlinčeva*, županja. — Let. 27.
72. **Šmartin in Rečica na Paki**: *Ženska*. Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 11./I. 1911, št. 819/1. — 1. I. *Bizjakova*, 2. J. *Klinarjeva*, 3. *Steblovnikova*.
73. **Trbovlje in okolica**: Ustan. kot podr. za Zidani most in okolica z odl. nam. v Gradcu dne 7./XII. 1886, št. 27 545. Dne 25./X. 1891. si je preselila sedež v Trbovlje, kar je na znanje vzelo namestništvo v Gradcu dne 30./III. 1892, št. 6047. — 1. Jos. *Moll* ml. trg.; 2. Juro *Naglav*, rud. poduradnik; 3. Fr. *Oset*, žel. uradnik. Nam.: Jos. *Letnik*, nadpaznik bolnišnice, Dragotin *Omersu*, učitelj, Fr. *Feštajn*, rud. poduradnik. Odb.: Anton *Počivavšek*, pos., Niko *Pinterič*, kroj. mojster, Oskar *Moll*, učitelj, Gust. *Vodušek*, ml., učitelj. — Pokr. 6, ust. 24, let. 106, skupaj 136.
74. **Trbovlje in okolica**: *Ženska*. Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 19./II. 1901, št. 5466. — 1. Ana *Dimnikova*, pos.; 2. Ruska *Frankovičeva*, modistka; 3. Zlata *Kuharjeva*, učit. soproga. Nam.: Josipina *Šentjurčeva*, paznikova soproga, Ant. *Kuhar*, učit., Rezika *Pustova*, trg. sotrudnica. Odb.: Mar. *Arzenškova*, Lora *Voduškovo*, Mar. *Windischerjeva*, Ana *Wesnerjeva*, učiteljice v Trbovljah, Silva *Velkavrhova*, Roza *Lesova*, Anica *Kramerjeva*, Zofka *Volkerjeva*, Josipina *Tratnikova*. — Pokr. 5, ust. 1, let. 65, podp. 22, skupaj 93.
75. **Velenje**: Ustan. z odl. okr. glavarstva v Slovenjem Gradcu z dne 19./IX. 1894, št. 2879. — 1. Dr. Iv. *Pirnat*, graščak; 2. Jos. *Armič*, učitelj; 3. Cirila *Ježovnikova*. Nam.: dr. Mih. *Podlesnik*, zdravnik. Odb.: Leop. *Viher*, naduč. Vinko *Stopar*, učit., Val. *Glažer*, strojevodja. — Pokr. 1 + 1, let. 40, skupaj 41.
76. **Vransko**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 30./XII. 1890, št. 45.968. — 1. Iv. *Jakše*; 2. Mela *Ješovškova*; 3. Fr. *Oset* ml. Nam.: dr. Edv. *Šerko*, Karol *Košeniina*, Bibijana *Jakšetova*. — Pokr. 2 + 2, ust. 4, skupaj 8.
77. **Vuhred-marenberski okraj**: Ustan. z odl. namestništva v Gradcu dne 10./II. 1886, št. 2958. — 1. A. P. *Osrajnik*; 2. Robert *Vihar*; 3. Ivan *Robič*. Nam.: Fr. *Sgerm*, Srečko *Haberman*, Ivan *Pahernik*. — Pokr. + 4, ust. 16, let. 18, podp. 10, skupaj 48.
78. **Vuzenica, Muta in okolica**: Ustan. 29./XII. 1907. — 1. Jak. *Verdnik*, pos.; 2. Ant. *Hren*, naduč.; 3. Alojzij *Grubelnik*, pos. Nam.:

- dr. Makso *Pregl*, zdravnik, Karol *Vollmeier*, naduč., Emerik *Mravljak*, trg. Pregl. rač.: Simon *Besnik*, pos. Iv. *Kričej*, pos., Ant. *Klemen*, pos. — Pokr. + 2, let. 25, podp. 29, skupaj 56.
79. **Žalec poleg Celja**: Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 28./II. 1886, 2621. — 1. ; 2. Rajko *Vrečer*; 3. Fr. *Pristovšek*. Nam.: Fr. *Pikl*, Vinc. *Kveder*; Jernej *Košar*. Odb.: Iv. *Naraks*, Leop. *Tratnik*, Jos. *Korent*, Mart. *Skok*, Fr. *Brinar*, And. *Antloga*. — Pokr. 4 + 4, ust. 17, let. 26, skupaj 49.
80. **Žalec poleg Celja**: Ženska. Ustan. z odl. namestn. v Gradcu dne 5./XII. 1905. št. 45.051. — 1. Franja *Kukecova*; 2. Mar. *Piklova*; 3. Josip. *Ahlikova*. Nam.: Tilka *Brinarjeva*, Ivanka *Tratnikova*, Mar. *Černejeva*. Odb.: Viktorija *Pristovšekova*, Zinka *Kordisheva*. — Pokr. + 3, ust. 1, skupaj 4.

III. Koroško.

1. **Beljak in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 21./X. 1886, št. 1954. — 1. † Ivan *Šervicelj* (Podravlje); 2. P. *Romavh* (Beljak); 3. Fr. *Lamprecht* (Beljak). Nam.: Gašp. *Trupe* (Brnca), Fr. *Miklavič* (Brnca), gospodična. *Zvillerjeva* (Beljak). Odb.: Mat. *Vuti* (Ločila), Ferd. *Vošpernik* (Vernberg), *Érat* (Zila), *Vilč* (Brnca), *Gajlar* p. d. Ilč (Loče), V. *Hribernik-Fale* (Lipa), Z. *Kovač* (Strmec), *Šiler* (Vernberg). — Pokr. 2 + 2, ust. 6, let. 20, podp. 14, skupaj 44.
2. **Blace-Loče in okolica**: Ustan. z odl. okraj. glavarstva v Beljaku dne 14./VIII. 1909, št. 23.620. — 1. Vinko *Zimčič*; 2. Tone *Gastl*; 3. Fr. *Lah*. Nam.: Iv. *Sgiaravello*, Ant. *Ulbing*, Jos. *Feichter*, Iv. *Kandut*, Pet. *Kofler*. Let. 20.
3. **Borovlje**: Ustan. 1. 1908. — 1. Ant. *Stangl*; 2. Mih. *Turk*; 3. Ludovik *Borovnik*. Nam.: Pavel *Čemer*, Jos. *Urek*. Odb.: Janko *Mišič*, Tone *Borovnik*. Let. 27.
4. **Celovec in okolica**: Ustan. 1. 1909. — 1. Dr. Ant. *Gosak*; 2. Iv. *Veber*; 3. Iv. pl. *Kapus*. Nam. preds.: dr. Marko *Stajnko*. Pregl. rač.: Jos. *Stuhec*. — Pokr. 7 + 3, ust. 8, let. 47, podp. 2, skupaj 67.
5. **Glinje in okolica**: Moška. Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 8./VI. 1909, št. 2498. 1. Jak. *Žug*, pos., Loka; 2. Jos. *Goričnik*, puškar, Glinje. 3. Janko *Ravnik*, zas. uradnik, Trata. Nam.: Bošt. *Zablačan*, pos., Glinje; Florjan *Goričnik*, pos., Glinje; Val. *Wieser*, zidar, Glinje. — Ust. 6, let. 10, podp. 15, skupaj 31.
6. **Kotmara vas in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 11./III. 1888, št. 298. — 1. Mat. *Prosekar*; 3. Iv. *Stih*. Nam.: Andr. *Koban*, D. *Struger*, Rup. *Krušič*, Jak. *Hedenik*, Pavel *Križaj*. — Ust. 1, let. 15, podp. 118, skupaj 134.
7. **Prevalje in okolica**: Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 10./III. 1910, št. 967/prez. — 1. Andrej *Hrast*; 2. Luka *Potočnik*; 3. Angela *Hrastova*. Odb.: Fr. *Stopar*, Ferd. *Godec*, Rud. *Čebulj*, Val. *Wesiak*. — Ust. 9, let. 27, skupaj 36.

8. **Šmarjeta v Rožu:** Ustan. z odl. dež. vlade dne 30./XII. 1908, št. 4408. — Ust. 3.
9. **Tolsti vrh in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 6./VI. 1888, št. 677. — 1. Vid *Čarf*; 2. Andr. *Oset*; 3. Fran *Celestina*. Nam. in odb.: Dom. *Kotnik*, Fr. *Cvetkovič*, Luka *Kotnik*, Avg. *Križaj*, Fr. *Kogelnik*. — Ust. 1, let. 12, podp. 22, skupaj 35.
10. **Velikovec in okolica:** Ustan. z odl. dež. vlade v Celovcu dne 6./X. 1893, št. 1616. — Let. 21, podp. 26, skupaj 47.

IV. Primorska.

a) Goriška.

1. **Ajdovščina in okolica:** Ustan. z odl. okr. glav. v Gorici dne 9./IX. 1896, št. 11.979 — 1. Artur *Lokar*, notar; 2. Janko *Kavs*, šolski vodja; 3. Štipko *Štekar*, trgovec Nam.: Fr. *Repič*, trg., Ant. *Rustja*, pek. mojster, Mih. *Malik*, trgovec. — Pokr. 3 + 9, let. 40, podp. 8, skupaj 60.
2. **Ajdovščina in okolica:** *Ženska*. Ustan. z odl. namešt. v Trstu dne 11./XI. 1892, št. 19.261. — 1. Justina *Lokarjeva*; 2. Mar. *Mahorčičeva*; 3. Ema *Bratinova*. Nam.: Ženka *Godinova*, Antonija *Vodebova*, Antonija *Kavsova*. — Pokr. 2 + 2, ust. 6, let. 52, podp. 11, skupaj 73.
3. **Št. Andrež:** Ustan. z odl. namešt. v Trstu dne 23./IV. 1909, št. 815 — 1. Leop. *Furlani*; 2. Fr. *Zorn*; 3. Viljemina *Malarjeva*. Nam.: Jos. *Budal*, Ant. *Poškulin*, Mar. *Plesničarjeva*. — Let. 30.
4. **** Bilje in okolica:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 19./III. 1912, št. 640. — 1. Ant. *Saunik*; 2. Iv. *Nemec*; 3. Fr. *Mozetič*, Nam.: Zofija *Saunikova*. Odb.: Iv. *Dominko*, Leopolda *Nemčeva*, Josipina *Peričeva*. Let. 50.
5. **Bovec:** Ustan. z odl. namešt. v Trstu dne 10./XII. 1886, št. 19.586. — 1. Fr. *Vidmar*; 2. Rud. *Pretnar*; 3. Ivan *Mihelič*. Odb.: Adolf Ant. *Mlekuš*, Olga *Mlekuševa*, Kristijan *Bratina*, Fr. *Hrovat*. Ust. 6, let. 40, skupaj 46.
6. **Breginj in okolica:** Ustan. z odl. namešt. dne 2./V. 1910, št. 578.
7. **Briška podruž. s sedežem v Biljani:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 29./XI. 1888, št. 18.671. 1. Fr. *Obljubeč*, župan in velepos. (Kojško); 2. Izidor *Kožlin*, obč. tajnik (Biljana); 3. Viljem *Sfiligoj*, c. kr. poštar (Dobrovo). — Ustan. 10, let. 59, skupaj 69.
8. **Brje pri Rihemberku:** *Ženska*. Ustan. z odl. namešt. v Trstu dne 30./I. 1908, št. 114. — 1. Josipina *Možinova*, učit. sopr.; 2. Katica *Čebrova*; 3. Rozalija *Pečenkova* in Avgusta *Furlanova*. Nam.: Krist. *Besednjakova*, Kat. *Pečenkova*, Angela *Ličenova*, Josipina *Coljeva*, Avgusta *Čebrova*, Ivana *Mrevljčeva*. — Let. 25, podp. 30, skupaj 55.

9. **Cerkno in okolica:** Ženska. Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 7./IV. 1910, št. 1088. — 1. Viktorija *Štravsova*; 2. Rafaela *Gomiščekova*; 3. Albina *Gerželjeva*. Nam.: Ivan *Bonač*, Leopold *Gorjup*, † Anton *Stres*. — Ustan. 2, let. 26, skupaj 28.
10. **Cerovo-St Ferjan-Vipolže:** Ustan. 1909.
11. **Čepovan:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 12./XI. 1908, št. 1942. — 1. Jos. *Berce*, učitelj; 2. Mar. *Podgornikova*; 3. Justin *Podgornik*. Nam.: Milka *Mlekuževa*, učiteljica, Josip *Trušnovec*, Tončka *Mlekuževa*. Odb.: Justina *Plesničarjeva*. Pregl. rač.: Leopold *Kofol*. Let. 17, podp. 25, Skupaj 42.
12. **Devin in Mavhinje:** Ustan. z odl. namest. v Trstu z dne 9./X. 1911, št. 638/2. — 1. Miroslav *Ples*, hotelir; 2. Ant. *Perić*, pomorski strojevodja; 3. Iv. *Pecikar*, žel. uslužb. Nam.: Iva *Smerduvova*, poštarica, Avgusta *Korenova*, pošt. služ., Marica *Legiševa*. Odb.: Ivan *Suc*, Jos *Kralj*, Janko *Urdih*, Valentin *Terčon*, Jos. *Legiša*, Ivanka *Legiševa*, Mar. *Legiševa*. Pregl. računov: Jos. *Legiša*, Angel *Gabrovec*, Fr. *Pernarčič*. — Pokr. + 2, let. 67, skupaj 69.
13. **Divača:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 2./V. 1910, št. 681. — 1. Viktor *Magajna*; 2. Al. *Vadnjal*; 3. Pepina *Mahorčičeva*. Nam. in odb.: Angela *Obersnelova*, Marija *Vovkova*, Micika *Zurlinijeva*, Fr. *Dovgan*, Fr. *Mlakar*, Fr. *Žiberna*, Jos. *Suša*, Pavla *Kešaverjeva*, Kristina *Zafredova* in Milka *Gombačeva*. — Pokr. 1, let. 55, podp. 31, skupaj 87.
14. **Dornberg:** Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 14./VII. 1892, št. 13.893. — Ust. 3
15. **Dutovlje in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 4./III. 1911, št. 381. — 1. Josip *Suc*, župan; 2. Franjo *Vendramin*, naduč.; 3. Franja *Živčeva*, učiteljica. Namestniki: Rezika *Živčeva*, ml., Ivanka *Zegova*, Leop. *Širca*. Odb.: Ivanka *Zegova*, Ant. *Ukmar*, Rezika *Živčeva*, Jos. *Živec*, Anton *Štoka*, Franc *Orel*, Viktor *Širca*, Josip *Gulič*. — Let. 40, podpor. 20, skupaj 60.
16. **Gorica:** Moška. Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 29./III. 1886, št. 4773. — 1. Dr. E. *Dereani*, zdravnik; 2. Martin *Mastnak*, prof.; 3. Viljem *Dominko*, ravnatelj kmet. šole v p. Odb.: Fr. *Strnad*, ravnatelj v p., Iv. *Fabčič*, poslovodja, Iv. *Žnidaršič*, stavb. podjetnik, R. *Žnidarčič*, nadučitelj. — Pokr. 7 + 40, ust. 15, let. 138, podp. 15, skupaj 215.
17. **Gorica:** Ženska: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 9./V. 1889, št. 7300/1. — 1. Mar. *Kopačeva*; 2. Olga *Zajčeva*; 3. Roza *Bisajlova*. Nam.: Ivanka *Deklevova*, Jelica *Deklevova*, Lavoslava *Koršičeva*. Odb.: Ljudmila *Kreganova*, Gizela *Musičeva*, Štefanija *Podgornikova*, Karla *Šaplova*, Kristina *Kljunova*. — Pokr. + 5, let. 138, skupaj 143.
18. **Kanal:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 23./II. 1888, št. 3002. — 1. Al. *Verč*, naduč.; 2. Franja *Kofolova*, pos. hčerka; 3. Karolina *Lebarjeva*. — Nam.: Valerija *Garlatijeva*, Fr. *Gorjup*, Izidor, *Ivančič*. — Pokr. + 2, ust. 4, let. 50, skupaj 56.

19. **Kobarid:** Moška. Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 11./XII. 1886, št. 18840. — 1. Olga *Frandoličeva*; 2. Franja *Stresova*; 3. Marija *Gabrščkova*. Nam.: Rud. *Miklavič*, Fr. *Bogataj*, Fr. *Miklavič*. Odb.: Olga *Miklavičeva*, Vilma *Bogatajeva* Rožica *Miklavičeva*. — Pokr. 1 + 3, ust. 2, let. 39, skupaj 45.
20. **Komen:** Ustan. dne 5./VII. 1891. — 1. Jos. *Strekelj*, nadučitelj; 2. Vikt. *Živec*, trg.; 3. Miha *Strekelj*, sodni sluga. Nam.: Ant. *Godnič*, pos., Ant. *Žigon*, krojaški mojster, Alojzij *Komel*, trg. Odb.: Jos. *Kovačič*, gostiln.. Jos. *Švara*, pos. — Pokr. + 2, ust. 14, let. 15, podp. 20, skupaj 51.
21. **Kred občina:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 28./IV. 1911, št. 967. — 1. L. *Volarič*, gost.; 2. Alb. *Miklavič*, učitelj; 3. And. *Skočir*, vp. orožn. postajevodja. Nam.: Iv. *Ivančič*, učit., Ant. *Cenčič*, pos., Fr. *Rakovšek*, pos. — Let. 28.
22. **Sv. Križ in Dobravlje:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 18./IV. 1911, št. 733. — 1. Jos. *Berbuč*; 2. Franja *Breščakova*; 3. Kristjan *Sinigoj*. Nam.: Anica *Valičeva*, Alojzij *Valič*, Ana *Bralinova*, Janko *Rustja*, Marija *Bonetova*. — Ust. 2, let. 64, skupaj 66.
23. **** Krmin in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 2./XI. 1911, št. 1875. — 1. Ant. *Erzetič*, velepos.; 2. Janko *Garvas*, naduč.; 3. Ljudmila *Erjavec*, učiteljica. Nam.: Iv. *Kalčič*, gostilničar, An. *Sirk*, Mar. *Resova*, otr. vrtnarica. — Let. 40, podp. 5, skupaj 45.
24. **Lokavec pri Ajdovščini:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 11./XI. 1908, št. 1804. — 1. Jos. *S'okar*; 2. Ernest *Bevk*; 3. Katar. *Hmeljakova*. Odb.: Olga *Hmeljakova*, Anastazija *Lokarjeva*, Vencelj *Lozar*. — Let. 20, podp. 8, skupaj 28.
25. **Lokev in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 14./VII. 1909, št. 1172. — 1. Slavoj *Praprotnik*, trg.; 2. Pavlina *Srebotnjakova*; 3. Mimica *Mukova*. Nam.: Mar. *Petelinova*, Miha *Placar*, Jos. *Škabar*. Odb.: Ant. *Perhavec*, Radoslav *Srebotnjak*. — Pokr. + 3, ust. 6, let. 31, podp. 6, skupaj 46.
26. **Sv. Lucija in Baška dolina:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 17./VII. 1909, št. 1272. — 1. Josip *Rakovšček*; 2. Karol *Avser*; 3. Marija *Vugova*. Nam.: Alma *Kovačičeva*, Olga *Kovačičeva*, Lucijan *Kovačič*. Odb.: Ignac *Fratnik*, Božidar *Božič*. Nam.: Ana *Mikuževa*, Ljudmila *Gerčeljeva*. — Pokr. + 1, ustan. 4, let. 70, podp. 16, skupaj 91.
27. **Miren in okolica:** Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 2./V. 1910, št. 4641/10. — 1. Josipina *Pavletičeva*; 2. Slavici *Vilharjeva*; 3. Vera *Marmoljeva*. Nam.: Zofija *Jakilova*, Jožica *Pavletičeva*, Marta *Faganelijeva*. Poverjeniki: za Miren Edvard *Praprotnik* in Jurij *Vuk*, za Bilje Zofija *Saunigova*, za Gabrije in Sovodnje Mar. *Devetakova*, za Opatje selo Vinko *Gregorič*. — Pokr. + 4, let. 36, podp. 11, skupaj 51.
28. **Nabrežina:** Ustan. z odl. okr. glav. v Sežani dne 31./XII. 1909, št. 16.134. — 1. Ivan *Caharija*, župan; 2. Vinko *Fakin*; 3. Zofka *Caharijeva*. Nam.: Bogumila *Caharijeva*, Avgust

- Tance*, Fr. *Nemec*, Leop. *Pertot*. — Pokr. + 3, ust. 1, let. 70, skupaj 74.
29. ** **Opatje selo, Kostanjevica in okolica**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 19./III. 1912, št. 639. — 1. Vinko *Gregorič*, naduč.; 2. Mirko *Perko*, učitelj; 3. Ivan *Marušič*. Nam.: Franc *Urdih*, Avgusta *Podgornikova*, Angela *Marušičeva*. Odb.: Štefan *Gorjan*, Marica *Fakinova*, Jožica *Gašparijeva*, Olga *Frančeškinova*. Letn. 63, podp. 3, skupaj 66.
30. **Pevma**: Ženska. Ustan. z odl. okr. glav. v Gorici dne 14./XI. 1909, št. 18 962. — 1. Amalija *Pinlarjeva*, pos.; 2. Roza *Maraževa*, otr. vrtn.; 3. Kat. *Krajunikova*, šivilja. Nam.: Mar. *Komjančeva*, sopr. trg., Mar. *Vogričeva*, sopr. trg., Tonica *Fiegelova*, hči velepos. — Ust. 1, let. 27, skupaj 28.
31. ** **Podgora in okolica**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 24./X. 1911, št. 1840. — 1. Milka *Klančičeva*; 2. Ant. *Faganeli*; 3. Iv. *Terpin*. Nam.: Jos. *Nemec*, Olga *Klančičeva*, Ljudmila *Dolenčeva*. Odb.: Školastika *Brešanova*, Ida *Bregantova*, Mar. *Komavljčeva*. Nam.: Fr. *Klančič*, Evg. *Juretič*, Al. *Slamič*. Pregl. rač.: Al. *Bandelova*, Zmagoslava *Brezigarjeva*, Mirosl. *Perko*. — Pokr. + 2, ust. 3, let. 62, skupaj 67.
32. **Prvačina**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 19./I. 1894, št. 1264. — 1. Ant. *Kozem*, pos.; 2. Alb. *Šušmelj*; 3. Iv. *Mamičič*. Nam.: Jos. *Orel*, naduč.; Vinko *Tušar*, mesar; Fr. *Gregorič*. Odb.: Jak. *Gregorič*, krojač, pos.; Iv. *Feršič*, And. *Vodopivec*, poš. — Let. 39, podp. 10, naraščaj 18, skupaj 67.
33. **Prvačina**: Ženska. Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 19./I. 1894, št. 1264. — 1. Avgusta *Orlova*, naduč. sopr.; 2. Josip. *Pristovova*; 3. Terez. *Pahorjeva*. Nam.: Lucija *Gregoričeva*, Viktorija *Kozemova*, Mar. *Staničeva*. Odb.: Viktorija *Faganelova*, Ter. *Saksidova*, Krist. *Zornova*. Pregl. rač.: Alojzija *Zornova*, Josipina *Gregoričeva*. — Pokr. + 2, let. 45, podpor. 44, skupaj 91.
34. **Rihenberg**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 6./IV. 1909, št. 318/1. — 1. Jos. *Čebrov*; 2. Ant. *Lenarčič*; 3. Ulrik *Pavlica*. Nam.: Dora *Ličenova*, Jurij *Kocuvan*, Justin *Grzej*. Odb.: Ant. *Gvardjančič*, Avgusta *Poniševa*, Makso *Ličen*, Amalija *Robičeva*, Fr. *Hebat*, Dora *Birsova*, Leop. *Zgonik*, Jos. *Hmeljak*, Franja *Skrlcova*. — Let. 47.
35. **Selo, Vrtovin in Gojače**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 4./I. 1911, št. 2275/10. — 1. Jos. *Mrmolja*, pos., 2. Ant. *Tušar*, učitelj; 3. Iv. *Pišot*, pos. Nam.: Angela *Čermeljeva*, Ida *Mrmoljaeva*, Ter. *Čermeljeva*. Odb.: Fr. *Baučar*, Jos. *Pišot*, Andr. *Vodopivec*, Franja *Bovconova*, Mar. *Vodopivčeva*, Ant. *Cigojeva*. — Ustan. 1, let. 21, podp. 31, skupaj 53.
36. **Sežana in okolica**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 10./VIII. 1894, št. 14 126. — 1. Ant. *Berginec*, šol. ravnatelj; 2. Jos. *Pahor*, učitelj; 3. Danilo *Čebular*, davčni asist. Nam.: Ignac *Guštin*, kamnos. mojster, Alojzij *Štrekelj*, davčni asist. Fr.

- Stolfa*, župan. Odb.: Josip *Kontelj*, sod. kanc., Jos. *Pirjavec*, kavarnar. — Pokr. 4 + 1, ust. 2, let. 36, skupaj 43.
37. **Sežana in okolica**: Ženska. Ustan. z odl. namest. v Trstu 6./X. 1892, št. 16.977/1. — 1. Vanda *Čebularjeva*; 2. Mar. *Amfova*; 3. Adela *Bandeljeva*. Nam.: Mer. *Konteljeva*, Roza *Kantelova*, Milena *Pirjevčeva*. Odb.: Franja *Guličeva*, Ivana *Bevčeva*, Zofija *Renčeljeva*, Mar. *Štolfova*, Urš. *Štolfova*. — Pokr. 10 + 1, ust. 7, let. 41, skupaj 59.
38. **Solkani**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 17./IV. 1910, št. 717. — 1. Fr. *Scherzer*, poslovođa; 2. Emil *Zorn*, učitelj; 3. Andr. *Škarabot*, obč. tehničar. — Nam.: Justina *Gomiščekova*, Fr. *Mercina*, Marjetica *Korsičeva*, Fr. *Bajl*, Mar. *Gerbičeva*, Kat. *Boltarjeva*, Fr. *Čubej*, Drag. *Boškin*, Mih. *Boltar*, Am. *Mozetičeva*, Iv. *Golja*, Elv. *Gomiščekova*. — Pokr. 1 + 1, let. 90, skupaj 92.
39. † **Sovodnje-Rubije**: Ustan. z odl. nam. v Trstu dne 20./V. 1912, št. 961.
40. **Sempas**: Ustan. z odl. namest. v Trstu 15./VII. 1886, št. 9830/1. — 1. Jos. *Hvala*; 2. Cilka *Feigelova*; 3. Mar. *Golijeva*. Nam.: Peter *Batič*, Julij *Savelli*, Davorin *Cenčič*. Odb.: Jos. *Živic*, Ciril *Komel*, Ciril *Rijavec*, Matej *Komel*. — Ust. 1, let. 25, podp. 10, skupaj 36.
41. **Smarje**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 6./VIII. 1909, št. 1388. 1. Rih. *Orel*, nadučitelj; 2. Otilija *Strelova*, učiteljica; 3. Filip *Stubelj*, trg. Nam.: Peter *Fejčič*, Mimika *Gruntarjeva*, Ida *Stubeljeva*. Odb.: Rastoslav *Gruntar*, Anton *Hmeljak*, Josip *Furlan*, Rih. *Rajer*. Ust. 2, let. 19, podp. 21, skupaj 42.
42. ** **Štanjel in okolica**: Ustan. z odl. namest. v Trstu 7./VII. 1911, št. Pr. 1080. — 1. Filip *Hočevan*, župan; 2. Jos. *Hočevan*; 3. Mar. *Švaglova*. Nam.: Franja *Ličarjeva*, Mar. *Ukmarjeva*, Vekoslav *Gul*. Odb.: Janko *Keršovan*, Avg. *Stare*, Ciril *Čehovin*. Nam.: Mar. *Turkova*, Angela *Fabijanijeva*, Vekoslav *Švagel*. Pregl. rač.: Al. *Gorjup*, Vinko *Fakin*. — Pokr. + 1, let. 45, podp. 5, skupaj 51.
43. **Tolmin**: Moška. Ustan. 2./V. 1909. — Pokr. + 1, ust. 5, lot. 30, skupaj 36.
44. **Tolmin**: Ženska. Ustan. 24./X. 1892. — 1. Leopoldina *Gaberščekova*; 2. Berta *Pavličkova*; 3. Albina *Kavčičeva*. Nam.: Amalija *Puppisova*, Anica *Sedejeva*, Mar. *Gaberščekova*. — Pokr. + 1, ust. 9, let. 33, podp. 18, skupaj 61.
45. **Tomaj in okolica**: Ustan. z odl. namest. dne 19./VI. 1910. — 1. Jos. *Uran*, župan; 2. Ant. *Kosovel*, naduč.; 3. Matilda *Škrlova*. Nam. in odb.: Al. *Brundula* (Kreplje), Jos. *Škrl*, Antonija *Dujčeva* (Šepulje), Josip *Bezek* in Anton *Filipčič* (Križi), J. *Grbec* (Utovlje), Henrik *Žvab* (Skopo), Režika *Živčeva* in Ant. *Stoka*, (Kranja vas), Al. *Turk* in Fr. *Fabjan* (Avber), Antonija *Orlova* (Ponikve), Ivan *Kjuder*, Bernard *Novak* in Štefan *Zabrc* (Karlje), Ant. *Podreka* in Ivanka *Zegova* (Kopriva). — Let. 30.

46. **Volčja draga in Vogersko:** Ustan. z odl. namešt. v Trstu dne 10./III. 1911, št. 510. — 1. Jos. *Bajt*, orožniški stražm. v p.; 2. Al *Urbančič*, naduč.; 3. Avgusta *Šercerjeva*, poštna uprav. Nam.: Mar. *Muršičeva*, sopr. naduč., Zofija *Plesničarjeva*, učit., Ivan *Arčon*, pos., Jos. *Gregorič*, pos., Al. *Lovec*, zidarski mojster, Kat. *Turelova*. Nam.: Jadviga *Strelova*, učit., *Albert*, trg., Fran *Žemlja*, postajenačelnik. — Pokr. + 1, let. 35, skupaj 36.
47. **Vrtojba in okolica:** Ustan. z odl. namešt. v Trstu dne 27./I. 1905, št. 317. — 1. Genovefa *Faganeljjeva*; 2. Fr. *Gorkič*; 3. Rožica *Černetova*. Odb.: Alojzija *Černetova*, Kat. *Nemčeva*, Josipina *Vukova*, Milutin pl. *Locatelli*. — Ustan. 1, let. 41, skupaj 42.

b) Trst.

1. **Barkovlje pri Trstu:** Ustan. dne 28./VIII. 1910. — 1. Fr. *Šmuc*, poštni kontrolor in pos.; 2. Drag. *Martelan*, arhitekt; 3. Rafaela *Krošelj-Martelančeva*. Podpreds.: Ante *Ščuka*, trg. in pos. Odb.: Mar. *Humplikova*, učiteljica, Olga *Sedevčičeva*, učit., Ana *Scheimerjeva*, učit., Ferdo *Starec*, učit., Justina *Pertotova*, zasebnica, Edvard *Scheimer*, pos., Jos. *Pertot*, pos. Pregl. rač.: Vladimir *Premrov*, pristav j. ž., Fr. *Gustin*, gost., Fr. *Obersnel*, pos. — Let. 101.
2. **Bazovica in okolica:** Ustan. z odl. namešt. v Trstu 2./V. 1910, št. Pr. 547-10. — 1. Lovro *Grgič*; 2. Genka *Gorgičeva*; 3. Iv. *Metlika*. Nam.: Iv. *Mahnich* ml., Andr. *Presl*, Olga *Gruntar*. Odb.: Andr. *Grgič* (Padrič), Lovro *Berce* (Gropada). — Pokr. + 1, let. 31, podp. 88, skupaj 120.
3. **Greta poleg Trsta:** Ustan. z odl. namešt. v Trstu. 2./II. 1889, št. 2377/1. — 1. Matija *Lavrenčič*, 2. Miha *Vončina*; 3. Julij *Mikota*. Nam.: Emanuel *Šraj*, Maks *Svoboda*, Jos. *Železnikar*. Odb.: Ant. *Bremec*, Fr. *Mikelič*, Ant. *Mavrič*. — Pokr. 5+4, ust. 8, let. 40, skupaj 57.
4. **Sv. Ivan v Verdeli poleg Trsta:** Ustan. dne 24./III. 1887. — 1. Miloš *Kamušič*; 2. Anton *Grmek*; 3. Ivan *Valič*. Nam.: Jos. *Furlanijeva*, V. *Trobec*, Iva *Sabadinova*. Odb.: Fr. *Črni goj*, Josipina *Nagodetova*, Ana *Sosičeva*, Edvard *Vatovec*. Pregl. rač.: Jos. *Kariž*, Ivan *Šuban*, Iva *Vatovčeva*. — Pokr. 5+2, ust. 10, let. 112, skupaj 127.
5. **Sv. Križ pri Trstu:** Ustan. 1. 1910. —
6. **Lonjer pri Trstu:** Ustan. z odl. namešt. v Trstu 24./II. 1911, št. Pr. 244-11. — 1. Ivan Mar. *Čok*; 2. Amalija *Čokova*; 3. Mar. *Čokova*. Nam.: Karol *Čok*, Andr. *Batič*, Ivan Mar. *Čok*. Odb.: Ant. *Čok*, Andr. *Kjuder*, Fr. *Kjuder*. — Pokr. + 1, let. 58, podp. 9, skupaj 68.
7. **Opčine in okolica:** Ustan. z odl. namešt. v Trstu dne 2./V. 1910, št. Pr. 548/10. — 1. Olga *Sosičeva*; 2. Antonija *Daneuova*; 3. Fr. *Sosič*. Nam.: Matko *Hrovatin*, Iv. *Vidan*, Zora *Dra-*

- ščekova*. Odb.: Jos. *Sorč*, Iv. *Sosič*. Nam.: Marica *Ferlugova*, Ivanka *Malalanova*. Pregl. rač.: Karol *Malalan*, Fr. *Bizjak*. — Ust. 3, let. 81, skupaj 84.
8. **Prosek, Kontovelj, Zgonik**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 14./III. 1911, št. Pt. 545. — 1. Davorin *Furlan*, učitelj; 2. Drago *Komac*, žel. urad.; 3. Karol *Cibic*, učitelj. Nam.: Marija *Bunčeva*, Marčelka *Pertolova*, Malči *Regentova*. Odb.: Jernej *Reja*, delavec, F. *Kendá*, učitelj, Simon *Prašelj*, delavec, Robert *Rauber*, črevljár, Andrej *Dancu*, kmet, Franica *Orlova*, učit. — Pokr. + 1, let. 61, podp. 14, skupaj 76.
9. **Trebče in okolica**: Ustan. 1. 1910. — 1. Fran *Bratovž*; 2. Ant. *Možina*, 3. Luka *Kralj*. Nam.: Milena *Kraševičeva*, Bernard *Kralj*, Lovro *Kralj*. Pregl. rač.: Fr. *Cirk*, Iv. *Kralj*. — Let. 21, podp. 20, skupaj 41.
10. **Trst**: Moška. Ustan. z min. odl. dne 27./II. 1886, št. 3267. — 1. Dr. Jos. *Abram*, odvetnik; 2. Vinko *Engelman*, c. kr. učitelj; 3. Iv. *Vrščaj*, c. kr. šol. vodja. Nam.: Miro *Pretnar*, c. kr. šol. vodja, Justin *Arhar*, c. kr. učitelj. Odb.: I *Levičar*, trg. — Pokr. 29 + 28, ust. 46, let. 153, skupaj 256.
11. **Trst**: Ženska. Ustan. z odl. namestn. v Trstu dne 12./II. 1887, št. 1800/1. — 1. Karla *Ponikvarjeva*; 2. Pavla *Hočevanjeva*; 3. Irma *Štrekljeva*. Nam.: Ema *Barteljeva*, Mar. *Guličeva*, Mira *Engelmanova*. Pregl. rač.: Milka *Mankočeva*, Mar. *Baratolova*. — Pokr. 8 + 28, ust. 41, let. 240, skupaj 317.
12. † **Trst. I. mestni okraj**: Ustan. z odl. namestništva dne 25./IX. 1912, št. 1729. —
13. **Trst IV., sedež v Belvederu**: Ustan. z odl. namest. v Trstu 9./VIII. 1911, št. 1321. — 1. Dr. Vekoslav *Kisovec*; 2. Dragotin *Podreka*; 3. Ant. *Žiberna*. Nam.: Jos. *Lekan*, Iv. *Marc*, Hinko *Kosič*. Odb.: Jos. *Mladovan*, Jos. *Znidaršič*, Jos. *Markočič*. Pregl. rač.: Božidar *Simčič*, Dragotin *Štolfa*. — Pokr. + 2, ust. 1, let. 86, skupaj 89.
14. **Trst. Sv. Jakob**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 3./V. 1907, št. 534/I. — 1. Josip *Šorn*; 2. Avgust *Trojanšek*; 3. Jakob *Merhar*. Nam.: Iv. *Hvastja*, Ant. *Sluga*. Odb.: Edv. *Dobriča*, Drago *Širok*, Jelka *Rapotčeva*, Milka *Lapanjova*, Josip. *Babičeva*, Iv. *Pirc*, Jos. *Trampuš*. — Pokr. + 3, ust. 9, let. 140, skupaj 152.
15. **Trst. Sv. Marija Magdalena Zgornja**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 28./II. 1910, št. 819-1/1. — 1. Benedikt *Godina*, c. kr. uslužbenec; 2. Adalbert *Stubel*, učitelj; 3. Fran *Trošt*, zasebnik. Nam.: Anton *Kreševič*, pos., Fran *Fabris*, c. kr. uslužbenec; Karol *Gregorič*, zas. uradnik. Odb.: Anton *Miklavec*, pos. in trg. — Ust. 13, let. 67, skupaj 80.
16. **Trst. Rocol in Kjadin**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 7./III. 1909, št. 405. — 1. Rado *Lah*, 2. Vekoslav *Sahar*; 3. Matej *Sever*. Nam.: Kristina *Gerdolova*, Malvina *Plaperjeva*, Ivanka *Volkova*. Odb.: Jos. *Slamič*, Fr. *Štraus*, Štefan *Voljk*, Josipina

Lahova, Mar. *Škilanova*, Lucija *Volškova*. Pregl. rač.: Mih. *Germek*, And. *Novak*. — Pokr. + 1, let. 68, skupaj 69.

17. **Trst-Škedenj**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 30./VII. 1908, št. Pr. 811/1. — 1. Anton *Sancin*, trg.; 2. Mara *Gregoričeva*, mestna učiteljica; 3. Ante *Lavrenčič*. Nam.: Dragica *Gregoričeva*, otr. vrtnarica, Anton *Sancin*, železn. uradn., Marija *Godina*, izpr. vrtnarica. Odb.: Cezar *Kariš*, trgovec. Pregl. rač.: Iv. *Godina*, Ant. Stan. *Sancin*. — Pokr. + 2, ust. 35, let. 200, skupaj 237.
18. **Vrdelca**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 2./V. 1910, št. Pr. 493/1-10. — 1. Štefan *Godina*; 2. Amelija *Mirkova*; 3. Ivan Marija *Mikeluci*. Nam.: Antonija *Čargova*, Avgust *Rebek*, Antonija *Godinova*. Odb.: Josip *Godina*, St. *Godina*, Jos. *Furlani*, Albert *Godina*, Draga *Godinova*, Mar. *Cuckova*, Josipina *Majcnova*, Marija *Mijotova*, Ana *Sosičeva*, Franja *Tominičeva*, Antonija *Rebekova*, Mar. *Skamperletova*. — Pokr. + 3, let. 53, skupaj 56.

c) Istra.

1. **Breg pri Trstu s sedežem v Boljuncu za vasi Boljunec, Boršt, Dolina in Ricmanje**: Ustan. z odl. namest. dne 1./IX. 1911, št. 1252/1. — 1. Fran *Venturini*, nadučitelj v Borštu; 2. Egidij *Čeh*, c. kr. učitelj v Borštu; 3. Edv. *Milostnik*, trg. v Ricmanjih. Odb. in nam.: Ant. *Urbančič*, naduč. v Boljuncu, Ana *Logarjeva*, učiteljica v Dolini, And. *Pregarc* v Dolini, Svitoslav *Kariš* v Borštu, Ant. *Rapotec* v Boljuncu, Gustika *Resova*. Let. 50.
2. **Klanec-Ocizla-Materija**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 19./VI. 1910, št. 1083. — 1. Andr. *Baša*, učitelj; 2. Alb. *Grahljeva*; 3. Antonija *Grahljeva*. Nam.: Erna *Čakač-Thallerjeva*, J. *Petrinja*, Terezija *Sikošekova*. Odb.: Jožef *Černigoj*, Št. *Šiškovič*, Ivan *Mihalič*, Ludovik *Kabaj*, Lud. *Žerjav*, Olga *Petričeva*, Anton *Korošec*. Pregl. rač.: Edv. *Župančič*, Anton *Berce*. — Pokr. + 1, let. 28, podp. 35, skupaj 64.
3. **Kozina in okolica**: Ustan. z odl. namest. v Trstu dne 2./V. 1910, št. 728-10. — 1. Stanka *Rapotčeva*; 2. Elza *Rapotčeva*; 3. Antonija *Deklevova*. Nam.: Ana *Pavletičeva*, Franja *Rapotčeva*. Odb.: Olga *Sosičeva*, Zora *Beničeva*. — Pokr. + 1, let. 40, podp. 35, skupaj 76.

V. Druge avstrijske dežele.

1. **Dunaj**: Akademiška. Ustan. z odl. namest. na Dunaju dne 23./III. 1911, št. Z. V. 7393. — 1. Ladislav *Bevc*, cand. ing. 2. Rud. *Wisjak*, cand. cult. ing.; 3. Janko *Ženko*, stud. meh. Nam. J. *Kutin*, cand. cult. ing., Alfonz *Pirc*, stud. cult. ing., Janko *pl. Levičnik*, stud. meh. Pregl. računov: Srečko *Lapajne*,

- cand. for., Ferdo *Kranjc*, cand. cem. — Pokr. 2, let. 23, skupaj 25.
2. **Dunaj**: Izven akademiška. Ustan. z odl. namest. na Dunaju dne 23./III. 1911, št. Z. V. 740 I. — 1. Dr. Ant. *Podpečnik*; 2. Dr. Stanko *Lapajne*; 3. Jos. *Potokar*. Nam.: Fran *Bonač*, Ant. *Gersinich*. — Pokr. + 1, ust. 12, let. 87, skupaj 100.

Podružnice sv. Cirila in Metoda v Ameriki,

ustanovljene leta 1909., 1910. in 1911.

Podružnica št. 1, New York, N. Y. — P. št. 2, Dunlo, Penn. — P. št. 3, Bridgeport, Ohio. — P. št. 4, Pueblo, Colo. — P. št. 5, Cumberland, Wyo. — P. št. 6, Calumet Mich. — P. št. 7, Eveleth, Minn. — P. št. 8, Lakewood, Ohio. — P. št. 9, Winter Quarters, Utah. — P. št. 10, Chisholm, Minn. — P. št. 11, Aurora, Minn. — P. št. 12, Salida, Colo. — P. št. 13, McKinley, Min. — P. št. 14, Frontenac, Kan. — P. št. 15, Hibinng, Min. — P. št. 16, Black, Diamond, Wash. — P. št. 17, Jenny Lind Ark. — P. št. 18, Johnstown, Pa. — P. št. 19, Kansas City, Kans. — P. št. 20, Primero, Colo. — P. št. 21, Delagua, Colo. — Podr. št. 22, Cleveland, O. — P. št. 23, Superior, Wyo. — P. št. 24, Rock Springs, Wyo. — P. št. 25, Sublet, Wyo. — Pod. št. 26, Somerset, Colo. — P. št. 27, Frontier Wyo. — P. št. 28, Tacoma, Wash. — P. št. 29, Pittsburg, Pa. — P. št. 30, Johnstown, Pa. — P. št. 31, Moon Run, Pa. — P. št. 32, Meadoro Lands, Pa. — Pod. št. 33, Chicago Ill. — Pod. št. 34, Oregon City, Oreg. — Leta 1910. so dale ameriške podružnice družbi sv. C. in M. skupaj K 3661-91.

Vseh članov štejejo ameriške podružnice 1493. Njihova ustrojba je popolnoma samostalna in neodvisna od Družbe sv. C. in M. v Ljubljani.

Pripomnja. Z zvezdico * zaznamovane podružnice so v zadnjem času oživele. Z dvema zvezdicama ** označene so novo-ustanovljene. S križem † zaznamovane se snujejo, oziroma so že oblastveno dovoljene, a še niso imele ustanovnega občnega zbora. Pokrovitelji, ki so vplačali do 1. vinotoka 1912 200 K za obrambni sklad, so izkazani pri pristojnih podružnicah za +.

Zaspala ni nobena podružnica, pač pa so se nekatere vkljub opetovanim prošnjam zakesnile, da niso sporočile do zaključitve koledarja odbora in števila članov.

Družbe sv. Cirila in Metoda

število podružnic in članov po XXVII. veliki skupščini.

	Podružnic			Vkup	Članov				Vkup	
	me- šanih	mo- ških	žen- skih		častnih	pokro- vi- teljev	usta- nov- nikov	let- nikov		pod- porni- kov
za Kranjsko	71	15	20	106	5	413+373	658	5803	690	7937
„ Štajersko	60	3	17	80	1	90+103	345	2675	607	3821
„ Koroško	9	1	-	10	1	9+5	34	199	197	444
„ Goriško	38	2	7	47	-	29+87	107	1959	376	2558
„ Trst	16	1	1	18	-	47+76	168	1512	126	1930
„ Istro	3	-	-	3	-	+ 2	-	118	70	190
druge avstr. dež.	2	-	-	2	-	+ 3	12	112	-	176
	199	22	45	266	7	588+649	1324	12378	2066	17006

Opomnja. Družbenih članov je gotovo nad 19.000, ako prištejemo člane samostojne ameriške C. M. organizacije in ker mnogo, posebno novih podružnic še ni naznanilo števila članov.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

častni člani:

1. † **Mons. Andrej Einspieler**, profesor; izvoljen na II. vel. skupščini dne 19. mal. srpana 1887; umrl dne 16. pros. 1888.
2. **Luka Svetec**, vitez Fran-Josipovega reda, namestni prvomestnik in pokrovitelj družbi sv. Cirila in Metoda, c. kr. notar, posestnik v Litiji i. dr.; izvoljen na XVIII. veliki skupščini dne 6. vel. srpana 1903.
3. **Mons. Tomo Zupan**, tajni komornik Nj. Svetosti papeža Pija X., vitez Fran-Josipovega reda, bivši prvomestnik in pokrovitelj družbi sv. Cirila in Metoda, konzistorijski svetnik, gimnazijski profesor v. p., odbornik „Društva za krščansko umetnost“, vlastelin i. dr. na Okroglem; izvoljen na XXII. vel. skupščini dne 6. velik. srpana 1907.
4. **Ivan Hribar**, bivši župan ljubljanski, itd. v Ljubljani; izvoljen na XXV. vel. skupščini dne 3. mal. srpana 1910.
5. **Ivan Murnik**, ces. svetnik, tajnik trg. in obrt. zbornice v. p. itd. v Ljubljani; izvoljen prav takrat.
6. † **Dr. Jos. Vošnjak**, dež. bolnice primarij v. p., posestnik v Visolah pri Slov. Bistrici; izvoljen prav takrat; umrl dne 21. vin. 1911.
7. **Ivan Vrhovnik**, župnik v Ljubljani; izvoljen prav takrat.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

pokrovitelji:

A.

ki so po § 4 a) družbenih pravil vplačali vsaj po 200 kron.

1. **Abiturijenti idrijske realke**, zast. Fr. Lapajne; 2. **Abiturijenti slovenski 1896. leta** v Ljubljani, zast. dr. Leon Stare; 3. **Abiturijenti slovenski in hrvatski 1891. leta**; 4. **Abiturijenti II. drž. gimnazije** v Ljubljani 1904. leta, zast. Ivan Kecelj, sedaj medicinec na Dunaju; 5. **Abiturijenti v Celju leta 1909.**, zast. Rado Brenčič; 6. **Ga. Accettova Ivana**, posestnica v Ljubljani; 7. „**Adrija**“, pevsko društvo v Bar-kovljah pri Trstu; 8. **Akad. ferijalno društvo „Prosveta“**, I. v Ljubljani, zast. vsakokratni predsednik; 9. **Akad. ferijalno društvo „Prosveta“**, II. v Ljubljani, zast. vsakokratni podpredsednik; 10. **Akad. ferijalno društvo „Prosveta“** III. v Ljubljani, zast. vsakokratni tajnik; 11. **Akad. društvo slov. kat. „Danica“** na Dunaju; 12. **Akad. tehn. društvo „Triglav“** v Gradcu (nabrano ob 35 letnici); 13. **Akademija slovenskih bogoslovcev** v Celovcu, šolskega leta 1905/6, zast. Štefan

Singer, župnik v Logavesi; 14. **Alijančič Andrej** †, prelat in stolni kanonik v Celovcu; 15. Ga. **Alijančičeva M.** na Dobravi pri Kropi; 16. **Aljaž Jakob**, župnik na Dovjem; 17. Gdč. **Arcetova Josipina**, posestnica v Ljubljani.

18. † **Benedik Iv.**, župnik v p. v Gradcu; 19. **Bogoslovci slovenski**, Gorica 1891. leta; 20. **Bogoslovci slovenski**, Gorica 1894. leta; 21. **Bogoslovci slovenski**, Gorica 1893. leta; 22. **Bogoslovci slovenski**, Gorica 1894. leta; 23. **Bogoslovci slovenski**, Gorica 1895. leta; 24. **Bogoslovci ljubljanski** 1892 leta; 25. **Bogoslovci ljubljanski** 1897. leta, zast. Ivan Baloh, vikar; 26. **Bogoslovci ljubljanski** 1906. leta, zast. Ivan Pogačar, kaplan; 27. **Bogoslovci mariborski** 1892. leta; 28. **Bogoslovci mariborski** šolskega leta 1895/6; 29. **Bogoslovci mariborski** 1899. leta; 30. **Bogoslovci mariborski** 1902. leta; 31. **Bogoslovci mariborski** 1903. leta; 32. **Bogoslovci mariborski** 1904. leta, zast. Josip Friedauer; 33. **Bogoslovci mariborski** šol. leta 1904/5; 34. **Bogoslovci mariborski** šol. leta 1905/6., zast. Ivan Širec; 35. Ga. **Brataničeva Marija** †, veleposestnica v Celju; 36. **Bralno društvo pri Sv. Ivanu na Verdeli**; 37. **Brezničani mašniki**, zast. najmlajši župnik-rojak, sedaj Fr. S. Finžgar; 38. **Bukovec Fr.**, župnik v Trvižu v Istri; 39. **Bukvarna kat.** v Ljubljani, zast. vsakokratni poslovodja, sedaj Ivan Mesar; 40. **Bulovec Ivan** †, kupec in posestnik v Radovljici.

41. Dr. **Celestin Fr.** †, vseučiliški profesor v Zagrebu.

42. **Čitalnica narodna** v Kranju; 43. **Čitalnica** v Postojni; 44. **Čitalnica** v Planini pri Rakeku; 45. **Čitalnica** v Spodnji Šiški; 46. **Čitalnica Slovanska** v Trstu; 47. **Čitalnica** v Vipavi.

48. Ga. dr. **Dečkova Adela**, odvetnikova vdova, graščakinja v Celju; 49. **Dekanija Šmartin pri Litiji**, zast. vsakokratni dekan, sedaj Matej Rihar; 50. **Dijaki slov. I. drž. gim.** v Ljubljani, zast. Janko Vranjek; 51. **Dobrotvor narodni**, neimenovan; 52. Dr. **Dolenc Josip**, konz. svetnik in prof. bogoslovja v Ljubljani; 53. **Dolenc Oroslav**, posestnik v Ljubljani; 54. **Dom Gorjanski** v Gorjah, zast. njegov prvomestnik. Darovalec ameriški misijonar Josip Žalokar; 55. **Dom Katoliški** na Vrhniki; 56. **Domoljub**, neimenovan v Idriji; 57. **Drčar Martin** †, župnik v Preski; 58. Gdč. **Druškovičeva Ana**, trgovčeva hči v Ljubljani; 59. Ga. **Druškovičeva Valentina**, omožena Goljaževa v Pulju; 60. „**Društvo bralno**“ v Sv. Ivanu poleg Trsta; 61. „**Društvo bralno**“ Litija; 62. „**Društvo bralno**“ Trebnje; 63. „**Društvo bralno**“ slovensko, Tržič; 64. „**Društvo delavsko podporno**“ v Trstu; 65. **Društvo gasilno** v Trbovljah; 66. „**Društvo hranilno in posojilno**“ v Ptujtu št. I.; 67. „**Društvo hranilno in posojilno**“ v Ptujtu št. II.; 68. „**Društvo Kamnik**“ v Kamniku; 69. „**Društvo Kamnik**“ v Kamniku II., zast. gospa Alojzija Žargijeva; 70. **Društvo katol. delavsko** na Jesenicah; 71. **Društvo kat. izobraževalno sv. Josipa** v Trziču; 72. **Društvo kat. tisk.** v Ljubljani, zast. Andrej Kalan, prelat; 73. „**Društvo konsumno**“ pri Sv. Ivanu v Verdeli; 74. „**Društvo pevsko Kolo**“ v Trstu; 75. **Društvo pevsko „Zvon**“ v Šmartinu pri Litiji; 76. **Društvo slov. katoliško politično za radovljiški okraj** v Radovljici; 77. „**Društvo slovensko učiteljsko**“ v Ljubljani; 78. **Društvo svobodomiselnih slov. akademikov Sava** na Dunaju, zast. Ferdinand Kranjec, tehnik; 79. „**Društvo uč-**

teljev in šolskih prijateljev" za okraj Kamnik; 80. „Društvo učiteljsko za kranjski šolski okraj“; 81. „Društvo vzajemno in podporno“ v Ljubljani, zast. A. Kalan, prelat; 82. Društvo „Zvezda“ na Dunaju; 83. Družba sv. Mohorja v Celovcu; 84. Družba Vincencijeva v Tržiču; 85. Družba zabavna na Dolu, Štajersko, zast. nadučitelj Anton Gnus; 86. Duhovščina ljubljanskega mesta št. 1.; zast. mestni župnik Martin Malenšek †; 87. Ista št. II., zast. stolni kanonik dr. Fr. Lampe †.

88. Einspieler Andrej †, mnsgr., profesor v Celovcu.

89. Ferik Feliks, zdravnik in veleposest. v Mariboru; 90. Fon Jak., župnik v Kredi.

91. Gerdol Iv., posestnik v Škorklji pri Trstu; 92. Dr. Glančnik Jern., odvetnik v Mariboru; 93. Govedič Ivan, župnik v Šoštanj; 94. Gregorič Sim. †, duhovnik, slovenski pesnik v Gorici; 95. Dr. Gregorič Vinko, dež. primarij v Ljubljani; 96. Gričar Ivan, trgovec v Ljubljani; 97. Gruden Jak. †, župnik.

98. Hajšek Ant. †, č. kanonik, dekan v Slov. Bistrici; 99. Ga. Hočevnar Josipina †, veleposest. v Krškem; 100. Hrašovec Fr. †, sodnik v pokoju, Gradec; 101. Gdč. Hrenova Ana †, posestnica v Ljubljani, Krakovo; 102. Hren Jak., c. k. dež. sod. svetnik v pok. v Ljubljani; 103. Hrovatin Ant. †, mnsgr., častni kanonik v Trstu.

104. Jan Juri †, č. kanonik in dekan v Dolini v Istri; 105. Dr. Jeglič Anton Bonaventura, knezoškof ljubljanski i. dr.; 106. Jelačin Iv., trg. v Ljubljani (povodom poroke hčerke Angele); 107. Jenko Davorin, dvorni skladatelj, Ljubljana; 108. Jerman Ivan, rač. revident v Ljubljani; 109. Jurca And., veletržec v Ptuju; 110. Jurca Fran, trgovec v Postojni.

111. Gdč. Kadivčeva Ant., posestnica v Ljubljani; 112. Kalan Andrej, prelat v Ljubljani; 113. Kalister Frančišek †, veletrgovec v Trstu; 114. Ga. Kalistrova Ivana, soproga veletrgovčeva v Trstu; 115. Kavčič Hinko †, posestnik in deželni poslanec v Razdrtem. V hvaležni spomin njegovega delovanja zbrali in darovali prijatelji po njegovi smrti 1893. l. 116. Klub slovenski v Celovcu; 117. Klub slovenskih napr. akademikov v Celju, zast. vsakokratni predsednik; 118. Koblar Anton, dekan v Kranju; 119. Ga. Koblarjeva Marija †, posestnica v Litiji; 120. Ga. Koblarjeva Vekoslava, omož. Slančeva v Litiji; 121. Kogej Jak., notar v Postojni; 122. Kollman Fran †, veletžec v Ljubljani; 123. Dr. Košmerlj Fran, c. in kr. višji štabni zdravnik v Ljubljani; 124. Košmelj Frančišek, župnik v Ameriki; 125. Kotnik Fran †, veleposestnik na Vrhniki; 126. Kranjc Viktor, c. in kr. generalni major v. p. v Gradcu; 127. Dr. Krek Gregor †, dvorni svetnik, vseučiliški profesor v p. v Ljubljani, št. I.; 128. Isti, št. II.; 129 Dr. Krisper Valentin, odvetnik v Ljubljani; 130. Gospa Kroftova Minka, sopr. banč. uradnika v Ljubljani; 131. Krožek magistratnih uradnikov v Ljubljani; 132. Krožek magistratnih uradnikov v Ljubljani, št. II.; 133. Kržič Anton učiteljski profesor, častni kanonik, kot zast. „Katol. društva detoljubov“; 134. Ga. Kukovčeva Ana, sopr. odv. v Celju.

135. Lavrenčič Josip, Postojna; 136. Dr. Lesar Josip, častni kanonik, ravnatelj sem. v Ljubljani; 137. Ljudska pesmarica, zast.

dr. Pečjak Gregorij, gimnazijski profesor; 138. Luckmann Karol †, ravnatelj na Jesenicah; 139. Luxa Marino, posestnik in gostilničar na Proseku.

140. Dr. Majaron Danilo, odvetnik; 141. Ga. Majdičeva Ana, veletovarnarjeva sopr. v Hudinju pri Celju; 142. Majdič Peter, veletovarnar v Hudinju pri Celju; 143. Majdič Vinko, veletovarnar v Kranju; 144. Ga. Mallyjeva Antonija, tovarnarjeva sopr. v Ljubljani; 145. Mally Fr., tovarnar v Ljubljani; 146. Dr. Marinko Josip, gimn. prof. v p. v Preski; 147. Dr. Marolt Janko, okrožni zdravnik na Vrhniki; 148. Martelanc Drag. †, hranilnični uradnik na Greti pri Trstu; 149. Maselj Fran, c. in kr. računski stotnik v p.; 150. † Matjan Jakob, veleposestnik v Zgornji Šiški; 151. Mejač Ivan, trgovec v Ljubljani; 152. Mejač Ivan, trgovec v Ljubljani, zast. inž. Viktor Skaberneta; 153. Mencinger Tomo, trgovec v Ljubljani; 154. Mestna občina v Idriji; 155. Mestna občina Ljubljana; 156. Miklavčič Karol †, župnik v p., 157. Mladina litijska, zast. vsakokratni nadučitelj, sedaj Bernard Andoljšek; 158. Dr. Munda Fran, odvetnik in posestnik v Ljubljani; 159. Murnik Ivan, ces. svetnik v Ljubljani; 160. Gospa Murnikova Marija †, sopr. ces. svetnika.

161. Nabergoj Ivan †, posestnik na Proseku; 162. Naselbina slovenska v Pulju, zast. mornarski župnik v p. Iv. Ambrož; 163. Notar Anton, eksposit v Štorjah, p. Sežana; 164. Novakova Antonija, prof. sopr. v Ljubljani, zast. njen sin Stanko Novak.

165. Občina Draga; 166. Občina Selce na Gorenjskem; 167. Občina Sežana na Krasu; 168. Občinski svetniki ljubljanski št. 1., zast. dr. Fran Novak, dež. poslanec; 169. Isti št. II., zast. dr. Josip Pipenbacher, gimn. profesor; 170. Isti št. III., zast. dr. A. Švigelj, odvetnik; 171. „Obitelj Truden-Bogdanovič“ v Barkovljah pri Trstu v spomin † g. Natalije Trudnove; 172. Oblak Ivan, župnik na Bledu; 173. Omizje „Ciril-Methodovo“ pri Rošu v Hrastniku, zast. Miloš Roš, učitelj v Hrastniku; 174. Omizje „Za plotom“, I. zast. Vojt. Vidmajer v Ljubljani; 175. Isto, II. zast. dr. K. Triller v Ljubljani; 176. Isto, III. zast. dr. Fran Kandare v Ljubljani; 177. Isto, IV. zast. dr. Fran Režek v Ljubljani; 178. Isto, V. zast. prof. Fran Kralj v Ljubljani; 179. Omizje stalno pri „Roži“, I. zast. Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani; 180. Isto, II. zast. V. Rohrmann v Ljubljani; 181. Isto, III. zast. Iv. Mejač v Ljubljani; 182. Isto, IV. zast. Mat. Zamida v Ljubljani; 183. Isto, V. zast. Al. Hudovernik v Ljubljani; 184. Omizje stalno pri Auru, zast. dr. Ivan Oražen, dež. posl.; 185. Omizje stalno Zupancičeve gostilne na Martinovi cesti v Ljubljani, zast. M. Verovšek, mag. rač. asistent; 186. Omizje Bohinjski kot pri „Zlati kaplji“ št. I., zast. prof. Jos. Verbič; 187. Omizje samec pri „Zlati kaplji“ št. I., zast. Ivan Škarja; 188. Isto, št. II. zast. Matija Kraje, stab. nadkomisar v Ljubljani; 189. Omizje slovensko v Beljaku, zast. vsakokratni starosta; 190. Omizje slovensko v Gradcu št. I.; 191. Omizje slovensko v Celovcu, zast. Beno Gruden; 192. Omizje pri „Bel. volku“, I. zas. pošt. ofic. Al. Vernik; 193. Isto, II. zast. Ivan Bonač; 194. Isto, III. zast. Vinko Borštner gimn. prof. v p.; 195. Isto, IV. zast. Iv. Bele, učitelj v Ljubljani; 196. Isto, št. V. zast. Jos. Lenče; 197. Isto,

št. VI.; 198. Isto, št. VII. zast. Al. Lenček; 199. Isto, št. VIII. zast. Janko Česnik; 200. Isto, št. IX. zast. Ivan Mejač; 201. **Omizje** v gostilni pri Bergantu v Trnovem; 202. **Omizje Mrakovo** pri „Novem svetu“ v Ljubljani, zast. Fr. Barle, mag. pis. pristav; 203. **Omizje** v gostilni Peter (Mar. Mayr) v Kranju, zast. Petko Mayr; 204. **Omizje** v gostilni Bekselj v Kranju, Tončka Mihelič.

205. **Perdan** Ivan †, veletrgovec v Ljubljani; 206. Dr. **Perne** Fr., gimn. prof. v Kranju; 207. Dr. **Pertot** Sim. †, zdravnik v Trstu; 208. **Petričič** Vaso, veletržec v Ljubljani; 209. **Plantan** Ivan, notar v Ljubljani; 210. **Pleteršnik** Makso, gimn. prof. v p. v Ljubljani; 211. **Ploj** Oton, c. kr. notar v Črnomlju; 212. **Podružnica m. v Ajdovščini št. I**; 213. **Podružnica m. Ajdovščina šte. II**; 214. **Podružnica akademiška** v Gradcu; 215. **Podružnica Bled** v proslavo 50-letnice vladanja cesarja Frana Josipa I.; 216. **Podružnica Brdo**; 217. **Podružnica Brežice**; 218. **Podružnica v Clevelandu** zast. Iv. Lah; 219. **Podružnica Dobrunje**; 220. **Podružnica m. v Gorici**; 221. **Podružnica Gornji Grad**, zast. Fr. Kocbek, nadučitelj; 222. **Podružnica Grosuplje št. I.**, zast. Fran Kos; 223. **Podružnica Grosuplje št. II.**, zast. Micika Rusova; 224. **Podružnica Sv. Ivan** pri Trstu; 225. **Podružnica Kanal**, Goriško; 226. **Podružnica Kropa-Kamna Gorica-Dobrava št. I.**; 227. **Ista, št. II.**; 228. **Ista, št. III.**; 229. **Podružnica v Litiji št. I.**, zast. vsakratni prvomestnik, I. Roglič, višji sodni oficijal v p.; 230. **Podružnica Litija št. II.**, zast. ga. Terezija Svetčeva; 231. **Podružnica m. v Logatcu**; 232. **Podružnica v Loškem potoku**; 233. **Podružnica v Mokronogu**; 234. „**Podružnica pivška**“ v St. Petru na Krasu št. I.; 235. **Ista, št. II.**; 236. **Podružnica Šiška m. št. I**; 237. **Ista, št. II.**, zast. trgovec Ant. Pogačnik; 238. **Ista, št. III.**; 239. **Podružnica na Viču**; 240. **Ista, št. II.**; 241. **Ista, št. III.**; 242. **Ista, št. IV.**; 243. **Podružnica v Železnikih**; 244. **Podružnica m. v Celju št. I.**; 245. **Podružnica m. Celje št. II.**, zast. vsakokratni predsednik, blagajnik in tajnik, oz. teh namestniki; 246. **Podružnica m. Celje št. III.**, zast. vsakokratni predsednik, blagajnik in tajnik, oz. teh namestniki; 247. **Podružnica m. Celje št. IV.**, zast. vsakokratni predsednik, blagajnik in tajnik, oz. njih namestniki; 248. **Podružnica m. v Kamniku št. I.**; 249. **Ista, št. II.**, zast. višji okr. živinozdravnik Jos. Nik. Sadnikar; 250. **Ista, št. III.**, zast. lekarničar Jos. Močnik; 251. **Podružnica m. v Kranju št. I**; 252. **Ista št. II.**; 253. **Podružnica m. v Kranju** (iz nabiralnika kavarne Jäger), zastopnica gospodična Karla Jäger; 254. **Rozmann** Karol, gostilna pri vratih, Novo mesto; 255. **Isti**; 256. **Podružnica m. v Postojni**; 257. **Podružnica m. v Ribnici št. I.**; 258. **Ista št. II.**, zast. višji dež. sod. svetnik Fr. Višnikar; 259. **Ista, št. III.**, zast. sodni nadoficijal Anton Spende; 260. **Ista, št. IV.**, zast. dr. Schifferer; 261. **Ista št. V.**, zast. notar lg. Gruden; 262. **Podružnica m. šentpeterska** v Ljubljani, zast. trgovski poslovodja Fran Mulaček št. I.; 263. **Podružnica šentpeterska m. Ljubljani št. II.**, zast. notar Luka Svetec; 264. **Podružnica šentpeterska št. III.**; 265. **Podružnica m. v Sežani št. I.**; 266. **Ista št. II.**; 267. **Podružnica v Solkanu**; 268. **Podružnica v Slovenjem Gradcu**; 269. **Podružnica Sodražica**; 270. **Podružnica m. v Starem trgu št. I.**, zastopnik vsakokratni prvo-

mestnik; 271. Ista št. II., zastopnik nadučitelj Jak. Žebre; 272. **Podružnica v Škofljici**; 273. **Podružnica m. v Trbovljah št. I.**, zast. voli vsako leto občni zbor; 274. Ista št. II., zast. voli vsako leto občni zbor; 275. Ista št. III., 276. Ista št. IV.; 277. Ista št. V.; 278. **Podružnica v Trebnjem št. I.**; 279. Ista št. II.; 280. Ista št. III.; 281. Ista št. IV.; 282. **Podružnica m. v Trstu št. I.**; 283. Ista št. II.; 284. Ista št. III.; 285. Ista št. IV.; 286. Ista št. V.; 287. Ista št. VI.; 288. Ista št. VII.; 289. Ista št. VIII.; 290. št. IX.; 291. Ista št. X.; 292. Ista št. XI.; 293. Ista št. XII.; 294. št. XIII.; 295. št. XIV.; 296. Ista št. XV.; 297. **Podružnica na Turjaku št. I.**; 298. Ista št. II.; 299. **Podružnica v Vipavi**; 300. **Podružnica m. na Vrhniki št. I.**; 301. Ista št. II.; 302. **Podružnica v Zagorju ob Savi**; 303. **Podružnica m. v Žalcu**; 304. **Podružnica ž. v Ajdovščini št. I.**; 305. Ista št. II.; 306. Ista. III.; 307. **Podružnica ž. v Celju št. I.**, zast. vsakokratna predsednica, tajnica in blagajničarka, oz. teh namestnice; 308. Ista št. II., zast. vsakokratna predsednica, tajnica in blagajničarka, oz. teh namestnice; 309. Ista št. III., zast. vsakokratna predsednica, tajnica in blagajničarka, oz. teh namestnice; 310. Ista št. IV., zast. vsakokratna predsednica, tajnica in blagajničarka, oz. teh namest.; 311. Ista, št. V.; 312. **Podružnica ž. v Cerknici**; 313. **Podružnica ž. v Dornbergu**; 314. **Podružnica ž. Gornji grad**; 315. **Podružnica ž. v Idriji št. I.**; 316. **Podružnica ž. v Idriji št. II.**; 317. **Podružnica ž. v Idriji št. III.**; 318. **Podružnica ž. v Št. Jurju ob južni železnici**; 319. **Podružnica ž. v Kamniku št. I.**; 320. Ista št. II.; 321. Ista št. III., zast. ga. Marija Fischerjeva; 322. Ista št. IV., zast. odvetnikova ter županova sopr. Ana dr. Krautova; 323. Ista št. V., zast. gdč. Terezija Karolnikova; 324. Ista št. VI., zast. ga. Mar. Vremšakova; 325. Ista št. VII., zast. ga. Terezija Kemperletova; 326. Ista št. VIII., zast. gdč. Ivanka Trpinčeva; 327. **Podružnica ž. v Kranju št. I.**; 328. Ista št. II.; 329. **Podružnica ž. v Krškem**; 330. **Podružnica ž. v Laščah št. I.**, zast. ga. Šušlajeva; 331. Ista št. II., zastop. ga. Kristina Grebenčeva; 332. Ista št. III., zastop. ga. Ana Hočvarjeva; 333. Ista št. IV., zastop. ga. Ema Pucljeva; 334. Ista št. V., zast. gdč. Francika Hočvarjeva; 335. Ista št. VI., zast. gdč. Marija Somrakova; 336. Ista št. VII.; 337. Ista št. VIII.; 338. Ista, št. IX. zast. Mar. Tekavčeva, c. kr. poštarica; 339. Ista, št. X., zastop. Josipina Smodejeva, notarja soproga; 340. **Podružnica ž. šenklaško-frančiškanska v Ljubljani št. I.**, zastop. ga. Marija pl. dr. Bleiweis-Trsteniška; 341. Ista št. II., zastopnica dvornega svetnika gospa Julija dr. Ferjančičeva; 342. Ista št. III., zastopnica gospa Ana Lahova ; 343. Ista št. IV., zastopnica gospa vlad. svet. Marija dr. Zupančeva; 344. Ista št. V., zast. „Glasbena Matica“ po vsakokratnem svojem prvomestniku; 345. Ista št. VI., zast. gdč. nadzorovalna dama mestne višje dekliške šole Marija Wessnerjeva; 346. Ista št. VII., zastop. ga. odvet. sopr. Lina dr. Hüdnikova, 347. Ista št. VIII., zast. ga. ravnateljjeva sopr. Marija pl. Grasselijeva; 348. Ista št. IX., zast. vsakokratni prvomestnik akad. kluba „Mladost“ v Zagrebu; 349. Ista št. X., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 350. Ista št. XI., zast. ga. Vera dr. Šlajmerjeva; 351. Ista št. XII, zast. voli vsako leto

občni zbor; 352. **Podružnica ž. šentjaponska-trnovska v Ljubljani št. I.**, zast. ga. ravnateljva Jadviga Šubičeva; 352. Ista št. II., zast. ga. Ivanka Gutnikova †; 353. Ista št. III., zast. gdč. mestna učiteljica-voditeljica Minka Maroltova; 354. Ista št. IV., zastop. ga. mestna učiteljica v p. Ivanka Beg-Praprotnikova; 355 Ista št. V., zastop. magistratni pis. pristav Anton Gutnik; 356. Ista št. VI., zast. ga. svet. Marija Petrovčičeva; 357. Ista št. VII., zast. ga. prvomestnica Ivanka Zupančičeva; 358. Ista št. VIII., zastop. ga. Marija prof. Perušekova; 359. Ista št. IX., zast. ga. Marija dr. Kušarjeva; 360. Ista št. X., zast. gdč. trg. Jelica Lozarjeva; 361. Ista št. XI., zast. gdč. veletrg. hči Brigita Souvanova; 362. Ista št. XII., zastop. ga. Josipina Vidmarjeva; 363. Ista št. XIII., zastop. ga. Milica Hribarjeva; 364 Ista št. XIV., zast. konc. vodja „Glasbene Matice“ Matej Hubad; 365. Ista št. XV., zast. ga. Jelka dr. Breilova; 366. Ista št. XVI., zast. veletrg. hči gdč. Vera Souvanova; 367. Ista št. XVII. zastop. not. sopr. ga. Lea Demšarjeva; 368 Ista št. XVIII., zastop. ga. Antonija Gogolova; 369. Ista št. XIX, zastop. voli vsako leto občni zbor; 370. **Podružnica I. ž. šentpeterska v Ljubljani št. I.**; 371. Ista št. II.; 372. Ista št. III., v spomin † prvomestniku Martinu Malenšku; 373. Ista št. IV, zast. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 374. Ista št. V., v spomin † prvomestnici g. Mariji Trčkovi; 375. **Podružnica ž. v Logatcu št. I.**; 376. Ista št. II.; 377. Ista št. III, zast. ga. Ivana Šegova; 378. Ista št. IV., zast. gdč. Marija Tollazijeva; 379. Ista št. V., zast. gdč. učiteljica Evgenija Pehanijeva; 380. Ista št. VI., zast. gdč. Marija Puppisova; 381. Ista št. VII., zastop. ga. Josipina Mazijeva; 382. **Podružnica ž. v Sv. Lovrencu nad Mariborom**; 383. **Podružnica ž. v Novem Mestu**; 384. **Podružnica ž. v Postojni**; 385. **Podružnica ž. v Prvačini št. I.**; 386. Ista št. II.; 387. **Podružnica ž. v Radovljici št. I.**; 388. Ista št. II.; 389. Ista št. III.; 390. **Podružnica ž. v Ribnici št. I.** zast. ga. notarjeva sopr. Marija Gruntarjeva; 391. Ista št. II., zast. ga. Albina Višnikarjeva, sopr. viš. dežel. sod. svetnika; 392. Ista št. III., zast. ga. Ana Podboj-Cenetova, posestnica; 393. Ista št. IV., zast. ga. notarjeva sopr. Marija Gruntarjeva; 394. Ista št. V. zast. ga. Amalija Fajdiga, sopr. veleposestnika v Sodražici; 395. Ista št. VI., zastop. ga. Ana Tomšičeva, naduč. sopr.; 396. Ista št. VII, zast. ga. Franja Picckova; 397. **Podružnica v Št. Rupertu**; 398. **Podružnica ž. v Sežani št. I.**, zast. ga. Marija dr. Treova v Gorici; 399. Ista št. II., zast. ga. Zinka dr. Rybačeva v Trstu; 400. Ista št. III., zast. ga. Franja Guličeva; 401. Ista št. IV., zast. gdč. Iv. Lozejeva, učiteljica v Tomaju; 402. Ista št. V., zastop. ga. Maša Gromova v Trstu; 403. Ista št. VI., zast. ga. Ant. Drufovka; 404. Ista št. VII. zast. gdč. Zvezdoslava Delakova, učiteljica v Štorjah; 405. Ista št. VIII., zast. ga. Janja Stolfova; 406. Ista št. IX.; 407. Ista št. X., zast. ga. Ant. Grahlijeva v Klancu, Istra; 408. **Podružnica ž. v Šiški št. I.**; 409. Ista št. II.; 410. **Podružnica ž. v Škofji Loki št. I.**; zast. gdč. Jerica Dolenčeva; 411. Ista št. II.; 412. **Podružnica Trebnje** (iz nabiralnika pri Springerju); 413. **Podružnica ž. v Trbovljah št. I.**, zast. voli vsako leto občni zbor; 414. Ista št. II.,

zast. voli vsako leto občni zbor; 415. Ista št. III.; 416. Ista št. IV., 417. Ista št. V.; 418. **Podružnica ž. v Trstu** št. I., zast. † ga. Natalija Trudnova; 419. Ista št. II., zast. gdč. Milica Mankočeva; 420. Ista št. III., zast. ga. Franja dr. Pertotova; 421. Ista št. IV., zast. ga. učit. Marica Nadlišek-Bartlova; 422. Ista št. V., zast. ga. Karla Ponikvarjeva; 423. **Podružnica ž. v St. Vidu nad Ljubljano**; 424. **Podružnica ž. na Vrhniki** štev. I.; 425. Ista štev. II.; 426. Ista št. III.; 427. Ista št. IV.; 428. **Pogačar**, c. kr. vojni oskrbnik v p. in posestnik v Ljubljani; 429. **Pollak**, tovarnar v Ljubljani; 430. **Posojilnica** v Celju št. I.; 431. Ista št. II.; 432. Ista št. III.; 433. Ista za ilirsko-bistriški okraj v Trnovem; 434. Ista kmetska za ljubljansko okolico; 435. Ista v Logatcu; 436. Ista v Mariboru št. I.; 437. Ista št. II.; 438. Ista št. III.; 439. Ista št. IV.; 440. Ista notranjska v Postojni; 441. Ista v Ormožu; 442. Ista v Radovljici; 443. Ista v Ribnici; 444. Ista **Savinjska** v Žalcu; 445. **Posojilnica in hranilnica** v Trstu; 446. **Posojilnica** v Vitanju; 447. Ista v Zagorju ob Savi; 448. **Potočnik** Tomo †, župnik n. Bréznici; 449. **Predovič** Elija, veletrg. v Ljubljani; 450. **Prezlik** Jaromil, mag. pharm. v Litiji; 451. **Profesorji slovenski ljubljanske l. drž. gimn.**, zast. vpok. prof. Makso Pleteršnik.

452. **Ramoveš** Andr., veležupnik v Dobropoljah; 453. **Ramoveš** Jernej, župnik v Poljanah nad Škofjo Loko; 454. Ga. **Ravniharjeva** Franja, vdova dež. knjigovodje v Ljubljani; 455. **Resman** Iv. Nep. †, vpok. načel. žel. postaje; 456. **Roblek** Fran, veleposestnik v Žalcu; 457. **Rodbina** Lovro Verbičeva. V spomin očetove smrti 11. velikega srp. 1897. Zast. Jos. Verbič, posest. v Borovnici; 458. **Rode** Jos. †, posestnik v Kamniku; 459. **Rodoljub**, neimenovan v Celovcu; 460. **„Rodoljubi lokovski“**, zast. ga. Marija Muhova; 461. **Rohrman** Viktor, posestnik in tovarnar v Ljubljani; 462. **Rozina** Julij †, trgovec v Pudobu pri Ložu.

463. **„Sava“**, društvo svobodomiselnih slov. akademikov na Dunaju; 464. **„Samci novomeški“**; 465. **„Samci šentpeterski“** na Krasu; 466. **Schrey** Alojzij, višji poštar in posest. na Jesenicah; 467. Dr. **Sedej** Fr., knez in nadškof v Gorici, i dr.; 468. Dr. **Srnc** Janko, zdravnik v Celju; 469. **Skaberne** A. & E., trgovina v Ljubljani; 470. **Skočir** Avgust, župnik dež. bolnice v Gradcu; 471. **Skrinjar** Sim., uradnik v Trstu; 472. **Skupina** poštnih uradnikov v Ljubljani, zast. oficijal Iv. Hafner; 473. **Slavija, banka** v Ljubljani št. I.; 474. Ista št. II.; 475. Ista št. III.; 476. **„Slovenke litijske“** št. I., zast. ga. Jos. Koblarjeva; 477. Ista št. II., zast. ga. Hel. Bevkova; 478. Iste št. III., zast. ga. Milivoja Vončinova, Ljubljana, Karlovska c.; 479. Iste št. IV., zast. ga. Ljudmila Roblekova, pos. v Litiji; 480. Iste št. V., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 481. Iste št. VI., zast. ga. Minka Vrančičeva, vdova železniškega uradnika v Ljubljani; 482. Iste št. VII., zast. ga. Krist. Gregorčičeva; 483. Iste št. VIII., zast. ga. notarjeva Ter. Svetčeva; 484. Iste št. IX., zastop. ga. Hel. Bevkova; 485. št. X., zastop. častni član družbe sv. C. in M. notar Luka Svetec; 486. Iste št. XI., zast. ga. Ana Kozlevčarjeva, soproga postajenačelnika na Rakeku;

487. „Slovenke litijske in šmartinske“ št. I, zast. ga. Ter. Svetčeva; 488. Iste št. II., zast. gdč. Ljudmila Robleková; 489. Iste št. III., zast. ga. Marija Zoretova; 490. Iste IV., zast. ga. Iv. Knafličeva; 491. Iste št. V., zast. učiteljica gdč. Kristina Demšarjeva; 492. Iste št. VI., zast. g. Marija Jeretin, sopr. okr. tajnika; 493. Ista št. VII., zastop. gdč. Amalija Jenkova; 494. Iste št. VIII., zastop. ga. Jos. Bartlova, nadučiteljjeva soproga v Ljubljani; 495. Iste št. IX., zast. ga. Franja pl. Wurzbach † v Gradcu pri Litiji; 496. Iste št. X., zast. častni član družbe sv. C. in M. notar Luža Svetec; 497. Iste št. IX., zast. gdč. Ana Moosova, učiteljica v Šiški; 498. Iste št. XII., zast. ga. Marija Lebingerjeva, posestnica in trgovka v Litiji; 499. Iste št. XIII., zast. ga. Ljudmila Robleková; 500. Slovensko omizje v Pliberku, zastop. g. Ivan Hornböck; 501. Slovenski rimski romarji, zastop. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič; 502. Smolnikova rodbina pri Sv. Križu nad Mariborom, zast. Fran Hauptman, prof. v Gradcu; 503. Smrekar Ivan, katehet v Ljubljani; 504. „Sokol Dolenjski“ v Novem mestu; 505. „Sokol ljubljanski“; 506. Souvan Fr. Ks. †, veletrgovec v Ljubljani; 507. Ga. Souvanova Uršula, vdova veletrgovčeva v Ljubljani; 508. Dr. Serneck Jos., odvetnik v Celju; 509. Dr. Stare Josip, fin. prok. adjunkt v pokoju v Ljubljani; 510. Ga. dr. Storova Ana, sopr. odvetn. v Teharjih na Štajerskem; 511. Dr. Stor Fr., graščak v Teharjih na Štajerskem št. I.; 512. Isti št. II.; 513. Stor Stanko, pravnik v Teharjih; 514. Svetec Emilija, okr. kom. sopr. v Litiji; 515. Svetčeva Terezija, soproga notarja v Litiji; 516. Svetec Luka, častni član družbe sv. C. in M., notar, posestnik i. dr. v Litiji; 517. Dr. Svetina Iv., častni kanonik, gimn. prof. v Ljubljani.

518. Šabec Iv. †, veletrgovec v Trstu; 519. Škrjanec Ivan, župnik v Vremah; 520. Ga. dr. Škofic-Trtnikova Iv. †, sopr. prof.; 521. Štepančič Fr. †, veleposestnik v Temnici; 522. Leopoldina Šturmova komisar. soproga v Ljubljani.

523. Tarokisti celjski v „Narodnem domu“, zastop. Milan Detiček †, not. kand.; 524. Ga. dr. Tavčarjeva Franja, sopr. odvetnika, ljublj. župana itd. v Ljubljani; 525. Tiskarna Blasnikova v Ljubljani, zast. gdč. † Albina Blasnikova; 526. „Tiskarna Narodna“ v Ljubljani št. I.; 527. Ista št. II.; 528. Ista št. III.; 529. Ista št. IV.; 530. Ista št. V.; 531. Tomažič Iv. F. †, mestni župnik v Škofji Loki; 532. Treven A., posestnik in trgovec ob Savi na Jesenicah; 533. Trg Litija; 534. Trg Vrhnika, zast. vsakokratni župan; 535. Trgovina Kollmannova v Ljubljani, zast. g. Jospina Blumauerjeva; 536. Trpin Iv., župnik v Mošnjah; 537. Dr. Turner Pavel, velepos. v Mariboru; 538. Tušak Radivoj, učitelj na Polzeli.

539. Uradno osebje Mestne hranilnice v Ljubljani; 540. Dr. Ušeničnik Aleksij, prof. bogosl. v Ljubljani.

541. Valenčič Ivan, trgovec v Trnovem pri Ilirski Bistrici; 542. Vas Podholm pri Blejskem jezeru, zast. duh. pred. gorjanske župnije Darovalec misijonar Josip Zalokar; 543. Vas Šmartin pri Litiji; 544. Vas Št. Vid pri Zatičini; 545. Vatovec Ivan Marija †, dež. poslanec v Trstu; 546. Vavru Ivan †, vpok. c. kr. gimn. profesor

v Ljubljani; 547. Ga. **Velkovrhova** Franja, tovarnarjeva soproga v Ljubljani; 1898. leta, v spomin 50-let. vladanja ces. Frana Josipa I.; 548. **Velkovrh** Ivan, tovarnar v Ljubljani; 549. **Verbič** Josip, tovarnar v Bistrici; 550. Dr. **Vicco** Anton †, graščak v Podgradu v Istri; 551. Dr. **Vidrič** Lovro †, odvetnik v Zagrebu; 552. **Vilhar** Ivan †, lišni posestnik in meščan v Ljubljani; 553. **Visokošolci slovenski** na Dunaju l. 1892.; 554. **Volk** Ivan †, župni upravitelj pri Sv. Lenartu; 555. Dr. **Vošnjak** Jos. †, zdravniški svetovalec, posestnik v Visolah pri Slov. Bistrici; 556. **Vošnjak** Mih., pos. v Gorici; 557. **Vrhovnik** Ivan, trnovski župnik v Ljubljani; 558. **Vršec** Makso †, bankir v Ljubljani; 559. **Vuti Matijeva družina** na Ločilu pri Beljaku.

560. Ga. **Wiesel** Ana v Divači.

561. **Zdravec** J., velepos. v Središču; 562. **Zalokar** J., duh. pastir v Red Jacketu, Michigan, U. St. of N. America; 563. **Zamejč** Andrej †, stolni dekan v Ljubljani i. dr.; 564. **Zarnik** Ant. †, pos. in trg. v Krtini; 565. **Zavedni Slovenci** v Joiletu; 566. „**Zaveza zagorskih Slovencev**“ št. I. zast. ga. M. Weinbergerjeva; 567. Ista št. II., zast. gdč. Amalija Čerinova; 568. Ista št. III., zast. gdč. Lavoslava Eibensteinerjeva; 569. Ista št. IV., zast. ga. Uršula Jerinova; 570. Ista št. V., zast. ga. Ivana Poljšakova; 571. **Zbor slovenskih uradnikov** v Gornjem gradu; 572. **Zelenik** Josip †, posestnik pri Sv. Vrbanu poleg Ptuja; 573. Msgr. **Zupan** Tomo, tajni komornik Nj. Svetosti papeža Pija X., vitez Fran-Josipovega reda, konzistorijski svetnik, gim. profesor, vlastelin i. dr.; 574. **Zupančič** Iv., gost in pos. na Martinovi cesti v Ljubljani; 575. Dr. **Zupanec** Jernej †, notarske komore prvomestnik.

576. Dr. **Zižek** Fran, zdravnik v Gradcu; 577. **Žlogar** Anton, kanonik v Novem mestu; 578. **Župnija Breznica**, zast. vsakokratni župnik Brezniški ali pa njegov namestnik; sedaj župnik J. Lavrič; 579. **Župnija Cerklje** na Gorenjskem; 580. **Župnija Sv. Ivan** pri Trstu; 581. **Župnija Kranjska gora**, zast. vsakokratni župnik v Kranjski gori ali njegov namestnik; 582. **Župnija Št. Lambert** pri Zagorju ob Savi, zast. župnik Anton Berce; 583. **Župnija trnovska** v Ljubljani, zast. župnik Ivan Vrhovnik; 584. **Župnija Rojan** pri Trstu; 585. **Župnija Višnja gora**; 186 **Župnija Zagorje ob Savi**, zast. starosta zagorskega „Sokola“.

Pokrovitelji:

B.

ki so vplačali do 1. kimavca 1911 za Ciril-Methodov obrambni sklad 200 K.

1. **Abiturijentstvo ljubljanske realke**, zastop. Stanko Dimnik;
2. **Akad. fer. društvo Balkan** v Trstu št. I., zast. m. podr. v Trstu;
3. Ista št. II., zast. podpredsednik in arhivar; 4. Ista št. III., zast.

Citalnica, Narodni dom; 5. Akad. dr. Ilirija v Pragi (Kralj. Vnohrady); 6. Akad. teh. dr. Triglav v Gradcu; 7. Arce Rajko v Ljubljani; 8. Arkova Josipina v Zagrebu; 9. Aškerčev kamen (nabralo C. M. Omizje „Skala“ pri „Golobčku“ v Ljubljani);

10. Babič Fr., posestnik v Ljubljani (Dol. cesta); 11. Bavdek Helena, pos. v Ljubljani; 12. Berce Ant., župnik v p. in pis tajnik C. M. D.; 13. † Bevc Ivan v Gorici; 14. Belokranjska rodoljubka; 15. Bergmanova Franja v Žalcu; 16. Bernik Jos., miz. pomočnik v Čikagi; 17. Bilardni klub rodoljubnih angeljčkov v kavarni „Prešern“ v Ljubljani; 18. Bogdanović Ante, (ženska rodoljubka v Trstu); 19. Bole Josip, veletržec na Reki št. I; 20. Isti št. II.; 21. Isti št. III.; 22. Bralno društvo na Ložnici pri Žalcu; 23. Isto v Trebnjem; 24. Dr. Brenčič Al., odvet. v Celju; 25. Brenčič Mihael, veleposestnik v Rogoznici pri Ptuj.

26. Ciril-Metodar v Ajdovščini; 27. Cirilmetodovski fantje v Kranju, zast. Albert Pušnik; 28. Costaperaria Mura v Trstu; 29. Colnar-Cvetnič v Ljubljani.

30. Češki akademiki, zast. V. M. Zalar; 31. Čitalnica narodna v Kranju; 32. Čitalnica narodna v Novem mestu; 33. Člani učitelj. zbora II. drž. gim. v Ljubljani.

34. Dr. Defranceschi P., zdravnik v Gorici; 35. Defranceschi Božidar, železniški uradnik v Tržiču na Primorskem; 36. Dr. Dereani Ernest, zdravnik v Gorici; 37. Detiček Juro, c. kr. notar v Celju; 38. Dr. Detiček Milan †, not. kand., v Celju; 39. Dijaki slovenski I. državne gimnazije v Ljubljani; 40. Dijaki slovenski II. drž. gimn. v Ljubljani; 41. Dobertova Elizabeta v Zagrebu; 42. Dobrotvor narodni neimenovan, št. I.; 43. Isti št. II., 44. Isti št. III., 45. Isti št. IV.; 46. Dolenc Rih; v Novem mestu; 47. Domobranik v Ljubljani; 48. Doljan A. v Postojni; 49. Društvo učiteljev za Trst in okolico, zast. Št. Ferluga, dež. posl., nadučitelj na Opčinah; 50. Društvo učiteljev za goriški okraj št. I., zast. Pavel Plesničar, nadučit. v Ajdovščini; 51. Isto št. II., zast. Ig. Križman, naduč. v Dornbergu; 52. Isto št. III. (Fran Finžgarjev kamen); 53. Društvo učiteljsko v Ljutomeru, zast. Iv. Kryl; 54. Isto za Tolminski okraj; 55. Društvo slov. učiteljic v Ljubljani; 56. Družba vesela pri Rošu v Hrastniku, zast. gđc. Miroslava Gnušova; 57. Dunajski Slovenci; 58. Dvanajst rodoljubov pri omizju konz. društva v Rojanu.

59. F. T. v Kostanjevici; 60. Fürsager Leopold, trgovec v Radovljici.

61. Glavna slov. posojilnica v Ljubljani; 62. „Glista“, omizje v Barkovljah; 63. Godina Ivan v Škednju št. 330; 64. Gojenci otr. vrtca C. M. D. na Vrdeli, zast. Antonija Čarga-Ipavic; 65. Grdešič Josip v Novem mestu; 66. Dr. Gregorič Vinko, zdravnik v Ilir. Bistrici; 67. Dr. Gregorin Gustav, odvetnik, itd. v Trstu.

68. Holz Vatroslav, pisatelj v Ljubljani; 69. Dr. Horvat Tomaž, odvetnik v Ptuj in sopr. Vida; 70. Hranilno in posojilno društvo v Ptuj; 71. Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah; 72. Hrašovec Bogumil, pravnik, Praga; 73. Hrast Anton v Trstu; 74. Dr. Hrašovec Juro, odvetnik v Celju; 75. Hren Jak., c. kr. višji sodni svetnik v

pok. v Ljubljani; 76. **Hribar** Dragotin, tovarnar v Ljubljani; 77. **Dr. Hrovat** Fran, notar v Brežicah; 78. **Hudovernik** Aleks, notar v Ljubljani.

79. **Igralci** narod. Čitalnice v Ljubljani; 80. **Dr. Jenko** Iv. v Ljubljani; 81. **Jakl** Andr., tovar. v Mirnu pri Gorici; 82. **Jurtela** A., prof. v Moskvi; 83. **Dr. Jurtela** Fr., odvetnik v Ptuj; 84. **Južnoštajerska hranilnica** v Celju št. I., 85. Ista št. II.; 86. Ista št. III.

87. **Dr. Kac** V., zdravnik v Mariboru št. I.; 88. Ista št. II.; 89. **Sonja dr. Kalanova** v Ribnici; 90. **Kalmus** F., tov. v Ljubljani; 91. **Kalister** Anton, veletržec v Trstu; 92. **Kavčič** Iv., posestnik v Gorici; 93. **Kegljaško društvo „Edinost“** v Ljubljani, zast. Al. Lilleg; 94. **Kegljaški klub „Ruši“** v Ljubljani; 95. **Klančičeva** Milka, učit. v Podgori; 96. **Klun** Anton, uradnik v p. v Gorici; 97. **Klub „Narodni Pipec“** v Mariboru, zast. Iv. Tomšič; 98. **Klub „Orgelje“** v Trstu; 99. **Knaus** Janko, trgovec v Trstu; 100. **Knez** Ivan, veletržec v Ljubljani; 101. **Kogej** Jakob, c. kr. notar v Postojni in sopr. Julija; 102. **Kokalj** Iv., c. kr. carinski revident v p. v Trstu (v spomin † soprogi Mariji); 103. **Dr. Kolšek** Josip, odvetn. v Laškem trgu; 104. **Kollman** Fran (tvrdba) v Ljubljani, zastopnik Rob. Kollman; 105. **Kollmann** Robert, veletržec v Ljubljani št. I.; 106. Ista št. II.; 107. **Dr. Komljanec** Jos., profesor v Ptuj; 108. **Komparetova** Antonija v Trstu; 109. **Korenčan** Iv., tig. v Ljubljani; 110. **Koroški slov. učitelji**; 111. **Dr. Kos** Fran, profesor v Gorici; 112. **Krajec** Ivan v Novem mestu; 113. **Dr. Kraigher** Al., zdravnik pri Sv. Trojici v Sl. Goricah; 114. † **Kozlevčar** Ant. Vrhnika; 115. **Krajec** Otmar, mestni fizik v Ljubljani; 116. **Kreditno društvo** v Kranju; 117. **Dr. Krisper** Valent., odv. v Ljubljani, 118. **Kumše** Anton v Ljubljani; 119. **Dr. Kušar** Valent., prof. v Ljubljani.

120. **Lah** Ignacij v Sarajevu; 121. **Lapajnetova** Lucija v Grižah; 122. **Lapajne** Stanko, dvor. odvet. na Dunaju; 123. **Lavrenčič** Josip, tovarnar v Ljubljani; 124. **Dr. Lavrenčič** J. ml., avskultant v Ljubljani; 125. **Lavtižar** Fr., šol. vodja v Spod. Šiški; 126. **Dr. Lemež** Urban, odvetnik v Slov. Bistrici; 127. **Lenče** Josip, veletržec v Ljubljani; 128. **Lenče** Terezina, sopr. veletržca v Ljubljani; 129. **Dr. Lisjak** Andrej, zdravnik v Ljubljani; 132. **Litijska dekleta**, zast. gdč. Pavla Mešekova; 133. **Litijsko šmartinske Slovenke** št. I.; 134. Iste št. II.; 135. Iste št. III.; 136. **Lokar** Artur, notar v Ajdovščini; 137. **Lokar** Vekoslav, veleposestnik v Ajdovščini; 138. **Luznar** Fran, nadučitelj na Primskovem.

139. **Majdič** Vinko, veletržec v Kranju; 140. **Dr. Malerič** Josip, zdravnik v Črnomlju; 141. **Malik** Mih v Ajdovščini; 142. **Mankoč** Ivan, trgovec v Trstu; 143. **Mankočeva** Ljudmila v Trstu; 144. Ista št. II.—XIX. (poslala ž. podr. v Trstu); 162. **Mankoč** Radoslav, trgovec v Trstu; 163. **Margreiter** Karla (Milkina pušica); 164. **Mari-borski napred. dijaki**. 165. **Maselj** Fran, stotnik v p. v Ljubljani; 166. **Matejčič** Fran, deželni šolski nadzornik v Trstu; 167. **Medica** Fran v Mori (Tirolsko); 168. **Mejač** Ivan, trgovec v Ljubljani; 169. **Mikuž** Ivanka, gostilničarka v Ljubljani; 170. **Modič** Janko ml., trgovec na Blokah; 171. **Muha** Anton, veleposestnik v Lokvi; 172.

Dr. Munda Fran v Ljubljani; 173. Murnik Iv., ces. svetnik i. dr. v Ljubljani.

174. Narodna čitalnica v Vipavi; 175. Narodni duhovnik št. I; 176. Narodni pipčarski klub pri Sv. Jakobu v Trstu; 177. Narodna tiskarna v Ljubljani; 178. Narodno ženstvo pri Sv. Lovrencu v Puščavi; 179. Neimenovan v Gradcu; 183. Neimenovan v Ljubljani št. I.; 180. Neimenovan v Ljubljani št. II.; 181. Neimenovan v Ljubljani št. III.; 182. Neimenovan v Ljubljani št. IV.; 183. Neimenovan v Ljubljani št. V.; 184. Neimenovan v Črnomlju; 185. Neimenovan v Litiji; 186. Neimenovan Notranjec; 187. Neimenovan v Radovljici; 188. Neimenovan na Bledu; 189. Neimenovan iz Kostanjevice; 190. Neimenovan v Št. Petru na Krasu št. I.; 191. Neimenovan iz Škofje Loke; 192. Neimenovan v Šenčurju pri Kranju; 193. Neimenovan učitelj v pok. na Štajerskem; 194. Neimenovan v Kranju v spomin na † prof. dr. Jos. Cerka.

195. Občina Dekani; 196. Občina Ilirska Bistrica; 197. Občina „Sej je vse glih“ v Radovljici; 198. Občina Podgora pri Gorici; 199. Občina mestna v Kamniku; 200. Občina mestna v Metliki; 201. Občina mestna Novo mesto; 202. Občina mestna v Ljubljani št. I.; 203. Ista št. II.; 204. Ista št. III.; 205. Občinski zast. v Nabrežini; 206. Obitelj S. v B.; 207. Odborniki slov. bral. in podpor. društv. v Gorici; 208. Odposlanci koroških Slovencev; 209. Okrajna posojilnica v Kobaridu; 210. Omizje „Dolga vas“ v Ljubljani; 211. Omizje Goršetovo pri Novem svetu; 212. Omizje „Grad“ v Črnomlju; 213. Omizje slovensko v Gradcu št. I.; 214. Isto št. II.; 215. Isto št. III., zast. vlad. svet v pok. Jos. Modic; 216. Omizje slovensko v Sarajevu (Trebevičev dom); 216. Omizje slovensko v Beljaku; 217. Omizje stalno pri Vugi v Grobelnem; 219. Omizje pri „Roži“ št. I.; 220. Isto št. II.; 221. Isto št. III.; 222. Isto št. IV.; 223. Isto v Prešer. sobi pri Roži; 224. Omizje stalno v Nar. Domu v Ljubljani št. I.; 225. Omizje v „Sladki luknjici“ v Celovcu; 226. Isto pri Moharju v Sp. Šiški, zast. V. Maurer; 227. Isto št. II.; 228. Isto št. III.; 229. Omizje samsko mariborsko; 230. Dr. Oražen Iv., zdravnik itd. v Ljubljani št. I.; 231. Ista št. II. 232. Oswald Rudolf na Jesenicah.

233. Pahernik Fran, velepos. v Vuhredu; 234. Pahernik Ivan v Vuhredu; 235. Pahernikova Marija, velepos. Vuhredu; 236. Pavletič Jos., veleposestnik v Mirni pri Gorici; 237. Pedagoško društvo v Krškem; 238. Pepelnak Stanko, v imenu Mozirskih otrok; 239. Perdan Ivan, veletržec v Ljubljani; 240. Perušek Rajko, profesor v pok. v Ljubljani; 241. Pevec Rud., trgovec v Mozirju; 242. Pikel Ivanka v Gorici; 243. Dr. Pipuš R., odv. v Mariboru; 244. Dr. Pirnat Iv., št. IIj pri Velenju; 245. Pisarna notarska v Črnomlju; 246. Plantan Ivan, notar v Ljubljani; 247. Pletersnik Makso, prof. v Ljubljani; 248. Pleiweis Karel, c. kr. notar v Višnjigori; 249. Dr. Ploj Miroslav, dvorni svetnik na Dunaju; 250. Podružnica ž. v Ajdovščini; 251. Ista v Bazovici; 252. Ista na Bledu; 253. Ista v Braslovčah; 254. Ista na Bregu (Istra); 255. Ista na Brdu; 256. Ista Cerklje-Catež; 257. Ista št. II.; 258. Ista v Cerknici; 259. Ista št. I.; 260. Ista št. II.; 261. Ista št. III.; 262. Ista št. IV.; 263. Ista št. V.; 264. Ista

št. VI.; 265. Ista št. VII.; 266. Ista št. VIII.; 267. Ista moška v Črnomlju št. I.; 268. Ista št. II.; 269. Ista ž. št. I.; 270. Ista št. II.; 271. Ista v Dobrunjah; 272. Ista Dunaj izvenakad.; 273. Ista moš. v Gorici; 274. Ista v Dunlo (Amerika); 275. Ista ženska v Gorici; 276. Ista moška v Gornjem gradu; 277. Ista gornjesavinska ž. v Mozirju št. I.; 278. Ista št. II.; 279. Ista št. III.; 280. Ista moš. v Gorici; 281. Ista v Grosuplju; 282. Ista št. II.; 283. Ista Hrastnik-Dol; 284. Ista m. v Idriji; 285. Ista pri Sv. Jakobu v Trstu št. I.; 286. Ista št. II.; 287. Ista ž. v Idriji; 288. Ista št. II.; 289. Ilirskobistriška-trnovska m.; 290. Ista Sv. Ivan pri Trstu, zast. Antonija Germek; 291. Ista m. v Kamniku; 292. Ista za Klanec, Ocizla; 293. Ista v Komnu; 294. Ista v Konjicah; 295. Ista v Kozini; 296. Ista v Kozjem št. I.; 297. Ista št. II.; 298. Ista ž. v Kranju št. I.; 299. Ista št. II.; 300. Ista št. III.; 301. Ista m. Kranj; 302. Ista m. v Krškem; 303. Ista ž. v Krškem; 304. Ista v Št. Lenartu v Slov. Goricah št. I.; 305. Ista št. II.; 306. Ista m. v Logatcu št. I.; 307. Ista št. II.; 308. Ista ž. v Logatcu št. I.; 309. Ista št. II.; 310. Ista v Lokvi; 311. Ista Lonjer pri Trstu; 312. Ista ž. v Mariboru; 313. Ista v Mirnu pri Gorici; 314. Ista ž. v Metliki; 315. Ista št. II.; 316. Ista št. III.; 317. Ista v Nabrežini; 318. Ista v Planini (Notr.); 319. Ista v Št. Petru na Krasu; 320. Ista v Petrovčah; 321. Ista ž. na Pevmi; 322. Ista v Podgori; 323. Ista m. v Postojni; 324. Ista št. II.; 325. Ista ž. v Postojni; 326. Ista v Poljanah nad Škofjo Loko; 327. Ista na Polzeli; 328. Ista na Proseku; 329. Ista na Raki; 330. Ista Št. Rupert (Dol.) št. I.; 331. Ista št. II.; 332. Ista ž. v Rušah; 333. Ista ž. v Ptuj; 334. Ista v Ribnici na Pohorju; 335. Ista v Ribnici ž. (Dol.); 336. Ista Sv. Ivan pri Trstu, zastop. Antonija Germek; 337. Ista na Rocolu; 338. Ista ž. v Šiški; 339. Ista v Senožečah; 340. Ista v Sevnici; 341. Ista v Starem trgu pri Ložu št. I.; 342. Ista št. II.; 343. Ista št. III.; 344. Šentpet. m. v Ljubljani; 345. Ista m. in ž. v Šiški; 356. Ista m. v Šiški; 330. Ista v Škofljici; 331. Ista v Štanjelu; 332. Ista ž. v Tolminu; 333. Ista v Trebnjem; 334. Ista št. II.; 335. Ista ž. v Trstu; 336. Ista v Trstu IV. (Belveder) „Aškercev kamen“; 337. Ista na Uncu št. I.; 338. Ista št. II.; 339. Ista št. III.; 340. Ista v Volčjdragi, zastop. Avgusta Schlosserjeva; 341. Ista na Vrdeli pri Trstu; 342. Ista na Vrhnikih št. I.; 343. Ista št. II.; 344. Ista v Vuhredu; 345. Ista v Vuzenici; 346. Ista v Zatičini; 347. **Picek** Tina v Ribnici; 348. **Pogačnik** Edvard v Cerknici; 349. **Poljanec** Leopold, profesor v Mariboru; 350. **Pollak** Fran, predsednik čitalnice v Ptuj; 351. **Poniž** Benedikt, učit. v p. v Gorici; 352. Isti št. II.; 353. **Posojilnica** v Ajdovščini; 354. „**Posavčev**“ na Dunaju št. I.; 355. Isti št. II.; 356. Isti št. III.; 357. **Posojilnica** v Celju; 358. Ista v Črnomlju; 359. Ista v Gornji Radgoni; 360. Ista v Konjicah; 361. Ista ljudska v Gorici; 362. Ista kmetska ljubljanske okolice št. I.; 363. Ista št. II.; 364. Ista v Mariboru št. I.; 365. Ista št. II.; 366. Ista št. III.; 367. Ista I. dol. v Metliki; 368. Ista okrajna v Ormožu; 369. Ista notranjska v Postojni; 370. Ista v Radovljici; 371. Ista v Starem trgu pri Ložu; 372. Ista v Trebnjem; 373. Ista na Vranskem; 374.

Ista kmečka na Vrhniki; 375. Ista v Žužemberku; 376. Poštni uradniki v Mariboru; 377. Praprotnik Avg. star., posestnik v Lokvi; 378. „Preferancarji“ v Škofji Loki; 379. Dr. Pregl Makso, zdravnik v Vuzenici; 380. Preschern vit. Henrik, zaseb. v Gradcu; 381. Prijatelj pok. Štefka Pogačnika št. I.; 382. Isti št. II.; 383. Profesorji slovenski ljublj. realke, zast. prof. A. Tavčar; 384. Prva češka deln. zavarovalnica na življenje v Trstu; 385. Prvi slov. zdravniški shod v Ljubljani.

386. „Rdeča marela“ v Pulju št. I.; 387. Ista št. II.; 388. Dr. Reja Izo, zdravnik v Bazovici; 389. Dr. R. R. v Št. Vidu pri Zatičini; 390. Repič Fr., trg v Ajdovščini; 391. Ga. Repičeva Avgusta, trg. sopr. v Ajdovščini; 392. Roblek Fr., veleposest. v Žalcu; 393. Ga. Roblekova Mar., sopr. veleposest. v Žalcu; 394. Rodoljub iz mariborske okolice; 395. Rodoljub neimenovan iz Selške doline; 396. Rodoljub Podbreški; 397. Rodoljubi v Kobaridu, zast. Mir. Premrov; 398. Rodoljubi v Rojanu (12 rodoljubov v konzum. dr. v Rojanu); 399. Rodoljubi vipavski; 400. Rodoljubno osobje pisarne dr. Krisperja in dr. Tomiška v Ljubljani; 401. Rodoljubno osobje neke odv. pisarne v Ljubljani; 402. Rohrman Viktor, industrijec itd. v Ljubljani; 403. Dr. Rosina Fr., odv. v Mariboru; 404. † Rudež Jos., graščak v Št. Jerneju; 405. Rusjanov kamen, zast. Celestin Sirk, trgovec v Trstu; 406. Dr. Rybář Otokar, drž. poslanec v Trstu.

407. Sabadin Iva, učiteljica, Sv. Ivan pri Trstu; 408. Samec Iv., trg v Ljubljani; 409. Sedej Jos., pos. v Spod. Šiški; 410. Seidl Ferd., prof. v Gorici; 411. Seidlova Mimica v Novem mestu; 412. Seidlova Pavlina, sopr. prof. v Gorici; 413. Senekovič Andrej, vladni svetnik, prvomestnik družbe sv. C. in M. v Ljubljani; 414. Dr. Serbec Gvidon, odv. v Ormožu; 415. Dr. Serbec Janko, zdravnik v Celju št. I.; 416. Isti št. II.; 417. Dr. Serbec Jos., odv. itd. v Celju; 418. Skale Otm., višji živinozdravnik v Novem mestu; 419. Skupina gostov „Nar. doma“ v Vrdeli pri Trstu; 420. Slanc Fr., velepos. v Litiji; 421. Dr. Slanc K., odv. v Novem mestu; 422. „Sloga“ godbeni orkester v Kranju; 423. Slovenski abiturijenti v Novem mestu, zast. Jos. Rus; 424. Slovenske narodne abiturijentke v Gorici; 425. Slovenski gimnazijci v Celju; 426. Slovenski notarji in notarski kandidati št. I.; 427. Isti št. II.; 428. Isti št. III.; 429. Spl. sloven. žen. društvo v Ljubljani; 430. Skupina rodoljubov v Kobaridu; 431. Skupina rodoljubov v Šklednju, zastop. Iv. Godina; 432. Stefan I., Zagreb; 433. Spomin na † prof. dr. Jos. Cerka (zložili kolegi in prijatelji); 434. Spomin na † Jos. viteza Gorupa pl. Slavinskega, darovala obitelj Gorupova št. I.—XXV.; 459. Svetec Luka, notar v Litiji; 460. Svetoivanski rodoljubi-diletanti; 461. Svetolucijski Cirilmetodarji; 462. Svoboda Makso v Rojanu; 463. Sturm K., deželni agronom v Ljubljani; 464. Dr. St. A. v Ljubljani.

465. Šantel Ant., šol. svetnik v Gorici; 466. Šarabon A., trg. v Ljubljani; 467. Dr. Šegula I., odvetnik v Novem mestu; 468. Šentakova Ema na Vranskem; 469. Šepič Iv., pos. v Konjicah; 470. Šerko Fr., trg. v Cerknici; 471. Škerlj Iv., c. kr. višji sod. svetnik v Novem mestu; 472. Širca Jos., župan v Žalcu; 473. Schiffrer

Albin, mestni uradnik, Novo mesto; 474. **Šlajpah** Franja v Vel. Loki; 475. **Schrey** Al., višji poštar na Jesenicah; 476. **Schrey** Emanuel v Rojanu; 477. **Štekar** Štipko, trgovec v Ajdovščini; 478. **Štifter** St. B., profesor v Kalugi (Rusija).

479. Dr. **Toplakova** Anka, v Ljubljani; 480. **Tinčetovi** otroci v Idriji; 481. **Trabesingerjev kamen** v Celovcu; 482. † **Trček** Janko, volilo (272—281); 491. Dr. **Tičar** Josip, zdravnik v Kranjski gori; 492. **Trgovska in obrtna zadruga** v Gorici; 493. **Trnkoczy** pl. Ub., lekarnar v Ljubljani; 494. **Trnovec** Vladko, trgovec v Trstu; 495. **Trojica slovenska dunajske okolice**; 496. **Truden** Ant., veletržec v Trstu; 497. Dr. **Turner** Pavel, veleposestnik v Mariboru; 498. **Turnšek** Anton, trgovec v Nazarjih; 499. **Turnšek** Ant. ml., trg. v Rečici; 500. **Turnšek** Viktor, strojni inž. v Mariboru; 501. **Tržaški kvartet**, zast. Mahikota; 502. **Tržaško podpor. in bralno društvo**. 503. **Tržaški slovenski srednješolci** zast. Fr. Peric, trg. ak.; 504. **Tržaške Slovenke**; 505. **Tržaške Sokolice**, zast. Joška Saksida; 506. **Tržičan**.

507. **Učenke dekliške šole** v Trstu na Acquedottu; 508. **Uradniški krog** v Ajdovščini; 509. **Uradniki železniški in poštni** v Št. Petru na Krasu; 510. **Uradniki „Kmetске posojilnice“** v Ljubljani; 511. **Isti št. II.**; 512. **Urbančič** Ant., pos. na Čatežu pri Veliki Loki.

513. **V. J.** v Ljubljani; 514. **V. I.** v Višnji gori; 515. **Vavken** Janko †, tajnik južnoštaj. hraniln. v Celju; 516. **Velkayrh** Iv., c. in kr. nadporočnik v Ljubljani; 517. **Venec** blagopok. gđč. **Nataliji Jakilovi** v Mirnu pri Gorici; 518. **Visokošolci slovenski** v Pragi; 519. **Vojska** Vladimir v Gradcu; 520. Dr. **Vošnjak** Bogumil v Gorici; 521. **Vošnjak** Mih, pos. in inženir v Gorici št. I.; 522. **Isti št. II.**; 523. **Isti št. III.** (itd. do št. X); 530. Dr. **Vrečer** Karol v Gradcu.

531. **Wassitscheva** Regina, Celje.

532. **Zaplotniki slovenski** v Opatiji in Voloski; 533. **Združena slovanska mladina** v Trstu, zast. Čok Drejček, drž. učitelj; 534. **Zurc** Anton, trg. v Črnomlju; 535. **Zwenkel** Ant., Št. Peter, Štaj.

536. **Železniški uradniki goriških postaj**; 537. Dr. **Žerjav** Gr., odvet. konc. v Gorici; 538. **Žiberna** A. v Trstu; 539. **Žigon** Jos., veleposestnik v Žalcu; 540. prof. **Žilih** Ida, v Gorici; 541. Dr. **Žižek** Fr., zdravnik v Gradcu; 542. **Železniški uradniki juž. kolod.** v Ljubljani, zast. revid. Fr. Potočnik št. I.; 543. **Ista št. II.**; 544. **Županstvo mestno** v Kranju; 545. **Županstvo mestno** v Idriji; 546. **Županstvo** Miren pri Gorici; 547. **Isto** v Sežani; 549. **Županstvo** Solkan pri Gorici.

Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani:

A. Vodstvo

po volitvi na XXVII. veliki skupščini v Trstu, dne 22. kimavca 1912.

1. Prvomestnik: Andrej **Senekovič**, vladni svetnik, gimnazijski ravnatelj v pokoju, izvoljen leta 1910.
2. Fran **Črnagoj**, nadučitelj na Barju pri Ljubljani, 1911. l.
3. Dr. Ernest **Dereani**, zdravnik v Gorici, 1911. l.
4. Blagajnik: Aleksander **Hudovernik**, notar, posestnik i. dr., 1912. l.
5. Ivan **Kejžar**, višji revident južne železnice v Mariboru, 1912. l.
6. Dr. Karol **Koderman**, odvetniški koncipijent v Ljubljani, 1912. l.
7. Dr. Ivan **Merhar**, gimnazijski profesor v Trstu, 1910. l.
8. Matija **Prosekar**, posestnik v Kotmari vasi, 1911. l.
9. Namestni prvomestnik: Častni član Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani Luka **Sveteč**, vitez Fran-Josipovega reda, notar v Litiji, posestnik i. dr., 1911. l.
10. Tajnik: Dr. Janko **Štebinger**, realčni profesor, 1912. l.
11. Dr. Ivan **Tavčar**, odvetnik, dež odbornik itd., 1910. l.
12. Ivan **Vrhovnik**, trnovski župnik v Ljubljani, 1912. l.

Ožji odbor: Načelnik Senekovič, Sveteč, Hudovernik, dr. Štebinger, dr. Tavčar, Vrhovnik.

B. Nadzorništvo.

1. Dr. Fran **Ilešič**, profesor v Ljubljani.
2. Dr. Alojzij **Lavš**, bančni uradnik v Ljubljani.
3. Dr. Vladimir **Ravnihar**, odvetnik in drž. poslanec v Ljubljani.
4. Matija **Rode**, uradnik Mestne hranilnice v Ljubljani.
5. Miloš **Stibler**, pol. učitelj Zadrुžne zveze v Celju.

C. Razsodništvo.

1. Dr. Vinko **Hudelist**, zdravnik v Velikovcu.
2. Jakob **Kogej**, notar v Postojni.
3. Fran **Pahernik**, veleposestnik v Vuhredu.
4. Dr. Fran **Tekavčič**, odvetnik v Ljubljani.
5. Dr. Karol **Triller**, odvetnik v Ljubljani.

Č. Svetovalci.

1. Oroslav **Dolenec**, hišni posestnik v Ljubljani.
2. Dr. Fran **Munda**, hišni posestnik v Ljubljani.
3. Ivan **Murnik**, cesarski svetnik v Ljubljani.
4. Makso **Pleteršnik**, gimn. prof. v p. v Ljubljani
5. Dr. Fran **Rosina**, odvetnik v Mariboru.
6. Henrik **Schreiner**, učit. ravnatelj v Mariboru.

D. Pisarna.

v „Narodnem domu“ v Ljubljani v I. nadstropju; uradne ure ob delavnikih od 3.—6. pop.

Vodja: Andrej **Senekovič**.

Uradniki: Pisarniški tajnik: Anton **Berce**, župnik v p.

Knjigovodja: Emanuel **Josin**.

Registrator: Fran **Skulj**.

Pisarica: Franja **Benedikova**.

E. Potovalni učitelj.

Ante **Beg**, Ljubljana, Rožna dolina 216.

Mal položi dar domu na altar!

Tak napis nosijo **vžigalice**

Družbe sv. Cirila in Metoda.

Kdor jih kupuje in drugim priporoča,
podpira plemenito delo, ki ga izvršuje že
sedemindvajset let

Družba sv. Cirila in Metoda.

Pripomnimo, da ima Družba sv. C.
in M. samo od teh vžigalic dohodke.

Družbeni zavodi.

I.

Število otrok

v družbenih zavodih v šolskem letu 1911./12.

Tek. št.	V r t e l	Skupno število		Po spolu konec leta	
		v zač. leta	konec leta	dečkov	deklic
A. Družbeni:					
1.	v Celju	35	34	9	25
2.	„ Gaberju pri Celju . .	40	51	24	27
3.	„ Hrastniku I.	28	76	33	43
4.	„ „ II.	30	53	25	28
5.	na Jesenicah	51	57	33	24
6.	v Krminu	19	30	21	9
7.	„ Mařiboru	47	47	22	25
8.	„ Ormožu	24	24	12	12
9.	„ Pevmi pri Gorici . . .	28	25	10	15
10.	„ Rocolu pri Trstu . . .	33	56	24	32
11.	„ Rojanu „ „	122	135	70	65
12.	na Savi pri Jesenicah I. .	60	60	29	31
13.	„ „ „ „ II.	60	60	28	32
14.	pri Sv. Ivanu poleg Trsta .	103	96	42	54
15.	v Škednju „ „	204	229	105	124
16.	„ Tržiču	68	67	34	33
17.	na Verdeli	97	102	40	62
18.	Blanča pri Gorici	60	72	35	37
B. Podpirani:					
19.	v Devinu	16	26	13	13
20.	„ Podgori poleg Gorice I.	68	75	35	40
21.	„ „ „ „ II.	33	42	23	19
Vkup		1226	1417	667	750

Tek št.	Š o l e	Skupno število		Po spolu konec leta	
		v zač. leta	konec leta	dečki	deklice
1.	Mešana enorazrednica na Blanči pri Gorici . . .	21	25	17	8
2.	Mešana dvorazrednica v Krminu	72	73	31	42
3.	Slovenski II. razred ljudske šole šolskih sester v Mariboru	50	50	—	50
4.	Mešana dvorazrednica na Muti	100	92	50	42
5.	Petrazredna deška šola pri Sv. Jakobu v Trstu . .	721	697	697	—
6.	Šestrazredna dekliška šola pri Sv. Jakobu v Trstu .	463	455	—	455
7.	Trirazredna dekliška šola na Acquadottu v Trstu .	341	335	—	335
8.	Mešana štirirazrednica v Št. Rupertu poleg Velikovca	196	170	54	116
	Vkup	1964	1897	849	1048

Konec šolskega leta 1911./12. je bilo torej v družbenih zavodih 3314 otrok.

POZOR!

Dolžnost

POZOR!

vsakemu narodnemu Slovencu bodi: da je **član Družbe sv. Cirila in Metoda.**

Njeni člani so:

1. **pokrovitelji**, ki plačajo 200 K,
2. **ustanovniki**, ki plačajo 20 K,
3. **letniki**, ki dajo po 2 K na leto,
4. **podporniki**, ki žrtvujejo vsaj po 20 v. na leto.

Vsak naj se vpiše pri bližnji podružnici in skuša pridobiti še kakega novega člana!

II.

Število otrok

v družbenih zavodih v začetku šolskega leta 1912./13.

Tek. št.	V r t e i	Po spolu		Skupno število
		dečkov	deklic	
A. Družbeni:				
1.	v Celju	14	20	34
2.	„ Gaberju pri Celju . . .	15	15	30
3.	„ Hrastniku I.	19	24	43
4.	„ „ II.	26	26	52
5.	na Jesenicah	26	28	54
6.	v Krminu	16	9	25
7.	„ Mariboru	17	33	50
8.	„ Ormožu	9	12	21
9.	„ Pevmi pri Gorici . . .	18	17	35
10.	„ Rocolu pri Trstu . . .	27	28	55
11.	„ Rojanu	53	70	123
12.	na Savi pri Jesenicah I. .	32	28	60
13.	„ „ „ II.	33	29	62
14.	pri Sv. Jakobu v Trstu*) .	45	45	90
15.	pri Sv. Ivanu poleg Trsta .	49	63	112
16.	v Škednju „ „	98	104	202
17.	„ Tržiču	34	34	68
18.	na Verdeli	65	65	130
19.	„ Blanči v Gorici	36	41	77
20.	Sv. Mar. Magd. zgornja, Trst	53	57	110
B. Podpirani.				
21.	„ Podgori poleg Gorice I.	33	37	70
22.	„ „ „ „ II.	20	26	46
Vkup		738	811	1549

*) Vzdrževan od C. M. podružnice pri Sv. Jakobu v Trstu.

Tek. št.	Š o l e	Po spolu		Skupno število
		dečki	deklice	
1.	Mešana dvorazrednica na Blanči v Gorici	36	37	73
2.	Mešana dvorazrednica v Krmínu	38	34	72
3.	Slovenski II. razred ljudske šole šolskih sester v Mariboru	—	59	59
4.	Mešana dvorazrednica na Muti	50	50	100
5.	Šestrazredna deška šola pri Sv. Jakobu v Trstu . . .	773	—	773
6.	Šestrazredna dekliška šola pri Sv. Jakobu v Trstu .	—	521	521
7.	Šestrazredna dekliška šola na Acquadottu v Trstu .	—	448	448
8.	Mešana štirirazrednica v Št. Rupertu poleg Velikovca	54	116	170
Vkup		951	1265	2216

V začetku šolskega leta 1912./13. je bilo torej v družbenih zavodih 3765 otrok.

III.

Učno osebje

v začetku šolskega leta 1912./13

1. Otroški vrtec v Celju.

Otvorjen dne 20. grudna 1886.

Voditeljica: Bivša prednica šol. sestra, s. Mr. Angelina **Križaničeva**.

Vrtnarica: Sestra Angela **Selišekova**.

Pomočnica: gdč. Zofija **Razboršekova**.

2. Otroški vrtec v Gaberju pri Celju.

Otvorjen dne 16. kimavca 1907.

Voditelj: Armin **Gradišnik**, nadučitelj v Celju.

Vrtnarica: Cirila **Kržanova**.

3. Otroški vrtec na Blanči v Gorici.

Otvorjen dne 24. kimavca 1911.

Voditelj: Rudolf **Žnidarčič**, šol. voditelj.

Vrtnarica: Kristina **Kljunova**.

4. Otroški vrtec v Hrastniku I.

Otvorjen dne 2. prosinca 1907.

Voditelj: Ivan **Sorčan**, nadučitelj v Hrastniku.

Vrtnarica: Minka **Richterjeva**.

5. Otroški vrtec v Hrastniku II.

Otvorjen dne 5. vinotoka 1907.

Voditelj: Ivan **Sorčan**, nadučitelj v Hrastniku.

Vrtnarica: Klara **Balohova**.

6. Otroški vrtec na Jesenicah.

Otvorjen dne 15. kimavca 1903.

Voditeljica: Agneza **Staralova**, vrtnarica na Savi.

Vrtnarica: Marija **Pogljajenova**.

7. Otroški vrtec v Krminu.

Otvorjen dne 20. kimavca 1909.

Voditelj: Janko **Garvas**, šol. voditelj.

Vrtnarica: Marija **Resova**.

8. Otroški vrtec v Mariboru.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1894.

Voditeljica: S. Mr. Stanislava **Vohova**.

Vrtnarica: S. Mr. Amata **Esenkova**.

Pomočnica: gdč. Terezija **Cvetkova**.

9. Otroški vrtec v Ormožu.

Otvorjen dne 1. rožnika 1909.

Voditelj: Josip **Rajšp**, nadučitelj okoliške ljudske šole v Ormožu.

Vrtnarica: Margareta **Podkrajšekova**.

10. Otroški vrtec v Pevmi pri Gorici.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1888.

Vrtnarica: Roza **Maraževa**.

11. Otroški vrtec v Rocolu.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1900.

Voditeljica in vrtnarica: Malvina **Plaperjeva**.

12. Otroški vrtec v Rojanu.

Otvorjen dne 19. kimavca 1889.

Voditelj: Anton **Germek**, mest. učitelj pri Sv. Ivanu poleg Trsta.

Vrtnarica: Marica **Črnigojeva**.

13. Otroški vrtec na Savi pri Jesenicah I.

Otvorjen dne 15. vinotoka 1903.

Voditeljica in vrtnarica: Agneza **Staralova**.

14. Otroški vrtec na Savi pri Jesenicah II.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1905.

Voditeljica: Agneza **Staralova**, vrtnarica.

Vrtnarica: Minka **Rekarjeva**.

15. Otroški vrtec pri Sv. Jakobu v Trstu.

Otvorjen dne 16. kimavca 1912. (Gl. opominjo na str. 178.)

Voditelj: Vinko **Engelman**, drž. vadniški učitelj.

Vrtnarica: Vera **Ponikvarjeva**.

16. Otroški vrtec pri Sv. Ivanu poleg Trsta.

Otvorjen dne 1. malega srpana 1898.

Voditeljica in vrtnarica: Antonija **Grmekova**.

17. Otroški vrtec v Škednju pri Trstu.

Otvorjen dne 1. vinotoka 1899.

Voditelj: Ferdo pl. **Kleinmayer**, mestni učitelj v Škednju.

Vrtnarica: Dragica **Gregoričeva**.

18. Otroški vrtec v Tržiču.

Otvorjen dne 22. prosinca 1900.

Voditelj: Ferdo **Kalinger**, nadučitelj v Tržiču.

Vrtnarica: Ivanka **Kastelčeva**.

19. Otroški vrtec Sv. Marije Magdalene zgornje pri Trstu.

Otvorjen dne 14. vinotoka 1912.

Voditelj: Vinko **Engelman**, drž. vadniški učitelj.

Vrtnarica: Milka **Kovačičeva**.

20. Otroški vrtec na Vrdeli poleg Trsta.

Otvorjen dne 15. kimavca 1909.

Voditeljica in vrtnarica: Antonija **Čargova**, omož. **Ipaviceva**.

21. Mešana dvorazrednica v Krminu.

Otvorjena dne 29. kimavca 1908.

Voditelj-učitelj: Janko **Garvas**, (II. r.). (Ker je naduč. J. Garvas na dopustu, ga nadomestuje supl. Josip **Ribičič**.)

Učiteljica: Ljudmila **Erjavčeva**, (I. r.).

Katehet: — verouk poučuje učitelj pod nadzorstvom dekana Josipa **Peteanija**.

22. Slovenski drugi razred dekliške ljudske šole s pravico javnosti na zavodu šol. sester v Mariboru.

Otvorjen dne 15. kimavca 1905.

Voditeljica: S. Mar. Stanislava **Vohova**.

Učiteljica: S. Akvilina **Jermanova**.

Katehet: Ivan **Bogovic**, korni vikar v Mariboru.

23. Dvorazredna mešana ljudska šola na Muti s pravico javnosti.

Otvorjena kot enorazredna dekliška šola dne 23. malega travna 1900,
kot dvorazredna mešana šola dne 9. malega travna 1908.

Učitelj-voditelj: Anton **Hren**, (II. r.).

Učiteljica: Ana **Hrenova** rod. Enohova, (I. r.).

Katehet: Adolf **Gril**, kapelan na Muti.

24. Šestrazredna deška ljudska šola s pravico javnosti pri Sv. Jakobu v Trstu

s 3 vzporednicami.

Otvorjena dne 15. vinotoka 1888.

Voditelj: Ivan Vrščaj, drž. meščanski učitelj, (III. a r.).

a) Od Družbe nastavljeni učitelji in učiteljice:

Jakob Meršek, Družb. suplent, (II. a r.).

Valentin Katnik, prov. učitelj, (III. b r.).

Egon Jezeršek, prov. učitelj, (IV. a r.).

b) Službovanju prideljeni državni učitelji:

Ema Zamejčeva, c. kr. vadniška podučiteljica (I. a r.).

Avgust Waschte, „ „ vadniški podučitelj (I. b r.).

Ivan Dimnik, „ „ „ „ (V. b r.).

Karol Mahkota, „ „ „ učitelj (VI. r.)

Vinko Engelman, „ „ državni vadniški učitelj, (II. b r.).

Andrej Čok, „ „ „ „ „ (II. c r.).

Anton Šeme, „ „ „ „ „ (I. c r.).

Emil Adamič, „ „ „ „ „ (IV. b r.).

Ciril Petrovec, „ „ „ „ „ (III. c r.).

Fran Kos, „ „ „ „ „ (V. a r.).

Matija Skabar, „ „ „ katehet.

Josip Ravnik, pomožni katehet.

Josip Kraljič, „ „ „

na
Acquedottu.

25. Šestrazredna dekliška šola s pravico javnosti pri Sv. Jakobu v Trstu

s 4 vzporednicami.

Otvorjena dne 30. kimavca 1895.

Voditeljica: Mira Engelmanova, c. kr. vadniška učiteljica, (II. b r.).

Marija Herenova, provizorična učiteljica, (I. a r.).

Marija Pfeiferjeva, „ „ „ (I. b r.).

Josipina Delkinova, definitivna „ „ „ (II. a r.).

Amalija Hartmanova, provizorična „ „ „ (III. a r.).

Jožica Trdinova, „ „ „ (III. b r.).

Milena Rohrmanova, „ „ „ (IV. a r.).

Mara Baranova, „ „ „ (V. a r.).

Marija Kmetova, „ „ „ (V. b r.).

Anica Gantarjeva, definitivna „ „ „ (VI. r.).

Erna Rozmanova, „ „ „ (IV. b r.).

Matija Skabar, c. kr. veroučitelj.

Julij Rutar, mestni kapelan, pom. katehet.

**26. Šestrazredna dekliška ljudska šola v ulici
Acquedotto št. 22 v Trstu.**

Otvorjena dne 16. kimavca 1909.

Voditeljica: Roža **Golijeva**, c. kr. vad. učiteljica, (IV. r.).
Vida **Kersnikova**, definitivna učiteljica, (I. r.).
Ana **Črnagojeva**, suplent. (II. r.).
Pavla **Hočvarjeva**, c. kr. vadniška podučit., (III. r.).
Minka **Medičeva**, prov. učiteljica, (V. r.).
Klotilda **Burgerjeva**, prov. učiteljica, (VI. r.).
Anton **Čok**, mestni kapelan, katehet.

**27. Štirirazredna ljudska šola v Št. Rupertu pri
Velikovcu.**

4. razred je razdeljen v deški in dekliški oddelek.

Otvorjena dne 25. vinotoka 1896.

Voditelj in katehet: Fran **Treiber**, župnik.
Učiteljica: Sestra prednica Mr. Cirila **Šijančeva**, (IV. r.).
Učiteljica: S. Amonza **Ribežlova**, (II. r.).
Učiteljica: S. Kornelija **Zegova**, (III. r.).
Učiteljica: S. M. Falijana **Neuwirtova**, (I. r.).
Učiteljica ženskih ročnih del: S. Pankracija **Lipovšekova**.

28. Mešana dvorazrednica na Blanči v Gorici.

Otvorjena dne 24. kimavca 1911.

Voditelj, učitelj: Rudolf **Žnidarčič**, (II. r.).
Učitelj: Anton **Turk**, (I. r.).
Katehet: o. Marko **Fišer**.

Od Družbe podpirana zavoda:

29. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici I.

Otvorjen dne 1. kimavca 1887.

30. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici II.

Otvorjen dne 26. listopada 1896.

Slovenci!

Desetič stopa družbeni koledar pred slovenski svet kot vesten poročevalec o delovanju Družbe sv. Cirila in Metoda. Tako radostne novice še ni prinesel noben njegov letnik, kakor jo z besedo in s podobo objavlja letošnji: **Slovenska šola v Trstu je zgrajena.** Pri Sv. Jakobu se dviga veličastna palača, kamor vre vsak dan nad 12 stotin slovenskih otrok. To je vest, ki mora navdati s ponosom vsakega svoj narod ljubečega Slovenca. Z otvoritvijo novega šolskega poslopja v Trstu je storila Družba sv. Cirila in Metoda velikanski korak — tak korak, da se mu čudijo sovražni tujci. Kako je bil mogoč? Omogočila ga je izredna darežljivost našega naroda — v novem poslopju je zazidanih 150 tisočakov mecenov Kotnika poleg vinarjev, ki so jih podarili Družbi ubogi slovenski delavci. Novo tržaško šolo je omogočilo složno delovanje raznih činiteljev. Oba izvoda: požrtvovalnost in sloga naj dvigata Družbo sv. C. in M. do novih sličnih uspehov.

Pravkar dozidano šolo teži dolg, ki bo morala Družba vsako leto šteti zanj obresti. Njeni stroški naraščajo. V Trstu se je pomnožilo število učiteljstva, prirasel je vrtec pri Sv. Mariji Magdaleni, šola v Gorici se je razširila itd. Ali bo Družba sv. C. in M. starim in novim zahtevam kos? Ali ne napoči dan, ko bo moral družbeni blagajnik priznati: Vsi novci so pošli; blagajna je prazna. In potem bi se morali zapreti družbeni zavodi in pred njenimi poslopji bi zapel boben na veliko radost tistim, ki jim je Družba sv. C. in M. trn v peti. Tega črnega dne nas varuj Bog in Vaša darežljivost! Ako bi ona vsahnila, bi bilo mahoma nad 3000 slovenskih otrok brez pouka.

Slovenci, bodimo v novem letu radodarni za Družbo sv. C. in M.! Denar, njej podarjen ni zavržen.

Njena poglavitna opora so podružnice. Pred desetimi leti jih je bilo 146 s 7807 člani, sedaj je 265 C. M. podružnic brez ameriških in krog 17.000 čla-

nov. V podružnici vladaj sloga; v tem znamenju bo mogla napredovati. V njen odbor naj se voli le tisti, ki hoče v resnici delati. Vsak član in zlasti odbornik bodi prepojen z narodnoobrambno mislijo — v tem oziru vzgojitelj svoje okolice. Ako bodo naši ljudje vedeli, za kaj gre, se bodo radi oklenili Družbe sv. C. in M. in za njo žrtvovali. Govori in predavanja na podružničnih veselicah, pa tudi zasebni razgovori naj jim odpirajo oči! Kadar gre za življenje, vsakdo daruje vse, da si ga reši. Nam gre za narodno življenje, za to, da ne izginemo iz vrste živečih prosvetljenih narodov, nam gre za biti ali ne biti. Ko prodre ta zavest v slehrno slovensko dušo, ne bo treba vednih opominov: Kupujte narodno blago: vžigalice, svinčnike, kremo, čistilo za kovine, kavno primes, valčke, čaj, rum, zagumnice, platno, klej, črnilo, milo, sveče, pivo itd. Tedaj bodo odveč opomini: Zahtevajte povsod računске listke, kolkujte pisma s C. M. kolkom, rabite družbene razglednice, ne zane-marjajte nabiralnikov! — vsak bo sam radovoljno storil to, kar mu bo velevala narodna zavest. To zavest buditi bodi poglobitna dolžnost C. M. podružnic. Čim živeje je vkoreninjena v kakem kraju narodnoobrambna misel, tem več članov bo štela tamkaj podružnica C. M., tem večji bodo njeni letni prispevki.

Obojne številke naj poskočijo v novem letu! Na vztrajno delo naj nas podžigajo znameniti uspehi tržaškega družbenega šolstva, venčanega z otvoritvijo prekrasne šolske palače. Žrtvujmo vsak po svoji moči za Družbo sv. C. in M., ki si je s tem velečinom trajno osvetlila lice in zagotovila slovenskemu življu obstanek in napredek na obalih Jadranskega morja! Imovitejše rojake prosimo, da se spomnijo živeči družbenega obrambnega sklada s prispevkom vsaj 200 K, umirajoči pa z volilom v oporoki.

Vse za rešitev slovenske dece!

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Knjige

izšle v založbi Družbe sv. Cirila in Metoda ali podarjene jej v razprodajo.

- Simon Gregorčič, **Pcezije II.** — cena 1 K.
Pesmi Valentina Vodnika — cena 60 v.
Fr. Hubad, **Junaki**, II. snopič, c. 60 v., vez. 70 v.
Fr. Hubad, **Franc Jožef I.**, c. 30 v.
J. Mercina, **Igre in pesmi** za otroška zabavišča in ljudske šole, c. vez. K 1·20.
J. Leban, **Andrej baron Čehovin**, c. 20 v.
E. Gangl, **Materine sanje**, c. 30 v.
I. Vesel, **Psalmi**, c. 1 K.
J. Lavtižar, **Cerkve in zvonovi** v dekaniji Kranj, c. 1 K.
V. Kurnik, **Kralj Rastislav in sv. Ciril**, c. 30 v.
Lujza Pesjakova, **Smrt Pravičnega**, c. 20 v.
J. Gradačan, **Mlada leta**, c. 30 v.
Pogled na prvo četrstoletje družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, c. 1 K,
Družba sv. Cirila in Metoda. Poučna zastonjska knjižica.
Koledar družbe sv. Cirila in Metoda za 1904—1909, 1911 in 1912, niž. c. po 60 v.
Vse gori našete knjige se dobivajo v družbeni pisarni ali po pošti proti povrnjeni poštnini pod naslovom: Družba sv. C. in M. v Ljubljani, Narodni dom.

* * *

V zalogi „Slov. Branika“ (Ljubljana, Tržaška cesta št. 33) so izšle:

- J. Žirovnik, **Narodne pesmi z napevi.** IV. zv., c. 1 K.
L. Brunčko, **Vse za šolo!** c. 20 v.

Založništvo blaga,

ki se prodaja v prid **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani**, imajo sledeče tvrdke:

Ivan **Bonač** v Ljubljani: Svinčniki družbe sv. C. in M. v Ljubljani.

Godina in **Vondraček** pri Sv. Ivanu poleg Trsta: Pralno milo.

Golob in **Volk**, tvornica kemičnih izdelkov v Ljubljani, Čistilo za kovine in tla ter vazelina za črevlje v korist družbe sv. C. in M.

Adolf **Jacobi** na Dunaju VIII.: Svalčični papirčki in svalčični ovitki v korist družbe sv. C. in M. v Ljubljani.

Ivan **Keber** v Ljubljani (Stari trg 9): Krema (čistilo) za usnje in črevlje v korist družbi sv. C. in M. v Ljubljani.

Kolinska tovarna za kavne primesi v Ljubljani na korist družbi sv. C. in M.

Tvrdka Fr. **Kollmann** v Ljubljani: Cilindri za svetilke v korist družbi sv. C. in M. v Ljubljani.

Fran **Kovač** in Ignacij **Novak** v Ljubljani: Prva slov. zaloga čaja in ruma na debelo v Ljubljani v korist družbi sv. C. in M.

P. **Magdič** v Ljubljani (nasproti glavni pošti): Zagumbnice in igle za gospode, gumbi za zapestnice, priveski k verižicam, broške za dame — vse z ličnimi znaki D. C. M.

Andrej **Oset** p. Guštanj na Koroškem: Tolstovrška slatina.

Ivan **Perdan** v Ljubljani: Vžigalice družbe sv. C. in M. v Ljubljani

J. **Pilnaček**, tovarnar v Kraljevem Gradcu na Češkem: toaletno milo, stearinske in glicerinske sveče.

Viktor **Rohrman** v Ljubljani: Pivo delniške pivovarne v Budjejevicah.

Makso **Zalokar** v Ljubljani (Kladezna ulica 19); drože v korist družbi sv. C. in M. v Ljubljani.

A. E. **Škaberne** v Ljubljani: Ciril-Methodovo platno.

Vilko **Weixl** v Mariboru (Gosposka ulica 33): Tekoči klej in črnilo v korist družbi sv. C. in M.; glavno zalogo družbenega kleja in črnila za Ljubljano ima I. Bonač.

Pravkar našteto blago najtoplejo priporočamo vsem rojakom, katerim je mar prosperi Družbe sv. Cirila in Metoda. Kakor so se domalega povesod po Slovenskem vdomačile družbene vžigalice, tako naj se prikupi in vsepovesod razširi med nami tudi ostalo blago, ki se prodaja na korist Družbi sv. Cirila in Metoda. Dolžnost vsakega slovenskega narodnjaka bodi, da sam kupuje družbeno blago in da ga priporoča svojim znancem.

Naznanjamo, da so na razpolago **razglednice**, ki jih je nekaj založila in nekaj v dar dobila Družba sv. Cirila in Metoda: Polakove, Nabergojeve, Krilanove, Gorenjska hiša, tabor v Žalcu, dvojne pomladanske po jako znižanih cenah.

Družbenega **narodnega kolka** je šest vrst: Narod sebi! Ptuj, Št. Ilj, Kotnikov, Marija Vilharjeva in narodna šola. Iskreno ga priporočamo, kakor tudi družbene **računske listke**.

Razglednice, kolek, sprejemnice in računske listki se naročajo v družbeni pisarni pod naslovom: Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (Narodni dom).

Vodstvo.

VSEBINA.

Koledar.

Petindvajsetletnica C. M. podružnic 1913.

Poštno določbe.

Lestvice.

Narodnemu delu.

Stran

Milka Mankočeva (s podobo)	25
V boju (pesem)	29
Prostovoljci, naprej!	30
Rojakom (pesem)	34
Zgodovina Družbe sv. C. in M. na Koroškem	35
Iz „Savinskega venca“ (pesmi)	47
O Rezijanih	48
Branibor	60
Naš napredek v Trstu (z dvema podobama)	64

Vestnik Družbe sv. C. in M. v Ljubljani
XXVII.

Družbe sv. C. in M. redna XXVII. velika skupščina dne 22. kimavca v Trstu	77
--	----

NAZNANILA

v „Koledarju“ Družbe sv. Cirila in Metoda

naj blagovole cenj. mnogobrojni člani družbe uvaževati pri naročilih. Tu objavljene tvrdke so narodne in zanesljive, postrežejo točno z dobrim blagom in za nizko ceno. Ker je dohodek naznanil namenjen Družbi v korist, je želeli, da se častiti naročniki pri naročbah sklicujejo izrečno na inserat v Družbenem „Koledarju“; sklicevanje na inserat uveri p. n. uvrstitelje o uspehu inseriranja.

Slovinci in Slovenke!

Kupujte pri narodnih slovenskih trgovcih, zlasti pri tistih, ki so člani Družbe sv. Cirila in Metoda.

Prijateljem Družbe sv. Cirila in Metoda
===== priporočamo list =====

SLOVENSKI BRANIK

ki izhaja kakor mesečnik 1. dne vsa-
===== kega meseca. =====

Poleg zanimivih aktualnih člankov prinaša
vesti z našega narodnega bojišča, za-
sleduje pogubno delovanje naših na-
sprotnikov in opozarja na požrtvovalno
samoobrambo bratov Slovanov; zlasti
mu je pri srcu naša

„Družba sv. Cirija in Metoda“

Kdor hoče biti natančno obveščen o
njej, naj si naroči „Slovenski Branik“.
— Naj bi ne bilo slovenske narodne
rodbine, kjer bi ne bil doma „Slo-
venski Branik“.

Vsi, kar nas je rodila slovenska mati, moramo
stati na braniku domovine v ljutem boju, ki
nam je napovedan in ki odloči obstanek ali
pogubo našega naroda. **Boj za Sloventstvo!**
je gesto „Slovenskemu braniku“. Rojaki,
podpirajte ga!

Cena listu 3 K. Za dijake 1 K 80 v.

Naročajo naj ga skupno!

Naročnina naj se pošilja
: upravnistvu „Sloven- :
skega Branika“ Ljubljana
Tržaška cesta šte. 33.

:: Konzorcij ::
„Slov. Branika“.

Poleg Družbe sv. Cirila in Metoda deluje za ohranitev in za utrjevanje slovanstva društvo

BRANIBOR.

Družba sv. Cirila in Metoda deluje na šolskem polju, Braniboru pa pripada gospodarska stroka.

Braniboru je namen:

na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem v gospodarskem oziru podpirati Slovence, ki stanujejo v jezikovno obmejnih ali jezikovno mešanih krajih ali pa se hočejo ondi naseliti

Branibor hoče delovati zoper Súdmarko.

Brez denarnih sredstev ne more „Branibor“ izvrševati svoje plemenite naloge, zato vabimo vse rodoljubne Slovence, da naj podpirajo z darovi to potrebno narodno-obrambno društvo in da se mu pridružijo kakor člani.

□ □ □

Člani branibora so:

Ustanovniki, ki plačajo 100 K naenkrat ali v štirih obrokih.

Letniki, ki plačujejo po 2 K na leto.

Podporniki, ki žrtvujejo najmanj po 20 vin. na leto.

Vsak zaveden Slovenec bodi član „Branibora“.

Rodoljubi, osnujte po večjih krajih podružnice „BRANIBORA“.

Zglasila sprejema in daje pojasnila
Predsedstvo „Branibora“ v Ljubljani.

**„Vzgalice družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani“**

**v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani“**

priporoča založnik: Ivan Perdan v Ljubljani.

FR. ŠEVČIK

puškar

v Ljubljani, Židovska ulica šte. 7

priporoča svojo bogato zalogo
raznovrstnih pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogopreizkušanih pušk, za katere jamči za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevice in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik.

Priporočam tudi veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Svoji k svojim!

A. LUKIČ

Ljubljana, Pred Škofijo št. 19.

Konfekcijska trgovina

za dame, gospode, dečke in deklice

— se najtopleje priporoča. —

Najcenejše

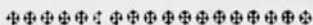
solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

J. VIDMAR

v Ljubljani

Pred Škofijo 19. Prešernova ulica 4.

Popravila in preobleke

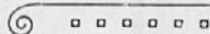
 točno in ceno!

OROSLAV DOLENC

svečar in lectar, trgovina z medom
in voskom

priporoča večastiti duhovščini in slavnemu občinstvu čebelno-voščene sveče za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem voščene zvitanje in med za prodajo v škafih po 15, 20 in 40 kg težkih prav cenó.

Za obila naročila se priporočam in zagotavljam točno postrežbo.

Zaloga in prodaja
brinja in brinjevca.

LJUBLJANA

Wolfova ulica števil. 10.

Specialiteta! Najnovejše fazone finih **Specialiteta!**
modrcev po nizkih cenah.

Dalje rokavice, nogavice, perilo za dame, gospode in otroke. Svileni blago, baržun in vse druge potrebščine za šivilje priporoča

MARIJA VEHOVC, LJUBLJANA

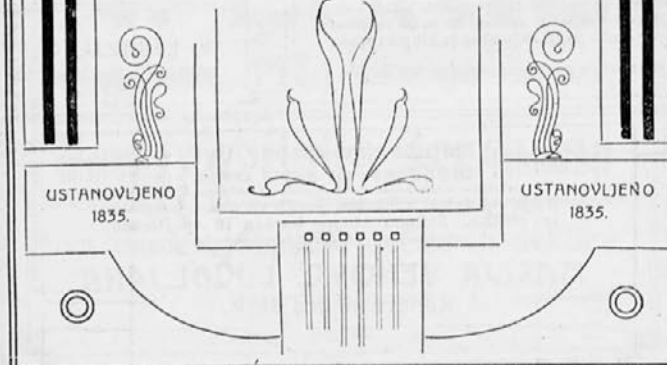
Kongresni trg št. 4.

MANUFAKTURNA TRGOVINA
NA DEBELO IN NA DROBNO

FRANC KS. SOUVAN

==== NAJSTAREJŠE ====
IN NAJVEČJE DOMAČE
PODJETJE TE STROKE.

USTANOVLJENO
1835.

USTANOVLJENO
1835.

Tovarna strojev in livarna železa in kovine

K. & R. Ježek, Blansko

Moravska

se priporoča v dobavo

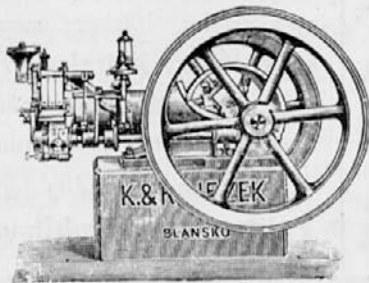
**vseh vrst kmetijskih strojev in
sesalk. Izdeluje motorje na bencin
in sesalni plin.**

Popolne opreme opekarn, šamotnih
in tovarn za cement.

Mlini, žage, dvigala in prenašala.

Najnovejše sestave transmisij. — Odlikovana
z najvišjimi priznanji na vseh razstavah.

Dopisuje slovensko. Ceniki zastonj.

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte le

Tolstovršsko slatino

Del čistega dobrička gre za preprotno solsko družbo sv. Cirila in Metodaja. Zavedajte se, podpirajte to edino slovensko podjetje te vrste, gotovo boste zadovoljni.

ki je najboljša namizna in zdravilna kislata voda in se naroča v Tolstem vrhu, pošta Guštanj, železniška postaja Spodnji Dravograd, pošta in postajališče Guštanj, Koroško. Brzojavni naslov: Oset, Stretleben. — Tam se nahaja tudi dobra gostilna in prenočišče. Prazne steklenice drugih voda se sprejemajo v polnitev. Cene nizke. Plakati, prospekti in ceniki na razpolago zastoj in franco.

Uporablja se kot

zdravilna voda in namizna osvežujoča pijača.

Več priznanih in pohvalnih pisem. — V lastni uporabi pri

mnogih odličnih zdravnikov cele Avstrije.

Preurejen vrec! Znižane cene!

blago, ki ni slabše od tujega! Pišite po ceniki!

Slovinci! Bodimo dosledni in rahimo le domače

ANT. BAJEC

:: umetni in trgovski vrtnar ::

v Ljubljani, Tržaška cesta števil. 34,

cvetlični salon pod Trančo,

izdeluje

šopke, vence in trakove z napisi.

: Zmerne cene, točna postrežba. :

Zunanja naročila z obratno pošto.

:: Dosledno narodna trdka! ::

Velika zaloga suhih vencev.

Zmerne cene.

Trpežno blago.

BOGATA ZALOGA ŽENSKIH ROČNIH DEL IN
:: ZRAVEN SPADAJOČIH POTREBŠČIN ::

:: F. MERŠOL ::

LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 18.

TRGOVINA Z MODNIM IN DROBNIM BLAGOM.

VELIKA IZBER VEZENIN, ČIPK, ROKAVIC, NOGAVIC, OTROŠKE OBLEKE IN PERILA, PASOV, PREDPASNIKOV, ŽEPNIH ROBCEV, OVRATNIKOV, ZAVRATNIC, VOLNE, BOMBAŽA,
oooo oooo oooo SUKANCA I. T. D. oooo oooo oooo

PREDTISKANJE IN VEZENJE MONOGRAMOV IN
:: VSAKOVRSNIH DRUGIH RISB. ::

Dobro blago po znano najnižjih cenah dobite
v modni trgovini

PETER ŠTERK

Ljubljana

Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek 1^a kakovosti, moško, žensko in otroške perilo, dalje moških klobukov, čepic, slamninkov,
:: čepic za dame in otroke, i. t. d. i. t. d. ::

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, v lastni hiši, Prešernova ul. št. 3
Največja slovenska hranilnica!
Denarnega prometa koncem l. 1911 614'5 milijonov kron.

Stanje hranilnih vlog:
nad 42 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 1,300.000 kron.

Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. Obreštuje po

 4¼%

brez odbitka. — Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo. Poslovanje nadzoruje **c. kr. deželna vlada.**

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

Posoja na zemljišča in poslopja proti 5% obrestim in najmanj 1/20% amortizacije. Za varčevanje ima vpepljene lične **domače hranilnike.**

Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

Občeznana manufakturna trgovina

JANKO ČEŠNIK

:: v Ljubljani, Lingarjeva ulica ::

priporoča slavnemu občinstvu pri
nakupovanju različnega oblačil-
nega blaga

svojo bogato zalogo.

Nizke cene

Točna postrežba!

Telefon št. 240.

Tovarna kanditov in slaščic Jos. Schumi, Ljubljana Gradišče šte. 9

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih v svojo stroko
spadajočih izdelkov, kot: mnogovrstnih slaščic (bonbonov)
od navadnih do najfinejših vrst.

Razno navadno pecivo, piškote, vafelne itd.

Edina zaloga za Ljubljano čokoladne tvornice Josip
Mannerja na Dunaju; čokoladne in druge predmete na
drobno in na debelo.

Kakovost mojih izdelkov brez konkurence.

Točna postrežba! Zmerne cene!

Solidno
blago!

V. BRATOVŽ

Najnižje
cene!

Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje št. 25
priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi,
posebno pa ženinom in nevestam
svojo zalogo pohištva.

Najstarejša domača tyrčka, ustanovljena leta 1889.

LJUBLJANA LUD. ČERNE Wolfova ulica 3

Edina zaloga ur z znamko „Tup“.

zlatar, trgovec z urami ter zaprisežen sodn. cenilec.
Zaloga zlatnine, juvelov, srebrnine in raznih ur.

Lastna delavnica za popravila in nova dela.

Najnižje cene!

Solidna in točna postrežba.

F. P. Zajec Ljubljana
Stari trg 26.

Priporočam svojo veliko zalogo švicarskih ur, zlat-
nine in srebrnine po nizkih cenah.

Priporočam dobro urejeni optični zavod, kakor raz-
lične vrste naočnikov, ščipalcev, toplometrov, zra-
kometerov, daljnogledov itd. — Popravila ščipalcev,
očal itd. opravljam dobro in ceno.

Zahtevajte novi cenovnik, ki ga pošljem brezplačno.

Založnik
c. kr.
avstrijskih
državnih
uradnikov

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših fazonah in velikih izbirah priporoča

Ljubljana **IV. SOKLIČ** Pod Trančo

: : Postaja električne cestne železnice : :

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk

Fran Kollmann

priporoča bogato zalogo vseh v svojo stroko
spadajočih predmetov. Osobito priporoča slav.
občinstvu v nakup

valjčke za svetiljke v korist družbe sv. Cirila
in Metoda.

Cenovniki so na razpolago.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica.

Največja zaloga

izgotovljene obleke za gospode, gospe in dečke.

Domača tvrdka!

Najnižje cene!

Velika izbira po poljubnem kroju

izvršene obleke

iz najrazličnejšega blaga

•• za vsak letni čas. ••

Najcenejši nakup dobro in trpežno izgotovljenih oblek za lovce, turiste in potovalce, različno prikrojjenih vrhnih in zimskih sukenj i. t. d. za gospode; za gospe plaščev in plaščkov, tudi s krznino obloženih in obrobjenih.

Točna postrežba!

V zalogi imava tudi najrazličnejše blago ter sprejemava naročila na

izvršitev oblek po izbranem blagu.

Nujna naročila v najkrajšem času.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani, Stritarjeva ulica 2.

Delniška glavnica:

K 8,000.000.

Rezervni zaklad:

K 800.000.

Posreduje najkulantneje nakup in prodajo vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, prioritet, srečk in novcev;

prevzema: zavarovanje proti kurzni izgubi pri izžrebanju (glej premijski tarif za l. 1910.);

denarne in hranilne vloge na tekoči račun ali na vložno knjižico. Vloženi denar se obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. Od vlog na knjižice plačuje banka 2°/_o rentnino.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane obligacije, srečke in kupone.

Prodaja in kupuje devize in valute. Dale predujme na vrednostne listine pod kulantnimi pogoji. **Eskomptuje in vnovčuje menice.**

Preskrbuje vinkulacijo in devinkulacijo, zlasti vojaških ženitninskih kavcij ter raznih ustanov. Vsa potrebna pojasnila, kateri papirji so za to najbolj umestni, kako se doseže čim višje obrestovanje, kdaj je izmenjava posameznih papirjev koristna, daje drage volje in izvede vse tozadevne transakcije najtočneje.

Borzna naročila za dunajske in inozemske borze izvede točno in ceno.

Nakaznice in čeki na tu- in inozemska mesta.

Promese k vsem žrebanjem.

Podružnice:

v Solitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

F. P. VIDIC & K^{OMP.}

v Ljubljani

opekarna in zaloga peči

nudijo vsako poljubno množino

patentiranih zareznih strešnikov

kakor tudi

stavbne izdelke.

BLAŽ JESENKO

V LJUBLJANI, STARI TRG ŠT. 11

priporoča

Najnižje cene!

**klobuke, slamnike,
cilindre, čepice itd.**

najnovije fasone.

Najnižje cene!

H. SUTTNER

urar

v Ljubljani, Mestni trg

nasproti rotovža

priporoča svojo veliko
: izborno zalogo finih :

švicarskih ur, bri-
ljantov, zlatnine in
::: srebrnine :::

v veliki izbiri po nizkih cenah.

• • •

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!

• • •

Najcenejša, največja
! eksportna tvrdka !

• • •

Prosim, zahtevajte veliki
cenik, ki se pošilja zastonj
: in poštnine prosto! :

	<p>Priznana solidna domača modna trgovina</p> <p>Ljubljana J. KOSTEVC Ljubljana</p> <p>Sv. Petra cesta št. 4 Sv. Petra cesta št. 4</p>	
<p>priporoča vse v manufakturno stroko spadajoče blago, vedno založeno s prvimi novostmi po najsolidnejših cenah, daje izvrstne kakovosti moško perilo, kravate, pasove ter moške in ženske dežnike.</p>		
	<p>Cene solidne, posrežba točna.</p>	
<p>Vzorci na zahtevo poštnine prosto.</p>		

<p>Nizke cene!</p>	<p>Nizke cene!</p>
<p>v Ljubljani J. LOZAR Mestni trg 7</p>	
<p>priporoča vse vrste volnenega perila, belih sraje, barvastih sraje za hribolazce, ovratnikov, zavratnic, zapestnic, nogavic, žepnih robcev, kopitcev, dokolenic, zagrinjal na valcih, volne, bombaža itd.</p>	
<p>:: Zaloga potrebščin za sokolska in kolesarska društva. ::</p>	

<p>Krojaška obrt</p>	<p>Josip Ahčin</p>	<p>Krojaška obrt</p>
<p>Francovo nabrežje št. 31.</p>		
<p>Priznano prav dobro delo. :::: Cene delu primerno jako nizke.</p>		
<p>Angleški kroj!</p>		<p>Angleški kroj!</p>

<p>Velika zaloga storjene obleke za gospode in dečke</p>	
<p>Ljubljana Marija Čik Mestni trg 9</p>	
<p>priporoča svojo veliko izbrano storjenih oblek, havelokov, pelerin, čepic, vsakovrstnega perila za gospode in dečke od 2 let naprej.</p>	
<p>Domača trrdka!</p>	<p>Najnižje cene!</p>

A. ŠINKOVIC NASLED.

SOSS & Co.

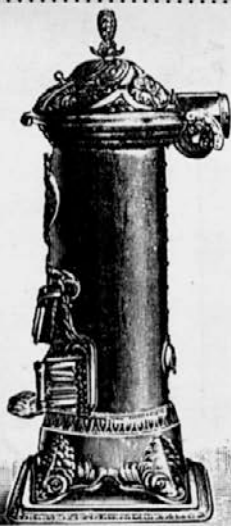
V LJUBLJANI NA MESTNEM TRGU

PRIPOROČA

SWOJO MODERNO TRGOVINO ZA DAME IN GOSPODE.

BOGATA IZBIRA NAJMODERNEJŠIH BLUZ, STEZ-
NIKOV PO NAJMODERNEJŠEM KROJU IN PO
NAJNIŽJIH CENAH.

VSE POTREBŠČINE ZA ŠIVILJE IN KROJAČE.

== Vsakovrstne ==

peči in štediln'ki, že-
lezne blagajne, motorji

ter razni poljedelski stroji

so vedno v zalogi pri

prvi slovenski veletργο-
vini z železnino

Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezija cesta šte. 1.

Istotam se dobivajo vse
stavbne potrebšćine, port-
land in roman cement ter
orodje za kovače, ključav-
ničarje, kleparje, mizarje,
strugarje i. t. d.

Telefon št. 185.

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

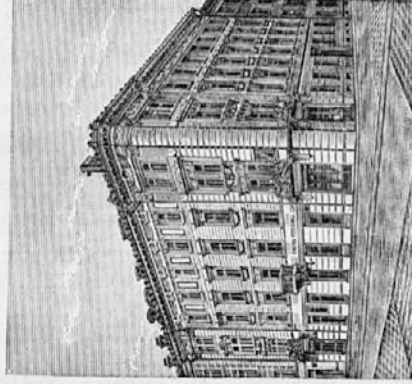
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 18

Ustanovljena leta 1882.

Avstr. pošne hran.
računa št. 828.406.

v Ljubljani

v lastnem združnem domu

Ustanovljena leta 1882.

Ogr. pošne hran.
računa št. 19.864.

Telefon št. 185.

obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Žirokonto pri avstro-ogrski banki.

Stanje hranilnih vlog:
nad dvajset milijonov.

Rezervni zaklad:
nad pol milijona.

Stanje hranilnih vlog:
nad dvajset milijonov.

Upravno premoženje:
nad dvajset milijonov.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Ustanovljena l. 1847.

Največja zaloga pohištva

za

spalne in jedilne sobe, salone in
gosposke sobe.

Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
žimnati modroci, otroški yozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

LJUBLJANSKA PLINARNA.

Slavnemu občinstvu v Ljubljani in v okolici
priporočamo svoj

angleški plinov koks

kot kurivo, ki je prosto dima, saj in smradu ter
pripravno za kurjavo v stanovanjih, kakor tudi za
industrijske in prav posebno za kovaške namene.

Cenjeno občinstvo tudi vabimo, da si v našem
skladišču ogleda naše

plinove peči in aparate
za kuhanje s plinom.

LJUBLJANSKA PLINARNA.

 Najcenejši, najugodnejši
pogoji na kontinentu.

Prva češka splošna deln. družba za zavarovanje na življenje v Pragi.

Vrhovno zastopstvo
za vse slovenske dežele v Trstu.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

EDINA, slovanska delniška družba
za zavarovanje na življenje,

EDINA, katera kolekuje zavarovalne
listine z narodnim kolekom,

EDINA, katera kolekuje svoje dopise
z narodnim kolekom, - -

EDINA, katera sprejema zavarovanje
v prid „**Družbe sv. Cirila
in Metoda**“ in izplačuje njej dotične
zavarovane svote ob njih dospelosti ter
jej tako ustanavlja

milijonsko obrambno glavnico!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Vabimo vljudno vse zavedne Slovenke in Slovence,
naj se pridno oglašajo za ta zavarovanja!

Zavaruje najceneje in najugodneje na vse načine.

Pojasnila dajejo vedno brezplačno okrajna zastopstva v vseh večjih slovenskih krajih.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA UL. 8.

POŠTNOHR. RAČ. ŠT. 76.307.

TELEFON ŠT. 118.

„UČITELJSKA TISKARNA“ JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARNIŠKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠEGA DO NAJMODERNEJŠEGA. V ZALOGI SO VSE ŠOLSKE IN DRUGE TISKOVINE.

CENE ZMERNE.

CENE ZMERNE.

ENOBARVNI KAKOR TUDI VEČBARVNI TISK.

LITOGRAFIJA.

GG. SKLADATELJEM VLJUDNO NAZNANJAMO, DA JE „UČIT. TISKARNA“ PRESKRBLJENA Z NOVIMI NOTAMI, TOREJ IZVRŠUJE TUDI MUZIKALIJE S PRAV LIČNIM IN RAZLOČNIM TISKOM.

DELO TOČNO, SOLIDNO IN ELEGANTNO.

Anton Leben, nožar

Stari trg, šte. 15.

priporoča svojo zalogo jeklenega blaga.

:: Brusarnica in popravljavnica. ::

ooooooooo Električni obrat. ooooooooo

Prvo slovensko obrambno društvo je družba sv. Cirila in Metoda

===== v Ljubljani, =====

ustanovljena leta 1885. v ta namen, da se po njej **rešuje slovenska mladina potujčenja.**

Slovenke in Slovenci, vpišite se kot člani v Ciril Metodovo podružnico svojega kraja ali okraja.

Slovenke in Slovenci, podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda z darovi o vsaki priliki; vsak vinar, ki jej ga naklonite, se porabi v prid naši mladini!

Slovenke in Slovenci, v vsaki rodoljubni družini bodi narodno hišno orodje: **nabiralnik** družbe sv. Cirila in Metoda; vanj polagajte pogostoma svoje darove!

Slovenke in Slovenci, kupujte tam, kjer se prodaja blago v prid družbi sv. Cirila in Metoda!

Slovenke in Slovenci, ne pozabite dopisov kolkovati z **narodnim kolkom!** Zatevajte v gostilnah, kavarnah in prodajalnah **računske listke** v prid družbi sv. Cirila in Metoda! Rabite **družbene razglednice!**

Kolki, računski listki, razglednice in nabiralniki se naročajo pod naslovom: **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, Narodni dom.**

